

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ
ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ**

**ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΤΑΜΤΑΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ**

**ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΕ THIRD PARTY LOGISTICS (3PL)
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΑ**

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΦΩΛΙΝΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ, 2010

**ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΕ THIRD PARTY LOGISTICS (3PL)
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΑ**

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα εργασία αποσκοπεί στη συγκέντρωση και ανάλυση στοιχείων τα οποία αφορούν την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών των 3PL εταιρειών. Επίσης παρέχει πληροφόρηση σχετικά με σημαντικές πτυχές της συνεργασίας που αναπτύσσουν οι 3PL εταιρείες με τους πελάτες τους, αλλά και των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν, προκειμένου να επεκτείνουν και να βελτιώσουν τις δραστηριότητές τους. Αρχικά πραγματοποιείται μια εκτεταμένη βιβλιογραφική επισκόπηση στην διαδικασία Outsourcing των υπηρεσιών Logistics. Συγκεκριμένα, η επισκόπηση εστιάζει στη παροχή υπηρεσιών Logistics από τις επιχειρήσεις Third Party Logistics, οι οποίες αποτελούν έναν από τους ανερχόμενους κλάδους της ελληνικής οικονομίας. Επιπλέον εμβαθύνει στα πλεονεκτήματα του Outsourcing, στις δυνατότητες των Third Party Logistics Providers, στην διαδικασία επιλογής τους από τις επιχειρήσεις και στους τρόπους αξιολόγησης και ελέγχου αυτών. Πιο συγκεκριμένα, βασικό στόχο της παρούσας εργασίας αποτελεί η "Αξιολόγηση των Παρεχόμενων Υπηρεσιών των 3PL Εταιρειών στη Βόρεια Ελλάδα". Για τις ανάγκες της έρευνας απεστάλησαν συνολικά σαράντα επτά (47) ερωτηματολόγια σε αντίστοιχο αριθμό επιχειρήσεων – πελατών εταιρειών 3PL. Τα στοιχεία αυτά συλλέχθηκαν μέσω σχετικού ερωτηματολογίου, το οποίο κατασκευάστηκε σύμφωνα με το Μοντέλο ServQual, για τις ανάγκες της έρευνας. Μέσω της ανάλυσης των αποτελεσμάτων, διαπιστώθηκε ότι ο συνολικός δείκτης ποιότητας είναι ίσος με -42,02. Η τιμή του δείκτη δείχνει, σύμφωνα με τους ερωτηθέντες, ότι υπάρχει απόκλιση μεταξύ παρεχόμενων και προσδοκώμενων υπηρεσιών. Τέλος, από την επεξεργασία των δεδομένων προέκυψε ότι ο βαθμός ποσοστιαίας σημαντικότητας των εξεταζόμενων διαστάσεων είναι για τη διάσταση "αξιοπιστία" 21,39%, για τη διάσταση "ανταπόκριση" 20,70%, για τη διάσταση "διασφάλιση" 20,51%, για τη διάσταση "κατανόηση" 20,12% και για την "απτή διάσταση" 17,29%.

Λέξεις-κλειδιά: Logistics Outsourcing, 3PL's, 4PL's, ServQual, Αξιολόγηση Υπηρεσιών.

ABSTRACT

This current study intends to obtain and analyze all these data which pertain to the quality of the provided services of 3PL companies. Furthermore, it provides information regarding important issues of co-operation that 3PL companies develop along with their customers, but also indicates the problems that are encountered during that co-operation, in order for 3PL companies to extend and improve their sphere of activity. At first, a literature review is conducted on the topic of Outsourcing. Then the results of a survey are presented regarding the quality of the provided services. This study highlights the advantages of the Outsourcing practice, features the potentialities of 3PL companies and emphasizes the method that a company – client follows in order to choose and, afterwards, evaluate the 3PL company that will co-operate with. More specifically, the main aim of this study is the "Evaluation of 3PL Provided Services in Northern Greece". For the completion of this study forty seven (47) questionnaires were sent to an equivalent number of 3PL clients. The data were collected through a questionnaire which was formed according to the ServQual Model, for the needs of the study. By analyzing these data, it was found out that the Quality Indicator QeS was equal to -42.02. The degree of the indicator signifies that, according to the respondents, there is a gap between the perceived and expected services provided by 3PL companies. In conclusion, from the elaboration of the data collected came about that the percentage grandness degree of the examined dimensions are: for "reliability" 21,39%, for "responsiveness" 20,70%, for "assurance" 20,51%, for "empathy" 20,12% and for "tangibles" 17,29%.

Key-words: Logistics Outsourcing, 3PL's, 4PL's, ServQual, Services Evaluation.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	Σελ. i
ABSTRACT	ii
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ	vii
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΗΜΑΤΩΝ	viii
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ	5
1.1. Logistics	5
1.1.1. Εισαγωγή στα Logistics	5
1.1.2. Διαδικασίες Logistics	7
1.2. Outsourcing	10
1.2.1. Πληροφοριακά στοιχεία για το Outsourcing	10
1.2.2. Διαδικασίες εφαρμογής Outsourcing	12
1.2.3. Λόγοι χρήσης - μη χρήσης Outsourcing	14
1.3. Third Party Logistics	17
1.3.1. Έννοια και ορισμός της 3PL εταιρείας	17
1.3.2. Παρεχόμενες υπηρεσίες 3PL	18
1.3.3. Μεθοδολογία επιλογής 3PL συνεργάτη	21
1.3.4. Κριτήρια αξιολόγησης 3PL συνεργάτη	25
1.3.5. Αξιολόγηση απόδοσης 3PL συνεργάτη	27
1.3.6. Διεθνείς εξελίξεις στον κλάδο των 3PL εταιρειών	29
1.3.7. Εξέλιξη του μεγέθους της εγχώριας αγοράς	34
1.3.8. Παρούσα κατάσταση και προοπτικές του κλάδου των 3PL στη Βόρεια Ελλάδα	40
1.4. Fourth Party Logistics	43
1.4.1. Εισαγωγή στις 4PL εταιρείες	43
1.4.2. Ομοιότητες και διαφορές 3PL και 4PL υπηρεσιών	50
1.5. Νομοθετικό Πλαίσιο	52
1.5.1. Εισαγωγή – Εξελίξεις	52
1.5.2. Action Plan για τα Logistics	55
1.5.3. Αναπτυξιακός Νόμος και Επιδοτήσεις	58

1.6. Μοντέλα αξιολόγησης παρεχόμενων υπηρεσιών	63
1.6.1. Μοντέλο ανάλυσης κενών	63
1.6.2. Μοντέλο ServQual	73
1.6.3. Μοντέλο ServPerf	74
1.6.4. Μεθοδολογία Six Sigma	75
1.6.5. Διαστάσεις ποιότητας των Lehtinen & Lehtinen.....	76
1.7. Διατύπωση ερευνητικών υποθέσεων	76
2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	78
2.1. Περιγραφή Ερευνητικού Σχεδίου	78
2.2. Δείγμα	79
2.3. Μέσα Συλλογής Δεδομένων – Εργαλεία	81
2.4. Διαδικασία Συλλογής Δεδομένων.....	85
2.5. Μέθοδος Ανάλυσης Δεδομένων	87
3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	90
3.1. Μέρος Α.....	90
3.2. Μέρη Β & Γ	93
4. ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	105
4.1. Κλάδος Δραστηριοποίησης.....	105
4.2. Έδρα Επιχείρησης	105
4.3. Σημαντικότητα των πέντε διαστάσεων	106
4.4. Σύγκριση των παραμέτρων των πέντε διαστάσεων ως προς τις προσδοκώμενες και πραγματικές υπηρεσίες.....	107
4.5. Συμβολή των διαστάσεων στη διαμόρφωση του τελικού συντελεστή QeS ...	108
4.6. Συνεισφορά χαρακτηριστικών στις παρεχόμενες υπηρεσίες, με βάση τους ερωτηθέντες	110
4.7. Σημαντικότητα ενεργειών του 3PL συνεργάτη, οι οποίες προσδοκείται ότι θα βελτιώσουν την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών του	111
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	112
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	116

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1.1.: Κύριες δραστηριότητες Logistics που αναθέτονται σε τρίτους....Σελ.30	
Πίνακας 1.2.: Προβλήματα που απορρέουν από τη συνεργασία με ένα 3PL Provider.....31	31
Πίνακας 1.3.: Οφέλη που απορρέουν από τη χρήση ολοκληρωμένων υπηρεσιών Logistics.....31	31
Πίνακας 1.4.: Λόγοι/αιτίες οι οποίοι αποθαρρύνουν μια επιχείρηση να προβεί στην ανάθεση ολοκληρωμένων υπηρεσιών Logistics σε τρίτους.....32	32
Πίνακας 1.5.: Πληροφορίες που παρέχονται από το 3PL συνεργάτη με ολοκληρωμένο τρόπο.....33	33
Πίνακας 1.6.: Εξέλιξη Μεγέθους Εγχώριας Αγοράς Υπηρεσιών 3PL (1998-2007)...37	37
Πίνακας 1.7.: Παράγοντες Αντιλαμβανόμενης Ποιότητας Υπηρεσιών.....64	64
Πίνακας 1.8.: Αντιστοιχία μεταξύ των Αρχικών Δέκα και των Τελικών Πέντε Διαστάσεων του Μοντέλου ServQual για την Αξιολόγηση της Ποιότητας Υπηρεσιών.....66	66
Πίνακας 2.1.: Αρχικό δείγμα επιχειρήσεων 3PL.....80	80
Πίνακας 2.2.: Τελικό δείγμα επιχειρήσεων 3PL.....80	80
Πίνακας 2.3.: Πρώτη Ενότητα Ερωτηματολογίου.....82	82
Πίνακας 2.4.: Δεύτερη Ενότητα Ερωτηματολογίου.....82	82
Πίνακας 2.5.: Τρίτη & Τέταρτη Ενότητα Ερωτηματολογίου.....83	83
Πίνακας 2.6.: Πέμπτη Ενότητα Ερωτηματολογίου.....84	84
Πίνακας 2.7.: Έκτη Ενότητα Ερωτηματολογίου.....85	85
Πίνακας 2.8.: Κατανομή ερωτηματολογίων στους κλάδους των επιχειρήσεων.....86	86
Πίνακας 2.9.: Ημερολόγιο Καταγραφής Παρατηρήσεων.....87	87
Πίνακας 3.1.: Σημαντικότητα των πέντε διαστάσεων.....93	93
Πίνακας 3.1.: Σύγκριση των παραμέτρων των πέντε διαστάσεων ως προς τις προσδοκώμενες και πραγματικές υπηρεσίες.....94	94
Πίνακας 3.3.: Βαθμός ποσοστιαίας σημαντικότητας των πέντε διαστάσεων και σχετική τους σημασία ως προς τον τελικό (συνολικό) συντελεστή ποιότητας.....99	99
Πίνακας 3.4.: Συνεισφορά χαρακτηριστικών στις παρεχόμενες υπηρεσίες, με βάση τους ερωτηθέντες.....101	101

Πίνακας 3.5.: Σημαντικότητα ενεργειών του 3PL συνεργάτη, οι οποίες προσδοκείται ότι θα βελτιώσουν την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών του.....103

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Σχήμα 1.1.: Επίπεδα Σχέσεων Συνεργασίας.....	Σελ.13
Σχήμα 1.2.: Κατηγορίες Υπηρεσιών 3PL και ποσοστά χρήσης τους.....	38
Σχήμα 1.3.: Λόγοι Χρήσης Υπηρεσιών 3PL (Πιο Σημαντικός).....	39
Σχήμα 1.4.: Λόγοι Χρήσης Υπηρεσιών 3PL (Συγκεντρωτικά).....	39
Σχήμα 1.5.: Πιθανότητα Αύξησης της Χρήσης Υπηρεσιών 3PL στο Άμεσο Μέλλον.....	40
Σχήμα 1.6.: Εξέλιξη Σταδίων Συνεργασίας Επιχείρησης – Παροχέα Υπηρεσιών Logistics.....	50
Σχήμα 1.7.: Αντιλαμβανόμενο Μοντέλο Ποιότητας Υπηρεσιών – Μοντέλο Ανάλυσης Κενών.....	72
Σχήμα 3.1.: Κλάδος Δραστηριοποίησης (Ερώτηση 1).....	90
Σχήμα 3.2.: Έδρα Επιχείρησης (Ερώτηση 2).....	91
Σχήμα 3.3.: Εξαγωγική Δραστηριότητα (Ερώτηση 3).....	92
Σχήμα 3.4.: Έτη Δραστηριοποίησης στην αγορά (Ερώτηση 4).....	92
Σχήμα 3.5.: Συμβολή των διαστάσεων στη διαμόρφωση του τελικού συντελεστή QeS.....	97
Σχήμα 3.6.: Διαφορά στη σημαντικότητα μεταξύ των αντιλήψεων των ερωτηθέντων και της αξιολόγησης κατά ServQual.....	100

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι συνεχείς εξελίξεις στον τομέα της Εφοδιαστικής Αλυσίδας των επιχειρήσεων, τα χαρακτηριστικά και οι διαδικασίες που εμπεριέχονται σε αυτή, καθώς και η ολοένα αυξανόμενη ζήτηση από μέρους των επιχειρήσεων για παροχή υπηρεσιών υποστήριξης των Αλυσίδων Εφοδιασμού, έχουν επιφέρει σε παγκόσμιο επίπεδο τεράστιες μεταβολές στις μορφές Εφοδιαστικής Αλυσίδας και των προσφερόμενων σε αυτήν υπηρεσιών.

Στην εποχή της Νέας Οικονομίας η διαχείριση της Εφοδιαστικής Αλυσίδας αποκτά όλο και περισσότερη σημασία, στην προσπάθεια των επιχειρήσεων να παραμείνουν ανταγωνιστικές. Τα Logistics, ως τμήμα της Εφοδιαστικής Αλυσίδας, διαδραματίζουν σπουδαίο ρόλο, καθώς η σωστή οργάνωση και λειτουργία τους συμβάλει στη μείωση του κόστους και του χρόνου εκπλήρωσης της παραγγελίας.

Ο όρος Logistics, συναντάται ολοένα και συχνότερα στην ορολογία της διοίκησης επιχειρήσεων. Έχουν αποδοθεί πολλοί ορισμοί στον όρο αυτό. Στις σύγχρονες όμως επιχειρήσεις, τα Logistics χρησιμοποιούνται για την οργάνωση του εφοδιασμού με πρώτες ύλες και εμπορεύματα, για την οργάνωση των αποθηκευτικών χώρων, για τον προγραμματισμό της παραγωγής και για την οργάνωση της διανομής των προϊόντων.

Οι ραγδαίες εξελίξεις και μεταβολές στον τομέα διαχείρισης αποθηκών και μεταφορών - διανομών, η παγκοσμιοποίηση των αγορών και η πίεση από τους μετόχους των επιχειρήσεων για βελτίωση των οικονομικών δεικτών, δημιούργησαν το ενδιαφέρον σε αυτές να αναθέσουν τις λειτουργίες Logistics, που μέχρι τώρα εκτελούνταν από τις ίδιες, σε τρίτες εξειδικευμένες εταιρίες (Logistics Outsourcing) με σκοπό να φέρουν το προϊόν ή την υπηρεσία τους στις αγορές - στόχους με ανταγωνιστικότερο και οικονομικότερο τρόπο.

Τα τελευταία χρόνια, αυξάνεται η αποδοχή του Outsourcing, με στόχο τη μείωση του κόστους και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας για συγκεκριμένες λειτουργίες των επιχειρήσεων. Η απόφαση για ανάθεση μέρους ή του συνόλου κάποιων διαδικασιών που μεσολαβούν ως την τελική παράδοση των εμπορευμάτων, βασίζεται σε συγκεκριμένα οφέλη που αποκομίζουν οι επιχειρήσεις που εφαρμόζουν αυτήν την πρακτική.

Αρχικά, οι βιομηχανικές κυρίως επιχειρήσεις, σχεδίαζαν και υλοποιούσαν εξ ολοκλήρου, οι ίδιες, το σύνολο των εσωτερικών διαδικασιών λειτουργίας τους και τον εφοδιασμό των σημείων προώθησης των προϊόντων τους. Με την είσοδο της έννοιας του Outsourcing, αρκετές διαδικασίες άρχισαν να ανατίθενται σε άλλους. Αυτοί είχαν τη μορφή του ενδιάμεσου στην αλυσίδα εφοδιασμού, διεκπεραιώνοντας διαδικασίες απλής μεταφοράς από την παραγωγή στην αποθήκευση ή απλής αποθήκευσης και διανομής στα τελικά σημεία. Στην αρχή, χαρακτηρίστηκαν ως παροχείς απλών υπηρεσιών Third Party Logistics Providers (3PL Providers). Ο ανταγωνισμός έγινε έντονος με τη συνεχή ίδρυση εταιρειών 3PL και η τάση για την ολοένα αναβάθμιση και εξέλιξη των προσφερόμενων υπηρεσιών δεν άργησε να έρθει. Οι εξελίξεις που ακολούθησαν, ήταν ραγδαίες και πολύ σύντομα έκανε την εμφάνισή του ο όρος Fourth Party Logistics (4PL).

Σήμερα πλήθος επιχειρήσεων βρίσκουν ως στρατηγικούς συνεργάτες εταιρίες Third Party Logistics (3PL), οι οποίες είναι σε θέση να τους προσφέρουν ολοκληρωμένες λύσεις και να διασφαλίσουν τον "εξορθολογισμό" των λειτουργικών εξόδων τους. Αποτέλεσμα αυτών των διεθνών αλλά και εγχώριων τάσεων είναι η άνοδος του κλάδου των 3PL με τη συνεχώς αυξανόμενη δραστηριοποίηση ενός σημαντικού αριθμού τέτοιων επιχειρήσεων στο χώρο.

Παράλληλα, σταδιακά πραγματοποιείται η ανάπτυξη δικτύων μεγάλων κέντρων διανομής, τα οποία παρέχουν υπηρεσίες Logistics. Οι σύγχρονες τάσεις προδιαγράφουν κέντρα διανομής που χαρακτηρίζονται από υποδομές που επιτρέπουν υπηρεσίες διαμεταφοράς (cross – docking) σε μεγάλη έκταση και ταχύτητα, ενώ οι αποθηκευτικές δραστηριότητες θα είναι αισθητά περιορισμένες καθώς θα εφαρμόζεται η αρχή "better, faster, cheaper and just – in – time".

Σκοπός της παρούσας εργασίας, είναι η κατανόηση των όρων Logistics, Outsourcing και Third Party Logistics στο πλαίσιο της ανάθεσης διαδικασιών καθώς και των χαρακτηριστικών που τις διέπουν.

Το περιεχόμενο της πτυχιακής εργασίας συλλέχθηκε έπειτα από επισκόπηση σε διάφορες πηγές άντλησης πληροφοριών αναφερόμενες στον ευρύτερο κλάδο της Εφοδιαστικής Αλυσίδας καθώς και στον ειδικότερο κλάδο των εταιρειών 3PL.

Η ιεράρχηση της συλλογής του υλικού καθώς και του τρόπου συγγραφής έγινε με κριτήρια την παράθεση σε γενικές έννοιες και όρους, την περαιτέρω ανάλυση αυτών, τη μελέτη ήδη υπάρχοντων δευτερογενών ερευνών καθώς και την

πρωτογενή έρευνα που αφορά το επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών των ελληνικών εταιρειών 3PL στη Βόρεια Ελλάδα.

Πιο συγκεκριμένα, η διάρθρωση της εργασίας είναι η εξής:

Το κεφάλαιο 1, χωρίζεται σε έξι (6) επιμέρους ενότητες από τις οποίες:

Στην ενότητα 1, πραγματοποιείται μία εισαγωγή στην έννοια των Logistics καθώς και μια σύντομη ιστορική αναδρομή στην οποία αναφέρεται η προέλευση του όρου καθώς και το πότε και με ποιον τρόπο άρχισε να χρησιμοποιείται. Επίσης αναλύονται οι κύριες διαδικασίες Logistics καθώς και οι χώροι εφαρμογής τους.

Στην ενότητα 2, αναλύεται ο όρος Outsourcing καθώς και το σύνολο των διαδικασιών εφαρμογής της πρακτικής αυτής. Επιπλέον, γίνεται εκτενής αναφορά στους λόγους χρήσης και μη χρήσης του Logistics Outsourcing οι οποίοι αναφέρονται στα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα που απορρέουν από την εφαρμογή του.

Στην ενότητα 3, επεξηγείται ο όρος 3PL επιχείρηση καθώς και οι πολυπληθείς υπηρεσίες που παρέχει ένας τέτοιος οργανισμός. Επιπλέον, αναλύονται διεξοδικά η μεθοδολογία επιλογής ενός 3PL συνεργάτη, τα κριτήρια αξιολόγησής του καθώς και η αξιολόγηση της απόδοσης αυτού. Επίσης, σημαντική θεωρείται η αναφορά στις διεθνείς εξελίξεις του κλάδου των 3PL επιχειρήσεων κατά την οποία παρατίθενται στοιχεία σχετικής μελέτης που διεξήγαγε το Georgia Institute of Technology με τη συμβολή των οργανισμών Cargemini, Oracle και DHL το 2008 καθώς και η εξέλιξη της εγχώριας αγοράς στην οποία παρατίθενται στατιστικά στοιχεία τα οποία απορρέουν από δειγματοληπτική έρευνα που πραγματοποιήθηκε το 2007 από την εταιρεία ερευνών TNS-ICAP με σκοπό την καταγραφή των κυριότερων χαρακτηριστικών της ζήτησης για υπηρεσίες 3PL στον Ελληνικό χώρο. Τέλος αναλύεται η παρούσα κατάσταση και οι προοπτικές του κλάδου στην Βόρεια Ελλάδα, στην οποία επικεντρώνεται και το ερευνητικό κομμάτι της εργασίας.

Στην ενότητα 4, περιγράφονται λεπτομερώς η έννοια και οι λειτουργίες μιας 4PL εταιρείας, η οποία αποτελεί εξέλιξη των 3PL εταιρειών, καθώς επίσης και οι κύριες ομοιότητες και διαφορές μεταξύ μιας 3PL και 4PL εταιρείας, αλλά και των υπηρεσιών που αυτές παρέχουν.

Στην ενότητα 5, παρατίθενται οι τρέχουσες εξελίξεις του κλάδου των Logistics στην εγχώρια αγορά καθώς επίσης και το σύνολο του Νομοθετικού Πλαισίου που διέπει τη λειτουργία και τις δραστηριότητες μιας 3PL εταιρείας και το οποίο περιλαμβάνει το Ευρωπαϊκό Action Plan για τα Logistics και τις

εμπορευματικές μεταφορές καθώς και τον Αναπτυξιακό Νόμο 3299/2004 αλλά και τις σχετικές επιδοτήσεις που αφορούν τον κλάδο των Logistics.

Στην ενότητα 6, παρουσιάζονται τα κυριότερα μοντέλα αξιολόγησης παρεχόμενων υπηρεσιών τα οποία συνιστούν το Μοντέλο Ανάλυσης Κενών, το Μοντέλο ServQual, το Μοντέλο ServPerf, η Μεθοδολογία Six Sigma καθώς και οι Διαστάσεις Ποιότητας των Lehtinen & Lehtinen.

Στην ενότητα 7, διατυπώνονται οι κύριες ερευνητικές υποθέσεις οι οποίες προέκυψαν με βάση την σχετική βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε για την εκπόνηση της παρούσας εργασίας και οι οποίες καλούνται να απαντηθούν μέσω της έρευνας που πραγματοποιήθηκε.

Στο δεύτερο κεφάλαιο αναλύεται διεξοδικά η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για τη διεκπεραίωση του ερευνητικού τμήματος της εργασίας. Πραγματοποιείται περιγραφή της ερευνητικής μεθόδου που ακολουθήθηκε, του ερευνητικού υλικού, καθώς και των εργαλείων και των μέσων που χρησιμοποιήθηκαν για τη συλλογή των δεδομένων αλλά και το σύνολο της ερευνητικής διαδικασίας και επεξεργασίας των δεδομένων που συλλέχθηκαν.

Στο τρίτο κεφάλαιο, λαμβάνει χώρα η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της στατιστικής έρευνας που πραγματοποιήθηκε μέσω πινάκων και σχημάτων αφού πρώτα προηγήθηκε η επεξεργασία των δεδομένων μέσω στατιστικού πακέτου (στατιστική και ποιοτική ανάλυση).

Στο τέταρτο και τελευταίο κεφάλαιο παρατίθεται η συζήτηση των κύριων αποτελεσμάτων της έρευνας που πραγματοποιήθηκε, σε συσχέτιση με τη χρησιμοποιούμενη βιβλιογραφία.

Τέλος ακολουθούν τα κύρια συμπεράσματα της έρευνας (ειδικά και γενικά), προτάσεις – προοπτικές για το μέλλον του κλάδου των Logistics καθώς και προτάσεις για μελλοντική έρευνα. Αξίζει να σημειωθεί ότι η παρούσα μελέτη περιλαμβάνει παράρτημα στο οποίο συναντάται αντίγραφο του ερωτηματολογίου το οποίο κατασκευάστηκε και χρησιμοποιήθηκε για τις ανάγκες της έρευνας, αντίγραφο του Φ.Ε.Κ. 261 / τ. Α' / 23-12-2004 στο οποίο περιέχεται ο Αναπτυξιακό Νόμος 3299/2004 μαζί με τις τροποποιήσεις του καθώς και αντίγραφο του Φ.Ε.Κ. Α' 91/12.4.2005 στο οποίο περιέχεται ο Νόμος 3333/2005, Ίδρυση και λειτουργία εμπορευματικών κέντρων και άλλες διατάξεις.

1. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

1.1. Logistics

1.1.1. Εισαγωγή στα Logistics

Ο τομέας των Logistics έχει αποκτήσει μεγάλη σημασία τις τελευταίες δεκαετίες, καθώς αποτελεί μια βασική στρατηγική λειτουργία για τις επιχειρήσεις (Bourlakis & Bourlakis, 2001). Ένα σημαντικό στοιχείο αυτής της λειτουργίας είναι η συνεργασία μεταξύ των μελών της εφοδιαστικής αλυσίδας. Τα Logistics έχουν μια εξαιρετική δυναμική για αυτό είναι σε θέση να διαδραματίσουν ένα σημαντικό ρόλο στις σημερινές επιχειρήσεις. Με τον αυξανόμενο παγκόσμιο ανταγωνισμό, οι διαδικασίες Logistics μπορούν να αξιοποιηθούν περαιτέρω και να επιτρέψουν σε μία επιχείρηση να αποκτήσει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα έναντι των υπολοίπων.

Ο όρος Logistics προέρχεται από την ελληνική λέξη "Λογιστική". Χρησιμοποιήθηκε πρώτη φορά από τον αυτοκράτορα Λέοντα ΣΤ' το Σοφό (866 – 912) με σκοπό να περιγράψει τη διαδικασία της μεταφοράς, του ανεφοδιασμού και της εγκατάστασης στρατιωτικών μονάδων σε καιρό πολέμου. Ο όρος Logistics έχει τις ρίζες του στις ένοπλες δυνάμεις, όπου χρησιμοποιήθηκε στη συστηματική διαδικασία ανεφοδιασμού των στρατιωτικών επιχειρήσεων με ανθρώπινο δυναμικό, εξοπλισμό και εφόδια. Οι εφαρμογές των Logistics στο στρατό ήταν βέβαια πολύ παλιές. Ο Donald W. Engels στο βιβλίο του *"Alexander the Great and the Logistics of the Macedonian Army"*, αναφέρει ότι η βάση της στρατηγικής και της τακτικής του Μ. Αλεξάνδρου ήταν η τροφοδοσία των στρατευμάτων. Οι ιδέες του Μ. Αλεξάνδρου ήταν επαναστατικές για την εποχή τους και μεγαλοφυείς, για αυτό και βρίσκουν εφαρμογή ακόμη και σήμερα στις Ένοπλες Δυνάμεις. Οι εφαρμογές των Logistics στο στρατό, αναφέρονται στη μετακίνηση χιλιάδων ή ακόμα και εκατοντάδων χιλιάδων ατόμων σε πολλά μέρη ταυτόχρονα, διασκορπισμένα γεωγραφικά από το ένα άκρο της γης ως το άλλο και στην υποστήριξη των στρατευμάτων με όλα τα εφόδια που χρειάζονται, είτε αυτά είναι τρόφιμα, είτε αυτά είναι ο ρουχισμός, τα φάρμακα ή/και τα πολεμοφόδια.

Η είσοδος των Logistics στη βιομηχανία και στο εμπόριο ξεκίνησε κατά τη δεκαετία του '60, αλλά η ευρεία διάδοσή τους ακολούθησε κατά τη δεκαετία του '80.

Το 1991 το Council of Logistics Management των Η.Π.Α. διατύπωσε ένα σύγχρονο και πλήρη ορισμό των Logistics, σύμφωνα με τον οποίο: *Logistics είναι η διαδικασία σχεδιασμού, εφαρμογής και ελέγχου μιας αποτελεσματικής και αποδοτικής ροής και αποθήκευσης αγαθών, υπηρεσιών και σχετικών πληροφοριών, από το σημείο παραγωγής στο σημείο κατανάλωσης, με σκοπό την ικανοποίηση των αναγκών και των απαιτήσεων του πελάτη.* (Χ.Σ., 2008)

Σύμφωνα με την Ελληνική Εταιρία Logistics, η οποία αποτελεί παράρτημα του διεθνούς, μη κερδοσκοπικού οργανισμού SOLE (The International Society of Logistics), η έννοια των Logistics περιγράφεται ως εξής:

Με τον όρο Logistics αναφερόμαστε στο σύνολο των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την διοίκηση κάθε μορφής υλικού ή προϊόντος, από την αρχική πηγή τους (point of origin) μέχρι τον τελικό καταναλωτή (point of consumption). Στόχος των ενεργειών Logistics είναι ο πελάτης να λάβει τα επιθυμητά προϊόντα, στον ταχύτερο χρόνο, στην καλύτερη ποιότητα, στην κατάλληλη ποσότητα και στο χαμηλότερο κόστος.

Τα Logistics βρίσκουν εφαρμογή σε δύο κυρίως πεδία. Το πρώτο πεδίο είναι η επιχείρηση, η οποία πρέπει να οργανώσει την εισροή, την εσωτερική διακίνηση και την εκροή υλικών και προϊόντων κατά τέτοιον τρόπο, έτσι ώστε να εξασφαλίζει την μέγιστη ικανοποίηση των πελατών της. Το δεύτερο πεδίο είναι η εφοδιαστική αλυσίδα, η οποία αποτελείται από όλες εκείνες τις επιχειρήσεις και οργανισμούς που είναι απαραίτητοι έτσι ώστε ένα προϊόν, από πρώτες ύλες να καταλήξει στον τελικό πελάτη. Η αποτελεσματική οργάνωση και διοίκηση της ροής προϊόντων και πληροφοριών σε αυτήν την αλυσίδα αποτελεί επιτακτική ανάγκη σε μία παγκοσμιοποιημένη και ψηφιακή οικονομία, όπου ο ανταγωνισμός από ατομικός γίνεται συλλογικός. (ICAP, 2003)

Τα Logistics είναι η τέχνη και η επιστήμη της διοικήσεως (management), της τεχνικής μεθοδολογίας (engineering) και των τεχνικών δραστηριοτήτων (technical activities) που σχετίζονται με τον σχεδιασμό (design), τον προσδιορισμό των απαιτήσεων (requirements), την απόκτηση, την διατήρηση και την διάθεση των παραγωγικών πόρων και μέσων που υποστηρίζουν τους στόχους, την στρατηγική, την τακτική και τον έλεγχο μιας επιχείρησης (ICAP, 2005, Χ.Σ., 2005 & Σχοινάς et al., 2004).

Ο ορισμός αυτός είναι θεμελιώδης (θεωρητικός) και όχι λειτουργικός. Δεν περιγράφει τι είναι Logistics manager ή Logistics engineer, τι κάνει ή τι πρέπει να ξέρει, αλλά περιγράφει μόνο την έννοια του όρου Logistics. Δεν περιγράφει συγκεκριμένα Business Logistics, Systems Logistics, Medical Logistics, Reverse

Logistics ή Integrated Logistic Support, αλλά περιλαμβάνει όλα τα παραπάνω. Δίνει μία ευρεία περιγραφή όλων των στοιχείων των macro Logistics. Επειδή όμως είναι πολύ συμπυκνωμένος και περιεκτικός σε νοήματα και έννοιες, μία ανάλυση των λέξεων που αναφέρονται θα βοηθούσε στην βαθύτερη κατανόησή του.

Τα "Logistics" αποτελούνται από Διοίκηση (management), Τεχνική Μεθοδολογία (engineering) και τεχνικές δραστηριότητες. Δεν είναι όμως λειτουργία, στόχος, διαδικασία ή σύστημα. Είναι ένας ευρύς τομέας προσπαθειών που αποτελείται από πολλές αλληλοπειθαρχημένες δραστηριότητες. Αυτές οι προσπάθειες χρησιμοποιούν τα επιστημονικά εργαλεία που μας παρέχουν το management και engineering και έχουν σαν βασικό στόχο να υποστηρίξουν τα επιχειρηματικά και επιχειρησιακά σχέδια των Οργανισμών. Οι δραστηριότητες του management, του engineering καθώς και οι τεχνικές δραστηριότητες που εμπλέκονται, δεν συνιστούν την Τέχνη και Επιστήμη των Logistics από μόνες τους, αλλά μόνο όταν αυτές εφαρμόζονται μαζί σε μία σύνθεση συγκεκριμένων λειτουργιών (Χ.Σ., 2005).

1.1.2. Διαδικασίες Logistics

Τα τελευταία χρόνια, η αποτελεσματική οργάνωση και διοίκηση των διαδικασιών Εφοδιαστικής Αλυσίδας έχει αναδειχθεί σε κινητήριο μοχλό των επιχειρήσεων εξίσου με την παραγωγική δυναμικότητα ή την ικανότητα πωλήσεων και προώθησης των προϊόντων.

Τα Logistics είναι η διαχείριση της εφοδιαστικής αλυσίδας (Supply Chain) από την αρχική μετακίνηση των συστατικών και των πρώτων υλών μέσω εσωτερικών μετακινήσεων, μέχρι την τελική διανομή στον πελάτη. Εμπεριέχει όχι μόνο το στοιχείο της διανομής (distribution) αλλά και την βιομηχανική θέση των αποθηκών, την αποθήκευση (warehousing), τον έλεγχο των αποθεμάτων, τη διάθεση των αποβλήτων, τις περιβαλλοντικές εκτιμήσεις, τις νομικές πτυχές των μεταφορών, τη συσκευασία και τον ποιοτικό έλεγχο (Gunasekaran & Ngai, 2003, Χασάπης, 2002). Η διαχείριση υπηρεσιών Logistics αποτελεί ένα σημαντικό συστατικό για τη χάραξη της στρατηγικής μιας επιχείρησης καθώς και για την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας. Κάτι τέτοιο επιτυγχάνεται με τη βελτίωση της αξίας του πελάτη (customer value) και τη μείωση του κόστους (Mentzer, 2004). Οι διαδικασίες Logistics είναι αρμόδιες για την ενοποίηση των ενεργειών της Εφοδιαστικής Αλυσίδας και τη διευκόλυνση της ροής αγαθών από τον παραγωγό προς τον τελικό καταναλωτή.

Η εφαρμογή των Logistics υπεισέρχεται στον σχεδιασμό, τον προσδιορισμό των απαιτήσεων, την απόκτηση, τη διατήρηση και τη διάθεση των παραγωγικών πόρων και μέσων που υποστηρίζουν τους στόχους, τη στρατηγική, την τακτική και τον έλεγχο μιας επιχείρησης. Είναι δηλαδή μεθοδολογία που αφορά τα εξής:

- **Απαιτήσεις:** Οι δραστηριότητες των Logistics εμπλέκονται με την ανάλυση, τη σύνθεση και τον καθορισμό των πόρων που απαιτούνται για να επιτύχουμε ένα σκοπό ή να φέρουμε σε πέρας μία επιχείρηση κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες. Ο συνολικός στόχος, του να καθορίσουμε απαιτήσεις είναι μία λειτουργία σχεδιασμού που εμπλέκει ταυτόχρονα και την στρατηγική και τα Logistics. Ο καταμερισμός των κυρίων διαθέσιμων πόρων, αν είναι λιγότεροι από τους απαιτούμενους και η αξιολόγηση του αποτελέσματος των ελλείψεων για την επίτευξη των κυρίων στόχων, είναι κύριες ευθύνες της στρατηγικής και όχι λειτουργία των Logistics.
- **Σχεδιασμός:** Αυτή η λειτουργία περιλαμβάνει όλο το πλάνο του σχεδιασμού μέσα από λεπτομερή σχεδιασμό των προϊόντων, συστημάτων και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων της ανάπτυξης, δοκιμής και αξιολόγησης του σχεδιασμού. Το Logistics Engineering έχει να κάνει με τον σχεδιασμό του εφοδιασμού και της συντήρησης κάτω από το πρίσμα της αποτελεσματικότητας κόστους, σε αντίθεση του σχεδιασμού της εύκολης παραγωγής ή χρήσης.
- **Εφοδιασμός:** Αυτή η περιοχή εμπλέκει τον φυσικό εφοδιασμό και διανομή όλων των διαθέσιμων πόρων π.χ. προμήθειες, πρόσληψη και εκπαίδευση προσωπικού, υποστήριξη παραγωγής, συσκευασία, διοίκηση αποθεμάτων, διακίνηση και μεταφορές, ιχνηλασιμότητα προϊόντων, διαδικασία παραγγελιών, αποθήκευση, αποσύρσεις, κλπ. Υπάρχουν λειτουργίες που δημιουργούν "χρονική και χωροταξική χρησιμότητα" σε αντίθεση με τις λειτουργίες παραγωγής που χρησιμοποιούν "χρησιμότητα τυποποίησης" και τις λειτουργίες του marketing που δημιουργούν "χρησιμότητα ιδιοκτησίας".
- **Συντήρηση:** Η συντήρηση εκλαμβάνεται ευρέως σαν την διατήρηση των εγκαταστάσεων, προϊόντων, ανθρώπινου δυναμικού, συστημάτων και υπηρεσιών των παραγωγών και χρηστών, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας, διατήρησης και ανάκτησης όλων των διατιθέμενων πόρων.

- Πόροι: Πρώτες ύλες (υλικά), εξοπλισμός εγκαταστάσεις, προσωπικό, συμπεριλαμβανομένων των κεφαλαίων και πληροφοριών. Τα Logistics συχνά συνδέονται με την διοίκηση των υλικών, όμως οι τεχνικές της διοίκησης των υλικών μπορούν επίσης να εφαρμοσθούν στην διοίκηση του ανθρώπινου δυναμικού, χρημάτων και πληροφοριών (ICAP, 2005 & ICAP, 2006).

Στις σύγχρονες επιχειρήσεις τα Logistics περιλαμβάνουν τις παρακάτω δραστηριότητες:

- Διανομή των προϊόντων από την επιχείρηση μέχρι τον τελικό καταναλωτή.
- Υποστήριξη της παραγωγής με όλο το απαιτούμενο στην κάθε φάση υλικό (πρώτες ύλες, ημιτέτοια προϊόντα, υλικά συσκευασίας κ.λπ.).
- Προμήθειες για την απόκτηση όλου του απαραίτητου υλικού για την υλοποίηση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (ICAP, 2005).

Η φράση κλειδί για τη διαχείριση της Εφοδιαστικής Αλυσίδας αποτελεί η έκφραση "on - time". Οι απαραίτητες ενέργειες πρέπει να συμβαίνουν όποτε κ όπου χρειάζονται. Οι πρώτες ύλες, ακατέργαστα υλικά και συστατικά, πρέπει να φτάσουν στις σωστές ποσότητες για να χρησιμοποιηθούν στην παραγωγική διαδικασία, να αποθηκευτούν και να μεταφερθούν τα αγαθά εγκαίρως σύμφωνα με τις απαιτήσεις του πελάτη. Η απόφαση της παραγγελίας περισσότερων αποθεμάτων ή η υπερεκτίμηση των πωλήσεων και των χρόνων που απαιτούνται για την παραγωγή προσθέτει κόστος και θα αποτελέσει μειονέκτημα για την ανταγωνιστικότητα της ίδιας της επιχείρησης. Σε ένα παγκόσμιο περιβάλλον τα Logistics μπορεί να αφορούν τη μεταφορά προϊόντων σε μεγάλες αποστάσεις, τη χρήση περίπλοκων πληροφοριακών συστημάτων για τη δρομολόγηση των υλικών στην αποθήκη και έπειτα προς τη γραμμή παραγωγής. Η παραγωγή περιλαμβάνει ακόμη ένα πολύ σημαντικό παράγοντα καθοριστικής σημασίας: τον άνθρωπο. Η συγκέντρωση και οργάνωση μιας ομάδας ανθρώπων διαφορετικών αρμοδιοτήτων και ταλέντων έχει να κάνει επίσης με τη διαχείριση της Εφοδιαστικής Αλυσίδας και η συνεργασία μεταξύ τους είναι βασικό ζητούμενο.

Σε ένα γρήγορα μεταβαλλόμενο, μεγάλης έντασης ανταγωνιστικό περιβάλλον επιβάλλεται να υπάρχει μεγάλη εμπιστοσύνη στα πληροφοριακά συστήματα

τεχνολογίας (information technology systems). Για παράδειγμα η τεχνολογία RFID (Radio Frequency Identification) παρέχει σημαντικές πληροφορίες στην Εφοδιαστική Αλυσίδα. Με μια τέτοιου είδους τεχνολογία υπάρχει δυνατότητα για καλύτερο προγραμματισμό αλλά και η λήψη αποφάσεων γίνεται σύμφωνα με τους καταναλωτές με σκοπό να εξασφαλιστούν οι προσδοκίες τους. Ήδη έχουν αλλάξει πολλά και το μέλλον θα προσφέρει ακόμη μεγαλύτερες προκλήσεις. Η εμφάνιση των συναλλαγών μέσω Internet και η ανάπτυξη του Ηλεκτρονικού Εμπορίου (E – commerce) επηρεάζει κάθε σύνδεσμο στην Εφοδιαστική Αλυσίδα που πρέπει να προσαρμοστεί για να προσφέρει καλύτερη εξυπηρέτηση στους πελάτες.

1.2. Outsourcing

1.2.1. Πληροφοριακά στοιχεία για το Outsourcing

Η εισαγωγή του όρου "Outsourcing" στη διεθνή βιβλιογραφία και η είσοδος στη διεθνή επιχειρηματική αγορά εταιριών παροχής υπηρεσιών υποστήριξης εφοδιαστικής αλυσίδας (Outsourcing Logistics Service Providers) είχαν ως αποτέλεσμα ραγδαίες εξελίξεις αφενός στο εσωτερικό των βιομηχανικών και εμπορικών επιχειρήσεων και αφετέρου στο παγκόσμιο ανταγωνιστικό περιβάλλον.

Ως Outsourcing εννοούμε την απόφαση ανάθεσης παραγωγής επιλεγμένων αγαθών ή υπηρεσιών έξω από την εταιρεία, η εύρεση νέων προμηθευτών και νέων τρόπων μεταφοράς πρώτων υλών, αγαθών, εξαρτημάτων και υπηρεσιών, χρησιμοποιώντας τη γνώση, την εμπειρία και τη δημιουργικότητα νέων προμηθευτών, που δεν χρησιμοποιούνταν πρότερα. Μέσω του Outsourcing, η επιχείρηση επιδιώκει να εξασφαλίσει στρατηγικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα μέσω ενός νέου τρόπου διοίκησης υλικών και προϊόντων που διασφαλίζει υψηλότερες ταχύτητες, μεγαλύτερη ακρίβεια και χαμηλότερο κόστος.

Σκοπός του Outsourcing είναι η επίτευξη της μέγιστης δυνατής απόδοσης των διαθέσιμων πόρων και γνώσεων της επιχείρησης στο κύριο αντικείμενο της. Επίσης μέσω του Outsourcing, η επιχείρηση επιδιώκει να εξασφαλίσει στρατηγικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα μέσω ενός νέου τρόπου διοίκησης υλικών και προϊόντων που διασφαλίζει υψηλότερες ταχύτητες, μεγαλύτερη ακρίβεια και χαμηλότερο κόστος. Στην πράξη, οι υπηρεσίες Logistics που παρέχονται από τις επιχειρήσεις της ελληνικής αλλά και της διεθνούς αγοράς συνίσταται στη διαχείριση

εμπορευμάτων τρίτων και αφορούν σε γενικές γραμμές τις εργασίες παραλαβής, προετοιμασίας και αποστολής στους τελικούς αποδέκτες ή πελάτες.

Το Outsourcing ξεκίνησε ουσιαστικά από το χώρο της πληροφορικής με της είσοδο της IBM στο χώρο αυτό. Από το τέλος της δεκαετίας του '70 πολλές επιχειρήσεις άρχισαν να αναθέτουν όλο και περισσότερες διαδικασίες Logistics σε εξωτερικούς συνεργάτες. Σημαντική εξέλιξη στις αρχές της δεκαετίας του '90 ήταν η μετατόπιση του σημείου προσοχής για τις επιχειρήσεις από τις προμήθειες, τη διεθνή και την εθνική μεταφορά, στην αποθήκευση και τη διανομή. Κατά το 1990 οι συνθήκες της παγκοσμιοποίησης έκαναν ακόμα πιο έντονη την πίεση του ανταγωνισμού και περιόρισαν το χρόνο προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων στις αλλαγές του επιχειρηματικού περιβάλλοντος ενώ δημιούργησαν και αυξημένες απαιτήσεις οι οποίες ήταν αδύνατο να καλυφθούν από τις ίδιες τις επιχειρήσεις. Το 1993 αποτέλεσε σταθμό για την είσοδο πολλών εταιρειών διεθνών μεταφορών στο χώρο του Outsourcing στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.), αφού η τελωνιακή ένωση των κρατών – μελών της Ε.Ε., είχε ως συνέπεια την κατάργηση του μονοπωλίου των κρατικών τελωνειακών αποθηκών και την ίδρυση ιδιωτικών αποθηκών.

Τα τελευταία χρόνια αυξάνεται η αποδοχή του Outsourcing, με στόχο τη μείωση του κόστους και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας για συγκεκριμένες λειτουργίες των επιχειρήσεων. Η απόφαση για ανάθεση μέρους ή του συνόλου κάποιων διαδικασιών που μεσολαβούν μέχρι την τελική παράδοση των εμπορευμάτων, βασίζεται σε συγκεκριμένα οφέλη που αποκομίζουν οι επιχειρήσεις που εφαρμόζουν αυτή την πρακτική.

Αναλύοντας τις προσπάθειες που έχουν γίνει διεθνώς τις τελευταίες δεκαετίες στην κατεύθυνση της βελτίωσης των πρακτικών διαχείρισης της εφοδιαστικής αλυσίδας, παρατηρείται μια σταδιακή προσπάθεια των επιχειρήσεων να απεμπλακούν από δραστηριότητες στις οποίες δεν έχουν συγκριτικά πλεονεκτήματα, με αποτέλεσμα την ολοένα αυξανόμενη "αποκέντρωση" όσον αφορά την κάλυψη των δραστηριοτήτων διαχείρισης της εφοδιαστικής αλυσίδας από τις ίδιες.

Συνοψίζοντας μπορούμε να αναφέρουμε ότι οι λόγοι για τους οποίους μια εταιρεία οδηγείται στην επιλογή της λύσης του Outsourcing είναι οι εξής:

- Εκμετάλλευση Οικονομιών Κλίμακας
- Μείωση Κόστους

- Αξιοποίηση Τεχνογνωσίας Συνεργατών
- Βελτίωση Λειτουργιών Κυκλώματος Logistics
- Περιορισμός Επενδύσεων σε Πάγια
- Αφοσίωση στην Κύρια Δραστηριότητα
- Αύξηση Βαθμού Ευελιξίας
- Βελτίωση Επιπέδου Εξυπηρέτησης Πελατών

(Σταλίδης, 2002).

1.2.2. Διαδικασίες εφαρμογής Outsourcing

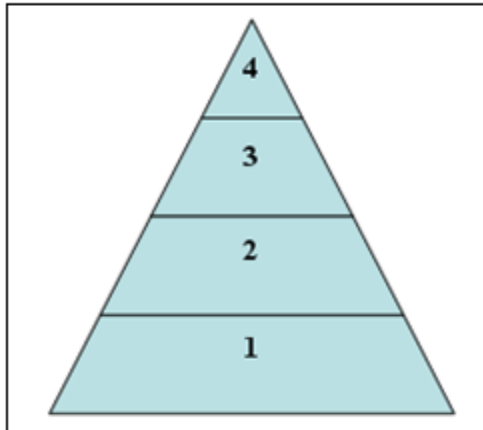
Στην παρούσα εργασία ο όρος Outsourcing έχει τη σημασία του Logistics Outsourcing η οποία αναφέρεται στην ανάθεση εκτέλεσης διαδικασιών Logistics σε εξωτερικούς συνεργάτες οι οποίοι ονομάζονται Third Party Logistics Providers (3PL) ή Fourth Party Logistics Providers (4PL). Οι 3PL και 4PL Providers θα αναλυθούν διεξοδικά στις ενότητες που ακολουθούν.

Τα τελευταία χρόνια, οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών Outsourcing έχουν διευρύνει το φάσμα των υπηρεσιών τους, καλύπτοντας αρκετές από τις λειτουργίες των επιχειρήσεων – πελατών τους. Εντούτοις, αξιοσημείωτη είναι η διαφορά ως προς τις παρεχόμενες υπηρεσίες ανά την Ευρώπη. Για παράδειγμα στη Γαλλία, στην Ολλανδία και στη Γερμανία περισσότερη έμφαση δίνεται σε θέματα τεχνολογίας και σε θέματα βελτίωσης στο σύνολο της εφοδιαστικής αλυσίδας. Ενώ, στις χώρες τις Μεσογείου το ενδιαφέρον μονοπωλούν η μεταφορά και η αποθήκευση. Τέλος, στην Ανατολική Ευρώπη οι επιχειρήσεις στρέφονται περισσότερο σε θέματα απλής μεταφοράς και απλές υπηρεσίες εφοδιασμού. Οι διαδικασίες, τις οποίες συνήθως αναθέτει μια επιχείρηση σε τρίτους είναι οι παρακάτω (Pantikidis, 2007).

Η διαδικασία της μεταφοράς των προϊόντων από τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις παραγωγής στις αποθήκες της εταιρείας που αναλαμβάνει το Outsourcing.

- Η διαδικασία της αποθήκευσης, των προϊόντων, αφότου φτάσουν στις αποθήκες και μέχρι να διανεμηθούν στα τελικά σημεία.
- Η διαδικασία της διανομής των προϊόντων από τις αποθήκες προς τα σημεία διανομής και τελικής προώθησής τους.

Παρακάτω παρατίθενται τα τέσσερα επίπεδα σχέσεων συνεργασίας Outsourcing:

Σχήμα 1.1: Επίπεδα Σχέσεων Συνεργασίας
Πηγή: Μακιού, 2006

1) ο πελάτης προμηθεύεται μόνο υπηρεσίες μεταφοράς και διανομής από κάποια εταιρεία Logistics

2) η εταιρεία Logistics αναλαμβάνει να διεκπεραιώσει βασικές διαδικασίες Logistics του πελάτη

3) η εταιρεία αναλαμβάνει τον κύριο όγκο των δραστηριοτήτων Logistics της εταιρείας – πελάτη

4) μακρόχρονη συνεργασία συνήθως υπό τη μορφή κοινοπραξίας (join venture). Δημιουργείται μια ξεχωριστή εταιρεία, η οποία αναλαμβάνει το σύνολο των δραστηριοτήτων Logistics του πελάτη – εντολέα και λειτουργεί μεταξύ του εντολέα και των διαφόρων εταιρειών μεταφορών ή/και Logistics.

Πρώτο Επίπεδο - Συνεργασία στην Εφοδιαστική Αλυσίδα

- επίτευξη χαμηλού κόστους
- μη ύπαρξη συμβολαίων
- περιορισμένος αριθμός παρεχόμενων υπηρεσιών
- χαμηλό επίπεδο συνεργασίας
- χρήση του δικτύου διανομής της μεταφορικής εταιρείας/εταιρείας Logistics
- διαφορετική νοοτροπία μεταξύ των συνεργαζόμενων εταιρειών
- ελαχιστοποίηση κινδύνων σε επίπεδο συνεργασίας – ελάχιστα οφέλη.

Δεύτερο Επίπεδο – Παροχή Υπηρεσιών

- συνεργασία με σκοπό την πραγματοποίηση των στόχων του πελάτη
- επίτευξη αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας
- ύπαρξη συμβολαίων μικρής χρονικής διάρκειας

- αύξηση του αριθμού των παρεχόμενων υπηρεσιών σε σύγκριση με το πρώτο επίπεδο
- ηλεκτρονική υποστήριξη των περισσότερων δραστηριοτήτων
- παροχή τμήματος της φυσικής υποδομής της εταιρείας Logistics στον πελάτη
- δημιουργία αμοιβαίας εμπιστοσύνης
- αυξημένοι κίνδυνοι και για τους δυο συνεργάτες σε περίπτωση ρήξης στη συνεργασία.

Τρίτο & Τέταρτο Επίπεδο - Ολοκληρωμένες Λύσεις (3rd & 4th Party Logistics)

- συνεργασία με αμοιβαία κέρδη – οφέλη
- πλήρης ολοκλήρωση των προσφερόμενων υπηρεσιών
- ύπαρξη πολυετών συμβολαίων
- μέτρηση απόδοσης σε κόστος, ποιότητα και υπηρεσίες

(Μακιού, 2006).

1.2.3. Λόγοι χρήσης - μη χρήσης Outsourcing

1.2.3.1. Πλεονεκτήματα πρακτικής Outsourcing

Η πρακτική του Outsourcing δίνει τη δυνατότητα στις συμβαλλόμενες πλευρές (εμπορική ή βιομηχανική επιχείρηση και εταιρεία 3PL) να διοχετεύουν πόρους και προσπάθεια σε δραστηριότητες και τομείς όπου διαθέτουν συγκριτικό πλεονέκτημα (competitive advantage).

Τα βασικά πλεονεκτήματα που προκύπτουν για μια εμπορική ή βιομηχανική επιχείρηση από τη συνεργασία με έναν 3PL provider, συνοψίζονται στα εξής:

- Η λειτουργία του κυκλώματος αποθήκευσης και διανομής μιας βιομηχανικής ή εμπορικής επιχείρησης προϋποθέτει τη δημιουργία και συνεχή αναβάθμιση υποδομών όπως: αποθήκες, στόλος οχημάτων, εξοπλισμός μηχανοργάνωσης, συστήματα ασφάλειας κλπ. Αναθέτοντας τις διαδικασίες αυτές σε τρίτο ανεξάρτητο φορέα, οι επιχειρήσεις στρέφουν την αξιοποίηση των διαθέσιμων κεφαλαίων στους κύριους τομείς δραστηριότητας (core business). Επιπλέον, η

εξοικονόμηση πόρων μπορεί να είναι σημαντικότερη στις περιπτώσεις όπου η δραστηριότητα της επιχείρησης χαρακτηρίζεται από έντονη εποχικότητα.

- Η εξοικονόμηση πόρων δεν περιορίζεται στις εγκαταστάσεις, αλλά αφορά και παραμέτρους του κόστους διαχείρισης-διακίνησης των εμπορευμάτων, οι οποίες δεν είναι πάντοτε εμφανείς, όπως: αύξηση του μεταφορικού κόστους από ενδεχόμενες καθυστερήσεις, χρόνος απασχόλησης του προσωπικού που είναι επιφορτισμένο με τη λογιστική παρακολούθηση της αποθήκης κλπ. Σε περίπτωση κάλυψης αυτών των αναγκών εσωτερικά, τα έξοδα λειτουργίας των συγκεκριμένων εργασιών αποτελούν μέρος των σταθερών εξόδων της επιχείρησης, ενώ με την ανάθεση σε τρίτο φορέα τα έξοδα αυτά μετατρέπονται σε μεταβλητά. Τούτο δε διότι ορισμένοι 3PL providers συνήθως χρεώνουν τις υπηρεσίες τους με βάση κάποιο ποσοστό επί του μηνιαίου κύκλου εργασιών των υπό διαχείριση εμπορευμάτων. Το ποσοστό αυτό κυμαίνεται ανάλογα με την αξία των προϊόντων και τη γκάμα των παρεχόμενων υπηρεσιών. Άλλοι πάροχοι των εξεταζόμενων υπηρεσιών χρεώνουν ανάλογα με τον όγκο των εμπορευμάτων που διαχειρίζονται (παλέτες, βάρος, τεμάχια κλπ.).
- Η αποδέσμευση κεφαλαίων άπτεται και του τομέα των ανθρωπίνων πόρων, εφόσον πολύτιμο ανθρώπινο δυναμικό μπορεί να επικεντρωθεί στους κύριους τομείς δραστηριότητας της επιχείρησης, αντί να απορροφάται από τις διαδικασίες Logistics.
- Η εταιρεία που επιλέγει το Outsourcing επωφελείται από την τεχνογνωσία, την εμπειρία και την υποδομή του 3PL provider. Ακόμη, η διατήρηση της ανταγωνιστικότητας της εφοδιαστικής αλυσίδας προϋποθέτει συνεχή ενημέρωση και ανάπτυξη, γεγονός που απαιτεί πόρους, επενδύσεις και κατάρτιση του στελεχιακού δυναμικού, στοιχεία τα οποία οι 3PL providers είναι σε θέση να προσφέρουν άμεσα λόγω εξειδίκευσης.
- Η μη διατήρηση αποθεμάτων σε ίδιες εγκαταστάσεις, οι μειωμένες απαιτήσεις σε επίπεδο πάγιου εξοπλισμού κλπ., ενισχύουν την ευελιξία της επιχείρησης και καθιστούν ευχερέστερη την οριζόντια επέκτασή της με νέα προϊόντα και νέες αγορές. Ακόμη, καθιστούν ευκολότερη τη μετεγκατάστασή της ανάλογα με τις διαμορφούμενες πολιτικές, εμπορικές και οικονομικές συνθήκες.

- Η αποτελεσματικότητα του δικτύου διανομής μιας επιχείρησης εξαρτάται και από τη γεωγραφική θέση των εγκαταστάσεών της σε σχέση με τις υπάρχουσες υποδομές μεταφοράς. Τυχόν μειονεκτήματα που σχετίζονται με το συγκεκριμένο παράγοντα, μπορούν να εξαλειφθούν μέσω της συνεργασίας με κάποια επιχείρηση 3PL.

Συνεπώς κατά τη συνεργασία με έναν 3PL provider, επιδιώκεται η μείωση του κόστους, η βελτίωση της αποτελεσματικότητας της εφοδιαστικής αλυσίδας και η απελευθέρωση σημαντικών πόρων, οι οποίοι πλέον μπορούν να διοχετευθούν στους κύριους τομείς δραστηριότητας μιας επιχείρησης. Οι δαπάνες σε πάγιο εξοπλισμό και εξειδικευμένο προσωπικό που δημιουργούν σταθερά έξοδα, μετατρέπονται σε μεταβλητά έξοδα όπου ενσωματώνεται και ο παράγοντας της εποχικότητας.

Για κάθε εμπορική ή βιομηχανική επιχείρηση, τα πλεονεκτήματα που αναφέρθηκαν έχουν διαφορετική βαρύτητα, ανάλογα με τον κλάδο στον οποίο ανήκει (φύση των προϊόντων), την οικονομική κατάσταση, τη περιουσιακή διάρθρωση (π.χ. ύπαρξη ιδιόκτητων αποθηκών ή όχι) και τη γεωγραφική της θέση (ICAP, 2007).

1.2.3.2. Μειονεκτήματα πρακτικής Outsourcing

Εκτός όμως από τα πλεονεκτήματα που αποφέρει το Outsourcing των Logistics, ο πελάτης-εντολέας θα πρέπει να σταθμίσει και ορισμένα ζητήματα τα οποία προκύπτουν από τη σημαντική εξάρτηση που συνεπάγεται η ανάθεση μέρους ή του συνόλου των δραστηριοτήτων της αποθήκευσης-διανομής σε τρίτο φορέα.

Τα κυριότερα μειονεκτήματα συνοψίζονται στα εξής:

- Η μακροχρόνια συνεργασία με έναν 3PL provider ενδεχομένως να στερήσει από την επιχείρηση-εντολέα τη δυνατότητα συσσώρευσης σημαντικής τεχνογνωσίας καθιστώντας την άμεσα εξαρτώμενη από την εταιρεία παροχής υπηρεσιών 3PL. Η εξάρτηση αυτή αυξάνεται, ανάλογα με το χρονικό διάστημα της συνεργασίας και με την έκταση των υπηρεσιών που ανατίθενται.
- Στην περίπτωση επιχείρησης η οποία διαθέτει καλά οργανωμένο και αποτελεσματικό δίκτυο διανομής, το Outsourcing ενδέχεται να μην αποφέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα, στο βαθμό που ο εξωτερικός συνεργάτης

αδυνατεί να προσφέρει ανάλογα επίπεδα ποιότητας και αποτελεσματικότητας. Η αποτελεσματικότητα της συνεργασίας εξαρτάται από την ποιότητα και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών και την προσαρμοστικότητα του 3PL provider στις απαιτήσεις της αγοράς.

- Ανάλογα με τις παρεχόμενες υπηρεσίες, η ανάθεση των Logistics σημαίνει την άμεση επαφή του 3PL provider με τον τελικό πελάτη. Συνεπώς, η επιλογή ενός εξωτερικού συνεργάτη έχει άμεσο αντίκτυπο στη συνολική εικόνα της επιχείρησης που επιλέγει το Outsourcing.
- Η απόφαση της ανάθεσης των Logistics σε τρίτους επηρεάζεται και από τις ενδεχόμενες αντιδράσεις των συνεργατών της επιχείρησης-εντολέα όπως προμηθευτές, τοπικοί αντιπρόσωποι κλπ.

Σε κάθε περίπτωση, για να είναι σε θέση μια επιχείρηση να αξιολογήσει τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της ανάθεσης συγκεκριμένων λειτουργιών σε εταιρεία 3PL, θα πρέπει πρώτα να έχει πλήρη επίγνωση της αποτελεσματικότητας και του κόστους πραγματοποίησης των δραστηριοτήτων αυτών με ίδια μέσα (ICAP, 2007).

1.3. Third Party Logistics

1.3.1. Έννοια και ορισμός της 3PL εταιρείας

Με την είσοδο της έννοιας του Outsourcing, όπως αναφέρθηκε και στην προηγούμενη ενότητα της παρούσας εργασίας, αρκετές διαδικασίες άρχισαν να ανατίθενται σε εξωτερικούς συνεργάτες. Οι εξωτερικοί συνεργάτες είχαν τη μορφή του "ενδιάμεσου" στην αλυσίδα εφοδιασμού, διεκπεραιώνοντας διαδικασίες απλής μεταφοράς από την παραγωγή στην αποθήκευση, απλής αποθήκευσης και διανομής στα τελικά σημεία. Αρχικά, χαρακτηρίστηκαν ως παροχείς απλών υπηρεσιών 3PL. Ο ανταγωνισμός έγινε έντονος με τη συνεχή ίδρυση εταιρειών 3PL και η τάση για την ολοένα αναβάθμιση και εξέλιξη των προφερόμενων Outsourcing υπηρεσιών δεν άργησε να παρουσιαστεί.

Ο κλάδος των 3PL αφορά τις υπηρεσίες που παρέχονται από εταιρείες που εξειδικεύονται στην ανάληψη του συνόλου ή μέρος των λειτουργιών που αφορούν το

ευρύτερο κύκλωμα αποθήκευσης-διανομής για λογαριασμό μιας εμπορικής ή βιομηχανικής επιχείρησης. Οι υπηρεσίες αυτές καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων με αντιπροσωπευτικά παραδείγματα την αποθήκευση, τη φορτοεκφόρτωση, τη μεταφορά – διανομή, την αποσυσκευασία, κ.λπ. Η ανάθεση των δραστηριοτήτων αυτών από μια εμπορική ή βιομηχανική επιχείρηση στην εξειδικευμένη εταιρεία παροχής των εν λόγω υπηρεσιών δίνει τη δυνατότητα στις συνεργαζόμενες πλευρές να κατευθύνουν πόρους και προσπάθεια στον τομέα στον οποίο διαθέτουν το συγκριτικό πλεονέκτημα.

Η έννοια του 3PL εμφανίστηκε στην Ευρώπη στα τέλη της δεκαετίας του '80. Η δραστηριότητα των 3PL εταιρειών είναι στην πραγματικότητα μια μετεξέλιξη των διαμεταφορικών επιχειρήσεων. Η είσοδος των διαμεταφορικών επιχειρήσεων στο χώρο των 3PL πραγματοποιήθηκε το 1993 όταν, σύμφωνα με κοινοτική οδηγία, επιτράπηκε η λειτουργία μη κρατικών τελωνιακών αποθηκών διαχείρισης κοινοτικών εμπορευμάτων. Έτσι οι διαμεταφορικές επιχειρήσεις αξιοποίησαν τους χώρους αποθήκευσης που διέθεταν για εναπόθεση, αποθήκευση και διανομή κοινοτικών εμπορευμάτων. Η κατάργηση επίσης των συνόρων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, οπότε και η ελεύθερη διακίνηση προϊόντων, γέννησε αρκετές επιχειρήσεις 3PL από εκτελωνιστές.

1.3.2. Παρεχόμενες υπηρεσίες 3PL

Ο κλάδος των 3PL, συνδυάζει υπηρεσίες που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα των διαφόρων σταδίων και διαδικασιών, από την παραγωγή των προϊόντων μέχρι την παράδοση στον καταναλωτή.

Η βασικές λειτουργίες που προσφέρονται για Outsourcing είναι η μεταφορά, η αποθήκευση και η διάθεση. Παρόλα αυτά οι Hertz & Alfredsson (2003), Lieb & Randal (1996), και Van Hoek (2001) πιστεύουν ότι οι 3PL Providers μπορούν να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους, προσφέροντας και άλλες συμπληρωματικές υπηρεσίες (Hertz & Alfredsson, 2003, Lieb & Randall, 1996 & Van Hoek, 2001). Οι Rabinovich E., Windle R., Dresner M. και Corsi T. υποστήριξαν ότι μια επιχείρηση μπορεί να βελτιώσει τις υπηρεσίες που προσφέρει στο δικό του πελάτη και να μειώσει τα κόστη χρησιμοποιώντας όχι μόνο μια υπηρεσία 3PL αλλά πακέτα υπηρεσιών. Πιο αναλυτικά, οι υπηρεσίες που παρέχονται από επιχειρήσεις 3PL στην Ελλάδα είναι οι ακόλουθες (ICAP, 2005, Χ.Σ., 2003 & Winter, et al., 2006):

- Αποσυσκευασία / Ανασυσκευασία
- Αποθήκευση των προϊόντων σε κατάλληλο αποθηκευτικό σύστημα σε συγκεκριμένο layout και με καθορισμένο ελάχιστο και μέγιστο απόθεμα ανά κωδικό
- Ασφάλιση των αποθηκευμένων ή μεταφερόμενων εμπορευμάτων έναντι κινδύνων καταστροφής ή απώλειας
- Bar – coding: σήμανση της παλέτας με ειδική ετικέτα barcode που να περιέχει τον κωδικό του προϊόντος, την επιγραφή του, την ημερομηνία λήξης, την ποσότητα, τον αριθμό της παρτίδας
- Cross – docking: δραστηριότητα με την οποία επιχειρείται μείωση κόστους και χρόνου διανομής
- Διατήρηση προϊόντων υπό ψύξη (συντήρηση, κατάψυξη σε ψυκτικούς θαλάμους)
- Διαχείριση ημερομηνιών λήξης
- Διατήρηση λογαρίθμου FIFO (First In First Out) ή FEFO (First Expired First Out) όσον αφορά την έξοδο των προϊόντων από την αποθήκη
- Δρομολόγηση παραγγελιών, σχεδιασμός δρομολογίων και συντονισμός μεταφορών
- Εισαγωγή στη μηχανογράφηση με on – line σύνδεση με τον πελάτη εντολέα, δηλαδή η παροχή υπηρεσιών πληροφορικής και στατιστικών στοιχείων μέσω σύνδεσης συστήματος H/Y, τερματικών
- Είσπραξη αξίας τιμολογίων
- Picking: η συλλογή και φόρτωση μη παλετοποιημένων ειδών σε περιπτώσεις όπου οι ποσότητες ανά κωδικό προϊόντος δε συμπληρώνουν ακέραια παλέτα καθώς και η συλλογή από τον κύριο χώρο αποθήκευσης ακέραιων παλετών και τη φόρτωσή τους σε φορτηγό για την εκτέλεση συγκεκριμένου δρομολογίου διανομής παραγγελιών
- Έκδοση διαφόρων εγγράφων και παραστατικών (τιμολόγιο, δελτίο αποστολής, κ.λπ.)
- Εκτελωνισμοί

- Επικόλληση μηχανογραφημένης ετικέτας (product marking / labeling) που θα υποδεικνύει τον προορισμό της παλέτας ή κιβωτίου με την οποία εξασφαλίζεται και η ιχνηλασιμότητα των προϊόντων και παρτίδων
- Λίστες συλλογής, αναδρομολόγηση και ανατροφοδосία λιστών και θέσεων συλλογής
- Μεταφορά / διανομή και παράδοση σε διάφορα σημεία σε όλη τη χώρα από το διανομέα στους πελάτες καθώς και την παράδοση επείγουσών παραγγελιών
- Παραγγελιοληψία και ετοιμασία παραγγελιών
- Παρακολούθηση αποθεμάτων (stock keeping)
- Παρακολούθηση παραλαβών
- Παραλαβή και μεταφορά π.χ. από το λιμάνι στην αποθήκη του 3PL διανομέα των προϊόντων που αφίχθησαν
- Παραλαβή των επιστρεφόμενων προϊόντων
- Σύνθετα αποθηκευτικά συστήματα, WMS (Warehouse Management System) που αποτελούν τη γέφυρα λογισμικού της επιχείρησης 3PL με τα προγράμματα του εντολέα. Το σύστημα παράγει τους γραμμικούς των προϊόντων κατά την εισαγωγή τους στους αποθηκευτικούς χώρους και τροφοδοτεί τις απαραίτητες πληροφορίες κατά τη διαδικασία picking μέσω τερματικών χειρός
- Ποιοτικός έλεγχος
- Ύπαρξη τελωνειακών / φορολογικών χώρων
- Φορτοεκφορτώσεις: είτε παλετοποιημένων προϊόντων δηλαδή την εξαγωγή από φορτηγά ή containers προϊόντων ήδη τοποθετημένων σε παλέτα από το εργοστάσιο παραγωγής είτε μη παλετοποιημένων προϊόντων όπου απαιτείται η χειροκίνητη εκφόρτωση των κιβωτίων των ειδών από φορτηγά, η τοποθέτησή τους σε παλέτα ανά κωδικό και η μεταφορά τους μέχρι την είσοδο της αποθήκης.

Οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των 3PL προσφέρουν είτε το σύνολο των ανωτέρω υπηρεσιών, είτε μέρος αυτών. Σε κάθε περίπτωση όμως περιλαμβάνει οπωσδήποτε υπηρεσίες αποθήκευσης, φορτοεκφορτώσεις και μεταφοράς – διανομής (ελάχιστες προσφερόμενες υπηρεσίες).

1.3.3. Μεθοδολογία επιλογής 3PL συνεργάτη

Η εμπειρία δείχνει ότι στις περισσότερες των περιπτώσεων η λύση του "Outsourcing" είναι προς όφελος των επιχειρήσεων που την επιλέγουν. Στη συνέχεια παρουσιάζεται η μεθοδολογία που μπορεί να ακολουθηθεί στα πλαίσια μιας τέτοιας επιλογής (Σταλίδης, 2002).

1. Δημιουργία Ομάδας Έργου

Το πρώτο βήμα, και ένα από τα σημαντικότερα, είναι η δημιουργία της σωστής ομάδας που θα αναλάβει το project αυτό. Στην ομάδα πρέπει να συμμετέχουν στελέχη από όλα τα κρίσιμα τμήματα της εταιρίας, όπως παραγωγή, οικονομικό, πωλήσεις, marketing και Logistics. Επίσης στην ομάδα καλό είναι να υπάρχουν υψηλόβαθμα στελέχη (decision makers), ώστε η σοβαρότητα του εγχειρήματος να περνά, τόσο στην ίδια την επιχείρηση όσο και στους δυνητικούς συνεργάτες. Η Ομάδα Έργου μπορεί να συμπληρωθεί και από ένα σύμβουλο εξειδικευμένο σε θέματα Logistics και "Outsourcing".

2. Σαφής Καθορισμός Αναγκών και Στόχων

Το πρώτο μέλημα της Ομάδας Έργου είναι ο σαφής καθορισμός των αναγκών του κυκλώματος Logistics, για την ικανοποίηση των οποίων θα χρησιμοποιηθεί λύση "Outsourcing", καθώς επίσης και τα αναμενόμενα οφέλη, ώστε να προσδιοριστούν οι αναμενόμενοι στόχοι. Η ανάλυση πρέπει να είναι σε λεπτομέρεια, μιας και τα ευρήματα θα αποτελέσουν οδηγό για τα επόμενα βήματα.

3. Δημιουργία Τεύχους Προδιαγραφών (RFP)

Με βάση τις ανάγκες και τους στόχους που θα έχουν προσδιοριστεί, πρέπει να δημιουργηθεί το Τεύχος Προδιαγραφών του έργου, το οποίο θα περιγράφει με σαφήνεια ανάγκες και απαιτήσεις και θα σταλεί στους υποψήφιους συνεργάτες από τους οποίους θα ζητηθούν προσφορές. Η δημιουργία του κρίνεται απολύτως

αναγκαία ώστε οι προσφορές των υποψηφίων να αφορούν το ίδιο αντικείμενο, αλλά και η σύγκριση των προσφορών από την Ομάδα Έργου να γίνει σε κοινή βάση.

4. Καθορισμός και Ιεράρχηση Κριτηρίων Αξιολόγησης

Η αξιολόγηση των υποψηφίων θα γίνει με εξειδικευμένα κριτήρια τα οποία πρέπει να καθορισθούν από την Ομάδα Έργου, αλλά και να ιεραρχηθούν με χρήση συντελεστών βαρύτητας. Μπορούν να δημιουργηθούν δύο επίπεδα κριτηρίων αξιολόγησης. Το πρώτο επίπεδο μπορεί να απαρτίζεται από γενικότερα κριτήρια αξιολόγησης με στόχο τον προσδιορισμό των υποψηφίων στους οποίους θα αποσταλεί το Τεύχος Προδιαγραφών.

Το δεύτερο επίπεδο περιέχει εξειδικευμένα κριτήρια με τη χρήση των οποίων θα γίνει η τελική επιλογή. Τα κριτήρια αξιολόγησης, αναλύονται στην ενότητα που ακολουθεί (*Ενότητα 1.3.4.*). Σε γενικές γραμμές μπορούμε να πούμε ότι εντάσσονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- Γενικά Στοιχεία Εταιρίας (υποψήφιος συνεργάτης)
- Στοιχεία Εγκαταστάσεων - Εξοπλισμού
- Στοιχεία Ποιότητας Παρεχόμενων Υπηρεσιών
- Στοιχεία Κόστους.

Στο σημείο αυτό κρίνεται σκόπιμο να σημειωθεί ότι, όπως θα μπορούσε κάποιος να παρατηρήσει, στοιχεία για ορισμένα από τα κριτήρια Ποιότητας Παρεχόμενων Υπηρεσιών, μπορούν να προκύψουν εφόσον ξεκινήσει η συνεργασία και συνεπώς δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο στάδιο αξιολόγησης.

Για να το ξεπεράσει αυτό η Ομάδα Έργου θα μπορούσε να κάνει σύντομη έρευνα αγοράς με βάση το πελατολόγιο των υποψηφίων συνεργατών, απ' όπου και θα μπορούσαν να αντληθούν χρήσιμες πληροφορίες (π.χ. πόσο επιρρεπείς είναι σε λάθη, πόσο συνεπείς είναι στις παραδόσεις τους κ.λπ.).

5. Δημιουργία Λίστας Υποψήφιων Συνεργατών

Με βάση τα κριτήρια του 1ου επιπέδου αξιολόγησης καταρτίζεται η λίστα των υποψήφιων συνεργατών, στους οποίους και θα αποσταλεί το Τεύχος Προδιαγραφών, ώστε να καταθέσουν λεπτομερείς προσφορές. Συνήθως η λίστα αυτή αποτελείται από 5-8 εταιρίες. Καλό είναι να σημειωθεί ότι η Ομάδα Έργου στην προσπάθεια δημιουργίας της λίστας αυτής θα μπορούσε να αποταθεί και σε ανταγωνιστές, οι οποίοι χρησιμοποιούν τη λύση του "Outsourcing" και οι οποίοι ως ένα βαθμό ίσως είναι πρόθυμοι να μοιραστούν τις εμπειρίες τους.

6. Πολυκριτηριακή Αξιολόγηση - Τελική Επιλογή

Τελευταίο βήμα είναι η τελική επιλογή του 3PL συνεργάτη, η οποία προκύπτει ως αποτέλεσμα πολυκριτηριακής ανάλυσης, με βάση τα εξειδικευμένα κριτήρια του δεύτερου επιπέδου αξιολόγησης. Η αξιολόγηση αφορά, τόσο τις εταιρίες όσο και τις προσφορές που έχουν αποστείλει και πρέπει να γίνει με προσοχή στη λεπτομέρεια. Θεωρείται σκόπιμο η Ομάδα Έργου να επισκεφθεί τις εγκαταστάσεις των υποψηφίων. Η ποιότητα των υπηρεσιών, όπως και η παρακολούθηση των τεχνολογικών εξελίξεων κοστίζουν, όπως βέβαια κοστίζει και η λανθασμένη επιλογή.

Μετά την τελική επιλογή, ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στον τρόπο που θα δομηθεί το συμβόλαιο παροχής υπηρεσιών, το οποίο πρέπει να είναι κατανοητό, απλά δομημένο, αλλά και ευέλικτο με βάση το πραγματικά υλοποιούμενο έργο. Στόχος είναι και οι δύο εταιρίες να βγουν κερδισμένες από τη συνεργασία.

Άλλες πηγές αναφέρονται και σε περαιτέρω σημεία που πρέπει να δοθεί προσοχή από την επιχείρηση (Παπαρούνης, 2007):

- Marketing & Business Plan: Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να υπάρχει καθορισμένη στρατηγική μάρκετινγκ. Στο πλαίσιο αυτό ένα από τα πρώτα ερωτήματα που θα πρέπει να απαντηθεί έχει σχέση με το κατά πόσο ο χαρακτήρας της επιχείρησης θα είναι πολυσυλλεκτικός ή όχι, δηλαδή αν θα στηθεί για την εξυπηρέτηση πολλών μικρών πελατών ή βάσει των αναγκών ενός μεγάλου πελάτη.

- **Εξειδίκευση:** Όπως σε κάθε επιχειρηματική δραστηριότητα, έτσι και στην περίπτωση αυτή η διαφοροποίηση σε σχέση με τον ανταγωνισμό είναι το ζητούμενο. Η εξειδίκευση των παρεχόμενων υπηρεσιών είναι ο δρόμος προς τη σωστή κατεύθυνση. Ο ανταγωνισμός στο επίπεδο των παλεταποθηκών είναι πολύ μεγαλύτερος σε σχέση με αποθήκες που παρέχουν καλές υπηρεσίες τεμαχιακού picking. Η υποστήριξη της εξειδίκευσης αυτής με επενδύσεις σε αυτοματισμούς και σύγχρονα προγράμματα επιδότησης των υπηρεσιών αυτών ενισχύουν την εικόνα της εταιρίας προς τα έξω· ειδικά σε μια περίοδο που τέτοιου είδους επενδύσεις επιδοτούνται ως και 40%. Μια επένδυση που μέχρι πρότινος θεωρούνταν απαγορευτική, μπορεί πλέον να είναι ιδιαίτερα συμφέρουσα.
- **Ελεγχόμενες επενδύσεις:** Επειδή κάθε αρχή και δύσκολη, ο κανόνας τουλάχιστον κατά την πρώτη περίοδο λειτουργίας θα πρέπει να είναι η αποφυγή δέσμευσης με σταθερά πάγια κόστη που ίσως στην πορεία θα αποσβεστούν δύσκολα.
Κατά συνθήκη, η λειτουργία της εταιρίας σε ενοικιαζόμενους αποθηκευτικούς χώρους μπορεί να αποδειχθεί ορθότερη από την κατασκευή ιδιόκτητων κτιριακών εγκαταστάσεων, τουλάχιστον μέχρι να σταθεροποιηθεί σε ένα βαθμό η δραστηριότητα και κατά συνέπεια η κερδοφορία της επιχείρησης. Εξαίρεση στον κανόνα αυτό μπορεί να αποτελεί η σύναψη ενός ισχυρού συμβολαίου με μεγάλο πελάτη από την αρχή, γεγονός που δικαιολογεί εν μέρει τέτοιου είδους δαπάνες.
- **Όχι ποσοστιαία κοστολόγηση:** Η σωστή κοστολόγηση των υπηρεσιών είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την επιβίωση και μακρομέρευση της επιχείρησης, κάτι που δεν πρέπει να θεωρείται πάντα δεδομένο γιατί μιλάμε για υπηρεσίες και όχι για προϊόντα. Ποσοστιαία κοστολόγηση επί τζίρου ή αξίας αλλά και κάθε είδους flat κοστολόγηση θα πρέπει να αποφεύγεται, εκτός φυσικά αν κάτι τέτοιο αποτελεί συμφέρουσα επιλογή βάσει της ιδιαιτερότητας των διαχειριζόμενων ειδών. Οι διαφορετικές περιπτώσεις που θα πρέπει να προβλεφθούν σε ένα συμβόλαιο είναι πολλές.
Ο χώρος των 3PL είναι κατεξοχήν πεδίο εφαρμογής της μεθόδου activity based costing, και ο μοναδικός τρόπος για να πληρωθεί πραγματικά η επιχείρηση για τις υπηρεσίες που παρέχει.

- Εποχιακές διακυμάνσεις: Ιδιαίτερη αναφορά θα πρέπει να γίνει στις διακυμάνσεις που μπορεί να παρουσιάζει το έργο της εταιρίας κατά τη διάρκεια του έτους, του μήνα ή της ημέρας, καθώς η ύπαρξη τέτοιου είδους εποχικότητας θα πρέπει αφενός να αντιμετωπιστεί λειτουργικά και αφετέρου να προβλεφθεί και να ληφθεί υπόψη κατά τη φάση της κοστολόγησης. Τέτοιου είδους φαινόμενα αποτελούν εκτός των άλλων και οδηγό για την επιλογή νέων πελατών, οι οποίοι θα μπορούσαν να προσφέρουν στην εταιρία συμπληρωματική δραστηριότητα που να εξισορροπεί τις διακυμάνσεις.
- Αναθεώρηση τιμών: Τέλος κρίνονται οι όροι και η διαδικασία αναθεώρησης των προβλεπόμενων τιμών, όταν αυτή επιβάλλεται από τη διαμόρφωση εξωγενών παραγόντων όπως είναι για παράδειγμα η αύξηση της τιμής των καυσίμων, η αύξηση ακτοπλοϊκών ναύλων, οι αλλαγές στο εργατικό δίκαιο κλπ. που διαφοροποιούν το κόστος του εργατικού προσωπικού.

1.3.4. Κριτήρια αξιολόγησης 3PL συνεργάτη

Ένας 3PL προμηθευτής πρέπει να κατέχει ένα περιεκτικό σύνολο δεξιοτήτων και γνώσεων έτσι ώστε να μπορεί να παραδώσει αποτελεσματικά μια 3PL λύση. Οι δεξιότητες και οι γνώσεις ενός 3PL προμηθευτή κρίνονται απαραίτητες για την επιτυχία της συνεργασίας. Έχουν προσδιοριστεί τα ακόλουθα κριτήρια για την αξιολόγηση ενός 3PL προμηθευτή (Σταλίδης, 2002):

1. Διαθεσιμότητα ενός μεγάλου τμήματος των εκπαιδευμένων επαγγελματιών όσον αφορά τις αλυσίδες εφοδιασμού.
2. Εάν είναι εφικτό, σφαιρικές ικανότητες, προσιτότητα και πόροι.
3. Δυνατότητα ρύθμισης πολλαπλών φορέων παροχής υπηρεσιών.
4. Δυνατότητα ομαλής μετάβασης και μεταβίβασης όσον αφορά τις νέες τάσεις στην οργάνωση των 3PL.
5. Ισχυρή σχέση και ομαδικές δεξιότητες.
6. Παράδοση της παγκόσμιας ποιότητας επανασχεδιασμού διαδικασίας και διατύπωσης στις επιχειρήσεις στρατηγικής αλυσίδων εφοδιασμού.
7. Δυνατή ενσωμάτωση στις τεχνολογίες αλυσίδων εφοδιασμού και τη μεταφορά των ικανοτήτων.

8. Κατανόηση οργανωτικών ζητημάτων αλλαγής.

Συνοπτικά, όπως προαναφέρθηκε στην προηγούμενη ενότητα (*Ενότητα 1.3.3.*) τα κρίσιμα σημεία για την επιλογή ενός συνεργάτη/ ή συνεργατών, σε επίπεδο παροχής υπηρεσιών Third Party Logistics, συνοψίζονται στις τέσσερις παρακάτω κατηγορίες (Σταλίδης, 2002):

1. Ως προς τα Γενικά στοιχεία της 3PL εταιρίας, να λαμβάνονται υπόψη τα εξής:

- Εμπειρία Logistics
- Εξειδίκευση σε συγκεκριμένο Τομέα ή Υπηρεσίες Logistics
- Τζίρος (συνολικός & τζίρος Logistics)
- Κερδοφορία (λοιποί οικονομικοί δείκτες)
- Πελατολόγιο
- Ανθρώπινο Δυναμικό
- Δίκτυο Συνεργατών.

2. Ως προς τις Εγκαταστάσεις και τον Εξοπλισμό τους:

- Κατάσταση, Μέγεθος Χώρων - Εγκαταστάσεων
- Χρησιμοποιούμενος Εξοπλισμός
- Γεωγραφική Κατανομή Εγκαταστάσεων
- Διαθεσιμότητα Εγκαταστάσεων - Εξοπλισμού την επιθυμητή χρονική στιγμή
- Συστήματα Μηχανογραφικής Υποστήριξης (ERP, WMS, reporting, on line σύνδεση, κλπ.)
- Συστήματα Ασφαλείας.

3. Ως προς την Ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών

- Συνέπεια Χρόνου Παράδοσης
- Παράδοση Χωρίς Καταστροφές
- Έλλειψη Λαθών

- Τήρηση - Παρακολούθηση Συνθηκών Ελεγχόμενης Θερμοκρασίας
- Τήρηση Συνθηκών Υγιεινής και Ασφάλειας
- Ευελιξία - Κάλυψη ιδιαίτερων Αναγκών Πελάτη
- Κλίμα Συνεργασίας
- Εύρος Παρεχόμενων Υπηρεσιών
- Εφαρμογή Συστημάτων Διασφάλισης Ποιότητας (ISO, HACCP κ.λπ.)
- Ασφάλιση Εμπορευμάτων.

4. Ως προς το Κόστος

- Κόστος Υπηρεσιών
- Κατανοητός & Διαφανής Τρόπος Τιμολόγησης
- Κατανοητό & απλά Δομημένο Συμβόλαιο
- Δυνατότητα Επαναπροσδιορισμού Συμφωνίας.

1.3.5. Αξιολόγηση απόδοσης 3PL συνεργάτη

Η σωστή επιλογή του κατάλληλου "Outsourcing" συνεργάτη είναι η μια διάσταση του "προβλήματος" και οριοθετεί την έναρξη μιας (μακροχρόνιας συνήθως) συνεργασίας. Με την ολοκλήρωση της επιλογής δε σημαίνει ότι επιλύθηκαν όλα τα θέματα και η βελτιστοποίηση του κυκλώματος Logistics είναι πλέον γεγονός. Στο πλαίσιο αυτό σημαντικό στοιχείο, στο οποίο πρέπει να δοθεί η πρέπουσα βαρύτητα, είναι η παρακολούθηση και η αξιολόγηση της απόδοσης (η άλλη διάσταση του "προβλήματος") του συνεργάτη.

Για το λόγο αυτό θα πρέπει να γίνουν τα ακόλουθα βήματα (Σταλίδης, 2002):

1. Καθορισμός Υπευθύνου Αξιολόγησης

Αρχικά πρέπει να καθορισθεί ο Υπεύθυνος Αξιολόγησης. Πρέπει να είναι στέλεχος που έρχεται σε συχνή επαφή με το συνεργάτη και γνωρίζει με λεπτομέρεια τους όρους και τα πλαίσια της συνεργασίας. Καλό είναι να έχει εμπλακεί και στη διαδικασία επιλογής. Τις περισσότερες φορές το στέλεχος αυτό είναι από το Τμήμα Logistics.

2. Θέσπιση Δεικτών Αξιολόγησης

Ο Υπεύθυνος Αξιολόγησης, με τη βοήθεια στελεχών που ήταν μέλη στην Ομάδα Επιλογής, πρέπει να καθορίσει τους δείκτες αξιολόγησης της απόδοσης του συνεργάτη. Στους δείκτες αυτούς μπορούν να ληφθούν και ορισμένα από τα κριτήρια Ποιότητας Παρεχόμενων Υπηρεσιών που χρησιμοποιήθηκαν κατά την επιλογή.

3. Καθορισμός Αναγκαίων Στοιχείων και Περιόδου Συλλογής

Ακολουθεί ο καθορισμός των στοιχείων που είναι αναγκαία για την εξαγωγή των δεικτών αξιολόγησης, καθώς και η περίοδος συλλογής τους, η οποία μπορεί να είναι διαφορετική ανάλογα με το δείκτη. Στη συνέχεια πρέπει να καθορισθεί ο τρόπος που θα συλλέγονται τα στοιχεία αυτά, με τη συνεργασία βέβαια του συνεργάτη, ο οποίος είναι η πηγή των στοιχείων. Στην προσπάθεια αυτή καλό είναι να αξιοποιηθεί στο μέγιστο η πληροφοριακή υποδομή του συνεργάτη.

4. Πολυκριτηριακή Ανάλυση - Σύγκριση με Στοιχεία Benchmarking

Με τη χρήση συντελεστών βαρύτητας, ανάλογα με το δείκτη αξιολόγησης, γίνεται πολυκριτηριακή ανάλυση των στοιχείων που έχουν συλλεχθεί. Τα αποτελέσματα καλό είναι να συγκρίνονται με στοιχεία Benchmarking του ανταγωνισμού (εφόσον υπάρχουν), αλλά σίγουρα πρέπει να συγκρίνονται με προηγούμενα στοιχεία απόδοσης του συνεργάτη, που υπάρχουν σε βάση δεδομένων που έχει δημιουργηθεί για το λόγο αυτό.

5. Κοινοποίηση Συμπερασμάτων

Τα συμπεράσματα που προκύπτουν κοινοποιούνται, τόσο στη Διοίκηση της εταιρίας όσο και στο συνεργάτη. Εφόσον προκύψουν προβλήματα πρέπει να γίνει προσπάθεια εντοπισμού της αιτίας και να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα για την επίλυσή τους. Απαιτείται στενή συνεργασία των δύο πλευρών και ο

συνεργάτης πρέπει να καταλάβει ότι η καλοπροαίρετη κριτική είναι προς κοινό όφελος.

Η πρόκληση για τις επιχειρήσεις 3PL έγκειται στην αξιοποίηση των σημαντικών ευκαιριών που παρουσιάζονται για νέα κανάλια διανομής και για ανάπτυξη νέων και πρωτοποριακών μορφών συνεργασίας, βασιζόμενες στο αμοιβαίο όφελος. Ακόμη μια εξέλιξη που διαφαίνεται από τις διαμορφούμενες τάσεις στο διεθνές "επιχειρείν" και αποκτά ιδιαίτερη σημασία για τις μεταποιητικές επιχειρήσεις, είναι η σταδιακή αντικατάσταση του χονδρεμπορίου και των μεσαζόντων από εταιρίες παροχής ολοκληρωμένων υπηρεσιών Logistics με προϋπόθεση τη σωστή αντιμετώπιση των αναγκών των πελατών τους. Αυτό αποτελεί και τη βάση για ανάπτυξη του 4PL (Fourth Party Logistics) μεταξύ των επιχειρήσεων- εντολέων, των εταιριών 3PL και των εταιριών του τομέα μεταφορών (διαμεταφορείς, μεταφορικές επιχειρήσεις) (ICAP, 2006).

1.3.6. Διεθνείς εξελίξεις στον κλάδο των 3PL εταιρειών

Παρακάτω παρατίθενται τα σημαντικότερα αποτελέσματα της μελέτης που διεξήγαγε το Georgia Institute of Technology με τη συμβολή των οργανισμών Cargemini, Oracle και DHL που πραγματοποιήθηκε το 2008 με τίτλο "2008 Third Party Logistics, Results and Findings of the 13th Annual Study". Στη συγκεκριμένη έρευνα συμμετείχαν 1.644 στελέχη εταιρειών από χώρες της Βόρειας Αμερικής, της Δυτικής Ευρώπης, της Ασίας και της Λατινικής Αμερικής, μοιράζοντας τις απόψεις τους για το Outsourcing των υπηρεσιών Logistics.

Στον Πίνακα 1.1. παρατίθενται στοιχεία σχετικά με τις δραστηριότητες Logistics που ανατίθενται πιο συχνά σε τρίτους. Σημειώνεται ότι στην δεύτερη στήλη παρουσιάζονται συγκεντρωτικά στοιχεία από όλες τις περιοχές, ενώ στις υπόλοιπες δίνονται στοιχεία ανά ευρύτερη γεωγραφική περιοχή. Από τα παρουσιαζόμενα στοιχεία διαπιστώνεται ότι, οι μεταφορές (είτε εγχώριες, είτε διεθνής) αποτελούν την κυρίαρχη υπηρεσία στην οποία επικεντρώνονται οι χρήστες υπηρεσιών 3PL (85% και 81% αντίστοιχα). Ακολουθούν οι αποθηκεύσεις και οι εκτελωνισμοί με αντίστοιχα μερίδια 72% και 65%, ενώ αρκετά υψηλό ποσοστό συγκεντρώνουν και οι διαμεταφορές (52%). Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι οι μεταφορές συγκεντρώνουν πολύ υψηλό ποσοστό στη Δυτική Ευρώπη (Εγχώρια Μεταφορά 92%

και Διεθνής 89%) και την Ασία (Εγχώρια Μεταφορά 91% και Διεθνής 89%), ενώ αντίθετα οι εκτελωνισμοί παρουσιάζουν πολύ μικρό ποσοστό στη Δυτική Ευρώπη (57%), πιθανότατα λόγω των διευκολύνσεων που προσφέρει η Ευρωπαϊκή Ένωση στη μεταφορά των εμπορευμάτων μεταξύ των κρατών μελών, με αποτέλεσμα να μην απαιτείται ευρεία χρήση αυτής της υπηρεσίας (Langley & Cap Gemini USA, 2008).

Πίνακας 1.1.: Κύριες δραστηριότητες Logistics που αναθέτονται σε τρίτους

Δραστηριότητες Logistics	Όλες οι περιοχές	Βόρεια Αμερική	Δυτική Ευρώπη	Ασία	Λατινική Αμερική
Εγχώρια Μεταφορά	85%	78%	92%	91%	70%
Διεθνής Μεταφορά	81%	69%	89%	89%	70%
Αποθήκευση	72%	70%	73%	75%	62%
Εκτελωνισμοί /Μεσιτικά	65%	66%	57%	81%	56%
Διαμεταφορές	52%	48%	44%	70%	45%
Ενοποιημένη Φόρτωση (Groupage)	46%	46%	43%	55%	38%
Reverse Logistics	38%	31%	42%	41%	34%
Cross-Docking	38%	37%	43%	35%	25%
Διαχείριση μεταφορών	37%	39%	38%	36%	25%
Συσκευασία, Ετικετοποίηση, Συναρμολόγηση	36%	29%	42%	37%	35%
Freight Bill Auditing /Πληρωμή	30%	54%	20%	21%	14%
Παροχή Συμβουλών για την Εφοδιαστική Αλυσίδα από Επιχειρήσεις 3PL	17%	21%	15%	14%	14%
Εισαγωγή Παραγγελιών/ Εξέλιξη/ Ολοκλήρωση	15%	12%	14%	21%	17%
Διαχείριση Στόλου	13%	9%	15%	14%	15%
Υπηρεσίες LLP/4PL	13%	11%	13%	14%	12%
Εξυπηρέτηση Πελατών	12%	11%	10%	12%	22%

Πηγή: "The State of Logistics Outsourcing: 2008 Third-Party Logistics: results and findings of the 13th annual study", από τους Langley & Cap Gemini USA, 2008, σελ. 13.

Στον Πίνακα 1.2., που ακολουθεί, παρουσιάζονται οι κυριότεροι τομείς που πρέπει να βελτιώσουν οι επιχειρήσεις 3PL, σύμφωνα με τα στελέχη που συμμετείχαν στη μελέτη. Διαπιστώνεται ότι το 51% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι οι επιχειρήσεις 3PL δεν προσφέρουν το επιθυμητό επίπεδο υπηρεσιών, ενώ ποσοστό 42% εκτιμάει ότι υπάρχει έλλειψη συνεχών βελτιώσεων και επιτευγμάτων στην παροχή υπηρεσιών (Langley & Cap Gemini USA, 2008).

Πίνακας 1.2.: Προβλήματα που απορρέουν από τη συνεργασία με ένα 3PL Provider

Τομείς Βελτίωσης	Όλες οι περιοχές
Μη πραγματοποίηση επιθυμητού επιπέδου υπηρεσιών	51%
Έλλειψη συνεχών βελτιώσεων και επιτευγμάτων στην παροχή υπηρεσιών	42%
Μη επαρκής υποστήριξη IT	39%
Μη μείωση του κόστους	36%
Έλλειψη ικανοτήτων διαχείρισης projects	35%
Μη αποτελεσματική διαχείριση των δεικτών απόδοσης (KPIs)	34%
Μη ικανοποιητική μετάβαση στη διάρκεια της φάσης της εφαρμογής	30%
Προβλήματα σχετιζόμενα με το ανθρώπινο δυναμικό	28%
Έλλειψη παγκόσμιας κάλυψης	27%
Έλλειψη συμβουλευτικών υπηρεσιών	25%
Έλλειψη ενσωμάτωσης επιχειρησιακών διαδικασιών σε διάφορες περιοχές και στην εφοδιαστική αλυσίδα υπηρεσιών	20%
Αδυναμία δημιουργίας ουσιαστικών σχέσεων εμπιστοσύνης	17%
Δυσκολία στην εξυπηρέτηση του πελάτη κατά τη συγχώνευση εταιρειών	13%
Δεν υπάρχουν προβλήματα	12%

Πηγή: "The State of Logistics Outsourcing: 2008 Third-Party Logistics: results and findings of the 13th annual study", από τους Langley & Cap Gemini USA, 2008, σελ. 12.

Στον Πίνακα 1.3. παρουσιάζονται τα κυριότερα οφέλη τα οποία απορρέουν από τη χρήση ολοκληρωμένων υπηρεσιών Logistics. Παρατηρείται ότι το 75% των ερωτηθέντων υποστηρίζουν πως το μεγαλύτερο όφελος από τη χρήση της πρακτικής αυτής είναι η μεγαλύτερη ευκολία στη διαχείριση υπηρεσιών Logistics όταν αυτές αναθέτονται σε εξωτερικούς συνεργάτες. Άλλα σημαντικά οφέλη, αποτελούν επίσης η ελαχιστοποίηση του χρόνου διαχείρισης σε ποσοστό 69% καθώς και η ικανότητα της επιχείρησης να ασχολείται περισσότερο με τις σημαντικές της διαδικασίες, σε ποσοστό 67%, αφού δεν χρειάζεται πλέον, η ίδια, να σπαταλά χρόνο στις διαδικασίες Logistics (Langley & Cap Gemini USA, 2008).

Πίνακας 1.3.: Οφέλη που απορρέουν από τη χρήση ολοκληρωμένων υπηρεσιών Logistics

Οφέλη	Όλες οι περιοχές
Μεγαλύτερη ευκολία στη διαχείριση υπηρεσιών Logistics όταν αυτές αναθέτονται σε τρίτους	75%
Ελαχιστοποίηση χρόνου διαχείρισης	69%
Βοηθά την επιχείρηση να εστιάσει περισσότερο στις πιο σημαντικές διαδικασίες	67%
Συνολική αποδοτικότητα διαδικασιών Logistics/μικρότερα κόστη	56%
Συνολική αποτελεσματικότητα διαδικασιών Logistics/βελτιωμένες υπηρεσίες	56%

Μείωση του αριθμού παροχών υπηρεσιών Logistics	51%
Βελτιωμένη δυνατότητα αποστολής	39%
Γρηγορότερη ανταπόκριση	37%
Βέλτιστη χρήση χωρητικότητας	34%
Παγκόσμια κάλυψη	31%
Ευέλικτες λύσεις	24%
Δυνατότητα λειτουργίας σε δύσκολες καταστάσεις	24%
Συμμερισμός κινδύνου με τον παροχέα ολοκληρωμένων υπηρεσιών Logistics	23%
Μείωση αποθέματος	22%
Πρόωρη διάγνωση λαθών	22%
Προσέγγιση μέσω IT	18%

Πηγή: "The State of Logistics Outsourcing: 2008 Third-Party Logistics: results and findings of the 13th annual study", από τους Langley & Cap Gemini USA, 2008, σελ. 18.

Στον Πίνακα 1.4. παρατίθενται οι κύριοι λόγοι/αιτίες οι οποίοι αποθαρρύνουν μια επιχείρηση στο να προβεί στην ανάθεση ολοκληρωμένων υπηρεσιών Logistics σε τρίτους. Το 61% των ερωτηθέντων απάντησαν πως η κύρια αιτία στο να μην προβούν στην παραπάνω πρακτική αποτελεί η επιθυμία τους για μεγαλύτερη ευελιξία και προσαρμοστικότητα καθώς υποστηρίζουν πως η πρακτική αυτή θα τους καθιστούσε εξαρτημένους από τον τρόπο λειτουργίας του εξωτερικού συνεργάτη. Επίσης το 51% των ερωτηθέντων ισχυρίζονται πως δεν ενδιαφέρονται για παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών Logistics καθώς η ίδια η επιχείρησή τους έχει τη δυνατότητα κάλυψης των υπηρεσιών αυτών από μόνη της. Τέλος, το 44% απάντησε πως δεν θα ήθελε να προβεί στην παραπάνω πρακτική καθώς δεν επιθυμούν καμία απολύτως εξάρτηση από εξωτερικό φορέα (Langley & Cap Gemini USA, 2008).

Πίνακας 1.4.: Λόγοι/αιτίες οι οποίοι αποθαρρύνουν μια επιχείρηση να προβεί στην ανάθεση ολοκληρωμένων υπηρεσιών Logistics σε τρίτους

Αιτία	Όλες οι περιοχές
Μεγαλύτερη ευελιξία/προσαρμοστικότητα	61%
Κάλυψη αναγκών Logistics από την ίδια την επιχείρηση	51%
Αποφυγή εξάρτησης από εξωτερικούς συνεργάτες	44%
Προσπάθεια ανεξαρτητοποίησης από παρόχους υπηρεσιών Logistics	42%
Αμφιβολία για την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών από τον εξωτερικό συνεργάτη	36%
Ανάθεση μίας μόνο υπηρεσίας σε εξωτερικό συνεργάτη	36%
Η ανάθεση ολοκληρωμένων υπηρεσιών Logistics σε τρίτους καθίσταται πολυδάπανη	31%
Παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών Logistics από την ίδια την επιχείρηση	26%
Τα ήδη χρησιμοποιούμενα τεχνολογικά συστήματα είναι πιο ευέλικτα και εύκολα στη χρήση	15%

Προβλήματα στην τυποποίηση των δεδομένων/μηνυμάτων	9%
--	----

Πηγή: "The State of Logistics Outsourcing: 2008 Third-Party Logistics: results and findings of the 13th annual study", από τους Langley & Cap Gemini USA, 2008, σελ. 18.

Στον Πίνακα 1.5. παρατίθενται στοιχεία σχετικά με το ποιες υπηρεσίες παρέχονται από τους 3PL συνεργάτες των ερωτώμενων με ολοκληρωμένο τρόπο. Σημειώνεται ότι στην δεύτερη στήλη παρουσιάζονται συγκεντρωτικά στοιχεία από όλες τις περιοχές, ενώ στις υπόλοιπες δίνονται στοιχεία ανά ευρύτερη γεωγραφική περιοχή. Από τα παρουσιαζόμενα στοιχεία διαπιστώνεται ότι, οι εγχώριες μεταφορές αποτελούν την κυρίαρχη υπηρεσία η οποία παρέχεται με ολοκληρωμένο τρόπο από τους 3PL συνεργάτες με ποσοστό 78%. Ακολουθούν οι αποθηκεύσεις και οι ενοποιημένες φορτώσεις με αντίστοιχα μερίδια 74% και 66%, ενώ αρκετά υψηλό ποσοστό συγκεντρώνουν και οι εκτελωνισμοί (63%). Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι οι εγχώριες μεταφορές συγκεντρώνουν πολύ υψηλό ποσοστό στη Δυτική Ευρώπη (84%), ενώ αντίθετα οι εκτελωνισμοί παρουσιάζουν πολύ μικρό ποσοστό στη Δυτική Ευρώπη (58%), πιθανότατα λόγω των διευκολύνσεων που προσφέρει η Ευρωπαϊκή Ένωση στη μεταφορά των εμπορευμάτων μεταξύ των κρατών μελών, με αποτέλεσμα να μην απαιτείται ευρεία χρήση αυτής της υπηρεσίας (Langley & Cap Gemini USA, 2008).

Πίνακας 1.5.: Πληροφορίες που παρέχονται από το 3PL συνεργάτη με ολοκληρωμένο τρόπο

Παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών Logistics από 3PLσυνεργάτη	Όλες οι περιοχές	Βόρεια Αμερική	Δυτική Ευρώπη	Ασία	Λατινική Αμερική
Εγχώρια Μεταφορά	78%	76%	84%	77%	64%
Αποθήκευση	74%	67%	80%	73%	74%
Ενοποιημένη Φόρτωση (Groupage)	66%	64%	61%	76%	60%
Εκτελωνισμοί /Μεσιτικά	63%	62%	58%	74%	55%
Διεθνής Οδική Μεταφορά	60%	54%	73%	47%	66%
Εναέρια μεταφορά	57%	55%	55%	68%	47%
Θαλάσσια μεταφορά	51%	51%	48%	57%	45%
Cross-docking	50%	49%	57%	47%	37%

Υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας (π.χ. συσκευασία, ετικετοποίηση, συναρμολόγηση)	48%	40%	53%	52%	45%
Μεταφορά Express	47%	51%	53%	49%	38%
Εισαγωγή Παραγγελιών/ Εξέλιξη/ Ολοκλήρωση	20%	20%	14%	23%	29%
Υπηρεσίες σχεδιασμού εφοδιαστικής αλυσίδας	17%	20%	17%	14%	16%

Πηγή: "The State of Logistics Outsourcing: 2008 Third-Party Logistics: results and findings of the 13th annual study", από τους Langley & Cap Gemini USA, 2008, σελ. 19.

1.3.7. Εξέλιξη του μεγέθους της εγχώριας αγοράς

Η βελτίωση των υποδομών στις μεταφορές, οι επενδύσεις σε πάγιο εξοπλισμό και η άνθιση του εξωτερικού εμπορίου, που έχει να κάνει με τις επενδύσεις του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, είναι κάποιοι από τους λόγους που οδήγησαν σε αυξανόμενους ρυθμούς ανάπτυξης τον τομέα της παροχής υπηρεσιών Logistics τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα. Μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών Logistics της εγχώριας αγοράς προέρχεται από το χώρο των υπηρεσιών διαμεταφοράς. Οι επιχειρήσεις που ασχολούνται αποκλειστικά με την παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών Logistics (3PL) είναι νεότερες και λιγότερες (ICAP, 2005 & Χ.Σ., 2005).

Χρονικά η ανάπτυξη των εταιρειών 3PL στην Ελλάδα τοποθετείται περί το 1993 όταν σχετική Κοινοτική οδηγία έδωσε τη δυνατότητα υποκατάστασης των κρατικών τελωνειακών αποθηκών με αποτέλεσμα οι διαμεταφορικές επιχειρήσεις να αξιοποιήσουν τους χώρους προσωρινής εναπόθεσης Κοινοτικών εμπορευμάτων, παρέχοντας υπηρεσίες αποθήκευσης ή και διανομής. Διαβλέποντας τις ανάγκες της αγοράς και τις κυρίαρχες τάσεις σε αγορές του εξωτερικού, οι διαμεταφορικές επιχειρήσεις θέλησαν να επεκτείνουν το φάσμα των παρεχόμενων υπηρεσιών για την κάλυψη μεγαλύτερου μέρους των αναγκών του κυκλώματος αποθήκευσης – διανομής. Αντίστοιχη διεύρυνση υπηρεσιών πραγματοποιήθηκε και από εταιρείες που δραστηριοποιούνταν αποκλειστικά στην ενοικίαση αποθηκευτικών χώρων και

ψυκτικών θαλάμων, ενώ πιο πρόσφατη εξέλιξη είναι η ίδρυση επιχειρήσεων με αποκλειστικό προσανατολισμό στην παροχή υπηρεσιών Logistics.

Η διαχείριση εμπορευμάτων τρίτων στη χώρα μας αποτελεί δραστηριότητα με την οποία ασχολούνται επιχειρήσεις από διαφορετικούς κλάδους.

Η δραστηριότητα αυτή ξεκίνησε στη χώρα μας αφενός από μεταφορικές επιχειρήσεις οι οποίες διαβλέποντας τις εξελίξεις θέλησαν να αξιοποιήσουν κάποιο συγκριτικό πλεονέκτημα (π.χ. μεταφορικά μέσα, διαθέσιμες εκτάσεις για ανέγερση αποθηκών, ακίνητα, κ.λπ.) και αφετέρου από επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών διαμεταφοράς οι οποίες διέθεταν την απαραίτητη οργάνωση για την επέκταση και καθετοποίηση των υπηρεσιών τους με σκοπό την πληρέστερη εξυπηρέτηση των πελατών τους. Ακόμη, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η ανάληψη των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 λειτούργησε σαν κίνητρο για την είσοδο επιχειρήσεων στον εξεταζόμενο κλάδο.

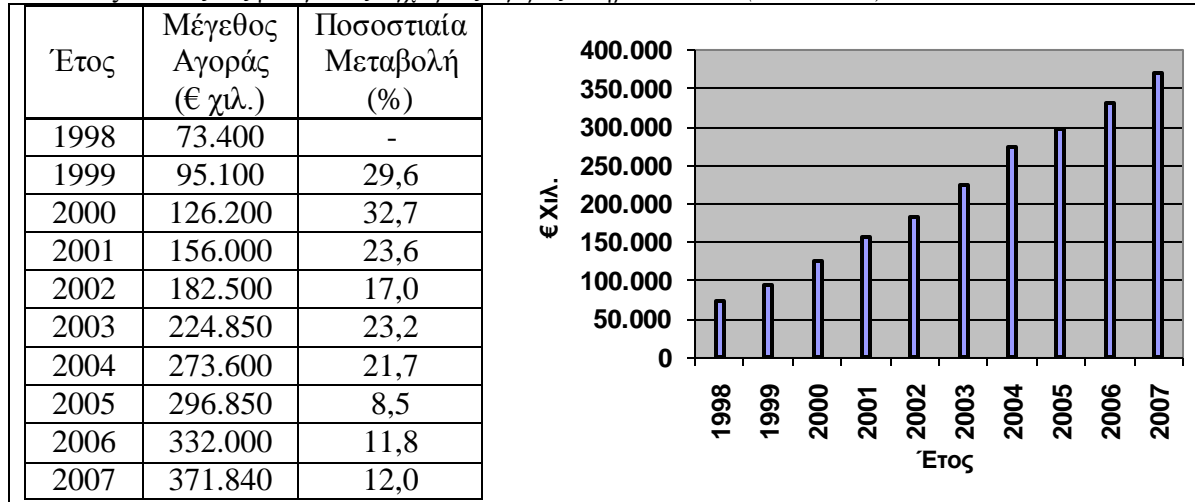
Η αξία των εγχώριων προσφερόμενων υπηρεσιών Logistics ακολούθησε ιδιαίτερα ανοδικούς ρυθμούς κατά τη διάρκεια της περιόδου 1998-2007 σύμφωνα με την κλαδική μελέτη της ICAP. Ο μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης διαμορφώθηκε στο εντυπωσιακό 19,6%. Τούτο επιτεύχθηκε με την είσοδο νέων εταιρειών στον κλάδο και τη διεύρυνση του φάσματος των παρεχόμενων υπηρεσιών, πρέπει δε να υπογραμμισθεί ότι η ανάπτυξη αυτή έγινε χωρίς την απορρόφηση κρατικών ενισχύσεων. Πιο συγκεκριμένα, το 2007 η εξεταζόμενη αγορά εκτιμάται ότι παρουσίασε αύξηση 12% σε σχέση με το 2006 (ICAP GROUP, 2009).

Παρά την ταχεία ανάπτυξη του κλάδου υπάρχουν προβλήματα και κυφορούνται αλλαγές στη γεωγραφική κατανομή των αποθηκευτικών χώρων.

Η ανεπάρκεια αποθηκευτικών χώρων και διαθέσιμων οικοπέδων για την ανέγερσή τους, οδηγεί σε αύξηση των τιμών της γης. Ως εκ τούτου, προβλέπεται ότι η περαιτέρω ανάπτυξη θα γίνει σε διαφορετικές από τις σημερινές περιοχές. Σήμερα η πλειοψηφία των επιχειρήσεων 3PL του κλάδου διατηρεί αποθηκευτικούς χώρους στην περιοχή του Θριάσιου Πεδίου. Στη Βόρεια Ελλάδα οι εγκαταστάσεις χωροθετούνται κατά κύριο λόγο στο Καλοχώρι, το Ωραιόκαστρο και τη Σίνδο Θεσσαλονίκης. Η ανεπάρκεια χώρων που αναφέρθηκε έχει ήδη ωθήσει αρκετές επιχειρήσεις στην εξεύρεση χώρων που διαθέτουν συνδέσεις με τους βασικούς οδικούς άξονες και τις αναγκαίες υποδομές. Στην κατεύθυνση αυτή ήδη παρατηρείται κινητικότητα στις περιοχές γύρω από την Αυλώνα Αττικής, τα Οινόφυτα Βοιωτίας και δευτερευόντως τα Μεσόγεια.

Στον Πίνακα 1.6. παρουσιάζεται η εξέλιξη του μεγέθους της εγχώριας αγοράς των 3PL, ποσοστιαία και σε αξία, για την περίοδο 1998-2006, δίνεται δε και πρόβλεψη για το 2007. Σημειώνεται ότι, το μέγεθος της αγοράς αφορά μόνον τα έσοδα που προέρχονται από υπηρεσίες 3PL και δεν περιλαμβάνει έσοδα από παρεπόμενες δραστηριότητες όπως υπηρεσίες διαμεταφοράς, εκτελωνισμούς, πρακτορεύσεις πλοίων και αεροσκαφών ή άλλες εμπορικές δραστηριότητες. Σύμφωνα με τα στοιχεία του πίνακα, η συνολική εγχώρια αγορά των υπηρεσιών 3PL παρουσίασε διαχρονική άνοδο καθ' όλη την περίοδο 1998-2006 με μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης 19,6%. Το 2006 η εξεταζόμενη αγορά εκτιμάται σε €332 εκ. παρουσιάζοντας αύξηση 11,8% σε σχέση με το 2005. Σύμφωνα με τις ισχύουσες τάσεις και προοπτικές, η συνολική αγορά σε αξία εκτιμάται ότι θα κυμανθεί περίπου στα €372 εκ. το 2007. Όπως επισημάνθηκε και παραπάνω, η ραγδαία άνοδος που παρατηρήθηκε την περίοδο 1998-2004 αποδίδεται σε σημαντικό βαθμό και στους Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς Αγώνες που έλαβαν χώρα το δεύτερο εξάμηνο του 2004. Οι επιχειρήσεις που ήδη δραστηριοποιούνταν στο κλάδο των 3PL ανέλαβαν σημαντικά συμβόλαια, είτε απευθείας από τον Οργανισμό Αθήνα 2004 είτε λόγω της αυξημένης ζήτησης για αποθηκευτικούς χώρους που επέφερε η διοργάνωση αυτή. Παράλληλα, το γεγονός αυτό έδωσε αφορμή για τη δραστηριοποίηση νέων επιχειρήσεων, τη διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών με υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας (value added services) πέρα από τις αποθηκεύσεις και την αναβάθμιση των υπηρεσιών διαχείρισης εμπορευμάτων τρίτων με συστήματα τελευταίας τεχνολογίας (τηλεματική, GPRS κλπ.). Κατά την μεταολυμπιακή περίοδο ήταν αναμενόμενο ο ρυθμός αύξησης της αγοράς να περιοριστεί και να παρουσιάζει πλέον μικρότερους ρυθμούς ανάπτυξης.

Πίνακας 2.6.: Εξέλιξη Μεγέθους Εγχώριας Αγοράς Υπηρεσιών 3PL (1998-2007)

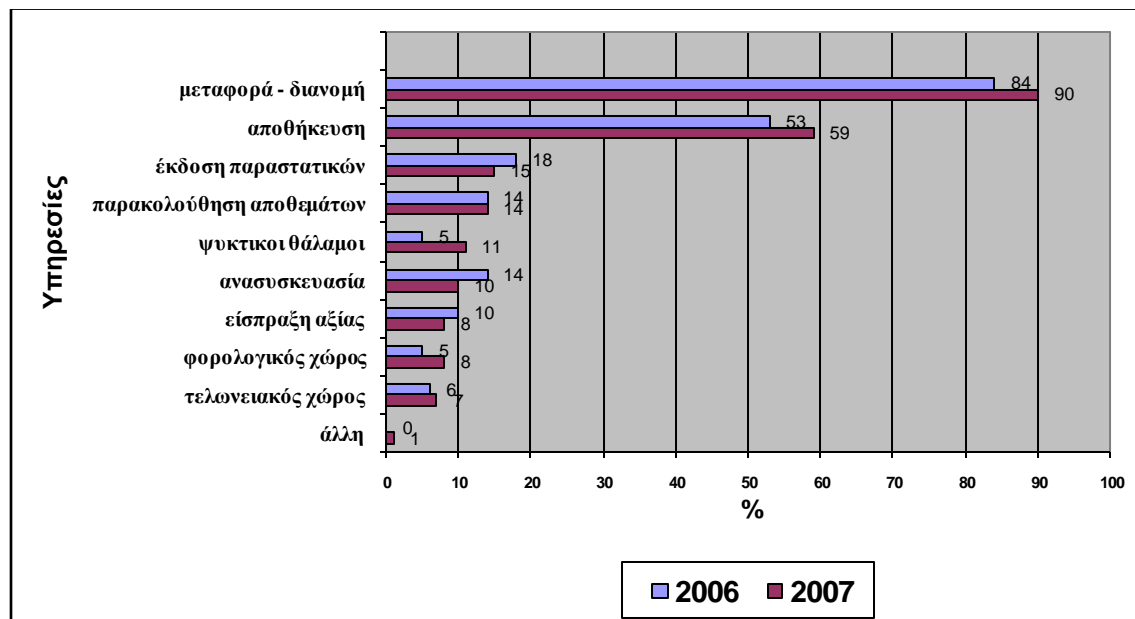
Πηγή: "Third Party Logistics", Κλαδική Μελέτη ICAP, 2007, σελ. 53.

Στην επόμενη ενότητα παρατίθενται στατιστικά στοιχεία τα οποία απορρέουν από δειγματοληπτική έρευνα που πραγματοποιήθηκε από την εταιρεία ερευνών TNS – ICAP με σκοπό την καταγραφή των κυριότερων χαρακτηριστικών της ζήτησης για υπηρεσίες 3PL. Ο χρόνος διεξαγωγής της έρευνας έλαβε χώρα από τις 10 έως τις 17 Οκτωβρίου 2007. Το δείγμα αποτελείται από τριακόσιες επιχειρήσεις, εκατό από τις οποίες έχουν προβεί σε Outsourcing των υπηρεσιών Logistics, ενώ 200 δεν έχουν προβεί σε τέτοιας μορφής συνεργασία. Στην έρευνα αυτή μελετώνται ξεχωριστά οι δύο αυτές κατηγορίες επιχειρήσεων (επιχειρήσεις που προβαίνουν σε Outsourcing και επιχειρήσεις που δεν προβαίνουν). Στην παρούσα εργασία παρουσιάζονται στατιστικά στοιχεία που αφορούν μόνο τις επιχειρήσεις που απολαμβάνουν υπηρεσίες Logistics.

1.3.7.1. Κατηγορίες υπηρεσιών 3PL που χρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις που επιλέγουν το Outsourcing

Από το σύνολο των επιχειρήσεων του δείγματος που επιλέγουν το Outsourcing το 2007 (σχήμα 1.4.), ποσοστό 90% χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες μεταφοράς-διανομής έναντι 84% το 2006. Επίσης ποσοστό 59% χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες αποθήκευσης το 2007 σε σύγκριση με 53% το 2006. Το ποσοστό των επιχειρήσεων που χρησιμοποιεί υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας, όπως η παρακολούθηση αποθεμάτων, παρέμεινε σταθερό τη διετία 2006-2007. Στο σημείο αυτό διευκρινίζεται ότι τα ποσοστά δεν αθροίζονται προς 100%, διότι κάθε μια από τις

100 επιχειρήσεις χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες 3PL για περισσότερες από μια κατηγορία υπηρεσιών.

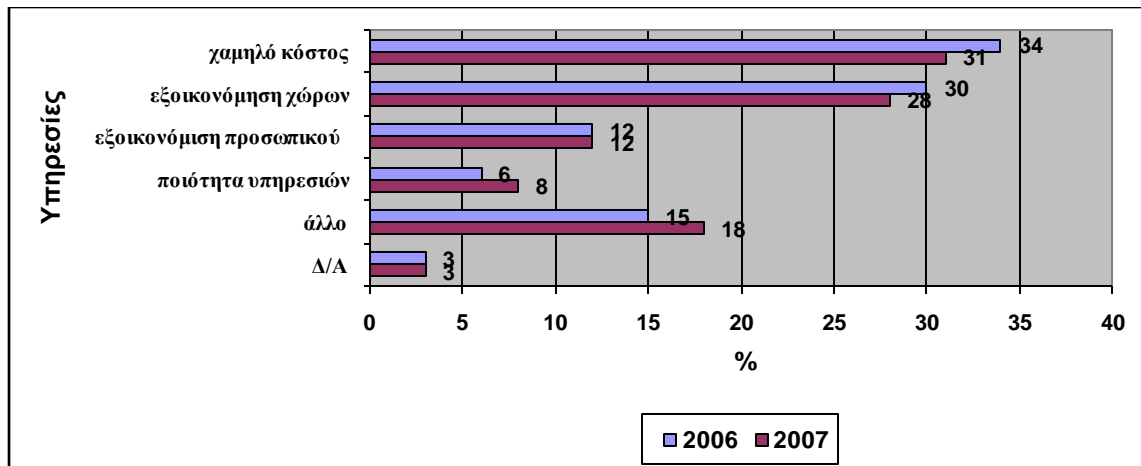

Σχήμα 1.2.: Κατηγορίες Υπηρεσιών 3PL και ποσοστά χρήσης τους
Πηγή: "Third Party Logistics", Κλαδική Μελέτη ICAP, 2007, σελ. 61.

1.3.7.2. Λόγοι χρήσης των υπηρεσιών 3PL

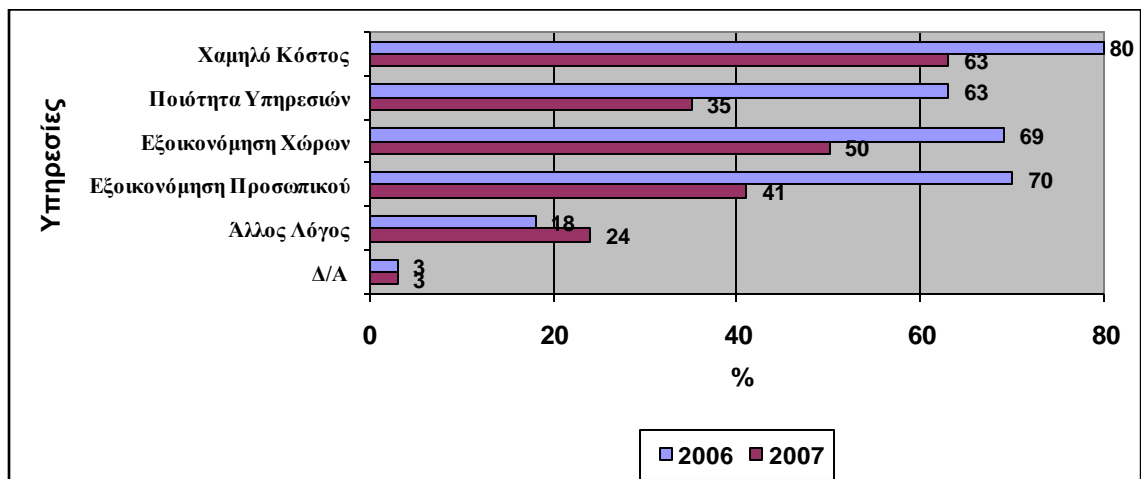
Όσον αφορά τους λόγους ανάθεσης των Logistics, ο πλέον σημαντικός (κατά σειρά ιεράρχησης από ένα έως πέντε) το 2007 ήταν το κόστος των υπηρεσιών με ποσοστό 31% (Σχήμα 1.3.) και ακολουθεί η εξοικονόμηση χώρων με ποσοστό 28%. Τα αντίστοιχα ποσοστά το 2006 ήταν 34% και 30%.

Συγκεντρωτικά, οι λόγοι ανάθεσης των Logistics που αναφέρθηκαν ανεξαρτήτως ιεράρχησης, ανέδειξαν το χαμηλό κόστος σε ποσοστό 63% το 2007 (Σχήμα 1.4.). Ακολουθεί η εξοικονόμηση χώρων και προσωπικού (50% και 41% αντίστοιχα) και η ποιότητα των υπηρεσιών (35%). Το 2006 το ποσοστό που αφορά το χαμηλό κόστος ήταν 80% (Σχήμα 1.4.), ενώ ακολουθεί η εξοικονόμηση προσωπικού (70%), η εξοικονόμηση χώρων (69%) και η ποιότητα των υπηρεσιών (63%). Στο σημείο αυτό διευκρινίζεται ότι τα ποσοστά δεν αθροίζονται προς 100% διότι, χωρίς ιεράρχηση, κάθε μια από τις εκατό επιχειρήσεις προσδιορίζει περισσότερους από έναν λόγο για τους οποίους χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες 3PL. (Σχήμα 1.4.)

Σχήμα 1.3.: Λόγοι Χρήσης Υπηρεσιών 3PL (Πιο Σημαντικός)

Πηγή: "Third Party Logistics", Κλαδική Μελέτη ICAP, 2007, σελ. 62.

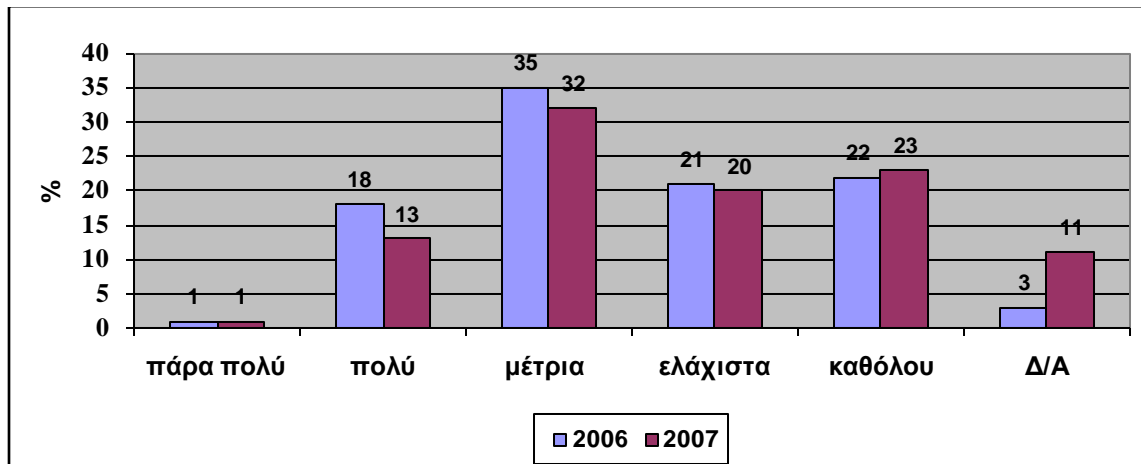

Σχήμα 1.4.: Λόγοι Χρήσης Υπηρεσιών 3PL (Συγκεντρωτικά)

Πηγή: "Third Party Logistics", Κλαδική Μελέτη ICAP, 2007, σελ. 62.

1.3.7.3. Πιθανότητα αύξησης της χρήσης υπηρεσιών 3PL στο άμεσο μέλλον

Όσον αφορά τις προθέσεις των επιχειρήσεων για επέκταση του Outsourcing σε περισσότερα προϊόντα στο άμεσο μέλλον, διαπιστώνεται ότι το 2007 το 14% των επιχειρήσεων θεωρεί από πολύ πιθανή έως πάρα πολύ πιθανή μια τέτοια εξέλιξη και ποσοστό 32% θεωρεί μέτρια την πιθανότητα για μια τέτοια εξέλιξη (Σχήμα 1.5.). Αντίθετα, ποσοστό 43% θεωρεί από ελάχιστα έως καθόλου πιθανή μια τέτοια εξέλιξη. Το ποσοστό που θεωρούσε από πολύ πιθανή έως πάρα πολύ πιθανή μια τέτοια εξέλιξη το 2006 ήταν 19% και το ποσοστό που θεωρούσε μέτρια την πιθανότητα για μια τέτοια εξέλιξη το 2006 ήταν 35%. Επίσης, το ποσοστό που θεωρούσε από ελάχιστα έως καθόλου πιθανή μια τέτοια εξέλιξη το 2006 ήταν 43%.

Σχήμα 1.5.: Πιθανότητα Αύξησης της Χρήσης Υπηρεσιών 3PL στο Άμεσο Μέλλον
Πηγή: "Third Party Logistics", Κλαδική Μελέτη ICAP, 2007, σελ. 63.

1.3.8. Παρούσα κατάσταση και προοπτικές του κλάδου των 3PL στη Βόρεια Ελλάδα

Ο κλάδος των υπηρεσιών Logistics στη Βόρεια Ελλάδα χαρακτηρίζεται από ανεπαρκείς υποδομές, ενώ πλήττεται και από το ακατάλληλο θεσμικό πλαίσιο, παρά τα σημαντικά γεωστρατηγικά πλεονεκτήματα της περιοχής. Η στρατηγική, γεωγραφικά, θέση της Θεσσαλονίκης παραμένει αναξιοποίητη σε ότι αφορά την ανάπτυξη των επενδύσεων και συνακόλουθα των υπηρεσιών Logistics, καθώς δεν διαθέτει ούτε ένα ολοκληρωμένο εμπορευματικό κέντρο με την ευρωπαϊκά καθιερωμένη έννοια του όρου.

Όπως τονίζουν με έμφαση στελέχη εταιρειών Logistics της Θεσσαλονίκης, μέχρι να προβλεφθεί ειδική χρηματοδότηση για ιδιωτικές επενδύσεις ανάλογης μορφής, η οποία να καλύπτει ένα ικανοποιητικό μέρος των απαιτούμενων κεφαλαίων, δεν πρέπει να αναμένονται σχετικές επενδύσεις στη συμπρωτεύουσα.

Οι φορείς της βιομηχανίας, του εμπορίου, αλλά και εξειδικευμένα στελέχη Logistics της Βόρειας Ελλάδας έχουν προβάλει ως επιτακτική την ανάγκη δημιουργίας ενός πάρκου Logistics στη Θεσσαλονίκη, ώστε η χώρα μας να μπορεί να ανταγωνιστεί με αξιώσεις τα "εκκολαπτόμενα" βαλκανικά κέντρα του κλάδου, στη Βουλγαρία, την ΠΓΔΜ κ.ά.

Στη Βόρεια Ελλάδα, με επίκεντρο τη Θεσσαλονίκη, εκτιμάται ότι έχει δημιουργηθεί ένας πυρήνας μεμονωμένων υποδομών αποθήκευσης και διανομής για

την ανάπτυξη του κλάδου των Logistics, αλλά απομένει ακόμη αρκετός δρόμος να διανυθεί, μέχρις ότου το κτιριακό δυναμικό φθάσει στα επιθυμητά επίπεδα.

Λόγω της φυσικής της θέσης, του λιμανιού, των διαφόρων σύγχρονων υποδομών (αεροδρόμια, Τράπεζες, κ.λπ.) και της υπάρχουσας σημαντικής επιχειρηματικής δραστηριότητας, η Θεσσαλονίκη μπορεί να αποτελέσει καταλύτη στον τομέα των Logistics, όχι μόνο για την Ελλάδα αλλά και για τον ευρύτερο χώρο των Βαλκανίων.

Η εκπλήρωση του ρόλου του "Βορειοελλαδικού" τόξου ως πύλη της νοτιοανατολικής Ευρώπης και η εκμετάλλευση πλεονεκτημάτων της περιοχής αποτελούν απαραίτητα στοιχεία προκειμένου να αναπτυχθεί ο κλάδος των Logistics και να αξιοποιηθούν στο έπακρο οι δυνατότητες του διαμετακομιστικού εμπορίου.

Η Θεσσαλονίκη είναι σε θέση να ανακτήσει το κεντρικό ρόλο που είχε σε προηγούμενες ιστορικές περιόδους ως εμπορικό και οικονομικό κέντρο της βαλκανικής ενδοχώρας. Επιπλέον, στις σημερινές συνθήκες όπου η Θεσσαλονίκη είναι μια ευρωπαϊκή μητρόπολη, υπάρχουν πολλοί νέοι εξειδικευμένοι ρόλοι τους οποίους μπορεί να αναλάβει έτσι ώστε να αποτελέσει καθοριστικό παράγοντα της ανάπτυξης των Logistics στην περιοχή.

Όπως επισημαίνει ο κ. Ιακώβου, πρόεδρος του παραρτήματος Θεσσαλονίκης της Ελληνικής Εταιρείας Logistics, η ανάπτυξη του κλάδου των Logistics είναι αποτέλεσμα πολλών παραγόντων:

Απαιτείται καταρχήν η ολοκλήρωση των απαιτούμενων υποδομών, όπως σχεδιασμός δικτύων συνδυασμένων μεταφορών, δημιουργία διαμετακομιστικών κέντρων και συνεργασία μεταξύ τους, ολοκλήρωση επενδύσεων στους σταθμούς εμπορευματοκιβωτίων των λιμένων κτλ.

Σε ότι αφορά τις οδικές μεταφορές απαιτείται νομοθετική ομοιογένεια και προσαρμογή της αγοράς στα νέα δεδομένα. Ειδικότερα, η ένταξη της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στην Ε.Ε. εντείνει τον ανταγωνισμό για τις ελληνικές επιχειρήσεις. Στο μεταξύ, δεδομένου ότι η ευρωπαϊκή πολιτική απαιτεί τη μείωση των ρύπων και στον τομέα των οδικών μεταφορών, πολλές ελληνικές επιχειρήσεις του κλάδου θα πρέπει να προχωρήσουν σε ανανέωση του στόλου των οχημάτων τους. Παράλληλα, στην Ελλάδα υπάρχει τεράστιο νομοθετικό κενό για την ασφαλή μεταφορά επικίνδυνων και εύφλεκτων φορτίων.

Επίσης, απαιτείται η απλούστευση των διαδικασιών σε θέματα φορολογικά και τελωνειακά, καθώς οι ελληνικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό ζητούν εύκολη και άμεση πρόσβαση στις αγορές-στόχους τους.

Η ελληνική αγορά έχει δραματική ανάγκη εκπαίδευσης και κατάρτισης στελεχών στον τομέα του Logistics, καθώς και πιστοποίησης προσόντων των απασχολούμενων στον κλάδο.

Απαραίτητη είναι η αντιμετώπιση των στρεβλώσεων της αγοράς. Για παράδειγμα, η Ελλάδα αποτελεί μία από τις ελάχιστες χώρες της Ε.Ε. που προβάλλει τεράστια εμπόδια για την είσοδο στο επάγγελμα του μεταφορέα, το οποίο θεωρείται κλειστό επάγγελμα. Η απελευθέρωση των μεταφορών αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάπτυξη του κλάδου.

Επιπρόσθετα, ο κ. Κετικίδης Π., ο οποίος στο παρελθόν διετέλεσε Πρόεδρος του παραστήματος Θεσσαλονίκης της Ελληνικής Εταιρείας Logistics, τονίζει πως κρίσιμοι παράγοντες για την υλοποίηση μια αποτελεσματικής στρατηγικής που θα δώσει νέα ώθηση στα Logistics της Βορείου Ελλάδος είναι:

- Η ανάδειξη του Αναπτυξιακού Νόμου 3299/2004 σε σημαντικό εργαλείο ουσιαστική περιφερειακής σύγκλισης αλλά και η επιτάχυνση των ρυθμών υλοποίησης του Ελληνικού Σχεδίου για την Οικονομική Ανασυγκρότηση των Βαλκανίων (ΕΣΟΑΒ).
- Η ολοκλήρωση των αναγκαίων έργων υποδομής στην περιοχή, τα οποία χρονοτριβούν, δυσχεραίνοντας έτσι τη διαμόρφωση του Βορειοελλαδικού τόξου σε κόμβο διαμετακομιστικών υπηρεσιών και υποδομών στο κρίσιμο τομέα των Logistics.
- Η δραστική μείωση των μεγάλων καθυστερήσεων που παρατηρούνται στην υλοποίηση περιφερειακών προγραμμάτων.

Αναγκαία συνθήκη για όλα τα παραπάνω αποτελεί η ύπαρξη ενός νομικού πλαισίου, το οποίο θα παραμείνει σταθερό για τουλάχιστον μια πενταετία και με το οποίο θα ενεργοποιηθούν όλα τα αναπτυξιακά προγράμματα και ενισχύσεις.

1.4. Fourth Party Logistics

1.4.1. Εισαγωγή στις 4PL εταιρείες

Οι αυξανόμενες απαιτήσεις της αγοράς δημιουργούν νέες ανάγκες στο χώρο των Logistics πέρα από την αποθήκευση και τη διανομή που προσέφεραν οι 3PL. Πολλοί υποστηρίζουν πως δεν είναι μόνο αυτές οι λειτουργίες που δημιουργούν οικονομίες κλίμακας στη λειτουργία της σύγχρονης επιχείρησης (Καλαμαράς, 2001). Η νέα γενιά παροχέων υπόσχεται να καλύψει περισσότερες ανάγκες των επιχειρήσεων.

Μια ακόμη πλευρά των υπηρεσιών Logistics έχει αναπτυχθεί τα τελευταία χρόνια και αποτελεί εξέλιξη του κλάδου των 3PL και η οποία μπορεί να παρέχεται ανεξάρτητα από τις επιχειρήσεις που σχετίζονται με τη διαχείριση εμπορευμάτων. Αφορά το συντονισμό και τη διαχείριση ενός αριθμού 3PL Providers ή και διαμεταφορέων για λογαριασμό κάποιου πελάτη - εντολέα και είναι γνωστή με τον όρο 4PL. Η δραστηριότητα αυτή περιλαμβάνει την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών και έχει υψηλότερα επίπεδα ευθύνης από τον 3PL.

Στην ουσία, ο 4PL είναι καθοδηγητής αλυσίδων εφοδιασμού που συγκεντρώνει και διαχειρίζεται τους πόρους, τις ικανότητες, και την τεχνολογία της οργάνωσής του με εκείνους των συμπληρωματικών φορέων παροχής υπηρεσιών για να επιτύχει να παραδώσει μια περιεκτική λύση όσον αφορά τις αλυσίδες εφοδιασμού.

Δύο βασικές διακρίσεις που κάνουν την έννοια 4PL μοναδική και καθορισμένη εκτός από άλλες επιλογές μεταφοράς αλυσίδων εφοδιασμού που υπάρχουν διαθέσιμες στην αγορά σήμερα είναι:

- Η 4PL παραδίδει μια περιεκτική λύση στις αλυσίδες εφοδιασμού
- Η 4PL παραδίδει την αξία μέσω της δυνατότητας να ασκηθεί επίδραση σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού.

Η ανάπτυξη των 4PL ξεκίνησε όταν έγινε κατανοητό ότι η επικοινωνία είναι το κλειδί της επιτυχίας στις συναλλαγές. Από τη στιγμή εκείνη πολλές μελέτες ανά την υφήλιο ανακάλυψαν πόσο δύσκολο αλλά και ενδιαφέρον είναι να δημιουργηθεί αλλά και να διατηρηθεί η καλή επικοινωνία μεταξύ των συμβαλλομένων. Ενώ λοιπόν

η ανάγκη ύπαρξης αυτής της επικοινωνίας ήταν προφανής, άρχισε να γίνεται επίσης προφανές ότι το ισχύον σύστημα ήταν ελλιπές.

Τα κύρια σημεία στα οποία συνέβαλλε η ανάπτυξη των 4PL είναι (Κονταράτος, 2002):

1. Πραγματικό και αποδεκτό όφελος για όλα τα συμβαλλόμενα μέρη

Για να είναι επιτυχής μια συνεργασία, όλοι οι συμμετέχοντες σε αυτή θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να αξιολογήσουν τα οφέλη αυτής. Συνεπώς κάθε συνεργαζόμενο μέλος θα πρέπει να μπορεί να συγκρίνει τα κέρδη και τις απώλειες, για όλες τις δραστηριότητες που συντελούνται. Ο στόχος είναι η αύξηση του κέρδους, μέσω της μείωσης του κόστους.

Όσο αυξάνεται το επίπεδο της συνεργασίας, τόσο αυξάνεται και το κέρδος αλλά και το ρίσκο. Οριοθετώντας κανόνες δέσμευσης στην αρχή της συνεργασίας και τροποποιώντας τους με την εξέλιξη της συνεργασίας, οι συμβαλλόμενοι είναι καλύτερα εξοπλισμένοι, ώστε να διαφυλάξουν τους επιχειρησιακούς τους στόχους. Κοινοποιώντας σε όλους τα πλεονεκτήματα της συνεργασίας, δημιουργείται εμπιστοσύνη και επιτυγχάνεται αύξηση των δεσμεύσεων και από τις δυο πλευρές.

Συνοπτικά θα πρέπει να:

- προσδιοριστούν οι κανόνες των δεσμεύσεων
- καταγράφουν οι όροι συνεργασίας
- προβλεφθούν τα κέρδη και οι ζημιές (P&L)
- καταμετρηθεί η απόδοση βάσει δεικτών
- ενισχυθούν τα αδύνατα σημεία.

2. Διάγνωση κουλτούρας και σπουδαιότητα των σχέσεων

Πολλές συνεργασίες Outsourcing αποτυγχάνουν λόγω μη κατανόησης της κουλτούρας των συμβεβλημένων. Αυτή η θεώρηση είναι ιδιαίτερα αληθής όταν οι αντιθέσεις κουλτούρας είναι μεγάλες. Το "modus operandi" των εργασιών και των πρακτικών των επιχειρήσεων είναι διαφορετικό από χώρα σε χώρα, αλλά και από περιοχή σε περιοχή.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν τα ανωτέρω είναι ευνόητη η σπουδαιότητα των σχέσεων. Αυτό ισχύει ιδίως στις περιπτώσεις όπου, όχι μόνο χρειάζεται ένας υψηλός βαθμός επιχειρησιακής εμπιστοσύνης, αλλά και ένα υψηλό επίπεδο επάρκειας και ικανότητας.

Το να υπάρχει μια ξεκάθαρη εικόνα, των δυνατοτήτων και των ικανοτήτων των συμβαλλόμενων είναι απαραίτητη προϋπόθεση. Μεθοδεύοντας τη χρήση δεικτών μέτρησης της απόδοσης διασφαλίζεται ότι η εξυπηρέτηση θα παραμείνει σε υψηλό επίπεδο και ότι τα προβλήματα θα μειωθούν στο ελάχιστο.

Οι απαραίτητες λοιπόν προϋποθέσεις που θα διασφαλίσουν τη σταθερότητα του δικτύου είναι:

- συνείδηση υπάρχουσας κουλτούρας
- σημασία των σχέσεων
- ξεκάθαρη γνώση της εμπειρίας και των ικανοτήτων
- χρήση δεικτών.

3. Δυναμική ανάπτυξη και εξέλιξη της συνεργασίας

Δυστυχώς πολλές διεπιχειρησιακές πρωτοβουλίες επικεντρώνονται στη λειτουργικότητα των συναλλαγών και αμελούν αυτές καθαυτές τις δραστηριότητες που έχουν σχέση με την δημιουργία και την ανάπτυξη ενός δυναμικού δικτύου Logistics. Οι ευέλικτες δομές ενθαρρύνουν τους εταίρους να αναπτυχθούν και να ανασυγκροτηθούν. Πράγματι η συνεργασία στα Logistics δημιουργεί ένα περιβάλλον που επιτείνει την καινοτομία και την εξέλιξη.

Όσο τα κέρδη από τη συνεργασία είναι μεγαλύτερα από τις ζημιές, τα μέλη είναι διατεθειμένα να συνεχίσουν την υπάρχουσα συμμαχία.

Η φιλοσοφία ότι μια επιτυχημένη συνεργασία απαιτεί μακροχρόνιες δεσμεύσεις είναι σε πολλές περιπτώσεις απαρχαιωμένη. Σήμερα οι συνεχείς σχέσεις δεν είναι περισσότερο κατάλληλες και κατορθωτές. Επιπλέον η σύγχρονη επιχείρηση αναπτύσσεται σε διάφορους τομείς, και συχνά έχει ανάγκη από συνεργάτες οι οποίοι της προσδίδουν το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα που χρειάζεται.

Το δίκτυο του 4PL πρέπει να είναι αρκετά δυνατό ώστε να προσφέρει στους συνεργάτες του την εξέλιξη της συνεργασίας σε συνδυασμό με τις αλλαγές που απαιτούνται. Πιο συγκεκριμένα θα πρέπει να χαρακτηρίζεται από:

- δυναμικότητα
- ευελιξία
- υποστήριξη στις επιχειρηματικές εξελίξεις
- προσαρμοστικότητα.

4. Ανάπτυξη σχέσεων πωλητή και αγοραστή

Τα 4PL επιτρέπουν την ανάπτυξη του τυπικού μοντέλου πωλητή - αγοραστή, ενθαρρύνοντας όχι μόνο τις μεταξύ αγοραστών και μεταξύ πωλητών σχέσεις, αλλά ακόμη και τη συνεργασία μεταξύ ανταγωνιστών.

Θα πρέπει βέβαια να σημειωθεί ότι αυτό το μοντέλο, το οποίο πολλές εταιρίες δύσκολα αποδέχονται, υιοθετείται ως το περισσότερο κατάλληλο για την αύξηση της αποδοτικότητας στο μέλλον.

Οι επιχειρήσεις θα πρέπει να είναι ανοιχτές για συνεργασία με άλλες επιχειρήσεις, ακόμη και αν οι τελευταίες μετέχουν στην ίδια πελατειακή βάση. Αφού συνεργαστούν και βελτιώσουν την απόδοσή τους, μπορούν να εστιάσουν την προσοχή τους σε στρατηγικές που αφορούν τον ανταγωνισμό.

5. Διασφάλιση ενός ευέλικτου και ασφαλούς μοντέλου

Η συνεργασία στα Logistics θα πρέπει να προσφέρει ένα συνδυασμό από μεγάλο βαθμό ευελιξίας και ταυτόχρονα απόλυτη ασφάλεια. Η ευελιξία αφορά:

- στην εκτέλεση των παραγγελιών
- στη διαθεσιμότητα των αποθεμάτων
- στην προσαρμογή στις απαιτήσεις του πελάτη
- στη δυνατότητα για ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων
- στη πρόσβαση σε πληροφορίες που χρειάζεται ο αποθέτης.

Η ασφάλεια από την άλλη πλευρά αφορά:

- στα προϊόντα από πλευράς αποθήκευσης
- στη διακίνησή τους προς τους πελάτες
- στην ασφάλεια των πληροφοριών
- στην ασφάλεια πρόσβασης στα δεδομένα.

6. Business Process Integration σε όλες τις βαθμίδες

Όλες οι εταιρίες με τις οποίες μπορεί να συνεργαστεί ένας εντολέας δεν έχουν τον ίδιο βαθμό ανάπτυξης. Αναλόγως με το μέγεθος και την υποδομή τους, οι πιθανοί αποθέτες βρίσκονται σε διαφορετικά επίπεδα ενσωμάτωσης της τεχνολογίας στις διαδικασίες τους.

Ο 4PL, σε αυτήν την περίπτωση, θα πρέπει να μπορεί να υποστηρίξει τις απαιτήσεις των αποθετών του, επιτυγχάνοντας μια σωστή συνεργασία σε όλο το φάσμα της εφοδιαστικής αλυσίδας.

Το δίκτυο πρέπει να προσφέρει διευρυμένες λύσεις σε τομείς, όπως:

- αποθήκευση
- διανομή και service στον τελικό αποδέκτη
- ανασυσκευασία
- παρακολούθηση lot number και ανάκληση
- διαχείριση αποθέματος
- μηχανογραφική υποστήριξη
- reporting
- εξυπηρέτηση πελατών.

7. Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των πέντε δομικών συστατικών των Logistics

Τα Logistics αναπτύχθηκαν βασιζόμενα στη μετακίνηση εμπορευμάτων μεταξύ εταιριών. Ο παραδοσιακός ορισμός των Logistics ήταν: Η παράδοση του σωστού προϊόντος, στο σωστό τόπο, στο σωστό χρόνο, στη σωστή ποσότητα και στη

σωστή ποιότητα. Ο ορισμός αυτός εξελίχθηκε και εστιάζεται πλέον στο ευρύτερο φάσμα των ροών που χαρακτηρίζουν τα ολοκληρωμένα Logistics. Σε ένα τέτοιο κύκλωμα Logistics διασφαλίζεται η διαφάνεια όλης της διαδικασίας από την αρχή μέχρι το τέλος, ώστε οι αποθέτες να μπορούν να γνωρίζουν τα σημεία που χρειάζονται βελτίωση.

Ο 4PL λοιπόν, θα πρέπει να υποστηρίζει πλήρως τα πέντε πεδία που στηρίζουν την εφοδιαστική αλυσίδα και τα οποία αποτελούν (Κονταράτος, 2002):

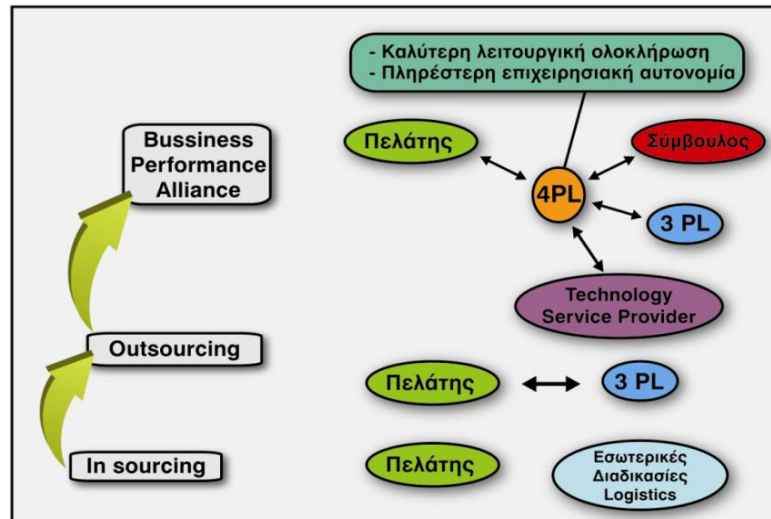
- Η πληροφορία: Τα Logistics είναι μια δραστηριότητα που σχετίζεται με τη σωστή πληροφορία. Ενώ οι αγοραστές είχαν αρχίσει να συνηθίζουν να μοιράζονται τις πληροφορίες που αφορούν τις προβλέψεις, με τους προμηθευτές, δεν διανοούνται να μοιράζονται τις πληροφορίες αυτές με τις εταιρίες που τους παρέχουν υπηρεσίες Logistics. Και όμως η εκ των προτέρων πρόσβαση στην πληροφορία επιτρέπει καλύτερο συγχρονισμό της εφοδιαστικής αλυσίδας.
- Το προϊόν: Η αύξηση της διαφάνειας βοηθά στην έγκαιρη παράδοση των προϊόντων, διασφαλίζει τη σωστή ροή τους και οδηγεί στη μείωση του κόστους.
- Οι πόροι: Οι δαπάνες μειώνονται στα συνεργαζόμενα Logistics λόγω των συνεργιών που υπάρχουν σε τομείς όπως οι αποθηκεύσεις και οι διανομές.
- Τα τεκμήρια: Τα Logistics καθοδηγούνται από τα τεκμήρια. Αυτά βοηθούν στον καλό συγχρονισμό και στην έγκαιρη παράδοση.
- Το κεφάλαιο: Η σωστή διαχείριση των αποθεμάτων έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της δέσμευσης του κεφαλαίου. Η ανάπτυξη του e-commerce επηρεάζεται και επηρεάζει τα Logistics. Η ηλεκτρονική πληρωμή και εξόφληση αποτελούν κρίσιμες συνιστώσες ενός δικτύου Logistics. Η ταχύτητα αυτή βελτιώνει το λειτουργικό κεφάλαιο της εταιρίας.

8. Υποστήριξη άλλων νέων υπηρεσιών

Αν και η αγορά του B2B είναι ακόμη σε νηπιακή ηλικία, είναι ξεκάθαρο ότι ένα απλό δίκτυο δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις εξυπηρέτησης που ζητά η σύγχρονη επιχείρηση.

Τα Logistics είναι μια οριζόντια αγορά, άρα τα συνεργαζόμενα Logistics θα πρέπει να διασφαλίζουν τη λειτουργικότητα των παραδοσιακών Logistics, αλλά και να διευκολύνουν τη συνεργασία μεταξύ διαφορετικών δικτύων και εταιριών. Ένα τέτοιο δίκτυο θα πρέπει να προσφέρει μια σειρά από εργαλεία στα μέλη του, όπως:

- επικοινωνία μέσω site internet
- real time ενημέρωση
- έκδοση αναφορών για ενημέρωση του management και της διοίκησης των "Αποθετών"
- παρακολούθηση και καταγραφή των στοιχείων κάθε κίνησης από την αποθήκη μέχρι τον τελικό αποδέκτη, σε επίπεδο παλέτας ή κιβωτίου
- ηλεκτρονική επικοινωνία με τους πελάτες, για ενημέρωση:
 - αναμενόμενων παραλαβών
 - παραγγελιών προς εκτέλεση
 - ύψους αποθεμάτων
 - κατάστασης εμπορευμάτων
 - στατιστικών στοιχείων αποθήκευσης και διανομής φορτωτικών
- υποστήριξη συστημάτων διαχείρισης FEFO, FIFO ή LIFO ανάλογα με το είδος.
- εξασφάλιση της ιχνηλασιμότητας των προϊόντων (lot trace).

Σχήμα 1.6.: Εξέλιξη Σταδίων Συνεργασίας Επιχείρησης – Παροχέα Υπηρεσιών Logistics

Πηγή: "4PL - Fourth Party Logistics: Η επόμενη γενιά Outsourcing στην εφοδιαστική αλυσίδα", από Κονταράτο, 2002.

Σύμφωνα με το *Σχήμα 1.6.* η εξέλιξη, η ανάγκη και η κατανόηση των τελευταίων ετών οδήγησε τις εταιρίες από τα εσωτερικά Logistics, στις 3PL και τώρα στις ολοκληρωμένες συνεργασίες Logistics. Η συμπλήρωση του κενού αλλά και η μη άρνηση των εταιριών να συνεργαστούν, είχε ως αποτέλεσμα τη μη απώλεια κερδών γεγονός που οφείλεται στην ανάπτυξη των 4PL. Ο 4PL λοιπόν είναι συνεργάτης της τακτικής και της στρατηγικής των Logistics αλλά και ο συντονιστής ολόκληρης της Εφοδιαστικής Αλυσίδας τόσο από θεωρητικής όσο και από φυσικής πλευράς.

Τέλος, σε αυτό το σημείο αξίζει να αναφερθεί ότι ο πρόεδρος της Αμερικανικής κοινοπραξίας "Supply Chain Group" Αρτ Βαν Μποντεγκράβεν, που αποκαλείται από τους συνεργάτες του ως γκουρού της εφοδιαστικής αλυσίδας και γνωρίζει όσο λίγοι Logisticians πως αναπτύσσονται τα δίκτυα μεταφορών και αποθήκευσης στις νέες αγορές της Ασίας, στις χώρες της αμερικανικής ηπείρου αλλά και στην Ευρώπη, διαφωνεί με όσους υποστηρίζουν πώς υπάρχουν εταιρείες 4PL και υποστηρίζει πώς θα χρειαστεί να περάσουν πολλά χρόνια μέχρι το μοντέλο των Third Party Logistics να ξεπεραστεί (Αντωνιάδης, 2000).

1.4.2. Ομοιότητες και διαφορές 3PL και 4PL υπηρεσιών

Η έννοια του 3PL εμφανίστηκε στην Ευρώπη στα τέλη της δεκαετίας του 1980, ενώ στην Ελλάδα περί τα μέσα της δεκαετίας του 1990. Αντίστοιχα, η έννοια του 4PL εμφανίστηκε στην Ευρώπη στα μέσα της δεκαετίας του 1990, ενώ στην

Ελλάδα έκανε την εμφάνιση της, σε αρθρογραφία τις περισσότερες φορές, το 2000 (Σταλίδης, 2002).

Τα τελευταία χρόνια στο εξωτερικό οι μεγάλες 3PL εταιρίες, στην προσπάθεια τους να προσφέρουν νέες υπηρεσίες, υψηλής προστιθέμενης αξίας στους πελάτες τους, αλλά και να διαθέτουν στο χαρτοφυλάκιό τους υπηρεσίες με μεγαλύτερο περιθώριο κέρδους για τις ίδιες, έχουν αρχίσει να δραστηριοποιούνται στον τομέα 4PL. Μια τέτοια προσπάθεια δεν είναι καθόλου εύκολη. Πρώτα απ' όλα χρειάζεται αλλαγή φιλοσοφίας στη λειτουργία του 3PL. Ίσως η διατήρηση και των δύο ιδιοτήτων σε ορισμένες περιπτώσεις να μην είναι συμβατή.

Όταν ο 4PL χρειαστεί να επιλέξει ένα 3PL συνεργάτη, είναι δύσκολο να απαντηθεί πόσο αντικειμενικός θα είναι στην επιλογή εάν είναι 3PL και ο ίδιος. Οι 4PL παραδέχονται ότι οι 3PL έχουν καλύτερη εμπειρία στην αποθήκευση και τη διανομή, αμφισβητούν όμως ότι αυτές οι λειτουργίες είναι οι μόνες που διασφαλίζουν οικονομίες κλίμακας στη λειτουργία της σύγχρονης επιχείρησης. Σύμφωνα με τους 4PL, οι 3PL εταιρείες, δεν μπορούν να καλύψουν τις συνεχώς αυξανόμενες απαιτήσεις της αγοράς.

Οι εταιρίες Fourth Party Logistics (4PL) διαφοροποιούνται από τις εταιρίες Third Party Logistics στους κάτωθι βασικούς τομείς (Σταλίδης, 2002):

- Η οργάνωση των 4PL αποτελεί συχνά μια ξεχωριστή οντότητα, σαν μια κοινοπραξία, μεταξύ του βασικού πελάτη και ενός ή πολλών άλλων εταιρών.
- Η οργάνωση του 4PL ενεργεί σαν ένας απλός σύνδεσμος ανάμεσα στον πελάτη και τους πολλαπλούς προμηθευτές προϊόντων αλλά και υπηρεσιών.
- Όλες οι όψεις της εφοδιαστικής αλυσίδας του πελάτη διαχειρίζονται από την οργανωτική δομή της εταιρίας 4PL.

Συχνά, όμως, ανακύπτουν τα εξής ερωτήματα:

- Ο 4PL συνεργάτης είναι απλά ένας μεγαλύτερος 3PL συνεργάτης;
- Μπορεί ο 3PL συνεργάτης να μετατραπεί σε 4PL συνεργάτη;
- Είναι δυνατόν μια μεγάλη 3PL εταιρία, μέσα από τη δομή της, να συνθέσει την οργάνωση μιας 4PL εταιρίας;

Συνοπτικά, μπορούν να δοθούν απαντήσεις, αναφορικά με τα σημεία σύγκρισης, από τα οποία προκύπτει ειδοποιός διαφορά στον τρόπο λειτουργίας τους και τους σκοπούς που εξυπηρετούν. Αναλύοντας περαιτέρω τα χαρακτηριστικά των τριών προαναφερόμενων βασικών τομέων διαφοροποίησης, προκύπτουν τα εξής σημεία διαφοροποίησης:

- Ο 3PL συνεργάτης δραστηριοποιείται στο τμήμα της εφοδιαστικής αλυσίδας που ασχολείται με "Μεταφορά - Αποθήκευση - Διανομή". Ο 4PL συνεργάτης δεν περιορίζεται στην προαναφερόμενη τριλογία. Δραστηριοποιείται σε όλη την κλίμακα της εφοδιαστικής αλυσίδας, της οποίας τα δεδομένα αναλύει με στόχο τη βελτιστοποίηση της λειτουργίας της.
- Ο 3PL παρακολουθεί τα αποθέματα, ενώ ο 4PL διαχειρίζεται τα αποθέματα.
- Ο 3PL πρέπει να διαθέτει υποδομές και μέσα για να επιτελέσει το έργο του. Ο 4PL δεν είναι απολύτως αναγκαίο να διαθέτει υποδομές και πάγια στοιχεία (χωρίς βέβαια αυτό να αποκλείεται). Χρειάζεται τεχνογνωσία, σύγχρονες τεχνικές management και φυσικά τη βοήθεια τεχνολογιών πληροφορικής.
- Ο 3PL ενεργεί στα πλαίσια ενός συγκεκριμένου και ήδη διαμορφωμένου πλάνου λειτουργίας του κυκλώματος Logistics μιας εταιρίας. Από την άλλη ο 4PL είναι υπεύθυνος για τη διαμόρφωση αυτού του πλάνου λειτουργίας.

Στα πλαίσια αυτά μια από τις αποφάσεις που θα πρέπει να πάρει ο 4PL είναι η επιλογή των κατάλληλων 3PL συνεργατών. Όπως γίνεται κατανοητό από τα προαναφερόμενα μιλάμε για δύο διαφορετικές έννοιες.

Συμπερασματικά προκύπτει ότι ο 4PL δεν είναι απλά ένας μεγαλύτερος 3PL, αλλά είναι ο συνεργάτης που μπορεί να προσφέρει ολοκληρωμένες λύσεις στο σύνολο της εφοδιαστικής αλυσίδας.

1.5. Νομοθετικό Πλαίσιο

1.5.1. Εισαγωγή – Εξελίξεις

Σημαντικές είναι οι εξελίξεις που αφορούν στο σύνολο του κλάδου των Logistics και οι οποίες επηρεάζουν άμεσα τις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών

Logistics αλλά και τις επιχειρήσεις οι οποίες ολοένα αυξάνουν το ενδιαφέρον τους για ανάθεση διαδικασιών σε τρίτους. Οι εξελίξεις και οι νέες τάσεις που διαμορφώνονται αφορούν κυρίως στα χαρακτηριστικά του κλάδου των μεταφορών και της αποθήκευσης, ενώ λόγος γίνεται για το νεοσύστατο ευρωπαϊκό Action Plan για τα Logistics και τις εμπορευματικές μεταφορές, τον νέο Αναπτυξιακό νόμο 3299/2004 και τους τρόπους επιδότησης των εταιριών του κλάδου.

Η βιομηχανία των Logistics θεωρείται ένας από τους πιο δυναμικά αναπτυσσόμενους κλάδους της Ε.Ε. αλλά και διεθνώς. Υπολογίζεται ότι τα Logistics καλύπτουν το 13,8% του παγκόσμιου ΑΕΠ, με την αξία τους να υπολογίζεται περίπου στα 5,4 τρισ. ευρώ, ενώ η ετήσια δαπάνη για Logistics σε αγορές, όπως η Ευρώπη και η Βόρεια Αμερική (από τις πιο "δυναμικές" διεθνώς), υπολογίζεται σε 1 τρισ. ευρώ.

Στην ευρωπαϊκή αγορά ο ανταγωνισμός χαρακτηρίζεται έντονος, ωστόσο η αγορά είναι ακόμη "ανοιχτή" για νέες μεγάλες εταιρείες. Χαρακτηριστικό είναι ότι για τις εταιρείες Third Party Logistics (3PL) που δραστηριοποιούνται στις χώρες-μέλη της Ε.Ε., οι 20 μεγαλύτερες εξ αυτών ελέγχουν ένα ποσοστό που δεν ξεπερνά το 33% της συνολικής αγοράς. Όσον αφορά το "καθαρό κόστος" των Logistics, εκτιμάται ότι αγγίζει ένα 10-15% του συνολικού κόστους του τελικού προϊόντος και σε αυτό περιλαμβάνονται τα κόστη μεταφοράς και αποθήκευσης. Όπως επισημαίνεται σε σχετική έκθεση της Ε.Ε., με την επωνυμία Action Plan, τα Logistics είναι εξαιρετικά σημαντικά, όχι μόνον ως ξεχωριστός κλάδος, αλλά και όσον αφορά τη συμβολή τους στην καλή λειτουργία του συνόλου του εσωτερικού και εξωτερικού εμπορίου της Ε.Ε. Οι συνδυασμένες μεταφορές, οι συνεργασίες με εταιρίες 3PL και η ανάγκη για εμπορική επικοινωνία ευνοούν τη διατροφικότητα και αναδεικνύουν το ρόλο των Logistics, γεγονός που σύμφωνα με τους συντάκτες της σχετικής έκθεσης της Κομισιόν θα πρέπει να εκληφθεί ως βασική παράμετρος στις όποιες περαιτέρω πολιτικές υιοθετήσει η Ε.Ε. (Φωτεινός, 2008).

Η παραχώρηση των Σταθμών Εμπορευματοκιβωτίων (ΣΕΜΠΟ) του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς (Ο.Λ.Π) και της Θεσσαλονίκης (Ο.Λ.Θ), σε ιδιώτες αποτελεί τη σημαντικότερη εξέλιξη του εγχώριου κλάδου των Logistics, με τη φιλοδοξία τα λιμάνια του Πειραιά και της Θεσσαλονίκης, υπό καλύτερη διαχείριση, να αποτελέσουν τους κυριότερους κόμβους εμπορευμάτων της Ευρώπης από και προς την Ασία και αντιστρόφως.

Η νέα αυτή προσπάθεια παραχώρησης σε ιδιώτες των ΣΕΜΠΙΟ των ΟΛΠ και ΟΛΘ συγκαταλέγεται στις βασικές προτεραιότητες του αναπτυξιακού σχεδίου της κυβέρνησης για τους ελληνικούς λιμένες για την περίοδο 2008-2015.

Δεν είναι μόνο η είσοδος ιδιωτών στη διαχείριση των σταθμών εμπορευματοκιβωτίων, η άρση του μονοπωλίου του ΟΣΕ στις εσωτερικές εμπορευματικές μεταφορές, τα νέα κέντρα Logistics που δημιουργούν οι μεγαλύτερες εταιρίες του κλάδου, επεκτείνοντας μάλιστα τις υπηρεσίες τους, ήρθε να προστεθεί η επικύρωση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο της πλήρους απελευθέρωσης της ευρωπαϊκής ταχυδρομικής αγοράς το 2011, αν και για τη χώρα μας παρατάθηκε για το 2013.

Επιπλέον, στον κλάδο των μεταφορών "γεννάται" η αισιοδοξία για μια νέα περίοδο ανάπτυξης, με αφορμή και τον εκσυγχρονισμό του οδικού δικτύου με την ανάληψη -εντός του 2007- εργασιών κατασκευής επτά (7) μεγάλων αυτοκινητόδρομων αλλά και τον εκσυγχρονισμό του σιδηροδρομικού δικτύου, όπου ως το 2013 θα έχει μειωθεί, κατά πολύ, η διάρκεια των δρομολογίων.

Ωστόσο, οι πολλαπλές νομοθεσίες για τη χορήγηση αδειών σε φορτηγά και αποθηκευτικούς χώρους, η έλλειψη ενιαίου σχεδιασμού για τις ώρες ανεφοδιασμού των καταστημάτων, το ισχύον αναχρονιστικό πλαίσιο που ρυθμίζει τη σύμβαση εθνικής οδικής μεταφοράς και γενικότερα η απουσία κινήτρων και εθνικής στρατηγικής για τα Logistics αποστερούν από τον κλάδο τη δυναμική που είχε αποκτήσει από την τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, με αποτέλεσμα ο κλάδος να ζητά από τα υπουργεία Ανάπτυξης και Μεταφορών πιο "γενναία βήματα".

Το τελευταίο χρονικό διάστημα, επικρατεί ιδιαίτερος προβληματισμός και ανησυχία στην διεθνή αγορά Logistics, από τις συνεχώς αυξανόμενες τιμές του μαύρου χρυσού, επηρεάζοντας έτσι άμεσα τη βιομηχανία των Logistics, καθώς το κόστος μεταφοράς πολλαπλασιάζεται και δεν μετακυλά πάντα στον τελικό χρήστη. Σημαντική εκτιμάται ότι θα είναι και η επιβάρυνση στις αποστολές φορτίων δια θαλάσσης (το κόστος των καυσίμων αντιστοιχεί στο 20% του συνολικού κόστους αποστολής φορτίων δια θαλάσσης). Αν οι διεθνείς τιμές του μαύρου χρυσού συνεχίσουν να κυμαίνονται σε τόσο υψηλά επίπεδα, εκτιμάται, ότι οι βιομηχανίες που θα πληγούν άμεσα θα είναι αυτές των Ηλεκτρονικών, Αυτοκινητοβιομηχανίας, Αγορά τροφίμων-ποτών (Χ.Σ., 2008).

Ωστόσο, το 2008 φαίνεται να χαρακτηρίζεται, σύμφωνα με δημοσιεύματα, ως έτος σταθμός για τα ελληνικά λιμάνια. Η ηγεσία του υπουργείου Εμπορικής

Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής έχει εκφράσει ξεκάθαρα την πρόθεσή της να μετατρέψει τα λιμάνια σε διεθνή κέντρα Logistics, ακολουθώντας τα ευρωπαϊκά πρότυπα, διαμηνύοντας ωστόσο, σε κάθε ευκαιρία, πως θα διασφαλισθούν στο ακέραιο οι εργασιακές σχέσεις των εργαζομένων στον Οργανισμό Λιμένος Πειραιώς (Ο.Λ.Π.) και στον Οργανισμό Λιμένος Θεσσαλονίκης (Ο.Λ.Θ.). Εντούτοις, από τον πρώτο μήνα του 2008, υπήρξαν απεργιακές κινητοποιήσεις των σωματείων των εργαζομένων, ζητώντας τη μη εκχώρηση των εμπορευματικών σταθμών σε ιδιώτες. Στόχος της Κομισιόν είναι να μετατραπούν τα ευρωπαϊκά λιμάνια σε διεθνείς εμπορευματικούς κόμβους. Από το πλάνο αυτό δεν θα μπορούσε να λείπει η Ελλάδα. Δημοσιογραφικές πληροφορίες αναφέρουν πως εντός των δύο πρώτων μηνών του 2008 θα υπάρξουν εξελίξεις σε πανευρωπαϊκό επίπεδο όσον αφορά στην λιμενική πολιτική, καθώς θα ολοκληρωθούν οι διαβουλεύσεις για τα αποτελέσματα της έως τώρα εφαρμογής του μέτρου ενίσχυσης της "ναυσιπλοΐας μικρών αποστάσεων" (Χ.Σ., 2008).

1.5.2. Action Plan για τα Logistics

Η Ευρώπη είχε ανέκαθεν κομβικό ρόλο στο διεθνές εμπόριο, αποτελώντας κατά πολλούς το "κέντρο του κόσμου" από πλευράς οικονομικής δραστηριότητας και διακίνησης αγαθών. Οι τρόποι μεταφοράς προϊόντων από τη μία χώρα στην άλλη, τόσο στο εσωτερικό της ευρωπαϊκής ηπείρου όσο και στο πλαίσιο των εμπορικών σχέσεων της με τον υπόλοιπο κόσμο, έχουν μεταβληθεί στη διάρκεια των χρόνων, ανάλογα πάντα με τις ιστορικές ανάγκες κάθε εποχής.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, πλέον, ως ενιαία αγορά, κοινός εμπορικός εταίρος για τις υπόλοιπες χώρες του κόσμου, συνεχίζει να χαρακτηρίζεται ως κέντρο του διεθνούς εμπορίου. Η κατάλληλη διαχείριση των Logistics και η εύρυθμη λειτουργία των εφοδιαστικών αλυσίδων αποτελεί πρόκληση για τη σύγχρονη Ε.Ε., που ύστερα από αρκετά χρόνια περιορισμένης δράσης για τους κλάδους αυτούς, αποφάσισε στις αρχές του 2006 να ξεκινήσει έναν "μαραθώνιο" συνομιλιών, διαβουλεύσεων και μελετών, ούτως ώστε να διαμορφωθεί μια κοινή γραμμή για τα Logistics και τις εμπορευματικές μεταφορές σε όλες τις χώρες-μέλη της.

Στα τέλη του φθινοπώρου του 2007, ύστερα από ενάμιση περίπου χρόνο συζητήσεων και συλλογής εμπειρικών δεδομένων από φορείς, συνδικάτα, εταιρείες και ειδικούς συμβούλους για θέματα Logistics, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέληξε σε

ένα ενιαίο κείμενο που περιγράφει μια σειρά από πρωτοβουλίες, οι οποίες έχουν συμφωνηθεί σε επίπεδο αρχής και προτείνονται στις χώρες-μέλη. Οι πρωτοβουλίες αυτές σκιαγραφούν το μέλλον των Logistics και των εμπορευματικών μεταφορών, εστιάζοντας στη συνδυαστική διαμεταφορά αγαθών. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στην εισαγωγή του κειμένου της Κομισιόν, "οι επιλογές συνδυασμένων μεταφορών, είτε μιλάμε για σιδηρόδρομο, είτε για οδική μεταφορά, είτε για θαλάσσιες μεταφορές μικρών αποστάσεων ή γενικά για πλωτές μεταφορές, είναι καλύτερες. Εξασφαλίζουν αποδοτικότητα, σταθερή κερδοφορία, βιώσιμη ανάπτυξη στις εφοδιαστικές αλυσίδες" (Ευθυμιάτου, 2008).

Επειδή από τα Logistics και τη σωστή διαχείρισή τους κρίνεται η ανταγωνιστικότητα εκατοντάδων εμπορικών επιχειρήσεων στην Ευρώπη, και επειδή το όραμα για σύγχρονες εμπορευματικές μεταφορές το μοιράζονται όσοι εμπλέκονται σε αυτές, κρίνεται αναγκαία η αναφορά στο ευρωπαϊκό Action Plan.

Το ενδιαφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) για την πορεία των Logistics και τη συμβολή τους στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των εταιρειών θεωρείται από την ίδια δεδομένο εδώ και αρκετά χρόνια. Από την ενδιάμεση έκθεση της "Λευκής Βίβλου για τις Μεταφορές" το 2001, ωστόσο, τα εμπλεκόμενα αρμόδια όργανα της Ε.Ε. δεν είχαν ασχοληθεί εξειδικευμένα, και ίσως όχι τόσο επισταμένως όσο χρειαζόταν, με τα Logistics και τον τρόπο που η συγκεκριμένη αγορά λειτουργεί στο σύνολο των κρατών-μελών της Ένωσης. Τα τελευταία χρόνια (2006-2007) η Ε.Ε. δημιούργησε το νεοσύστατο Action Plan για τα Logistics και τις εμπορευματικές μεταφορές.

Η έκθεση αυτή, που στο σύνολό της περιγράφει τον τρόπο λειτουργίας της αγοράς έως σήμερα στο πλαίσιο της Ε.Ε., περιλαμβάνει κάποιες προτάσεις βάσει των οποίων η Ένωση θα μπορούσε να προσφέρει "προστιθέμενη αξία" ώστε να ενισχύσει την αναπτυξιακή πορεία των Logistics στην Ε.Ε. και στο ευρύτερο διεθνές περιβάλλον.

Όπως επισημαινόταν δύο φορές ακόμη από την αρχή ακόμη της πολυσέλιδης έκθεσης, η Κομισιόν καταθέτει τη συγκεκριμένη πρόταση ως βάση συζήτησης στα υπόλοιπα όργανα της Ε.Ε., ώστε να δημιουργηθούν οι συνθήκες εκείνες που θα επιτρέψουν τη χάραξη ενός στρατηγικού σχεδιασμού για τις εμπορευματικές μεταφορές και τα Logistics. Στόχος ήταν να δοθεί το έναυσμα ώστε να συγκεντρωθούν και να ομαδοποιηθούν οι απόψεις από ινστιτούτα, ιδιώτες, κοινωνικούς φορείς και εμπλεκόμενες εταιρείες, να υπάρξει δηλαδή μια διευρυμένη

συγκέντρωση - ανταλλαγή απόψεων στις υπηρεσίες της Ε.Ε., προκειμένου εν τέλει να καταστεί εφικτή η κατάρτιση μιας αναλυτικής ευρωπαϊκής στρατηγικής για τις εμπορευματικές μεταφορές και τα Logistics. Η μελέτη αυτή, κατάφερε τον σκοπό της -δηλαδή να προκαλέσει μια εσωτερική συζήτηση στην Ε.Ε. αναφορικά με τα Logistics, από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Έτσι, στα τέλη του φθινοπώρου του 2007, η Κομισιόν εξέδωσε μια ανακοίνωση την οποία ονόμασε "Θεματολόγιο για τις Εμπορευματικές Μεταφορές". Το θεματολόγιο αυτό, που δίνει έμφαση στις Συνδυασμένες Μεταφορές, συζητήθηκε από το Συμβούλιο των Υπουργών Μεταφορών στα τέλη Νοεμβρίου του 2007, και με τις "ευλογίες" τις απερχόμενης πορτογαλικής προεδρίας, πήρε το "χρίσμα", ώστε να αποτελέσει το ευρωπαϊκό Action Plan για τα Logistics (Ευθυμιάτου, 2008).

Η γενική λογική στην οποία στηρίζεται το Action Plan, είναι πως μια κοινή στρατηγική για τα Logistics θα βελτιώσει σε τέτοιο σημείο την εσωτερική λειτουργία της αγοράς στην Ε.Ε., ώστε θα ελαχιστοποιηθούν φαινόμενα όπως η επιχειρηματική "μετανάστευση" και εργασία σε τρίτες χώρες εκτός Ένωσης, ενώ παράλληλα θα βελτιωθούν και οι εξωτερικές σχέσεις των κρατών-μελών της Ε.Ε. με τους μεγαλύτερους εμπορικούς εταίρους τους.

Όπως επισημαίνεται τόσο στην αρχική μελέτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όσο και στο τελικό κείμενο του "Θεματολογίου", η βιομηχανία των Logistics θεωρείται ένας από τους πιο δυναμικά αναπτυσσόμενους κλάδους διεθνώς. Τα Logistics καλύπτουν το 13,8% του παγκόσμιου ΑΕΠ, με την αξία τους να υπολογίζεται περίπου στα 5,4 τρισ. ευρώ (με στοιχεία 2006). Η ετήσια δαπάνη για Logistics σε αγορές όπως η Ευρώπη και η Βόρειος Αμερική (από τις πιο "δυναμικές" διεθνώς) υπολογίζεται σε 1 τρισ. ευρώ.

Οι πολιτικές πρωτοβουλίες που παρουσιάζονται μέσα από το Action Plan για τα Logistics περιλαμβάνουν (Ευθυμιάτου, 2008):

1. Το σχέδιο δράσης για την εφοδιαστική εμπορευμάτων, όπου προτείνεται σειρά ενεργειών με σκοπό την προώθηση της σωστής διαχείρισης εμπορευμάτων και κυκλοφορίας, της αειφόρου ποιότητας και αποδοτικότητας, της απλούστευσης των διοικητικών διαδικασιών, της αναθεώρησης των προτύπων φόρτωσης και της εξέτασης -για πιθανή αναθεώρηση- της οδηγίας 96/53/ΕΕ, για τις διαστάσεις και τα βάρη των οχημάτων.

2. Την ανακοίνωση για σιδηροδρομικό δίκτυο εμπορευματικού προσανατολισμού, με στόχο να καταστούν οι σιδηροδρομικές εμπορευματικές μεταφορές ανταγωνιστικότερες με την επίτευξη μικρότερων χρόνων διακίνησης και με αύξηση της αξιοπιστίας του σιδηροδρόμου.
3. Την ανακοίνωση για την ευρωπαϊκή λιμενική πολιτική, που παρέχει προοπτική και εργαλεία για την βελτίωση των επιδόσεων των λιμένων, ως ουσιώδους σημασίας κόμβων στο ευρωπαϊκό σύστημα μεταφορών. Οι αποφάσεις του Action Plan βοηθούν τους λιμένες να προσελκύσουν νέες επενδύσεις. Στο πλαίσιο αυτό, οι πολιτικές πρωτοβουλίες του Action Plan επεκτείνονται και με:
 - Το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής "Προς ευρωπαϊκό θαλάσσιο χώρο χωρίς εμπόδια", με το οποίο ξεκινά διαδικασία διαβούλευσης ώστε να δοθεί στην ακτοπλοΐα η δυνατότητα να επωφεληθεί από την εσωτερική αγορά, να απλουστευθούν οι διοικητικές διαδικασίες, με σκοπό οι θαλάσσιες εμπορευματικές μεταφορές να τεθούν σε ισότιμη βάση με άλλους τρόπους μεταφοράς.
 - Το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών για τις θαλάσσιες αρτηρίες που περιγράφει την πρόοδο που έχει επέλθει στην ανάπτυξη αυτών και προτείνει περαιτέρω στοιχεία ποιότητας.

1.5.3. Αναπτυξιακός Νόμος και Επιδοτήσεις

Ο αναπτυξιακός νόμος 3299/ 2004, προέβλεψε την ενίσχυση (Λαζαρόπουλος, 2007):

- Επενδυτικών σχεδίων συνεργαζόμενων εμπορικών και μεταφορικών επιχειρήσεων υπό ενιαίο φορέα για τη δημιουργία εμπορευματικών σταθμών, εμπορευματικών κέντρων και διαμετακομιστικών κέντρων (άρθρο 3, παρ.1, περ. δ', υπ.1').
- Επενδυτικών σχεδίων μεταφορικών ή/ και εμπορικών επιχειρήσεων υπό ενιαίο φορέα για τη δημιουργία υποδομών αποθήκευσης, συσκευασίας και

τυποποίησης, καθώς και κλειστών χώρων στάθμευσης φορτηγών οχημάτων (άρθρο 3, παρ.1, περ. δ', υπ. ι').

- Επενδυτικών σχεδίων για την παροχή υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας (άρθρο 3, παρ. 1, περ. δ', υπ. ι').

Σύμφωνα με υπομνήματα των αρμοδίων φορέων, ιδιαίτερο ενδιαφέρον εκδηλώθηκε για την περίπτωση των επενδυτικών σχεδίων για την παροχή υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας. Για την ενεργοποίηση τους εξεδόθη υπουργική απόφαση και ερμηνευτική εγκύκλιος η οποία λαμβάνει υπόψη τις απόψεις του κλάδου. Αυτό επιβεβαιώθηκε άλλωστε και από την υποβολή μεγάλου αριθμού επενδυτικών σχεδίων για το αντικείμενο αυτό στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.

Πέραν του αναπτυξιακού νόμου, σημαντική ώθηση στην ανάπτυξη του κλάδου των Logistics θα δώσει και ο νόμος 3333/2005 για τα εμπορευματικά κέντρα, στον οποίο ορίζονται με σαφήνεια οι προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας του φορέα που αναλαμβάνει τη μελέτη, τη χρηματοδότηση, την ίδρυση, την κατασκευή και τη λειτουργία των εμπορευματικών κέντρων.

Στο νόμο ορίζεται παράλληλα λεπτομερώς η διαδικασία ίδρυσης και εγκατάστασης των εμπορευματικών κέντρων με συγκεκριμένες πολεοδομικές και περιβαλλοντικές προϋποθέσεις, ενώ ταυτόχρονα καθορίζονται οι όροι εγκατάστασης και λειτουργίας των επιχειρήσεων μέσα στο χώρο κάθε εμπορευματικού κέντρου καθώς και οι δραστηριότητες τους.

Κεντρικός στόχος είναι η καλύτερη οργάνωση των μεταφορικών συστημάτων, η οποία συντελεί στην ελαχιστοποίηση του κόστους μεταφοράς των εμπορευμάτων από τον προμηθευτή στον τελικό αποδέκτη, στη βελτιστοποίηση των μεταφορικών αλυσίδων, στην παράλληλη παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών σε επίπεδο ασφάλειας και αξιοπιστίας καθώς και στην προσαρμογή στις ευνοϊκές διεθνείς συνθήκες για την ανάπτυξη των συνδυασμένων μεταφορών, που αποτελεί πρωταρχική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πολύ σημαντικές για τον κλάδο των Logistics είναι και οι δράσεις του επιχειρησιακού προγράμματος "Ανταγωνιστικότητα" (Ε.Π.ΑΝ.). Ο κλάδος εντάχθηκε για πρώτη φορά το 2005 στις Δράσεις του Ε.Π.ΑΝ., για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Συνολικά, μέχρι σήμερα, εν έτη 2007, έχουν ενταχθεί στις δράσεις του Ε.Π.ΑΝ., 59 επιχειρήσεις του κλάδου, με επενδυτικά σχέδια συνολικού προϋπολογισμού περί τα 22,6 εκ. ευρώ.

Δαπάνες, με βάση την απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης, που χρηματοδοτούνταν, είναι (Λαζαρόπουλος, 2007):

- Σύγχρονα μηχανογραφικά συστήματα όπως Warehouse Management Systems, Fleet Management κλπ.
- Εγκατάσταση και εφαρμογή συστημάτων Radio Frequency (RF) και μελλοντικά συστήματα ραδιοσυχνικής αναγνώρισης (RFID)
- Εγκατάσταση και εφαρμογή σύγχρονων συστημάτων αποθήκευσης
- Κατασκευή και ασφάλεια κτιριακών εγκαταστάσεων αποθηκών
- Κατασκευή και εξοπλισμός ψυκτικών θαλάμων συντήρησης και κατάψυξης.

Το πρόγραμμα χρηματοδοτήσεων στόχευε στην ενίσχυση ολοκληρωμένων επιχειρηματικών σχεδίων διετούς διάρκειας, ώστε οι επιχειρήσεις να εκσυγχρονισθούν τεχνολογικά και οργανωτικά (Στεργιόπουλος, 2005).

Οι εξελίξεις στο νομοθετικό και αναπτυξιακό πλαίσιο, όσον αφορά στις εταιρίες παροχής υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας, δεν αφήνουν αδιάφορες και τις εταιρίες συμβουλευτικών υπηρεσιών, οι οποίες παρέχουν σημαντικές πληροφορίες τόσο για τις τροποποιήσεις του Αναπτυξιακού Νόμου αλλά και για τα πρόσθετα προγράμματα ενίσχυσης των επιχειρήσεων.

Σύμφωνα, λοιπόν, με στελέχη εταιριών συμβούλων (Μανιάτη, 2007), οι κατηγορίες της εφοδιαστικής αλυσίδας που καλύπτονται από τα προγράμματα ενίσχυσης είναι οι μεταφορικές εταιρίες, διαμεταφορείς, ταχυμεταφορείς, συσκευαστήρια, εταιρίες αποθήκευσης και εταιρίες 3PL, και πιο συγκεκριμένα:

1. Επιχειρήσεις που η προς ενίσχυση επένδυση τους αφορά παροχή υπηρεσίας προς τη δική τους (π.χ. εμπορική) δραστηριότητα.

Η δημιουργία χώρου εφοδιαστικής αλυσίδας (διακριτή και αυτόνομη αποθήκη σε σχέση με τους χώρους πώλησης) συνιστά ξεχωριστή εκμετάλλευση, είναι ένα κέντρο κόστους για την εταιρία και η αποτίμηση της υπηρεσίας αυτής αποτελεί ένα ποσοστό στην εμπορική αξία των πωλούμενων προϊόντων.

Η σκοπιμότητα της επιλογής αυτής συνδέεται με την άποψη ότι μία επιχείρηση, π.χ. πώλησης προϊόντων, δεν θα πρέπει να υποχρεώνεται στη δημιουργία μιας νέας εταιρίας παροχής υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας ή να επιδιώκει τη συνεργασία με άλλες εταιρίες (Logistics) προκειμένου να εξυπηρετείται από τις υπηρεσίες τους.

Για παράδειγμα, μία επιχείρηση πώλησης προϊόντων, προκειμένου να εκσυγχρονίσει τη διαδικασία παραλαβής, αποθήκευσης και διανομής των εμπορευμάτων της, υλοποιεί επενδυτικό πρόγραμμα εφοδιαστικής αλυσίδας παρέχοντας ουσιαστικά υπηρεσία στα τμήματα ή στο τμήμα των εμπορικών συναλλαγών.

Η βιωσιμότητα της συγκεκριμένης επένδυσης (διακριτή και αυτόνομη αποθήκη σε σχέση με τους χώρους πώλησης) εστιάζεται στο όφελος που προκύπτει από την ορθολογικοποίηση και τον εκσυγχρονισμό της σχετικής διαδικασίας, και μπορεί να μετρηθεί κατ' ανάλογο τρόπο όπως εάν την αντίστοιχη υπηρεσία προσέφερε κάποια άλλη εταιρία που παρέχει ομοειδείς υπηρεσίες.

2. Επιχειρήσεις που η προς ενίσχυση επένδυση τους αφορά την προμήθεια, παραλαβή και αποθήκευση εμπορευμάτων σε σύγχρονες μονάδες (αποθήκες) και τη μεταπώληση τους. Η βιωσιμότητα της επένδυσης εστιάζεται στο όφελος (κέρδος) που προκύπτει από τη μεταπώληση των εμπορευμάτων, στο κόστος των οποίων ενσωματώνει και την αποτίμηση της προσφερόμενης υπηρεσίας της (τιμολόγια πώλησης προϊόντων).
3. Μεταποιητικές επιχειρήσεις. Φορείς που παράγουν οι ίδιες διάφορα προϊόντα (προμηθευτές), και για τη διακίνηση των προϊόντων τους - ή και για τη διακίνηση προϊόντων και άλλων παραγωγών ή προμηθευτών- δημιουργούν διακριτά τμήματα εφοδιαστικής αλυσίδας.

Για την ίδρυση, την επέκταση ή τον εκσυγχρονισμό μονάδων παροχής υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας απαραίτητη προϋπόθεση είναι η υλοποίηση επενδυτικών έργων εγκατάστασης και θέσης σε λειτουργία ολοκληρωμένων συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών - τηλεματικής, για την υποστήριξη των αποθηκεύσεων, των φορτοεκφορτώσεων και της εν γένει διαχείρισης των υλικών (συστήματα διαχείρισης αποθηκών/ WMS, εκτύπωσης -ανάγνωσης γραμμωτού

κώδικα, διαχείρισης επιχειρησιακών πόρων, συλλογής και τηλεμετάδοσης δεδομένων, διαχείρισης στόλου διανομών κλπ.).

Συμπληρωματικά, απαιτούνται επενδυτικά έργα για την εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία πληροφορικών συστημάτων υποστήριξης των διοικητικών και λοιπών λειτουργιών της μονάδας. Στην περίπτωση υφιστάμενων μονάδων που πληρούν τις εν λόγω προϋποθέσεις, θα πρέπει στην οικονομοτεχνική μελέτη να περιγράφεται αναλυτικά η υπάρχουσα υποδομή (Μανιάτη, 2007).

Έπειτα από αναμονή έξι και πλέον μηνών υπογράφηκαν στις 5 Ιουλίου 2007 από τους Υπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, οι κανονιστικές αποφάσεις για την ενεργοποίηση του επενδυτικού νόμου 3299/2004, μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 37 του νόμου 3522/ 2006.

Δικαίωμα επιχορήγησης από τις διατάξεις του Αναπτυξιακού Νόμου έχουν τόσο οι εταιρίες Third Party Logistics (3PL), όσο και οι εμπορικές επιχειρήσεις που πωλούν χονδρικός. Ειδικά, στην τελευταία περίπτωση, εντάσσονται δύο κατηγορίες εταιριών:

- Επιχειρήσεις που έχουν in house Logistics και παράλληλα αναλαμβάνουν τα Logistics τρίτων.
- Επιχειρήσεις που αναλαμβάνουν την αποθήκευση, τη διανομή αλλά και την πώληση προϊόντων τρίτων, κρατώντας το ποσοστό της αμοιβής τους και αποδίδοντας τις υπόλοιπες εισπράξεις τους στους πελάτες τους.

Βασικές προϋποθέσεις που πρέπει να πληρεί η εταιρία για να εξασφαλίσει την έγκριση και εκταμίευση της επιχορήγησης είναι μεταξύ άλλων, οι παρακάτω:

- Να είναι εταιρία και όχι φυσικό πρόσωπο.
- Να αναγράφει ως σκοπό στο καταστατικό της προσφέρει υπηρεσίες Logistics για λογαριασμό τρίτων.
- Να υποβάλλει ολοκληρωμένο επενδυτικό σχέδιο.
- Να έχει προσκομίσει σχέδια κτιριακών εγκαταστάσεων για συγκεκριμένο οικοπέδο και προσύμφωνο αγοράς (η αγορά του οικοπέδου εκ των προτέρων δεν είναι προαπαιτούμενο).

- Να παρουσιάσει σαφές και πλήρες επιχειρηματικό σχέδιο, όπου μεταξύ των άλλων θα έχει λύσει τα οργανωτικά, χωροταξικά και λειτουργικά της θέματα.
- Να παρουσιάσει κοστολογημένο επιχειρηματικό σχέδιο, το οποίο θα περιλαμβάνει στοιχεία όπως το συνολικό κόστος της επένδυσης, το κόστος λειτουργίας, πιθανούς κύκλους εργασιών και μελλοντικές κερδοφορίες. Αυτό θα βοηθήσει το μελετητικό γραφείο να εξετάσει τη βιωσιμότητα της επένδυσης, το εσωτερικό συντελεστή απόδοσης (Internal Rate of Return - IRR) κλπ.
- Να έχει καταρτίσει τεchnοοικονομική μελέτη.
- Τα τιμολόγια των επιλέξιμων δαπανών να έχουν εκδοθεί και να έχουν εξοφληθεί μέσα στο συγκεκριμένο χρόνο ή στις νόμιμες παρατάσεις που έχουν δοθεί. Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να έχουν εκδοθεί πριν από την υποβολή του φακέλου στις αρμόδιες υπηρεσίες και πριν τη λήψη προέγκρισης.
- Η εταιρία να μην έχει προβεί σε ουσιώδεις αλλαγές στην κτιριακή υποδομή και στις άυλες επενδύσεις που ήδη εγκρίθηκαν.
- Να μην υπάρχουν ουσιώδεις αλλαγές από όσα ορίζει η οικοδομική άδεια.

Το μέγιστο χρονικό διάστημα μέσα στο οποίο πρέπει να έχει υλοποιηθεί η επένδυση είναι τα δύο χρόνια. Ωστόσο, ακόμα και αν η επιχείρηση έχει ολοκληρώσει τουλάχιστον το 50% του έργου εντός των δύο αυτών ετών, δικαιούνται άλλα δύο χρόνια παράτασης.

Αν λοιπόν υπάρχει ένα ολοκληρωμένο και σαφές επενδυτικό σχέδιο, έχει εξασφαλισθεί το χρηματοδοτικό σχήμα και ο επενδυτής αποδεικνύεται φερέγγυος, τότε υπάρχουν όλα τα εχέγγυα ώστε η επένδυση να τύχει επιχορήγησης. (Ζαγοριανός, 2007).

1.6. Μοντέλα αξιολόγησης παρεχόμενων υπηρεσιών

1.6.1. Μοντέλο ανάλυσης κενών

Στα μέσα της δεκαετίας του 1980, οι Αμερικανοί καθηγητές Parasuraman, Berry και Zeithaml, άρχισαν να μελετούν τους προσδιοριστικούς παράγοντες της

ποιότητας των υπηρεσιών και πώς οι πελάτες την αξιολογούν με βάση το μοντέλο της αντιληπτής ποιότητας υπηρεσιών (Perceived Service Quality). Η αρχική τους μελέτη ανέδειξε δέκα προσδιοριστικούς παράγοντες της ποιότητας των υπηρεσιών τους οποίους αποτελούν η *αξιοπιστία* της υπηρεσίας (reliability), η *ανταπόκριση* του προσωπικού (responsiveness), η *αρμοδιότητα* του προσωπικού (competence), η *πρόσβαση* στο χώρο παροχής της υπηρεσίας (access), η *ευγένεια* του προσωπικού (courtesy), η *επικοινωνία* επιχείρησης – πελάτη (communication), η *αφοσίωση* στον πελάτη (credibility), η *ασφάλεια* που παρέχεται στον πελάτη (security), η *κατανόηση / γνώση* του πελάτη (understanding / knowing the customer) και τα *περιουσιακά στοιχεία* της επιχείρησης (tangibles). Στον παρακάτω πίνακα αναφέρονται οι δέκα προσδιοριστικοί παράγοντες της ποιότητας υπηρεσιών καθώς επίσης και τα χαρακτηριστικά αυτών. (Πίνακας 1.7.)

Πίνακας 1.7.: Παράγοντες Αντιλαμβανόμενης Ποιότητας Υπηρεσιών

<p>1. Η <i>αξιοπιστία</i> της υπηρεσίας (reliability) περιλαμβάνει τη συνέπεια στην απόδοση και την αξιοπιστία.</p> <ul style="list-style-type: none"> • η επιχείρηση παρέχει την υπηρεσία σωστά από την πρώτη φορά • ακρίβεια στην έκδοση λογαριασμών • ακρίβεια στην καταχώρηση αρχείων • παροχή της υπηρεσίας στον προκαθορισμένο χρόνο <p>2. Η <i>ανταπόκριση</i> του προσωπικού (responsiveness) σχετίζεται με την προθυμία και την ετοιμότητα του προσωπικού στο να παρέχει την υπηρεσία.</p> <ul style="list-style-type: none"> • έγκαιρη παροχή της υπηρεσίας • η αλληλογραφία διεξάγεται ομαλά • άμεση επικοινωνία με τον πελάτη • σύντομη παράδοση της υπηρεσίας <p>3. Η <i>αρμοδιότητα</i> του προσωπικού (competence) αναφέρεται στις απαιτούμενες δεξιότητες και γνώσεις του προσωπικού.</p> <ul style="list-style-type: none"> • γνώση και δεξιότητες του προσωπικού επαφής • γνώση και δεξιότητες του προσωπικού υποστήριξης • ικανότητα της επιχείρησης για έρευνα <p>4. Η <i>πρόσβαση</i> στο χώρο παροχής της υπηρεσίας (access) σχετίζεται με την προσβασιμότητα και την ευκολία στην επαφή.</p> <ul style="list-style-type: none"> • η υπηρεσία καθίσταται εύκολα προσβάσιμη από το τηλέφωνο • ο χρόνος που απαιτείται για την παροχή της υπηρεσίας δεν είναι μεγάλης διάρκειας • εξυπηρετικές ώρες λειτουργίας • πρόσφορη τοποθεσία της εγκατάστασης απ' όπου παρέχεται η υπηρεσία <p>5. Η <i>ευγένεια</i> του προσωπικού (courtesy) προϋποθέτει την ευγένεια, το σεβασμό, το ενδιαφέρον και τη φιλικότητα του προσωπικού επαφής.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ενδιαφέρον για την ιδιοκτησία του πελάτη • ευειδής και ευπρεπής εμφάνιση του προσωπικού επαφής <p>6. Η <i>επικοινωνία</i> επιχείρησης – πελάτη (communication) αναφέρεται στο να κρατά η επιχείρηση τους πελάτες της ενημερωμένους σε μια γλώσσα που καταλαβαίνουν και να ακούει τα προβλήματά τους.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ακριβής επεξήγηση της υπηρεσίας • ενημέρωση για το ακριβές κόστος της υπηρεσίας • επεξήγηση της αντιστάθμισης των συντελεστών υπηρεσίας – κόστους • διαβεβαίωση ότι αν προκύψει κάποιο πρόβλημα, αυτό θα διαχειριστεί κατάλληλα <p>7. Η <i>αφοσίωση</i> στον πελάτη (credibility) σχετίζεται με την αξιοπιστία, την ειλικρίνεια, την πίστη και τη γνώση των ενδιαφερόντων των πελατών.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ονομασία της επιχείρησης • φήμη της επιχείρησης • χαρακτηριστικά του προσωπικού επαφής • ο βαθμός στον οποίο το "hard sell" εμπεριέχεται στη αλληλεπίδραση μεταξύ επιχείρησης και πελάτη <p>8. Η <i>ασφάλεια</i> που παρέχεται στον πελάτη (security) προϋποθέτει την ελευθερία από κινδύνους, ρίσκα ή αμφιβολίες.</p> <ul style="list-style-type: none"> • φυσική ασφάλεια • οικονομική ασφάλεια • εμπιστευτικότητα <p>9. Η <i>κατανόηση / γνώση</i> του πελάτη (understanding / knowing the customer) αναφέρεται στην προσπάθεια της επιχείρησης να κατανοήσει τις ανάγκες των πελατών της.</p> <ul style="list-style-type: none"> • γνώση των συγκεκριμένων απαιτήσεων των πελατών
--

- παροχή εξατομικευμένης προσοχής σε κάθε πελάτη
 - αναγνώριση τακτικών πελατών
10. Τα *περιουσιακά στοιχεία* της επιχείρησης (tangibles) περιλαμβάνουν φυσικά στοιχεία της υπηρεσίας.
- υλικές εγκαταστάσεις
 - εμφάνιση του προσωπικού
 - χρησιμοποιούμενα εργαλεία και εξοπλισμός για την παροχή της υπηρεσίας
 - υλική υπόσταση της υπηρεσίας (κάρτες κ.λπ.)
 - άλλοι πελάτες παραβρισκόμενοι στις εγκαταστάσεις

Πηγή: "A conceptual model of service quality and its implications for future research", από τους Parasuraman, Zeithaml & Berry, 1985, Journal of Marketing, 49, σελ. 47.

Ως αποτέλεσμα μεταγενέστερης μελέτης, ήταν οι παραπάνω δέκα προσδιοριστικοί παράγοντες της ποιότητας των υπηρεσιών να μειωθούν στους παρακάτω πέντε:

1. *περιουσιακά στοιχεία* της επιχείρησης (tangibles). Το χαρακτηριστικό αυτό σχετίζεται με την ελκυστικότητα των εγκαταστάσεων, του εξοπλισμού και των χρησιμοποιούμενων υλικών της επιχείρησης καθώς επίσης και με την εμφάνιση του προσωπικού της επιχείρησης
2. *αξιοπιστία* της υπηρεσίας (reliability). Αναφέρεται στο γεγονός ότι η επιχείρηση παρέχει στους πελάτες της την ακριβή υπηρεσία, από την πρώτη στιγμή χωρίς την εμφάνιση λαθών και παραδίδει ότι έχει υποσχεθεί στο χρόνο που έχει συμφωνηθεί
3. *ανταπόκριση* του προσωπικού (responsiveness). Αναφέρεται στο γεγονός ότι οι υπάλληλοι της επιχείρησης είναι πάντα πρόθυμοι να βοηθήσουν τους πελάτες και να ανταποκρίνονται σε όλες τους τις απαιτήσεις καθώς επίσης και να ενημερώνουν τους πελάτες για το πότε θα παρασχεθεί η υπηρεσία
4. *διασφάλιση* που παρέχεται στον πελάτη (assurance). Αναφέρεται στο γεγονός ότι η συμπεριφορά του προσωπικού προσφέρει στους πελάτες της επιχείρησης εμπιστοσύνη και τους κάνει να νιώθουν ασφαλείς. Επίσης αναφέρεται στο ότι οι εργαζόμενοι είναι πάντα ευγενικοί και διαθέτουν την απαιτούμενη γνώση για να ανταποκρίνονται στα ερωτήματα των πελατών της επιχείρησης
5. *κατανόηση* του πελάτη (empathy). Αναφέρεται στο γεγονός ότι η επιχείρηση αντιλαμβάνεται και κατανοεί πλήρως τα προβλήματα των πελατών της, εστιάζει στις βασικότερες ανάγκες αυτών, προσφέρει προσωπική φροντίδα στον κάθε πελάτη ξεχωριστά και διαθέτει ευέλικτα ωράρια λειτουργίας.

Στον Πίνακα 1.8. παρουσιάζεται η αντιστοιχία μεταξύ των αρχικών και τελικών διαστάσεων του μοντέλου ServQual.

Πίνακας 1.8.: Αντιστοιχία μεταξύ των Αρχικών Δέκα και των Τελικών Πέντε Διαστάσεων του Μοντέλου ServQual για την Αξιολόγηση της Ποιότητας Υπηρεσιών

Τελικές Αρχικές	Περιουσιακά στοιχεία	Αξιοπιστία	Ανταπόκριση	Διασφάλιση	Κατανόηση
Περιουσιακά στοιχεία					
Αξιοπιστία					
Ανταπόκριση					
Ευγένεια Αφοσίωση Ασφάλεια Αρμοδιότητα					
Πρόσβαση Επικοινωνία Κατανόηση					

Πηγή: "Delivering Quality Service. Balancing Customer Perceptions and Expectations", από τους Parasuraman, Zeithaml & Berry, 1990, N.Y. Free Press.

Το 1985 οι Parasuraman, Berry και Zeithaml δημοσίευσαν το άρθρο "A conceptual model of service quality and its implications for future research", όπου αναφέρουν την ύπαρξη πέντε (5) Κενών (Gaps). Η ύπαρξη των Κενών αυτών αναφέρεται στη αντίληψη της διοίκησης σχετικά με την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, καθώς και με θέματα παροχής υπηρεσιών στους πελάτες. Τα Κενά αυτά μπορούν να αποτελέσουν σημαντικά εμπόδια στην προσπάθεια της επιχείρησης να προσφέρει μια υπηρεσία την οποία οι καταναλωτές θα αντιλαμβάνονταν ως υψηλής ποιότητας. Ακολουθεί η παρουσίαση και επεξήγηση των πέντε (5) Κενών (Parasuraman, Berry, Zeithaml, 1985).

Κενό 1: Κενό μεταξύ των προσδοκιών των πελατών και των αντιλήψεων της διοίκησης για τις προσδοκίες των πελατών.

Πολλές φορές παρόλο που η διοίκηση έχει μια γενική γνώση για τις αντιλήψεις των πελατών σχετικά με την ανώτερη ποιότητα των υπηρεσιών, μπορεί να μην έχει γνώση για ορισμένα επιμέρους χαρακτηριστικά τα οποία είναι καθοριστικά για την ικανοποίηση των επιθυμιών των πελατών. Αποτέλεσμα της διαφοράς αυτής είναι το Κενό 1 και ουσιαστικά δηλώνει την αντίθεση μεταξύ του τι περιμένουν οι πελάτες και πως η διοίκηση αντιλαμβάνεται αυτές τις προσδοκίες. Το Κενό αυτό, σύμφωνα με τους δημιουργούς του μοντέλου των Κενών, μπορεί να οφείλεται:

- στην ανυπαρξία ανάλυσης ζήτησης – έρευνας αγοράς
- στη μη ακριβή πληροφόρηση από την έρευνα και την ανάλυση της ζήτησης
- στην αδυναμία σωστής ερμηνείας της πληροφορίας των προσδοκιών
- στην έλλειψη επικοινωνίας μεταξύ διοίκησης και πελατών
- στην κακή ή ανύπαρκτη προώθηση της πληροφορίας από τους πελάτες στη διοίκηση της επιχείρησης
- στην ύπαρξη πολλών οργανωτικών επιπέδων τα οποία σταματούν ή διαστρεβλώνουν την πληροφορία, η οποία έρχεται από το front office και οδηγείται στη διοίκηση.

Προκειμένου η επιχείρηση να εξαλείψει το συγκεκριμένο χάσμα είναι καταρχήν απαραίτητο να αξιοποιήσει κάθε επίσημη και ανεπίσημη διαδικασία συλλογής πληροφοριών αναφορικά με τις ανάγκες και τις προσδοκίες των πελατών. Επίσης θα πρέπει να αξιοποιήσει και εναλλακτικές πηγές πληροφόρησης, όπως είναι η συστηματική συγκέντρωση και ανάλυση των παραπόνων των πελατών της, η πραγματοποίηση ποιοτικών ερευνών (Focus Groups) καθώς και μεγαλύτερη έμφαση σε έρευνες αγοράς. Ένας αποτελεσματικός επίσης μηχανισμός είναι η εναλλαγή του προσωπικού της διοίκησης στις θέσεις που προϋποθέτουν επικοινωνία με τους πελάτες καθώς και η προσεκτική τμηματοποίηση της αγοράς της. Τμηματοποίηση είναι η διαδικασία ομαδοποίησης της αγοράς των πελατών της επιχείρησης σε ομάδες που αποτελούνται από καταναλωτές με κοινές προσδοκίες, επιθυμίες και ανάγκες ενώ, ταυτόχρονα, οι προσδοκίες, οι επιθυμίες και οι ανάγκες τους είναι πολύ διαφορετικές από εκείνες των καταναλωτών που εντάσσονται σε μία άλλη ομάδα. Έρευνες στο εξωτερικό αλλά και στην Ελλάδα έχουν δείξει ότι όσο αυξάνεται η ομοιογένεια των αγορών στις οποίες απευθύνεται η επιχείρηση, τόσο μεγθύνεται η

σημασία της ικανοποίησης των καταναλωτών για την επιτυχία της επιχείρησης στην αγορά. Τέλος μια ακόμα ενέργεια για την εξάλειψη του πρώτου χάσματος είναι η εφαρμογή πρακτικών Marketing Σχέσεων η οποία εστιάζει στις προσπάθειες της επιχείρησης για τη διατήρηση του πελατολογίου της μέσα από την ανάπτυξη των σχέσεων με τους πελάτες της.

Κενό 2: Κενό μεταξύ της αντίληψης της διοίκησης για τις πελατειακές προσδοκίες και των προδιαγραφών της ποιότητας υπηρεσιών.

Το δεύτερο Κενό της ποιότητας σχετίζεται με την αδυναμία της επιχείρησης, έστω και αν έχει καταφέρει να κατανοήσει τις προσδοκίες των πελατών, να μεταφράσει τις προσδοκίες αυτές σε συγκεκριμένες προδιαγραφές για την παροχή ανάλογων υπηρεσιών. Το Κενό 2 είναι αποτέλεσμα:

- ανεπαρκούς δέσμευσης για ποιότητα υπηρεσιών
- έλλειψης προσδιορισμού στόχων
- προοπτικής ότι η επιχείρηση αδυνατεί να καλύψει τις ανάγκες των πελατών της
- λαθών κατά το σχεδιασμό ή μη επαρκών διαδικασιών σχεδιασμού
- μη επαρκούς υποστήριξης του σχεδιασμού της ποιότητας των υπηρεσιών από την ανώτατη διοίκηση
- ανεπαρκούς τυποποίησης.

Το πρώτο βήμα το οποίο είναι απαραίτητο για την εξάλειψη του δεύτερου Κενού είναι να αποκτήσουν τα ανώτερα και ανώτατα στελέχη της επιχείρησης ένα προσανατολισμό προς την ποιότητα και να πιστέψουν στην αναγκαιότητα προσαρμογής των προτύπων λειτουργίας της επιχείρησης στις προσδοκίες των πελατών της. Επίσης ένα ακόμα βήμα αφορά στην αναγκαία επίδειξη και άσκηση ηγετικών δραστηριοτήτων από μέρος της ανώτατης διοίκησης που θα καθοδηγήσουν το σύνολο της επιχείρησης στην προσπάθεια αναβάθμισης - ευθυγράμμισης της ποιότητας των υπηρεσιών που προσφέρει με τις προσδοκίες των πελατών της. Επιπλέον η επιχείρηση θα πρέπει να έχει ξεκάθαρους στόχους όσον αφορά την εξυπηρέτηση των πελατών και θα πρέπει να μετράει την απόδοσή της σε σχέση με

αυτούς τους στόχους. Όσον αφορά την ανεπαρκή τυποποίηση πολλά στελέχη πιστεύουν ότι οι υπηρεσίες δεν μπορούν να τυποποιηθούν. Κάτι τέτοιο είναι σημαντικό προκειμένου να υπάρχει παροχή υπηρεσίας υψηλής ποιότητας. Τέλος οι προδιαγραφές της ποιότητας των υπηρεσιών θα πρέπει να στηρίζονται στις προδιαγραφές – απαιτήσεις των πελατών και όχι σε αυτές της επιχείρησης.

Κενό 3: Κενό μεταξύ των προδιαγραφών της ποιότητας των υπηρεσιών και των υπηρεσιών που πραγματικά παρασχέθηκαν.

Το τρίτο Κενό αφορά στο ενδεχόμενο η παρεχόμενη υπηρεσία και η εξυπηρέτηση του πελάτη να είναι τελικώς εκτός των προτύπων που η επιχείρηση παροχής υπηρεσιών έχει προκαθορίσει. Επίσης οι υπάλληλοι είναι απρόθυμοι ή δεν έχουν τα προσόντα για να παρέχουν το επιθυμητό από τη διοίκηση επίπεδο παροχής της υπηρεσίας. Οι λόγοι που συντελούν στο γεγονός αυτό είναι:

- η αδυναμία των εργαζομένων να ανταπεξέλθουν στις προδιαγραφές που έχει θέσει η επιχείρηση
- η αδυναμία της επιχείρησης παροχής υπηρεσιών να συγχρονίσει την εκδήλωση της ζήτησης με την ικανότητά της να προσφέρει υπηρεσίες
- η μη παροχή κατάλληλων και αξιόπιστων εργαλείων και τεχνολογιών στους εργαζόμενους προκειμένου να διεκπεραιώσουν τα καθήκοντά τους
- οι διφορούμενοι και ασαφείς ρόλοι των εργαζομένων
- οι συγκρουόμενοι ρόλοι των εργαζομένων
- η τοποθέτηση εργαζομένων σε μη κατάλληλες θέσεις
- η ανεπάρκεια συστημάτων αξιολόγησης και επιβράβευσης
- η έλλειψη αντίληψης ελέγχου
- η έλλειψη ομαδικότητας στην εργασία.

Προκειμένου μια επιχείρηση παροχής υπηρεσιών να καταφέρει να εξαλείψει το τρίτο Κενό, θα πρέπει καταρχήν να διασφαλίσει το μεγαλύτερο δυνατό έλεγχο των διαδικασιών παροχής των υπηρεσιών της στους πελάτες της. Παράλληλα, προς την κατεύθυνση αυτή είναι χρήσιμο για μια επιχείρηση παροχής υπηρεσιών να αναγνωρίσει την έννοια και τη σημασία των "εσωτερικών πελατών", δηλαδή να

αναπτύξει μια φιλοσοφία σύμφωνα με την οποία οι εργαζόμενοι που εξυπηρετούν τους πελάτες της επιχείρησης να αντιμετωπίζονται από τους υπόλοιπους εργαζομένους, που τους προσφέρουν υποστηρικτικές διαδικασίες, ως κανονικοί πελάτες της επιχείρησης. Επίσης, η επιχείρηση παροχής υπηρεσιών θα πρέπει να επανεξετάσει και ενδεχομένως να αναδιοργανώσει τις εσωτερικές της διαδικασίες και πολιτικές με γνώμονα την καλύτερη δυνατή υποστήριξη των εργαζομένων που εξυπηρετούν τους πελάτες, έχοντας κατά νου τόσο τη στρατηγική εξυπηρέτησης που η επιχείρηση προσπαθεί να υλοποιήσει στην αγορά της όσο και τη περιγραφή της θέσης εργασίας και τα καθήκοντα των εργαζομένων με ρόλο εξυπηρέτησης των πελατών της. Ο ρόλος της θέσης του κάθε εργαζόμενου σε μια επιχείρηση αντιπροσωπεύει το σύνολο των συμπεριφορών και των δραστηριοτήτων του ατόμου που κατέχει την θέση αυτή. Έτσι λοιπόν οι εργαζόμενοι πρέπει να κατέχουν τις απαραίτητες πληροφορίες ή την απαραίτητη εκπαίδευση και να τους έχει δοθεί ακριβής περιγραφή της θέσης εργασίας τους για να κάνουν σωστά την δουλειά τους. Επίσης πρέπει να έχουν την κατάλληλη εκπαίδευση ή τις ικανότητες για να παρέχουν την απαραίτητη στους πελάτες υπηρεσία. Επιπλέον θα πρέπει οι εργαζόμενοι να πιστέψουν ότι μπορούν να εκτελέσουν τη δουλειά τους σωστά. Για το λόγο αυτό η επιχείρηση θα πρέπει να προσλαμβάνει ειδικευμένο προσωπικό και η διοίκηση θα πρέπει να αφιερώνει επαρκή χρόνο και πόρους για την διαδικασία επιλογής προσωπικού. Τέλος κρίνεται απαραίτητο από πλευράς επιχείρησης να θέτει σε εφαρμογή κατάλληλα συστήματα αξιολόγησης και επιβράβευσης του προσωπικού καθώς και από πλευράς εργαζομένων και διοίκησης να δουλεύουν συνεργατικά προκειμένου να πετύχουν ένα κοινό στόχο.

Κενό 4: Κενό μεταξύ των παρεχόμενων υπηρεσιών που υπόσχεται η επιχείρηση και των υπηρεσιών που λαμβάνουν τελικά οι πελάτες της.

Η περίπτωση του τέταρτου Κενού αφορά στο τι υπόσχεται, μέσω της επικοινωνίας, μια επιχείρηση παροχής υπηρεσιών ότι θα προσφέρει στους πελάτες της και σε αυτό που τελικά είναι σε θέση να τους προσφέρει. Όπως κάθε άλλη επιχείρηση, έτσι και μια επιχείρηση παροχής υπηρεσιών, μέσα από τα κανάλια προσωπικής (π.χ. πωλητές, εργαζόμενοι που εξυπηρετούν) αλλά και μη-προσωπικής επικοινωνίας (π.χ. διαφήμιση, direct marketing), δίνει συνεχώς υποσχέσεις στους

πελάτες της αναφορικά με το τι μπορούν αυτοί να περιμένουν από την επιχείρηση. Το εν λόγω Κενό δημιουργείται όταν:

- οι διαφημίσεις, οι προσωπικές πωλήσεις ή δημόσιες σχέσεις υπόσχονται περισσότερα ή παρουσιάζουν διαφορετικά το επίπεδο της υπηρεσίας
- υπάρχει ανεπαρκής επικοινωνία σε οριζόντιο επίπεδο μεταξύ των τμημάτων της επιχείρησης
- υπάρχει έλλειψη συντονισμού μεταξύ της προσπάθειας της επιχείρησης να προσφέρει τις υπηρεσίες και της προσπάθειας να κάνει γνωστό τι υπηρεσίες προσφέρει
- παρατηρούνται διαφορές πολιτικής και διαδικασιών στα κανάλια διανομής.

Η προσπάθεια επιτυχημένης αντιμετώπισης του τέταρτου Κενού προϋποθέτει καταρχήν τη συνεργασία του τμήματος Marketing και των Λειτουργιών Εξυπηρέτησης, ώστε η διαδικασία μέσα από την οποία η επιχείρηση παρέχει τις υπηρεσίες της να αντανακλά τις υποσχέσεις της προς τους πελάτες της. Παράλληλα κρίνεται αναγκαία η αποφυγή κάθε επικοινωνίας που αυξάνει τις προσδοκίες των πελατών της επιχείρησης χωρίς να υπάρχει η δυνατότητα η εταιρεία τελικά να ανταποκριθεί στις προσδοκίες αυτές. Επιπλέον το Κενό 4 μπορεί να ξεπεραστεί αν το προσωπικό που έρχεται σε επαφή με τους πελάτες συμμετέχει στο σχεδιασμό και την υλοποίηση των διαφημίσεων. Τέλος αν ένας οργανισμός παροχής υπηρεσιών λειτουργεί με πολλά σημεία παρουσίας κάτω από την ίδια ονομασία, οι πελάτες περιμένουν και την ανάλογη απόδοση από αυτά που να συσχετίζεται με την φίρμα της υπηρεσίας που αυτά εκπροσωπούν. Αν οι υπεύθυνοι των καναλιών διανομής έχουν σημαντική αυτονομία στις διαδικασίες και τις πολιτικές, οι πελάτες μπορεί να μην λάβουν το ίδιο επίπεδο ποιότητας υπηρεσιών στα κανάλια διανομής από εκείνο που έχει τεθεί κεντρικά.

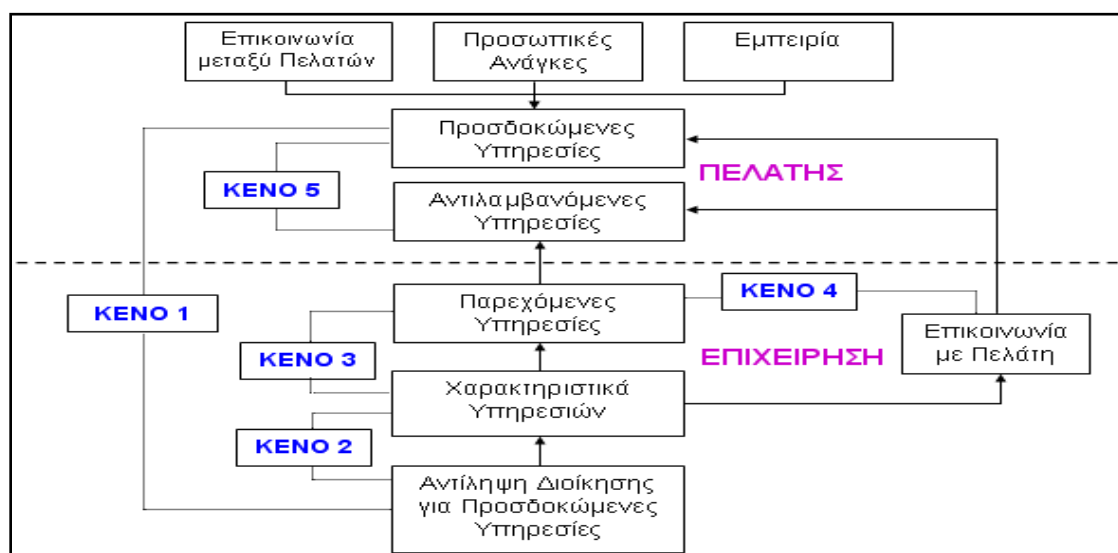
Κενό 5: Κενό μεταξύ αντιλαμβανόμενων και προσδοκώμενων υπηρεσιών από τον πελάτη.

Τα Κενά 1 έως 4 λαμβάνουν χώρα στη διαδικασία σχεδιασμού και παροχής υπηρεσιών και ένα-ένα ξεχωριστά ή συνδυασμοί των επιμέρους προβλημάτων που

έχουμε αναλύσει στο καθένα συμβάλλουν ή καταλήγουν στη δημιουργία του 5^{ου} Κενού, δηλαδή στη διάψευση των προσδοκιών των πελατών και στη διάσταση του τι προσδοκούν οι πελάτες και τι τελικά αντιλαμβάνονται ότι τους προσφέρει η επιχείρηση. Ο Milakovitch E., M. (1995), υποστηρίζει ότι η σπουδαιότητα του 5^{ου} Κενού ισοδυναμεί με το άθροισμα των τεσσάρων πρώτων. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το Zainuddin, S. (1999), το Κενό αυτό απεικονίζει τη γενική αξιολόγηση από τον πελάτη της ποιότητας των υπηρεσιών. Η αποτελεσματική αντιμετώπιση της διάστασης αυτής προϋποθέτει ότι η επιχείρηση έχει κατανοήσει όλους τους πιθανούς παράγοντες που μπορούν να δημιουργήσουν τα προβλήματα των τεσσάρων προηγούμενων Κενών στην παροχή υπηρεσιών σύμφωνα με τις ποιοτικές προσδοκίες των πελατών της.

Το μοντέλο των Κενών αποτελεί ένα διαγνωστικό εργαλείο, το οποίο, εάν χρησιμοποιηθεί σωστά, επιτρέπει στη διοίκηση να εντοπίζει συστηματικά τα Κενά (ανεπάρκειες) στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών. Επιπρόσθετα, η σωστή χρησιμοποίησή τους βοηθάει τη διοίκηση να εντοπίσει τους σχετικούς με την ποιότητα υπηρεσιών παράγοντες, από την πλευρά του πελάτη (Ghobadian, Speller & Jones, 1994).

Στο Σχήμα 1.7. απεικονίζεται το Μοντέλο Ανάλυσης Κενών μεταξύ πελάτη και επιχείρησης.

Σχήμα 1.7.: Αντιλαμβανόμενο Μοντέλο Ποιότητας Υπηρεσιών – Μοντέλο Ανάλυσης Κενών

Πηγή: "A conceptual model of service quality and its implications for future research", από τους Parasuraman, Zeithaml & Berry, 1985, Journal of Marketing, 49, σελ. 44.

1.6.2. Μοντέλο ServQual

Βασιζόμενοι στο μοντέλο των Κενών που παρουσιάστηκε προηγουμένως καθώς και στις πέντε καθοριστικούς παράγοντες της ποιότητας που αναφέρθηκαν στην αρχή του κεφαλαίου αυτού, οι Parasuraman, Zeithaml και Berry, πραγματοποίησαν μια εμπειρική μελέτη εξυπηρέτησης πελατειακών υπηρεσιών που είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός μοντέλου μέτρησης της ποιότητας των υπηρεσιών. Έτσι προέκυψε το μοντέλο μέτρησης ποιότητας υπηρεσιών ServQual (συντομογραφία από τις αγγλικές λέξεις Service και Quality) το οποίο αποτελεί ένα όργανο μέτρησης του πώς οι πελάτες μιας επιχείρησης αντιλαμβάνονται την ποιότητα της υπηρεσίας που τους παρέχεται. Η μέτρηση αυτή επιτυγχάνεται μέσω της σύγκρισης μεταξύ των προσδοκιών των πελατών για το πώς θα πρέπει να παρέχεται μια υπηρεσία και του τι τελικά αποκομίζει ο πελάτης. Συνήθως, για την περιγραφή των πέντε καθοριστικών παραγόντων του μοντέλου χρησιμοποιούνται είκοσι δύο (22) μεταβλητές και οι ερωτώμενοι καλούνται να δηλώσουν, συνήθως σε μια επταβάθμια κλίμακα από το "Διαφωνώ Απόλυτα" (1) έως το "Συμφωνώ Απόλυτα" (7) τι θα περίμεναν από μια υπηρεσία και πως αντιλήφθηκαν την υπηρεσία αυτή. Βασιζόμενοι στις διακυμάνσεις μεταξύ των προσδοκιών και των εμπειριών των πελατών για την ποιότητα μιας υπηρεσίας για τις είκοσι δύο (22) αυτές μεταβλητές υπολογίζεται ένα τελικό αποτέλεσμα για την ποιότητα της υπηρεσίας.

Για τη μέτρηση της ποιότητας των υπηρεσιών με το μοντέλο ServQual υπολογίζεται η διαφορά που υπάρχει στις αξιολογήσεις των πελατών για κάθε ζεύγος μεταβλητών προσδοκιών – αντιλήψεων. Το μοντέλο ServQual έχει χαρακτηριστεί από τους δημιουργούς του ως μια λιτή και περιεκτική, πολλαπλών διαστάσεων κλίμακα μέτρησης με καλή αξιοπιστία και εγκυρότητα. Οι δημιουργοί του υποστηρίζουν επίσης ότι βρίσκει εφαρμογή σε ποικίλο αριθμό υπηρεσιών και εμπορικών επιχειρήσεων με σκοπό τη διαπίστωση των προσδοκιών και αντιλήψεων των πελατών για την ποιότητα των υπηρεσιών. Το μοντέλο ServQual μπορεί επίσης να βοηθήσει στην ανεύρεση τμημάτων της επιχείρησης που χρίζουν μεγαλύτερης προσοχής από τη διοίκηση προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα των υπηρεσιών της επιχείρησης.

Ωστόσο, έχουν διατυπωθεί αρκετά επικριτικά σχόλια για το ServQual ως μοντέλο μέτρησης της ποιότητας των υπηρεσιών. Οι Cronin και Taylor (1992), υποστήριξαν ότι η ποιότητα των υπηρεσιών θα πρέπει να μετράται μόνο με δείκτες

απόδοσης, σε αντίθεση με το μοντέλο ServQual, το οποίο βασίζεται στη θεωρία των Κενών. Οι Babakus και Boller (1992), αναφέρθηκαν στο τμήμα των προσδοκιών του μοντέλου ServQual και υποστήριξαν ότι το εν λόγω τμήμα δεν παρέχει καμία πρόσθετη πληροφορία που προκύπτει από το τμήμα των αντιλήψεων. Οι Brown et al. (1993), επίσης επισημαίνουν ότι ένα σημαντικό πρόβλημα του μοντέλου ServQual προκύπτει από τη χρήση διαφορετικών διαβαθμίσεων, το οποίο προκαλεί προβλήματα αξιοπιστίας, διαχωρισμού και εγκυρότητας.

Επιπρόσθετα, οι διάφορες έρευνες που μελέτησαν την ποιότητα των υπηρεσιών χρησιμοποιώντας το μοντέλο ServQual σε διάφορους επιχειρηματικούς τομείς όπως νοσοκομεία, επιχειρήσεις ταχυφαγείας και καθαριστήρια έδειξαν ότι μπορεί να υπάρχουν από μια (1) έως οκτώ (8) διαστάσεις υπηρεσιών, ανάλογα με τον τύπο της εξεταζόμενης επιχείρησης ή κλάδου. Αυτό δείχνει ότι το μοντέλο ServQual δεν είναι πάντα εφαρμόσιμο σε επιχειρήσεις διαφορετικών κλάδων με τον ίδιο τρόπο. Παρόλα αυτά, καθώς οι προσδοκίες και οι αντιλήψεις των πελατών είναι πολύ σημαντικές για την εκτίμηση της ποιότητας των υπηρεσιών το μοντέλο ServQual μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να μετρήσει το πώς αντιλαμβάνονται οι πελάτες την ποιότητα των υπηρεσιών.

1.6.3. Μοντέλο ServPerf

Μελετώντας τις αδυναμίες του μοντέλου ServQual, οι καθηγητές Cronin και Taylor πρότειναν μια εναλλακτική προσέγγιση από εκείνη των Parasuraman, Zeithaml και Berry. Το μοντέλο των Cronin και Taylor ονομάστηκε από τους ίδιους ServPerf (από τις αγγλικές λέξεις Service και Performance) και η πλέον χαρακτηριστική διαφορά του από το μοντέλο ServQual έγκειται στην άποψη ότι η έννοια της ποιότητας της υπηρεσίας δεν θα πρέπει να στηρίζεται στην προσέγγιση της διάψευσης των προσδοκιών αλλά θα πρέπει να μετράτε μόνο με δείκτες απόδοσης. Στηριζόμενοι στην λογική αυτή, οι δύο καθηγητές διερεύνησαν με στοιχεία από τέσσερις διαφορετικούς κλάδους παροχής υπηρεσιών (τράπεζες, ταχεία εστίαση, καθαρισμός ρούχων, απολυμάνσεις κτιρίων) κατά πόσο η έννοια της ποιότητας μπορεί να μετρηθεί όχι στη βάση της προσέγγισης της διάψευσης των προσδοκιών αλλά στη βάση της απόδοσης που είχε η επιχείρηση παρέχοντας την υπηρεσία αυτή. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν πράγματι ότι η προσέγγιση ServPerf είναι πιο αποτελεσματική στο να περιγράψει την έννοια της ποιότητας μιας υπηρεσίας καθώς

και στο να δώσει πιο αξιόπιστη πρόβλεψη των αγοραστικών προθέσεων του καταναλωτή, αν δηλαδή θα αγοράσει ξανά την υπηρεσία από τον συγκριμένο παροχέα ή όχι. Τέλος οι Cronin και Taylor (1992), υποστήριξαν ότι το μοντέλο ServQual αποτελεί μία ακατάλληλη βάση για την μέτρηση της ποιότητας των υπηρεσιών. Επίσης διαπίστωσαν πως η ικανοποίηση του πελάτη ασκεί μεγαλύτερη επίδραση στις αγοραστικές προθέσεις των πελατών από ότι ασκεί η ποιότητα των υπηρεσιών.

1.6.4. Μεθοδολογία Six Sigma

Η ιδέα της μεθοδολογίας Six Sigma αναφέρθηκε το 1986 από το Bill Smith, ανώτερο μηχανικό στο τμήμα επικοινωνιών της Motorola, ως απάντηση στα υψηλά κόστη που δημιουργούνταν σχετικά με αστοχίες που καλύπτονταν μέσα από την εγγύηση των προϊόντων και έκτοτε είναι αρκετά διαδεδομένη στο χώρο της ποιότητας. Αν και η στρατηγική της εν λόγω μεθόδου στηρίζεται σε τέσσερα (4) στάδια – αρχές, τη μέτρηση, την ανάλυση, τη βελτίωση και τον έλεγχο η μοναδικότητά της οφείλεται κυρίως στο στάδιο της μέτρησης (Dasgupta, 2003). Ακολουθεί μια σύντομη παρουσίαση των βημάτων που ακολουθεί η εν λόγω μεθοδολογία:

- μέτρηση: λαμβάνει χώρα η μέτρηση των μεταβλητών με μεθόδους ελέγχου της ποιότητας των δεδομένων, καθώς και άλλες μεθόδους.
- ανάλυση: περιλαμβάνει τη χρησιμοποίηση τεχνικών γραφικών για την ανάλυση της διαδικασίας.
- βελτίωση: επιτυγχάνεται βελτίωση της υπάρχουσας διαδικασίας μέσω τεχνικών προσομοίωσης.
- έλεγχος: αναπτύσσεται ένα πλάνο ελέγχου με στόχο τη βελτίωση της διαδικασίας.

Το κύριο πλεονέκτημα από τη χρησιμοποίηση της μεθόδου Six Sigma είναι ότι επιτρέπει τη σύγκριση της απόδοσης μεταξύ δυο διαδικασιών ανεξάρτητα από τη χρήση τους.

1.6.5. Διαστάσεις ποιότητας των Lehtinen & Lehtinen

Οι Lehtinen & Lehtinen (1992) υποστήριξαν πως η ποιότητα των υπηρεσιών περιλαμβάνει τρεις (3) διαστάσεις:

- τη φυσική ποιότητα: αυτή περιλαμβάνει στοιχεία όπως τις κτηριακές εγκαταστάσεις καθώς και τον εταιρικό εξοπλισμό,
- την εταιρική ποιότητα: η εταιρική ποιότητα αναφέρεται στην εικόνα και στο προφίλ που παρουσιάζει η επιχείρηση,
- την αλληλεπιδραστική ποιότητα: η αλληλεπιδραστική ποιότητα προκύπτει ως αποτέλεσμα της αλληλεπίδρασης ανάμεσα στο προσωπικό της επιχείρησης, καθώς και ανάμεσα στους πελάτες.

Οι Lehtinen & Lehtinen πίστευαν πως όταν διερευνώνται οι διαστάσεις της ποιότητας είναι απαραίτητο να γίνεται διαφοροποίηση ανάμεσα στην ποιότητα η οποία σχετίζεται με τη διαδικασία παράδοσης της υπηρεσίας και στην ποιότητα η οποία σχετίζεται με το αποτέλεσμα από την παροχή της υπηρεσίας. Ο διαχωρισμός αυτός ανάμεσα στην ποιότητα της διαδικασίας και την ποιότητα του αποτελέσματος ήταν πολύ σημαντικός. Ωστόσο, αυτή η προσπάθεια για τον προσδιορισμό των διαστάσεων της ποιότητας έπασχε από έλλειψη επαρκών λεπτομερειών (Ghobadian, Speller & Jones, 1994).

1.7. Διατύπωση ερευνητικών υποθέσεων

Με βάση τη σχετική βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε για την εκπόνηση της παρούσας εργασίας καθώς και του θέματος της εργασίας δημιουργούνται κάποιες ερευνητικές υποθέσεις οι οποίες καλούνται να απαντηθούν μέσω της έρευνας που πραγματοποιήθηκε.

Οι βασικότερες ερευνητικές υποθέσεις είναι οι παρακάτω:

- Τι είδους πλεονεκτήματα θα μπορούσε να αποκομίσει μια εταιρεία από την ενδεχόμενη συνεργασία της με ένα 3PL συνεργάτη καθώς και τι προβλήματα θα μπορούσαν να εμφανιστούν κατά τη διάρκεια της συνεργασίας.

- Ποιες είναι οι σημαντικότερες πτυχές συνεργασίας που αναπτύσσουν οι 3PL εταιρείες με τους πελάτες τους.
- Ποια είναι η ορθότερη μεθοδολογία για την επιλογή ενός 3PL συνεργάτη από μια επιχείρηση και με ποια κριτήρια επιτυγχάνεται.
- Ποιες είναι οι κύριες ομοιότητες και διαφορές μιας 3PL και μιας 4PL εταιρείας.
- Ύπαρξη κατάλληλου νομοθετικού πλαισίου που να διέπει τη σωστή λειτουργία μιας 3PL εταιρείας.
- Οι σημερινές εταιρείες 3PL είναι ικανές να ανταποκριθούν στις ιδιαίτερες απαιτήσεις των πελατών τους.
- Κατά πόσο είναι ικανή μια επιχείρηση 3PL να παρέχει την υπηρεσία με συνέπεια, ακρίβεια και εγκυρότητα.
- Ύπαρξη προθυμίας και ετοιμότητας από πλευράς υπαλλήλων των εταιρειών 3PL να παρέχουν την υπηρεσία που τους ζητήθηκε.

2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

2.1. Περιγραφή Ερευνητικού Σχεδίου

Για την επίτευξη του σκοπού της παρούσας εργασίας, πραγματοποιήθηκαν τα εξής βήματα:

Αρχικά μελετήθηκαν οι θεωρητικές και εμπειρικές μελέτες, οι οποίες ασχολούνται με την αξιολόγηση της ποιότητας των υπηρεσιών. Με βάση τη μελέτη αυτή, επιλέχθηκε και διαμορφώθηκε ένα πρότυπο με στόχο τη διατύπωση των ερευνητικών υποθέσεων, οι οποίες αναφέρονται στις πιθανές σχέσεις μεταξύ των μεταβλητών που χρησιμοποιήθηκαν. Αποτέλεσμα του έργου αυτού ήταν η σύνταξη ενός τελικού ερωτηματολογίου, το οποίο χρησιμοποιήθηκε για τη συλλογή των τιμών των μεταβλητών, με τελικό προορισμό τη συμπλήρωσή του από επιχειρήσεις οι οποίες απολαμβάνουν υπηρεσίες Logistics.

Στη συνέχεια ακολούθησε η επιλογή της μεθόδου συλλογής πρωτογενών στοιχείων, οι οποία εξαρτάται κυρίως από δύο (2) παράγοντες. Το βαθμό δόμησης, δηλαδή το κατά πόσο χρησιμοποιούνται αυστηρά ανοικτού ή κλειστού τύπου ερωτήσεις, και ο βαθμός αμεσότητας ή συγκάλυψης ο οποίος αναφέρεται στην έκταση που οι ερωτώμενοι γνωρίζουν το σκοπό της έρευνας. Με βάση αυτούς τους δύο παράγοντες η έρευνα κατηγοριοποιείται:

- Δομημένες – Άμεσες. Στην κατηγορία αυτή τόσο οι ερωτήσεις όσο και οι απαντήσεις είναι αυστηρά τυποποιημένες και προκαθορισμένες (κλειστού τύπου) και εξηγείται ο σκοπός της έρευνας στους ερωτώμενους.
- Δομημένες – Έμμεσες. Οι έρευνες που ανήκουν στην κατηγορία αυτή, επιδιώκουν τη διεύρυνση των πραγματικών γνώσεων των ερωτώμενων σχετικά με κάποιο θέμα.
- Αδόμητες – Άμεσες. Στην κατηγορία αυτή ο τρόπος και η σειρά διατύπωσης των ερωτήσεων διαφέρει από ερωτώμενο σε ερωτώμενο ενώ ο σκοπός της έρευνας καθίσταται γνωστός μόνο σε όσους συμμετέχουν σε αυτή.
- Αδόμητες – Έμμεσες. Οι έρευνες που ανήκουν στην κατηγορία αυτή έχουν το χαρακτηριστικό ότι ο ερευνητής επιδιώκει να προσδιορίσει τα κίνητρα μιας

συγκεκριμένης συμπεριφοράς, τα οποία οι ερωτώμενοι δεν επιθυμούν να αποκαλύψουν.

Για τη συλλογή πρωτογενών δεδομένων στην παρούσα έρευνα χρησιμοποιήθηκε η πρώτη (1) μέθοδος (Δομημένες – Άμεσες), καθώς παρέχει συγκριτικά πλεονεκτήματα έναντι των άλλων μεθόδων. Κύριο πλεονέκτημα της μεθόδου αυτής αποτελεί η ευκολία συμπλήρωσης και επεξεργασίας των δεδομένων λόγω της τυποποιημένης μορφής των ερωτήσεων. Επίσης απαιτείται μικρό χρονικό διάστημα για τη συμπλήρωση του, μη αποθαρρύνοντας το ερωτώμενο να απαντήσει κάτω από την πίεση του χρόνου. Αντίθετα τα μειονεκτήματα που συγκεντρώνουν οι άλλες μέθοδοι, είναι η δυσκολία συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου από τους ερωτώμενους καθώς και ο μεγάλος χρόνος που απαιτείται με τελικό αποτέλεσμα την αποθάρρυνση του και μη συμμετοχή του. Επίσης κρίνεται ιδιαίτερα δύσκολο από πλευράς ερευνητή η επεξεργασία των απαντήσεων αφού δεν παρέχονται με μια τυποποιημένη μορφή.

2.2. Δείγμα

Όσον αφορά την επιλογή του δείγματος, αρχικός στόχος ήταν η συλλογή στοιχείων από είκοσι (20) διαφορετικές επιχειρήσεις 3PL που δραστηριοποιούνταν στην Βόρεια Ελλάδα. Πιο συγκεκριμένα ζητήθηκε από κάθε επιχείρηση 3PL η παράδοση στοιχείων τριών (3) με πέντε (5) πελατών τους με τους οποίους συνεργάζεται σε επίπεδο Logistics, και στους οποίους στη συνέχεια θα αποστέλλαμε το ερωτηματολόγιο με σκοπό την αξιολόγηση των υπηρεσιών που τους παρείχε ο 3PL συνεργάτης τους. Στη διάρκεια της προσπάθειας αυτής αποφασίστηκε, σε συνεργασία με τον επιβλέπων καθηγητή, η αύξηση του αρχικού δείγματος των επιχειρήσεων 3PL καθώς υπήρχε ο κίνδυνος κάποιες από τις επιχειρήσεις να μην μας δώσουν τα στοιχεία των πελατών τους ή να μην παρέχουν αριθμό πελατών τέτοιο ώστε να καλύψει την έρευνα μας.

Απόρροια της ενέργειας αυτής ήταν οι επιχειρήσεις τους δείγματος να αγγίξουν τις τριάντα έξι (36) και οι οποίες αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα με αλφαβητική σειρά.

Πίνακας 2.1.: Αρχικό δείγμα επιχειρήσεων 3PL

Correct Logistics S.A.	Top Logistics Τοπούζογλου
Eurobridge S.A.	Transhelit S.A.
Eurogold Logistics L.T.D.	Αίολος Logistics Services A.E.
Europa Logistics GR M.E.Π.E.	ANKO O.E.
Express Interfracht Hellas S.A.	Αποθήκευση Α.Ε.
Foodlink S.A.	Άρπα Α.Ε.
Goldair Cargo S.A.	Βλαχάκια – Δρόμονες Γενικές Μεταφορές Ε.Π.Ε.
GR Samson Forwarding S.A.	Γραμμάδας Ε.Π.Ε.
Imperio Argo Group S.A.	Δέλτα 3 Α.Ε.
Intertrans S.A.	Διακίνησις Α.Ε.
Italy Lines L.T.D.	Καβούκης Δημήτριος
Karassulis S.A.	Μαϊάνδρος Logistics Διανομές Αποθηκεύσεις Α.Ε.
Kuehne Nagel S.A.	Μακίως Α.Ε.
Orphee Beinoglou S.A.	Ορίζοντες Α.Ε.
Rota Logistics S.A.	Προμαχών Α.Ε.
Schenker S.A.	Πρόοδος Α.Ε.
Seaways S.A.	Σφαίρα Α.Ε.
Super Trans S.A.	ΩΜΕΓΑ Διεθνείς Μεταφορές Α.Ε.

Όλες οι παραπάνω επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στη Βόρεια Ελλάδα, οι περισσότερες εκ των οποίων στο Νομό Θεσσαλονίκης, και ανήκουν στον κλάδο των Μεταφορών και Παροχής Υπηρεσιών Logistics. Επίσης διαθέτουν πολυετή εμπειρία στον κλάδο αυτό και σωστή γνώση της επιστήμης των Logistics. Τέλος ορισμένες από αυτές ανήκουν σε Ομίλους επιχειρήσεων ή έχουν πολυεθνικό χαρακτήρα.

Από το σύνολο των επιχειρήσεων του δείγματος δέχτηκαν να συνεργαστούν έντεκα (11) επιχειρήσεις 3PL παραχωρώντας μας τα στοιχεία των πελατών τους όπως τους ζητήθηκε, στους οποίους εν συνεχεία θα αποστέλλαμε το σχετικό ερωτηματολόγιο. Οι επιχειρήσεις αυτές αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 2.2.: Τελικό δείγμα επιχειρήσεων 3PL

Eurogold Logistics L.T.D.	Αίολος Logistics Services A.E.
Europa Logistics GR M.E.Π.E.	ANKO O.E.
GR Samson Forwarding S.A.	Άρπα Α.Ε.
Imperio Argo Group S.A.	Καβούκης Δημήτριος
Karassulis S.A.	ΩΜΕΓΑ Διεθνείς Μεταφορές Α.Ε.
Orphee Beinoglou S.A.	

Οι λόγοι για τους οποίους οι υπόλοιπες επιχειρήσεις αρνήθηκαν να συνεργαστούν είναι είτε επειδή η πολιτική της επιχείρησης δεν επέτρεπε τη

δημοσίευση στοιχείων πελατών σε τρίτους, είτε επειδή δεν υπήρχε ικανοποιητικός αριθμός πελατών ώστε να τους συμπεριλάβουμε στην έρευνα μας καθώς ο ελάχιστος αριθμός πελατών που απαιτούνταν από κάθε επιχείρηση 3PL ήταν τρεις (3) με πέντε (5).

2.3. Μέσα Συλλογής Δεδομένων – Εργαλεία

Ως εργαλείο συγκέντρωσης δεδομένων, όπως αναφέραμε παραπάνω, χρησιμοποιήθηκε ένα ερωτηματολόγιο το οποίο αποτελεί πολύ σημαντικό και χρήσιμο εργαλείο, στην ποσοτική έρευνα, για τη συλλογή πρωτογενών στοιχείων. Για την κατασκευή του ερωτηματολογίου αυτού λήφθηκε υπόψη ο κατάλληλος σχεδιασμός και η εύστοχη δομή του έτσι ώστε να είναι όσο πιο αποτελεσματικό γίνεται. Η κάθε ερώτηση αποβλέπει σε έναν ορισμένο σκοπό και μπορεί να κατανοηθεί αλλά και να απαντηθεί από όλους τους ερωτώμενους. Οι ερωτήσεις είναι διατυπωμένες έτσι ώστε να μην κατευθύνουν τις απαντήσεις ενώ παράλληλα, σκόπιμα, υπάρχουν συχνές ερωτήσεις ελέγχου προκειμένου να επιβεβαιωθεί ότι ο ερωτώμενος απαντά με όσο το δυνατό μεγαλύτερη ειλικρίνεια. Τέλος η δομή και το μέγεθος του ερωτηματολογίου δεν είναι τέτοιο ώστε να κουράζει τον ερωτώμενο.

Το ερωτηματολόγιο κατασκευάστηκε αποκλειστικά για τις ανάγκες της έρευνας βασιζόμενο πάνω στο μοντέλο ServQual το οποίο αναφέρεται στην αξιολόγηση της ποιότητας των υπηρεσιών. Αναφορικά με τη δομή του ερωτηματολογίου, περιλαμβάνει συνολικά ογδόντα (80) ερωτήσεις οι οποίες χωρίζονται σε έξι (6) επιμέρους ενότητες για μεγαλύτερη ευκολία στη συμπλήρωση του από τους ερωτώμενους. Από τις ογδόντα (80) ερωτήσεις οι εβδομήντα επτά (77) είναι κλειστού τύπου ενώ οι τρεις (3) είναι ανοιχτού τύπου. Με αυτό τον τρόπο μπόρεσε να συμπληρωθεί εύκολα και γρήγορα από τις επιχειρήσεις, αλλά ταυτόχρονα να δώσει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για τη διεξαγωγή της έρευνας. Επίσης παρασχέθηκαν και οδηγίες συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου έπειτα από τηλεφωνική επικοινωνία που υπήρξε με κάποιους από τους ερωτώμενους. Η *πρώτη ενότητα* περιέχει γενικές πληροφορίες για την επιχείρηση, όπως σε ποιον κλάδο ανήκει, την έδρα της, αλλά και τα έτη δραστηριοποίησης της.

Πίνακας 2.3.: *Πρώτη Ενότητα Ερωτηματολογίου*

1. Γενικές Πληροφορίες	
▪ Κλάδος Δραστηριοποίησης:	_____
▪ Κύρια Δραστηριότητα:	_____
▪ Έδρα:	_____
▪ Εξαγωγική Δραστηριότητα:	☐ Ναι ☐ Όχι
▪ Έτη Δραστηριοποίησης:	☐ <1 ☐ 1-5 ☐ 5-10 ☐ 10-15 ☐ >15

Στην *δεύτερη ενότητα* οι ερωτώμενοι καλούνται να αξιολογήσουν σε μια πενταβάθμια κλίμακα από το "καθόλου σημαντική" (1) έως το "πολύ σημαντική" (5), τη σημαντικότητα καθεμιάς από τις πέντε διαστάσεις του μοντέλου ServQual.

Πίνακας 2.4.: *Δεύτερη Ενότητα Ερωτηματολογίου*

	Καθόλου Σημαντική	Λίγο Σημαντική	Σημαντική	Αρκετά Σημαντική	Πολύ Σημαντική
Αξιοπιστία (ικανότητα εκτέλεσης υποσχόμενων υπηρεσιών, ικανότητα εκτέλεσης παρεχόμενου επιπέδου εξυπηρέτησης)					
Ανταπόκριση (ικανοποιητική εξυπηρέτηση σε κρίσιμες καταστάσεις, ανταπόκριση στις ιδιαίτερες απαιτήσεις των πελατών)					
Διασφάλιση (ασφάλεια κατά την εκτέλεση των υπηρεσιών, μείωση κινδύνου, ρίσκου, αβεβαιοτήτων)					
Κατανόηση (κατανόηση αναγκών του πελάτη και παροχή συγκεκριμένης υπηρεσίας, αποτελεσματική διαχείριση παραπόνων)					
Απτή διάσταση (εμφάνιση εγκαταστάσεων, εξοπλισμού, προσωπικού)					

Στην *τρίτη και τέταρτη ενότητα* οι ερωτώμενοι καλούνται να αξιολογήσουν σε μια πενταβάθμια κλίμακα από το "πολύ χαμηλή" (1) έως το "πολύ υψηλή" (5), τις προσδοκώμενες υπηρεσίες από το 3PL συνεργάτη τους, καθώς και τις παρεχόμενες υπηρεσίες που λαμβάνουν αντίστοιχα.

Πίνακας 2.5.: Τρίτη & Τέταρτη Ενότητα Ερωτηματολογίου

			Πολύ Χαμηλή	Αρκετά Χαμηλή	Υψηλή	Σχετικά Υψηλή	Πολύ Υψηλή
Αξιοπιστία	A	Η επιχείρηση τηρεί τις υποσχέσεις της σε ότι αφορά στην παροχή της υπηρεσίας					
	B	Η επιχείρηση ενδιαφέρεται αληθινά για την επίλυση των προβλημάτων του πελάτη					
	Γ	Η επιχείρηση παρέχει την υπηρεσία σωστά από την πρώτη φορά					
	Δ	Η επιχείρηση παρέχει την υπηρεσία στον προκαθορισμένο χρόνο					
Ανταπόκριση	A	Η επιχείρηση έχει τη δυνατότητα ικανοποιητικής εξυπηρέτησης σε κρίσιμες καταστάσεις					
	B	Η επιχείρηση έχει τη δυνατότητα ικανοποιητικής εξυπηρέτησης στις ιδιαίτερες απαιτήσεις των πελατών					
	Γ	Οι εργαζόμενοι παρέχουν άμεση εξυπηρέτηση στον πελάτη					
	Δ	Οι εργαζόμενοι πληροφορούν τον πελάτη για τον ακριβή χρόνο παροχής της υπηρεσίας					
Διασφάλιση	A	Η συμπεριφορά των εργαζομένων εμπνέει εμπιστοσύνη στον πελάτη					
	B	Οι πελάτες νοιώθουν ασφαλείς στις συναλλαγές τους με την επιχείρηση					
	Γ	Οι εργαζόμενοι είναι πάντοτε ευγενικοί απέναντι στον πελάτη					
	Δ	Οι εργαζόμενοι έχουν τις απαραίτητες γνώσεις για να απαντήσουν στις ερωτήσεις του πελάτη					
	E	Οι πελάτες μπορούν να είναι σίγουροι ότι η υπηρεσία που παρασχέθηκε έγινε σωστά					
Κατανόηση	A	Η επιχείρηση έχει προσαρμοσμένο ωράριο λειτουργίας για την ικανοποίηση όλων των πελατών της					
	B	Οι εργαζόμενοι δείχνουν προσωπικό ενδιαφέρον για κάθε πελάτη					
	Γ	Η επιχείρηση αποσκοπεί στο μέγιστο δυνατό συμφέρον του πελάτη					
	Δ	Οι εργαζόμενοι κατανοούν τις συγκεκριμένες ανάγκες του πελάτη δείχνοντας ιδιαίτερη προσοχή					
	E	Η επιχείρηση διαχειρίζεται αποτελεσματικά τα παράπονα και τα προβλήματα των πελατών της					
Απτή διάσταση	A	Η επιχείρηση διαθέτει σύγχρονο εξοπλισμό (οχήματα, αποθ. χώροι, κλπ.)					
	B	Οι εγκαταστάσεις της επιχείρησης προσελκύουν με την εμφάνισή τους					
	Γ	Η εμφάνιση των εργαζομένων είναι προσεγμένη					
	Δ	Τα υλικά διαχείρισης (συσκευασίας, αναλώσιμα, κλπ.) που χρησιμοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών βοηθούν τη διεκπεραίωση των καθημερινών συναλλαγών με την επιχείρηση					

Η πέμπτη ενότητα περιέχει όλα τα χαρακτηριστικά που αναφέρονται στην τρίτη και τέταρτη ενότητα και σαν σκοπό έχει την αξιολόγηση της συνεισφοράς καθενός από τα χαρακτηριστικά αυτά στις παρεχόμενες υπηρεσίες.

Πίνακας 2.6.: Πέμπτη Ενότητα Ερωτηματολογίου

Πόσο συνεισφέρει στην αξιοπιστία του 3PL συνεργάτη σας το καθένα από τα παρακάτω στοιχεία		Πολύ Χαμηλή	Αρκετά Χαμηλή	Υψηλή	Σχετικά Υψηλή	Πολύ Υψηλή
Αξιοπιστία	A	Η επιχείρηση τηρεί τις υποσχέσεις της σε ότι αφορά στην παροχή της υπηρεσίας				
	B	Η επιχείρηση ενδιαφέρεται αληθινά για την επίλυση των προβλημάτων του πελάτη				
	Γ	Η επιχείρηση παρέχει την υπηρεσία σωστά από την πρώτη φορά				
	Δ	Η επιχείρηση παρέχει την υπηρεσία στον προκαθορισμένο χρόνο				
Πόσο συνεισφέρει στην ανταπόκριση του 3PL συνεργάτη σας το καθένα από τα παρακάτω στοιχεία		Πολύ Χαμηλή	Αρκετά Χαμηλή	Υψηλή	Σχετικά Υψηλή	Πολύ Υψηλή
Ανταπόκριση	A	Η επιχείρηση έχει τη δυνατότητα ικανοποιητικής εξυπηρέτησης σε κρίσιμες καταστάσεις				
	B	Η επιχείρηση έχει τη δυνατότητα ικανοποιητικής εξυπηρέτησης στις ιδιαίτερες απαιτήσεις των πελατών				
	Γ	Οι εργαζόμενοι παρέχουν άμεση εξυπηρέτηση στον πελάτη				
	Δ	Οι εργαζόμενοι πληροφορούν τον πελάτη για τον ακριβή χρόνο παροχής της υπηρεσίας				
Πόσο συνεισφέρει στη διασφάλιση του 3PL συνεργάτη σας το καθένα από τα παρακάτω στοιχεία		Πολύ Χαμηλή	Αρκετά Χαμηλή	Υψηλή	Σχετικά Υψηλή	Πολύ Υψηλή
Διασφάλιση	A	Η συμπεριφορά των εργαζομένων εμπνέει εμπιστοσύνη στον πελάτη				
	B	Οι πελάτες νοιώθουν ασφαλείς στις συναλλαγές τους με την επιχείρηση				
	Γ	Οι εργαζόμενοι είναι πάντοτε ευγενικοί απέναντι στον πελάτη				
	Δ	Οι εργαζόμενοι έχουν τις απαραίτητες γνώσεις για να απαντήσουν στις ερωτήσεις του πελάτη				
	E	Οι πελάτες μπορούν να είναι σίγουροι ότι η υπηρεσία που παρασχέθηκε έγινε σωστά				
Πόσο συνεισφέρει στην κατανόηση του 3PL συνεργάτη σας το καθένα από τα παρακάτω στοιχεία		Πολύ Χαμηλή	Αρκετά Χαμηλή	Υψηλή	Σχετικά Υψηλή	Πολύ Υψηλή
Κατανόηση	A	Η επιχείρηση έχει προσαρμοσμένο ωράριο λειτουργίας για την ικανοποίηση όλων των πελατών της				
	B	Οι εργαζόμενοι δείχνουν προσωπικό ενδιαφέρον για κάθε πελάτη				
	Γ	Η επιχείρηση αποσκοπεί στο μέγιστο δυνατό συμφέρον του πελάτη				
	Δ	Οι εργαζόμενοι κατανοούν τις συγκεκριμένες ανάγκες του πελάτη δείχνοντας ιδιαίτερη προσοχή				
	E	Η επιχείρηση διαχειρίζεται αποτελεσματικά τα παράπονα και τα προβλήματα των πελατών της				
Πόσο συνεισφέρει στην απτή διάσταση του 3PL συνεργάτη σας το καθένα από τα παρακάτω στοιχεία		Πολύ Χαμηλή	Αρκετά Χαμηλή	Υψηλή	Σχετικά Υψηλή	Πολύ Υψηλή

Απτή διάσταση	A	Η επιχείρηση διαθέτει σύγχρονο εξοπλισμό (οχήματα, αποθ. χώροι, κλπ.)				
	B	Οι εγκαταστάσεις της επιχείρησης προσελκύουν με την εμφάνισή τους				
	Γ	Η εμφάνιση των εργαζομένων είναι προσεγμένη				
	Δ	Τα υλικά διαχείρισης (συσκευασίας, αναλώσιμα, κλπ.) που χρησιμοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών βοηθούν τη διεκπεραίωση των καθημερινών συναλλαγών με την επιχείρηση				

Τέλος στην *έκτη ενότητα* γίνεται μια προσπάθεια των ερωτώμενων να αξιολογήσουν τη σημαντικότητα των ενεργειών του 3PL συνεργάτη τους οι οποίες θα βελτιώσουν ακόμη περισσότερο την ποιότητα των υπηρεσιών που τους παρέχονται στο μέλλον.

Πίνακας 2.7.: Έκτη Ενότητα Ερωτηματολογίου

	Λίγο Σημαντική	Σημαντική	Πολύ Σημαντική	ΔΓ/ΔΑ
Μεγαλύτερη έμφαση στις ιδιαίτερες ανάγκες των πελατών				
Εστίαση στην περαιτέρω επιμόρφωση του προσωπικού				
Έμφαση στην βελτίωση της αμφίδρομης επικοινωνίας μεταξύ επιχείρησης και πελάτη				
Εστίαση στην ευελιξία εκτέλεσης των παρεχόμενων υπηρεσιών με βάση τις ανάγκες ή τα προβλήματα των πελατών				

2.4. Διαδικασία Συλλογής Δεδομένων

Ως έναρξη της ερευνητικής διαδικασίας ορίστηκε η 9^η Ιουλίου 2009 και ο τόπος αποστολής και συγκέντρωσης των ερωτηματολογίων ήταν η Θεσσαλονίκη. Όσον αφορά τον τρόπο αποστολής των ερωτηματολογίων αρχικά υπήρξε επικοινωνία με κάθε μία από της επιχειρήσεις του δείγματος, από τις οποίες ζητήθηκε να μας αποστείλουν τρεις (3) με πέντε (5) πελάτες τους με τους οποίους συνεργάζονται σε επίπεδο Logistics και στους οποίους εν συνεχεία θα αποστέλλονταν το σχετικό ερωτηματολόγιο. Για την αποστολή των ερωτηματολογίων χρησιμοποιήθηκε ένας συνδυασμός διαφόρων μεθόδων όπως το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail), fax, ταχυδρομική αποστολή και τηλεφωνική – προσωπική συνέντευξη. Πιο συγκεκριμένα το ποσοστό των ερωτηματολογίων που απεστάλησαν με e-mail ήταν 57,45% (27 ερωτηματολόγια), με fax ήταν 19,15% (9 ερωτηματολόγια), με τηλεφωνική – προσωπική συνέντευξη 21,27% (10 ερωτηματολόγια) και με ταχυδρομική αποστολή

2,13% (1 ερωτηματολόγιο). Τα ερωτηματολόγια απαντήθηκαν από ανώτερα στελέχη των επιχειρήσεων, τα οποία είχαν άρτια γνώση της υποδομής και των δραστηριοτήτων της επιχείρησης. Σε ορισμένες περιπτώσεις χρειάστηκε συνεργασία στελεχών περισσότερων του ενός τμημάτων, για τη συμπλήρωση όλων των ερωτήσεων, ώστε να δοθούν όσο πιο σωστά τα απαραίτητα στοιχεία για τη διεξαγωγή της έρευνας. Αν και αρχικός στόχος ήταν η λήψη πέντε (5) συμπληρωμένων ερωτηματολογίων για κάθε 3PL επιχείρηση (Πίνακας 2.2.) κάποιοι από τους πελάτες των 3PL επιχειρήσεων παρέλειψαν να στείλουν το ερωτηματολόγιο συμπληρωμένο. Έτσι, ενώ συνολικά απεστάλησαν πενήντα πέντε (55) ερωτηματολόγια, το ποσοστό επιστροφής απαντημένων ερωτηματολογίων έφτασε το 85,45%, λαμβάνοντας τελικά σαράντα επτά (47) ερωτηματολόγια απαντημένα. Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζεται η κατανομή των ερωτηματολογίων που απεστάλησαν σύμφωνα με τους κλάδους που ανήκουν οι επιχειρήσεις.

Πίνακας 2.8.: Κατανομή ερωτηματολογίων στους κλάδους των επιχειρήσεων

Εμπορία Κατοικίδιων Ζώων	1
Χαρτοποιία	1
Ένδυση - Υπόδηση	2
Γυψοποιία – Δομικά Υλικά	4
Ελαστικά – Πλαστικά	3
Ηλεκτρικές & Ηλεκτρονικές Συσκευές	5
Αντιπροσωπείες – Εισαγωγές – Εξαγωγές	1
Τροφίμων	5
Χημικά – Χρώματα	8
Λιανεμπόριο	4
Υπηρεσιών	4
Μεταποιητικός	4
Παιδικά Είδη & Παιχνίδια	1
Εξοπλισμός Καταστημάτων – Ξενοδοχείων	2
Κλωστοϋφαντουργία	2

Η αποστολή των ερωτηματολογίων διήρκησε περίπου τρεισήμισι (3,5) μήνες από τις 9 Ιουλίου 2009 έως τις 29 Οκτωβρίου 2009. Κατά τη διάρκεια αυτή υπήρχε ταυτόχρονη παραλαβή απαντημένων ερωτηματολογίων η οποία ολοκληρώθηκε στις 30 Νοεμβρίου 2009, όπου ήταν και η προθεσμία λήξης συγκέντρωσης των ερωτηματολογίων. Τέλος ακολούθησε η επεξεργασία των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων, με τη βοήθεια στατιστικών προγραμμάτων, και η γραφική απεικόνιση κάθε ερώτησης. Έπειτα από τη γραφική απεικόνιση έλαβε χώρα η

αναλυτική διερεύνηση και πιο συγκεκριμένα ο έλεγχος των ερευνητικών υποθέσεων που είχαν διατυπωθεί πιο πριν.

2.5. Μέθοδος Ανάλυσης Δεδομένων

Η γραφική απεικόνιση πραγματοποιήθηκε μέσω του Microsoft Office Excel 2003, ενώ για τον έλεγχο των ερευνητικών υποθέσεων χρησιμοποιήθηκε το στατιστικό πακέτο Statistical Package for the Social Sciences (SPSS). Τα αποτελέσματα τις έρευνας είναι ιδιαίτερα αποκαλυπτικά και παρουσιάζονται παρακάτω μέσα από την ανάλυση των μεταβλητών.

Στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 2.9.) παρατίθεται αναλυτικά το ημερολόγιο καταγραφής παρατηρήσεων, το οποίο περιλαμβάνει όλα εκείνα τα στοιχεία και τις διαδικασίες που έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια του ερευνητικού μέρους της εργασίας.

Πίνακας 2.9.: Ημερολόγιο Καταγραφής Παρατηρήσεων

3PL	Ημερομηνία Επικοινωνίας	Ημερομηνία Παραλαβής Πελατολογίου	Πελάτες	Μέθοδος Αποστολής/Παραλαβής	Ημερομηνία/Ωρα Αποστολής Ερωτηματολογίου	Ημερομηνία/Ωρα Παραλαβής Ερωτηματολογίου
Eurogold Logistics L.T.D.	21/07/2009	21/07/2009	Επιχείρ. 01	Fax/Fax	23/07/2009, 18:00 μ.μ.	23/07/2009, 20:06 μ.μ.
			Επιχείρ. 02	Προσωπική Συνέντευξη	27/07/2009, 10:14 π.μ.	06/08/2009, 12:30 μ.μ.
			Επιχείρ. 03	Προσωπική Συνέντευξη	30/09/2009, 11:22 π.μ.	30/09/2009, 13:00 μ.μ.
			Επιχείρ. 04	Fax/Fax	01/10/2009, 13:56 μ.μ.	05/10/2009, 10:06 π.μ.
			Επιχείρ. 05	E-mail/ E-mail	23/07/2009, 11:08 π.μ.	25/09/2009, 16:15 μ.μ.
Europa Logistics GR M.E.Π.E.	09/07/2009	27/07/2009	Επιχείρ. 06	Προσωπική Συνέντευξη	16/09/2009, 09:55 π.μ.	16/09/2009, 10:30 μ.μ.
			Επιχείρ. 07	Fax/Fax	27/07/2009, 10:13 π.μ.	28/09/2009, 15:20 μ.μ.
			Επιχείρ. 08	Fax/Fax	29/07/2009, 11:21 π.μ.	29/07/2009, 13:56 μ.μ.
			Επιχείρ. 09	E-mail/ E-mail	25/09/2009, 14:53 μ.μ.	06/10/2009, 13:06 μ.μ.
			Επιχείρ. 10	-	-	-
GR Samson Forwarding S.A.	09/07/2009	09/07/2009	Επιχείρ. 11	Προσωπική Συνέντευξη	12/10/2009, 09:59 π.μ.	16/10/2009, 11:33 π.μ.
			Επιχείρ. 12	E-mail/ E-mail	10/07/2009, 14:03 μ.μ.	24/07/2009, 12:17 μ.μ.
			Επιχείρ. 13	E-mail/ E-mail	10/07/2009, 13:58 μ.μ.	10/07/2009, 15:26 μ.μ.
			Επιχείρ.	E-mail/ E-mail	07/10/2009,	02/11/2009,

			14		13:33 μ.μ.	14:42 μ.μ.
			Επιχείρ. 15	E-mail/ E-mail	13/10/2009, 10:08 π.μ.	16/10/2009, 10:38 π.μ.
Imperio Argo Group S.A.	09/07/2009	10/07/2009	Επιχείρ. 16	E-mail/E-mail	10/07/2009, 14:59 μ.μ.	30/07/2009, 13:39 μ.μ.
			Επιχείρ. 17	E-mail/E-mail	10/07/2009, 14:52 μ.μ.	14/07/2009, 11:31 π.μ.
			Επιχείρ. 18	E-mail/E-mail	10/07/2009, 14:57 μ.μ.	23/07/2009, 11:18 π.μ.
			Επιχείρ. 19	Προσωπική Συνέντευξη	06/10/2009, 10:53 π.μ.	29/10/2009, 12:23 μ.μ.
			Επιχείρ. 20	E-mail/Fax	15/07/2009, 11:08 π.μ.	16/07/2009, 13:08 μ.μ.
Karassulis S.A.	15/07/2009	15/07/2009	Επιχείρ. 21	E-mail/Fax	17/07/2009, 15:06 μ.μ.	09/09/2009, 12:40 μ.μ.
			Επιχείρ. 22	E-mail/Fax	17/07/2009, 15:03 μ.μ.	25/09/2009, 17:08 μ.μ.
			Επιχείρ. 23	Fax/Fax	17/07/2009, 11:20 π.μ.	17/07/2009, 13:32 μ.μ.
			Επιχείρ. 24	E-mail/E-mail	17/07/2009, 15:01 μ.μ.	28/07/2009, 15:49 μ.μ.
			Επιχείρ. 25	E-mail/E-mail	06/10/2009, 12:59 μ.μ.	20/10/2009, 11:54 μ.μ.
Orphee Beinoglou S.A.	09/07/2009	07/08/2009	Επιχείρ. 26	Προσωπική Συνέντευξη	07/08/2009, 11:20 μ.μ.	10/08/2009, 12:23 μ.μ.
			Επιχείρ. 27	E-mail/E-mail	28/09/2009, 13:21 μ.μ.	29/10/2009, 13:20 μ.μ.
			Επιχείρ. 28	Fax/Fax	06/10/2009, 10:20 π.μ.	06/10/2009, 11:12 π.μ.
			Επιχείρ. 29	E-mail/Fax	28/09/2009, 13:17 μ.μ.	30/09/2009, 09:14 π.μ.
			Επιχείρ. 30	E-mail/E-mail	05/10/2009, 15:22 μ.μ.	14/10/2009, 13:00 μ.μ.
Αίολος Logistics Services A.E.	24/07/2009	24/09/2009	Επιχείρ. 31	Fax/Fax	25/09/2009, 18:57 μ.μ.	30/09/2009, 10:26 π.μ.
			Επιχείρ. 32	E-mail/E-mail	25/09/2009, 16:01 μ.μ.	13/10/2009, 14:38 μ.μ.
			Επιχείρ. 33	E-mail/E-mail	25/09/2009, 15:59 μ.μ.	07/10/2009, 18:07 μ.μ.
			Επιχείρ. 34	E-mail/E-mail	25/09/2009, 16:02 μ.μ.	29/10/2009, 15:36 μ.μ.
			Επιχείρ. 35	-	-	-
ANKO O.E.	10/09/2009	10/09/2009	Επιχείρ. 36	Προσωπική Συνέντευξη	16/09/2009, 10:14 π.μ.	16/09/2009, 11:14 π.μ.
			Επιχείρ. 37	Προσωπική Συνέντευξη	30/09/2009, 12:15 μ.μ.	30/09/2009, 13:15 μ.μ.
			Επιχείρ. 38	Προσωπική Συνέντευξη	15/10/2009, 11:58 π.μ.	15/10/2009, 13:00 μ.μ.
			Επιχείρ. 39	-	-	-
			Επιχείρ. 40	-	-	-
Αρπα Α.Ε.	15/07/2009	01/10/2009	Επιχείρ. 41	E-mail/Fax	05/10/2009, 14:56 μ.μ.	08/10/2009, 12:33 μ.μ.
			Επιχείρ. 42	E-mail/E-mail	05/10/2009, 15:00 μ.μ.	12/10/2009, 11:16 π.μ.
			Επιχείρ. 43	E-mail/E-mail	05/10/2009, 14:58 μ.μ.	15/10/2009, 13:17 μ.μ.

			Επιχείρ. 44	-	-	-
			Επιχείρ. 45	-	-	-
Καβούκης Δημήτριος	10/07/2009	14/07/2009	Επιχείρ. 46	Fax/Fax	14/07/2009, 10:52 π.μ.	28/09/2009, 12:24 μ.μ.
			Επιχείρ. 47	Fax/Fax	14/07/2009, 10:58 π.μ.	06/10/2009, 15:37 μ.μ.
			Επιχείρ. 48	Ταχυδρομική Αποστολή/ Ταχυδρομική Αποστολή	23/07/2009, 11:30 π.μ.	27/11/2009, 10:00 π.μ.
			Επιχείρ. 49	Τηλεφωνική Συνέντευξη	14/07/2009, 11:07 π.μ.	02/10/2009, 11:59 π.μ.
			Επιχείρ. 50	-	-	-
ΩΜΕΓΑ Διεθνείς Μεταφορές Α.Ε.	09/07/2009	13/07/2009	Επιχείρ. 51	E-mail/E-mail	15/07/2009, 14:33 μ.μ.	16/07/2009, 08:53 π.μ.
			Επιχείρ. 52	E-mail/E-mail	23/07/2009, 12:09 μ.μ.	30/07/2009, 16:39 μ.μ.
			Επιχείρ. 53	E-mail/E-mail	17/07/2009, 14:57 μ.μ.	20/07/2009, 09:39 π.μ.
			Επιχείρ. 54	E-mail/E-mail	15/07/2009, 14:36 μ.μ.	09/10/2009, 17:13 μ.μ.
			Επιχείρ. 55	-	-	-

Το παραπάνω ημερολόγιο είναι δομημένο ως εξής:

Στην πρώτη στήλη αναφέρονται οι επιχειρήσεις 3PL οι οποίες έλαβαν μέρος στην έρευνα. Η δεύτερη στήλη αφορά τις ημερομηνίες επικοινωνίας της ομάδας εργασίας με τις 3PL επιχειρήσεις με σκοπό την παράδοση τριών με πέντε πελατών με τους οποίους συνεργάζονται σε επίπεδο Logistics. Η τρίτη στήλη περιέχει τις ημερομηνίες παράδοσης του πελατολογίου από τις 3PL εταιρείες στην ομάδα εργασίας.

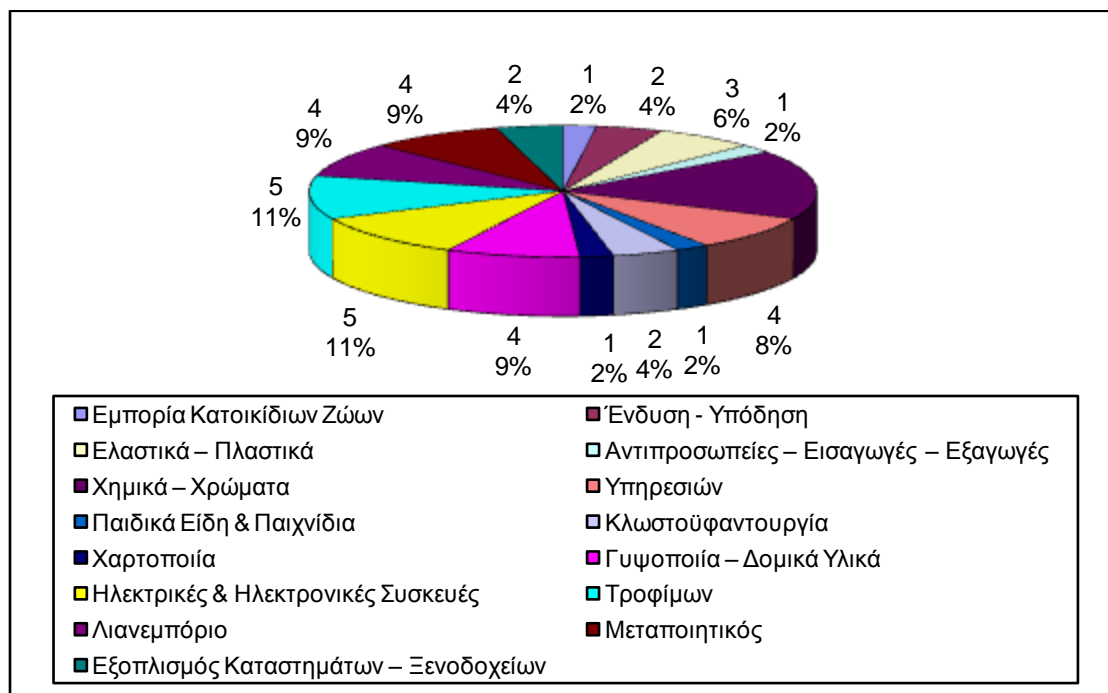
Η τέταρτη στήλη περιλαμβάνει, σε κωδικοποιημένη μορφή, τις επιχειρήσεις – πελάτες των 3PL επιχειρήσεων. Στην πέμπτη στήλη περιέχονται οι μέθοδοι αποστολής και παραλαβής των ερωτηματολογίων στους/από τους πελάτες των 3PL επιχειρήσεων.

Τέλος στην έκτη και έβδομη στήλη καταγράφονται οι ακριβείς ημερομηνίες και ώρες αποστολής και λήψης των ερωτηματολογίων αντίστοιχα.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

3.1. Μέρος Α

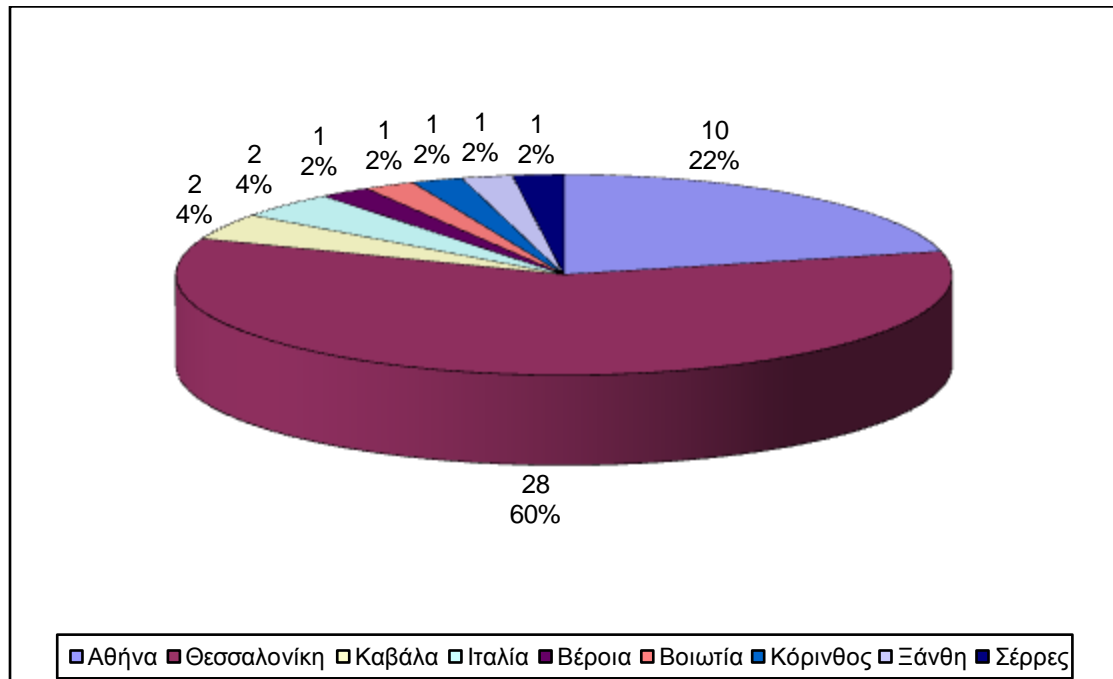
Οι απαντήσεις που αναφέρονται στην *Ερώτηση 1*, αφορούν στον Κλάδο Δραστηριοποίησης των επιχειρήσεων του δείγματος και παρουσιάζονται στο παρακάτω διάγραμμα. (Σχήμα 3.1.)

Σχήμα 3.1.: Κλάδος Δραστηριοποίησης (Ερώτηση 1)

Όπως παρατηρείται το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος αφορά Λιανεμπορικές επιχειρήσεις καταναλωτικών ειδών και χημικών προϊόντων σε ποσοστό 40% περίπου. Πιο αναλυτικά οι επιχειρήσεις προέρχονται, σε μεγαλύτερο ποσοστό, από τους κλάδους των Χημικών – Χρωμάτων (ποσοστό 16%), Τροφίμων (ποσοστό 11%) και Ηλεκτρικών και Ηλεκτρονικών Συσκευών (ποσοστό 11%). Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι οι επιχειρήσεις που συνεργάζονται με εταιρείες 3PL's μπορούν να προέρχονται από οποιονδήποτε κλάδο της ελληνικής αγοράς καθώς παρατηρείται ότι στη συγκεκριμένη έρευνα το δείγμα των επιχειρήσεων προέρχεται από δεκαπέντε (15) διαφορετικούς κλάδους.

Η επόμενη ερώτηση (Ερώτηση 2) αφορά στην Έδρα των επιχειρήσεων του δείγματος. (Σχήμα 3.2.)

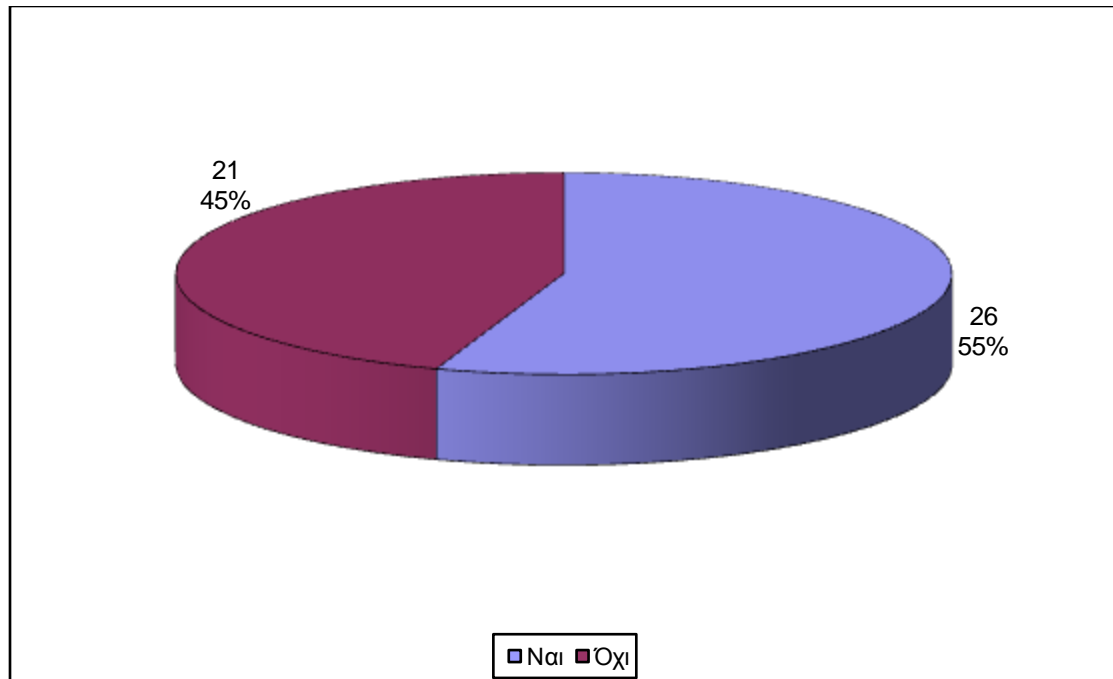

Σχήμα 3.2.: Έδρα Επιχείρησης (Ερώτηση 2)

Όπως παρατηρείται το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτώμενων αποτελεί επιχειρήσεις που έχουν ως έδρα την πόλη της Θεσσαλονίκης (ποσοστό πάνω από 60%). Το ποσοστό αυτό δείχνει ότι η έρευνα επικεντρώνεται στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης, με αγοραστικό κοινό σε όλες τις περιοχές της Βόρειας Ελλάδας, γεγονός που αποτελούσε και αρχικό στόχο της εργασίας. Επίσης μεγάλο ποσοστό των ερωτώμενων αποτελεί και επιχειρήσεις οι οποίες έχουν ως έδρα την ευρύτερη περιοχή της Αθήνας (ποσοστό πάνω από 20%). Με βάση τα παραπάνω στοιχεία αποδεικνύεται ότι ο κύριος όγκος των επιχειρήσεων που εξυπηρετούνται από μια 3PL επιχείρηση προέρχεται από τα δύο μεγαλύτερα αστικά κέντρα της Ελλάδας τα οποία είναι η Αθήνα και η Θεσσαλονίκη. Επίσης συμπεραίνουμε ότι μια επιχείρηση – πελάτης απευθύνεται σε ένα 3PL συνεργάτη με βάση γεωγραφικά κριτήρια καθώς, σύμφωνα με την παρούσα μελέτη, ο κύριος όγκος των επιχειρήσεων του δείγματος επιλέγουν μια 3PL επιχείρηση με βάση την περιοχή που δραστηριοποιούνται. Τέλος στο δείγμα παρατηρούνται και επιχειρήσεις – πελάτες οι οποίες δραστηριοποιούνται σε περιοχές της Νότιας Ελλάδας αλλά και εκτός Ελλάδας. Αυτό δείχνει την πρόθεση

των επιχειρήσεων 3PL για κάλυψη όσο το δυνατό μεγαλύτερου γεωγραφικού χώρου αλλά και επέκταση των δραστηριοτήτων τους σε νέες αγορές.

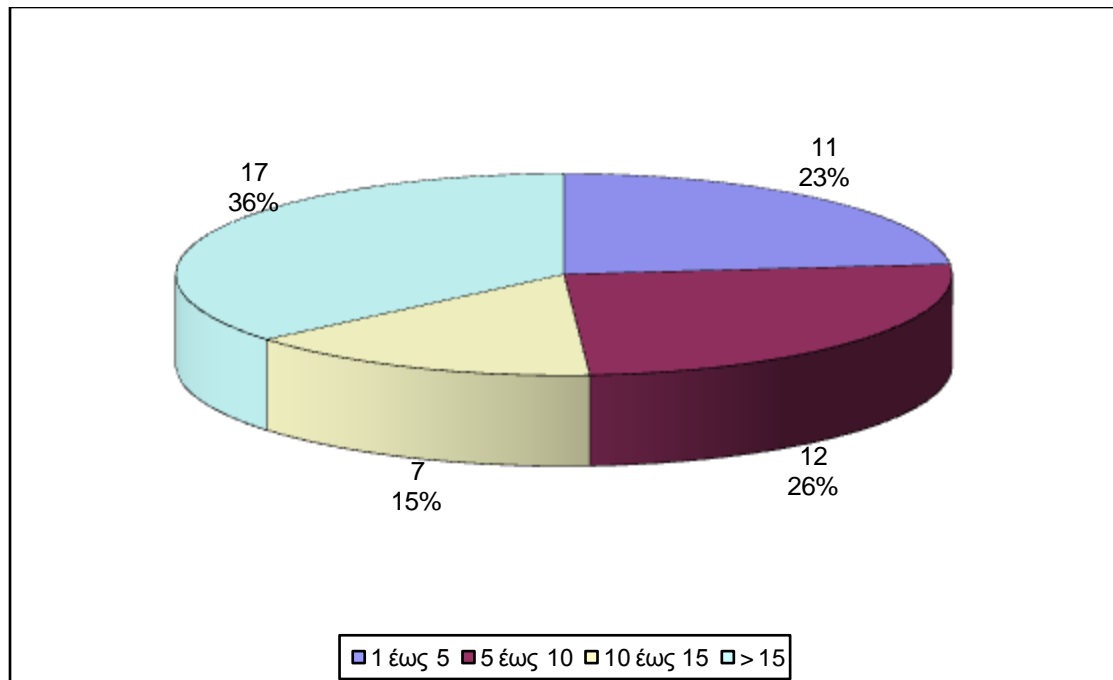
Στην *Ερώτηση 3*, σχετικά με το αν το δείγμα των επιχειρήσεων ασκούν εξαγωγική δραστηριότητα, οι απαντήσεις παρουσιάζονται στο παρακάτω διάγραμμα. (Σχήμα 3.3.)

Σχήμα 3.3.: Εξαγωγική Δραστηριότητα (Ερώτηση 3)

Παρατηρείται ότι σε ποσοστό 55% οι επιχειρήσεις απάντησαν θετικά στην ερώτηση αν ασκούν εξαγωγική δραστηριότητα ή όχι. Οι απαντήσεις αποδεικνύουν τη σημαντικότητα των 3PL's καλύπτοντας και αγορές με αυξημένες απαιτήσεις όπως αυτές του εξωτερικού.

Η *Ερώτηση 4*, η οποία αφορά στα έτη δραστηριοποίησης των επιχειρήσεων του δείγματος στην αγορά, παρουσιάζει τα αποτελέσματα του παρακάτω διαγράμματος. (Σχήμα 3.4.)

Σχήμα 3.4.: Έτη Δραστηριοποίησης στην αγορά (Ερώτηση 4)

Όπως παρατηρείται οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται πάνω από πέντε (5) χρόνια στην αγορά αποτελούν το μεγαλύτερο τμήμα του δείγματος σε ποσοστό που υπερβαίνει το 75%. Επίσης τα αποτελέσματα (όπως και στις προηγούμενες ερωτήσεις) αναδεικνύουν τη σημαντικότητα των 3PL's καθώς υποστηρίζουν επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται πολλά χρόνια στην αγορά. Παρατηρείται ότι όσα περισσότερα έτη δραστηριοποιείται μια επιχείρηση στην αγορά, τόσο καλύτερα μπορεί να αντιληφθεί τις ανάγκες που έχει καθώς και τα οφέλη τα οποία μπορεί να αποκομίσει από μια συνεργασία με μία 3PL επιχείρηση.

3.2. Μέρη Β & Γ

Η κατανομή των απαντήσεων όσον αφορά τη σημαντικότητα των πέντε (5) διαστάσεων που εξετάζονται, παρουσιάζεται στον Πίνακα 3.1. Από την επεξεργασία που ακολούθησε, προέκυψε ότι ο βαθμός ποσοστιαίας σημαντικότητας των διαστάσεων είναι:

- Για τη διάσταση "αξιοπιστία": 21,39%
- Για τη διάσταση "ανταπόκριση": 20,70%
- Για τη διάσταση "διασφάλιση": 20,51%
- Για τη διάσταση "κατανόηση": 20,12%

- Για τη διάσταση "απτά στοιχεία": 17,29%.

Τα παραπάνω ποσοστά αναφέρονται στην αξιολόγηση της διάστασης ως "υψηλή", "αρκετά υψηλή" και "πολύ υψηλή". Τα υψηλά ποσοστά και των τεσσάρων διαστάσεων (αξιοπιστία, ανταπόκριση, διασφάλιση και κατανόηση), δείχνουν ότι και οι τέσσερις παράμετροι κρίνονται ως σχεδόν ίσης σημασίας για την ποιότητα της υπηρεσίας.

Πίνακας 3.1.: Σημαντικότητα των πέντε διαστάσεων

Παράμετρος	Ποσοστό %					Μέσος Όρος
	Πολύ χαμηλή (1)	Αρκετά χαμηλή (2)	Υψηλή (3)	Αρκετά υψηλή (4)	Πολύ υψηλή (5)	
Αξιοπιστία	0	0	0	23,9	76,1	4,7609
Ανταπόκριση	0	0	2,2	34,8	63,0	4,6087
Διασφάλιση	0	0	6,5	30,4	63,0	4,5652
Κατανόηση	0	0	8,7	34,8	56,5	4,4783
Απτή διάσταση	0	4,3	26,1	50,0	19,6	3,8478

Όσον αφορά την αξιολόγηση των υπηρεσιών που λαμβάνουν οι επιχειρήσεις, η ανάλυση έδειξε ότι οι διαστάσεις με τους υψηλότερους μέσους όρους (άρα και τους υψηλότερους βαθμούς ικανοποίησης) είναι εκείνη της αξιοπιστίας (Mean Score: 4,7609) και ακολουθεί εκείνη της ανταπόκρισης (Mean Score: 4,6087) με μικρή διαφορά από εκείνη της διασφάλισης (Mean Score: 4,5652). Οι παραπάνω τιμές προκύπτουν με την παρακάτω μέθοδο. Οι ερωτώμενοι καλούνταν να αξιολογήσουν σε μία πενταβάθμια κλίμακα από το "πολύ χαμηλή" έως το "πολύ υψηλή" κάθε μία από τις παραπάνω διαστάσεις. Το "πολύ χαμηλή" αντιπροσωπεύει τον αριθμό ένα (1) ενώ το "πολύ υψηλή" τον αριθμό πέντε (5). Επίσης ο συνολικός αριθμός των επιχειρήσεων που απάντησαν ήταν σαράντα επτά (47). Με την επεξεργασία αυτών των στοιχείων προκύπτει ο μέσος όρος των πέντε (5) διαστάσεων (Πίνακας 3.1.) υπολογίζοντας τη βαθμολογία της κάθε διάστασης ξεχωριστά και διαιρώντας την με το σύνολο των επιχειρήσεων του δείγματος. Πιο αναλυτικά η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε ήταν η εξής: Στην παράμετρο της Αξιοπιστίας παρατηρούμε ότι το

23,9% των επιχειρήσεων του δείγματος (~11 επιχειρήσεις) χαρακτήρισαν τη διάσταση αυτή ως "αρκετά υψηλή" ενώ το 76,1% των επιχειρήσεων του δείγματος (~36 επιχειρήσεις) τη χαρακτήρισαν ως "πολύ υψηλή". Οπότε προκύπτει $(11*4) + (36*5) / 47 = 4,76$. Με τον ίδιο τρόπο υπολογίζονται και οι μέσοι όροι των υπόλοιπων διαστάσεων. Οι μέσοι όροι των απαντήσεων σχετικά με το βαθμό ικανοποίησης από τις υπάρχουσες υπηρεσίες παρουσιάζεται στον Πίνακα 3.2. Στην τέταρτη στήλη του Πίνακα 3.2., παρουσιάζεται η αντίληψη για τις αντίστοιχες προσδοκώμενες υπηρεσίες.

Πίνακας 3.3.: Σύγκριση των παραμέτρων των πέντε διαστάσεων ως προς τις προσδοκώμενες και πραγματικές υπηρεσίες

	Παράμετρος	Υφιστάμενες υπηρεσίες	Προσδοκώμενες υπηρεσίες	Απόκλιση
Αξιοπιστία	Η επιχείρηση τηρεί τις υποσχέσεις της σε ότι αφορά στην παροχή της υπηρεσίας	4,1522	4,5435	-0,3913
	Η επιχείρηση ενδιαφέρεται αληθινά για την επίλυση των προβλημάτων του πελάτη	4,1522	4,3478	-0,1956
	Η επιχείρηση παρέχει την υπηρεσία σωστά από την πρώτη φορά	4,1957	4,1739	0,0218
	Η επιχείρηση παρέχει την υπηρεσία στον προκαθορισμένο χρόνο	4,0435	4,4348	-0,3913
Ανταπόκριση	Η επιχείρηση έχει τη δυνατότητα ικανοποιητικής εξυπηρέτησης σε κρίσιμες καταστάσεις	4,0435	4,2391	-0,1956
	Η επιχείρηση έχει τη δυνατότητα ικανοποιητικής εξυπηρέτησης στις ιδιαίτερες απαιτήσεις των πελατών	4,0217	4,0652	-0,0435
	Οι εργαζόμενοι παρέχουν άμεση εξυπηρέτηση στον πελάτη	4,1522	4,3261	-0,1739
	Οι εργαζόμενοι πληροφορούν τον πελάτη για τον ακριβή χρόνο παροχής της υπηρεσίας	4,0870	4,1304	-0,0434
Διασφάλιση	Η συμπεριφορά των εργαζομένων εμπνέει εμπιστοσύνη στον πελάτη	4,0000	4,1957	-0,1957
	Οι πελάτες νοιώθουν ασφαλείς στις συναλλαγές τους με την επιχείρηση	4,2826	4,2609	0,0217
	Οι εργαζόμενοι είναι πάντοτε ευγενικοί απέναντι στον πελάτη	4,2391	4,3261	-0,087
	Οι εργαζόμενοι έχουν τις απαραίτητες γνώσεις για να απαντήσουν στις ερωτήσεις του πελάτη	4,1739	4,1739	0
	Οι πελάτες μπορούν να είναι σίγουροι ότι η υπηρεσία που παρασχέθηκε έγινε σωστά	4,0652	4,5000	-0,4348

Κατανόηση	Η επιχείρηση έχει προσαρμοσμένο ωράριο λειτουργίας για την ικανοποίηση όλων των πελατών της	3,9130	4,0652	-0,1522
	Οι εργαζόμενοι δείχνουν προσωπικό ενδιαφέρον για κάθε πελάτη	3,9348	3,9348	0
	Η επιχείρηση αποσκοπεί στο μέγιστο δυνατό συμφέρον του πελάτη	3,8043	4,1957	-0,3914
	Οι εργαζόμενοι κατανοούν τις συγκεκριμένες ανάγκες του πελάτη δείχνοντας ιδιαίτερη προσοχή	3,9565	4,3261	-0,3696
	Η επιχείρηση διαχειρίζεται αποτελεσματικά τα παράπονα και τα προβλήματα των πελατών της	3,9565	4,2609	-0,3044
Απτή διάσταση	Η επιχείρηση διαθέτει σύγχρονο εξοπλισμό (οχήματα, αποθ. χώροι, κλπ.)	4,1087	3,9348	0,1739
	Οι εγκαταστάσεις της επιχείρησης προσελκύουν με την εμφάνισή τους	4,0870	3,3913	0,6957
	Η εμφάνιση των εργαζομένων είναι προσεγμένη	3,8696	3,4348	0,4348
	Τα υλικά διαχείρισης (συσκευασίας, αναλώσιμα, κλπ.) που χρησιμοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών βοηθούν τη διεκπεραίωση των καθημερινών συναλλαγών με την επιχείρηση	3,9130	3,6087	0,3043

Όσον αφορά τις προσδοκώμενες υπηρεσίες, οι τιμές προκύπτουν σύμφωνα με τη μεθοδολογία που αναπτύχθηκε στον Πίνακα 3.1. και η οποία έχει ως εξής:

Για την πρώτη ερώτηση "*Η επιχείρηση τηρεί τις υποσχέσεις της σε ότι αφορά στην παροχή της υπηρεσίας*" υπήρχαν μία (1) επιχείρηση που τη χαρακτήρισε "αρκετά χαμηλή", τρεις (3) επιχειρήσεις που τη χαρακτήρισαν "υψηλή", δεκατέσσερις (14) επιχειρήσεις που τη χαρακτήρισαν "σχετικά υψηλή" και είκοσι εννέα (29) επιχειρήσεις που τη χαρακτήρισαν "πολύ υψηλή". Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει: $(1*2) + (3*3) + (14*4) + (29*5) / 47 = 4,54$.

Όσον αφορά τις προσδοκώμενες υπηρεσίες, οι τιμές προκύπτουν με τον ίδιο τρόπο. Πιο συγκεκριμένα για την πρώτη ερώτηση "*Η επιχείρηση τηρεί τις υποσχέσεις της σε ότι αφορά στην παροχή της υπηρεσίας*" υπήρχαν μία (1) επιχείρηση που τη χαρακτήρισε "αρκετά χαμηλή", εννέα (9) επιχειρήσεις που τη χαρακτήρισαν "υψηλή", δεκαοκτώ (18) επιχειρήσεις που τη χαρακτήρισαν "σχετικά υψηλή" και δεκαεννέα (19) επιχειρήσεις που τη χαρακτήρισαν "πολύ υψηλή". Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει: $(1*2) + (9*3) + (18*4) + (19*5) / 47 = 4,15$. Με τον ίδιο τρόπο

υπολογίζονται και οι μέσοι όροι των υπόλοιπων παραμέτρων για τις υφιστάμενες και προσδοκώμενες υπηρεσίες.

Όπως φαίνεται στον *Πίνακα 3.2.*, οι μεγαλύτερες αποκλίσεις μεταξύ προσδοκώμενων και παρεχόμενων υπηρεσιών, εμφανίζονται στα θέματα:

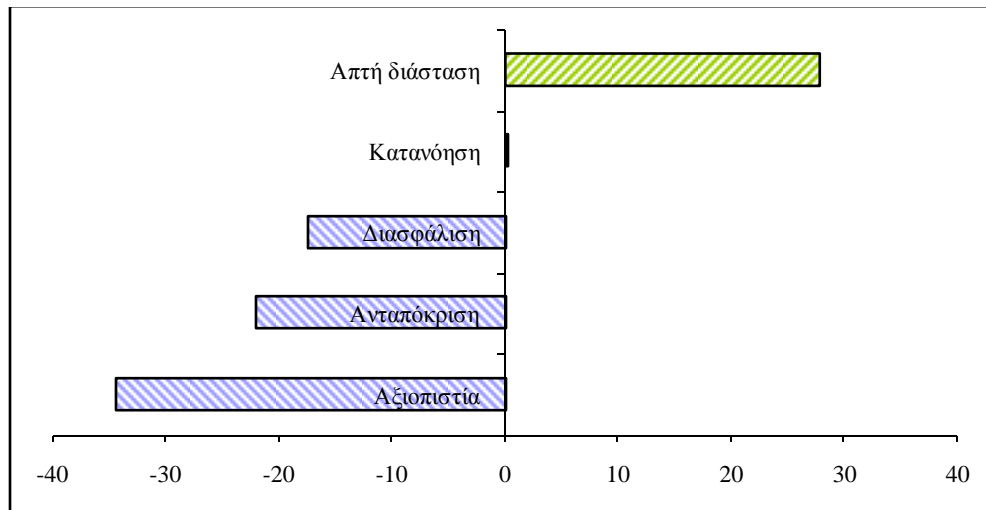
- Οι πελάτες μπορούν να είναι σίγουροι ότι η υπηρεσία που παρασχέθηκε έγινε σωστά (απόκλιση: -0,4348).
- Η επιχείρηση αποσκοπεί στο μέγιστο δυνατό συμφέρον του πελάτη (απόκλιση: -0,3914).
- Η επιχείρηση τηρεί τις υποσχέσεις της σε ότι αφορά στην παροχή της υπηρεσίας (απόκλιση: -0,3913).
- Η επιχείρηση παρέχει την υπηρεσία στον προκαθορισμένο χρόνο (απόκλιση: -0,3913).
- Οι εργαζόμενοι κατανοούν τις συγκεκριμένες ανάγκες του πελάτη δείχνοντας ιδιαίτερη προσοχή (απόκλιση: -0,3696).

Οι αποκλίσεις μεταξύ των υφιστάμενων και των προσδοκώμενων υπηρεσιών υπολογίζονται αφαιρώντας από την τιμή της υφιστάμενης υπηρεσίας, την τιμή της προσδοκώμενης υπηρεσίας.

Γενικά, η παρατήρηση του *Πίνακα 3.2.* οδηγεί στο συμπέρασμα ότι, όσον αφορά τις παραμέτρους "διασφάλιση", "ανταπόκριση", και "κατανόηση", οι πραγματικές υπηρεσίες υστερούν σε σύγκριση με τις προσδοκώμενες. Αντίθετα, στην απτή διάσταση, οι πραγματικές υπηρεσίες έλαβαν υψηλότερους μέσους όρους από τις προσδοκώμενες, επιβεβαιώνοντας την καλή λειτουργία των υπηρεσιών αναφορικά με τη συγκεκριμένη παράμετρο.

Όπως φαίνεται, η μεγαλύτερη θετική απόκλιση του βαθμού ικανοποίησης από τις πραγματικές υπηρεσίες σε σύγκριση με τις προσδοκώμενες εμφανίζεται στις παραμέτρους:

- Οι εγκαταστάσεις της επιχείρησης προσελκύουν με την εμφάνισή τους (απόκλιση: 0,6957) και
- Η εμφάνιση των εργαζομένων είναι προσεγμένη (απόκλιση: 0,4348).

Σχήμα 3.5.: Συμβολή των διαστάσεων στη διαμόρφωση του τελικού συντελεστή QeS

Με την εφαρμογή της εξίσωσης:

$$QeS = w1*(A1+A2+A3+A4) + w2*(B1+B2+B3+B4) + w3*(Γ1+Γ2+Γ3+Γ4+Γ5) + w4*(Δ1+Δ2+Δ3+Δ4+Δ5) + w5*(E1+E2+E3+E4)$$

που αποτελεί τροποποίηση του μοντέλου ServQual, για την υπό εξέταση περίπτωση και στην οποία:

- QeS: ο συνολικός βαθμός αξιολόγησης των υπηρεσιών,
- w: ο βαθμός ποσοστιαίας σημαντικότητας της κάθε διάστασης, όπως παρουσιάστηκε παραπάνω,
- 1,2,3,4,5: οι διαστάσεις του μοντέλου (αξιοπιστία, ανταπόκριση, διασφάλιση, κατανόηση και απτή διάσταση, αντίστοιχα),
- A1 έως A4: ο βαθμός αξιολόγησης της ποιότητας των υπηρεσιών που αναφέρονται στην παράμετρο "αξιοπιστία",
- B1 έως B4: ο βαθμός αξιολόγησης της ποιότητας των υπηρεσιών που αναφέρονται στην παράμετρο "ανταπόκριση",
- Γ1 έως Γ5: ο βαθμός αξιολόγησης της ποιότητας των υπηρεσιών που αναφέρονται στην παράμετρο "διασφάλιση",
- Δ1 έως Δ5: ο βαθμός αξιολόγησης της ποιότητας των υπηρεσιών που αναφέρονται στην παράμετρο "κατανόηση" και
- E1 έως E4: ο βαθμός αξιολόγησης της ποιότητας των υπηρεσιών που αναφέρονται στην παράμετρο "απτή διάσταση",

διαπιστώθηκε ότι ο συνολικός δείκτης ποιότητας είναι ίσος με $-42,02$. Η τιμή του δείκτη δείχνει ότι, σύμφωνα με τους ερωτηθέντες, υπάρχει απόκλιση μεταξύ παρεχόμενων και προσδοκώμενων υπηρεσιών.

Ωστόσο, αυτή η τιμή του συντελεστή QeS οφείλεται κυρίως στη διάσταση της αξιοπιστίας. Η ανάλυση έδειξε ότι η συγκεκριμένη διάσταση συνεισφέρει κατά 33,26% στη διαμόρφωση του τελικού συντελεστή. Η υψηλή σχετική σημασία της διάστασης, οφειλόμενη στον υψηλό βαθμό ποσοστιαίας σημαντικότητάς της, συμβάλλει στη μείωση της τιμής του τελικού συντελεστή. Αν η διάσταση δεν είχε υπολογιστεί στο μοντέλο, η τιμή του σχετικού συντελεστή θα ήταν μικρότερη.

Αντίστοιχα, η διάσταση που επηρεάζει θετικά το μοντέλο είναι η "απτή διάσταση". (Σχήμα 3.5.) Το ποσοστό σχετικής σημασίας της απτής διάστασης είναι 26,89%, ενώ, λόγω των θετικών τιμών των τεσσάρων παραμέτρων της, ο συντελεστής QeS αυξήθηκε σημαντικά. Στην περίπτωση που η απτή διάσταση είχε αποκλειστεί από το μοντέλο, ο συντελεστής QeS θα ήταν μικρότερος κατά 60,17%.

Οι δύο παραπάνω διαστάσεις, "αξιοπιστία" και "απτή διάσταση", είναι εκείνες που επηρεάζουν περισσότερο την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών των εταιριών.

Το χάσμα που οφείλεται στη διάσταση "αξιοπιστία", έχει τη βάση του στις παραμέτρους:

- "η επιχείρηση παρέχει την υπηρεσία στον προκαθορισμένο χρόνο",
- "οι εργαζόμενοι κατανοούν τις συγκεκριμένες ανάγκες του πελάτη δείχνοντας ιδιαίτερη προσοχή",
- "η επιχείρηση διαχειρίζεται αποτελεσματικά τα παράπονα και τα προβλήματα των πελατών της".

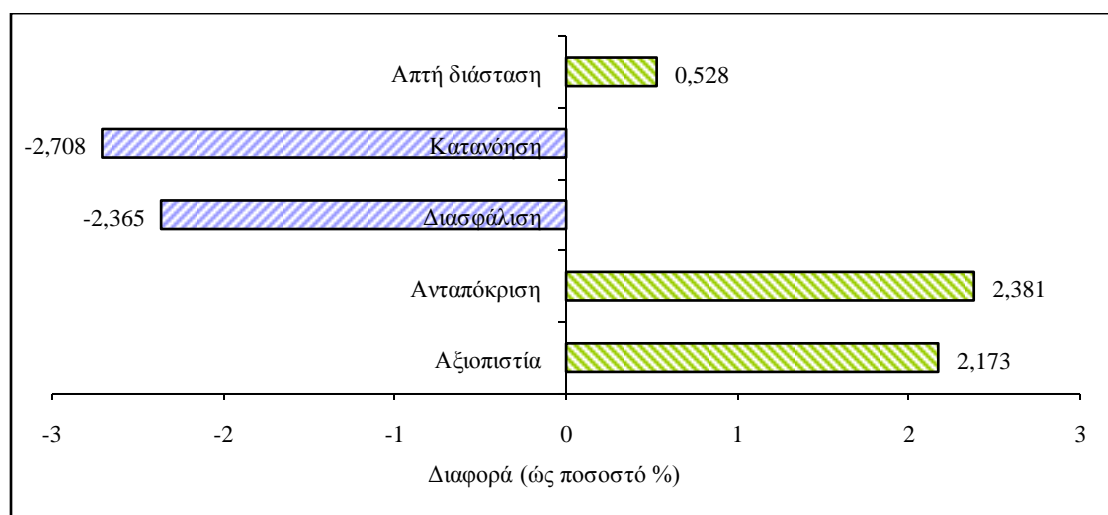
Οι τρεις παραπάνω παράμετροι επηρεάζουν το 81,6% του χάσματος που αναφέρεται στη διάσταση και 17,4% του συνολικού χάσματος που προέκυψε από τη χρήση του μοντέλου ServQual. Αντίθετα, οι παράμετροι που αναφέρονται στα υλικά διαχείρισης, στην εμφάνιση των εργαζομένων και στην εμφάνιση των εγκαταστάσεων της επιχείρησης, συμβάλλουν στο 87,8% της αύξησης του συντελεστή QeS.

Πίνακας 3.3.: Βαθμός ποσοστιαίας σημαντικότητας των πέντε διαστάσεων και σχετική τους σημασία ως προς τον τελικό (συνολικό) συντελεστή ποιότητας

Διάσταση	Ποσοστιαία συμβολή στη διαμόρφωση του χάσματος
Αξιοπιστία	33,26%
Ανταπόκριση	21,32%
Διασφάλιση	16,84%
Κατανόηση	1,69%
Απτή διάσταση	26,89%

Ένα άλλο στοιχείο που διερευνήθηκε είναι η αξιολόγηση της σημαντικότητας που οι ερωτώμενοι δίνουν στις παραμέτρους των διαστάσεων που διερευνήθηκαν. Οι μέσοι όροι της συνεισφοράς κάθε παραμέτρου παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.4.

Η ανάλυση έδειξε ότι υπάρχει διαφοροποίηση ανάμεσα στις αντιλήψεις των ερωτηθέντων για τη σπουδαιότητα των παραμέτρων και στους συντελεστές που προέκυψαν από την ανάλυση. Έτσι, όπως φαίνεται στο Σχήμα 3.6., μολονότι οι διαφορές είναι μικρές, οι ερωτηθέντες θεωρούν λιγότερο σημαντική τη συνδρομή των διαστάσεων "αξιοπιστία", "ανταπόκριση" και "απτή διάσταση", από ότι στην πραγματικότητα είναι, ενώ, αντίθετα, υπερεκτιμούν τη συμβολή των διαστάσεων "κατανόηση" και "διασφάλιση".

Σχήμα 3.6.: Διαφορά στη σημαντικότητα μεταξύ των αντιλήψεων των ερωτηθέντων και της αξιολόγησης κατά ServQual

Τα παραπάνω στοιχεία προέκυψαν ως εξής:

Αρχικά υπολογίστηκε η συνολική βαθμολογία που έλαβε κάθε μία από τις εξεταζόμενες διαστάσεις με βάση τις τιμές των παραμέτρων της. Στη συνέχεια, ο αριθμός αυτός διαιρείται με τη συνολική βαθμολογία όλων των διαστάσεων. Έπειτα πολλαπλασιάζεται με το εκατό (100) και τέλος αφαιρείται από τη συμβολή της κάθε διάστασης, η οποία υπολογίστηκε νωρίτερα, με στόχο την εύρεση της διαφοράς στη σημαντικότητα μεταξύ των αντιλήψεων των ερωτηθέντων και της αξιολόγησης κατά ServQual.

Οπότε, στην περίπτωση της Αξιοπιστίας ισχύει: $(814/4235)*100-21,39=2,173$ όπου:

- 814: το άθροισμα των τιμών των παραμέτρων της διάστασης αυτής $(A1+A2+A3+A4)$,
- 4235: το άθροισμα των τιμών των παραμέτρων όλων των διαστάσεων $(A1+A2+A3+A4)+(B1+B2+B3+B4)+(Γ1+Γ2+Γ3+Γ4+Γ5)+(Δ1+Δ2+Δ3+Δ4+Δ5)+(E1+E2+E3+E4)$,
- 21,39: ο βαθμός ποσοστιαίας σημαντικότητας της διάστασης αυτής.

Με τον ίδιο ακριβώς τρόπο υπολογίζεται και η διαφορά στη σημαντικότητα των υπόλοιπων διαστάσεων.

Πίνακας 3.4.: Συνεισφορά χαρακτηριστικών στις παρεχόμενες υπηρεσίες, με βάση τους ερωτηθέντες

	Παράμετρος	Μέσος όρος παραμέτρου
Αξιοπιστία	Η επιχείρηση τηρεί τις υποσχέσεις της σε ότι αφορά στην παροχή της υπηρεσίας	4,5652
	Η επιχείρηση ενδιαφέρεται αληθινά για την επίλυση των προβλημάτων του πελάτη	4,3478
	Η επιχείρηση παρέχει την υπηρεσία σωστά από την πρώτη φορά	4,2609
	Η επιχείρηση παρέχει την υπηρεσία στον προκαθορισμένο χρόνο	4,5217
Ανταπόκριση	Η επιχείρηση έχει τη δυνατότητα ικανοποιητικής εξυπηρέτησης σε κρίσιμες καταστάσεις	4,2391
	Η επιχείρηση έχει τη δυνατότητα ικανοποιητικής εξυπηρέτησης στις ιδιαίτερες απαιτήσεις των πελατών	4,1522

	Οι εργαζόμενοι παρέχουν άμεση εξυπηρέτηση στον πελάτη	4,2391
	Οι εργαζόμενοι πληροφορούν τον πελάτη για τον ακριβή χρόνο παροχής της υπηρεσίας	4,2391
Διασφάλιση	Η συμπεριφορά των εργαζομένων εμπνέει εμπιστοσύνη στον πελάτη	4,0435
	Οι πελάτες νοιώθουν ασφαλείς στις συναλλαγές τους με την επιχείρηση	4,2826
	Οι εργαζόμενοι είναι πάντοτε ευγενικοί απέναντι στον πελάτη	4,2174
	Οι εργαζόμενοι έχουν τις απαραίτητες γνώσεις για να απαντήσουν στις ερωτήσεις του πελάτη	4,0652
	Οι πελάτες μπορούν να είναι σίγουροι ότι η υπηρεσία που παρασχέθηκε έγινε σωστά	4,4565
Κατανόηση	Η επιχείρηση έχει προσαρμοσμένο ωράριο λειτουργίας για την ικανοποίηση όλων των πελατών της	4,1739
	Οι εργαζόμενοι δείχνουν προσωπικό ενδιαφέρον για κάθε πελάτη	4,1087
	Η επιχείρηση αποσκοπεί στο μέγιστο δυνατό συμφέρον του πελάτη	4,2391
	Οι εργαζόμενοι κατανοούν τις συγκεκριμένες ανάγκες του πελάτη δείχνοντας ιδιαίτερη προσοχή	4,1957
	Η επιχείρηση διαχειρίζεται αποτελεσματικά τα παράπονα και τα προβλήματα των πελατών της	4,3043
Απτή διάσταση	Η επιχείρηση διαθέτει σύγχρονο εξοπλισμό (οχήματα, αποθ. χώροι, κλπ.)	4,0435
	Οι εγκαταστάσεις της επιχείρησης προσελκύουν με την εμφάνισή τους	3,6957
	Η εμφάνιση των εργαζομένων είναι προσεγμένη	3,7826
	Τα υλικά διαχείρισης (συσκευασίας, αναλώσιμα, κλπ.) που χρησιμοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών βοηθούν τη διεκπεραίωση των καθημερινών συναλλαγών με την επιχείρηση	3,9130

Οι μέσοι όροι των παραμέτρων των διαστάσεων που παρατίθενται στον παραπάνω πίνακα (Πίνακας 3.4.) προέκυψαν ως εξής:

Οι ερωτώμενοι καλέστηκαν να αξιολογήσουν σε μία πανταβάθμια κλίμακα από το "πολύ χαμηλή" έως το "πολύ υψηλή" τη συνεισφορά καθεμιάς από τις

παραμέτρους της κάθε διάστασης. Το "πολύ χαμηλή" αντιστοιχεί στο ένα (1) ενώ το "πολύ υψηλή" στο πέντε (5). Έτσι με βάση τη βαθμολογία που έλαβε η κάθε παράμετρος, βγήκε ο αντίστοιχος μέσος όρος των απαντήσεων που έδωσαν οι ερωτώμενοι για την κάθε παράμετρο.

Τέλος, όσον αφορά τη σημαντικότητα των ενεργειών του 3PL συνεργάτη, οι οποίες προσδοκείται ότι θα βελτιώσουν την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών του, οι ερωτηθέντες θεωρούν περισσότερο σημαντικό το να δίνεται έμφαση στις ανάγκες των πελατών λαμβάνοντας μέσο όρο 2,86. Ακολουθεί η εστίαση στην ευελιξία εκτέλεσης των παρεχόμενων υπηρεσιών με βάση τις ανάγκες ή τα προβλήματα των πελατών με μέσο όρο 2,84. Τελευταίες στις προτιμήσεις των ερωτώμενων έρχονται οι Έμφαση στη βελτίωση της αμφίδρομης επικοινωνίας μεταξύ επιχείρησης και πελάτη, με μέσο όρο 2,73 και Εστίαση στην περαιτέρω επιμόρφωση του προσωπικού με μέσο όρο 2,49. (Πίνακας 3.5.). Οι μέσοι όροι για κάθε μία από τις παρακάτω ενέργειες υπολογίζονται σύμφωνα με τη μεθοδολογία που έχει αναπτυχθεί και στους προηγούμενους πίνακες.

Πίνακας 3.5.: Σημαντικότητα ενεργειών του 3PL συνεργάτη, οι οποίες προσδοκείται ότι θα βελτιώσουν την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών του

	N	Λίγο Σημαντική (1)	Σημαντική (2)	Πολύ Σημαντική (3)	Μέσος Όρος
Μεγαλύτερη έμφαση στις ιδιαίτερες ανάγκες των πελατών	43	0%	14%	86%	2,86
Εστίαση στην περαιτέρω επιμόρφωση του προσωπικού	43	2,3%	46,5%	51,2%	2,49
Έμφαση στην βελτίωση της αμφίδρομης επικοινωνίας μεταξύ επιχείρησης και πελάτη	44	0%	27,3%	72,7%	2,73
Εστίαση στην ευελιξία εκτέλεσης των παρεχόμενων υπηρεσιών με βάση τις ανάγκες ή τα προβλήματα των πελατών	44	0%	15,9%	84,1%	2,84

Κωδικοποιώντας και συνοψίζοντας τα αποτελέσματα των Μερών Β & Γ προκύπτουν τα παρακάτω συμπεράσματα:

- η σειρά σημαντικότητας των διαστάσεων των υπηρεσιών που λαμβάνουν οι επιχειρήσεις του δείγματος (φθίνουσα) είναι η παρακάτω (γεγονός που κρίνεται φυσιολογικό διότι βάσει της σχετικής βιβλιογραφίας, η αξιοπιστία στο χρόνο ανταπόκρισης και στις παρεχόμενες υπηρεσίες αποτελεί κρίσιμο παράγοντα επιτυχίας (Σιφνιώτης, 1997):
 1. αξιοπιστία
 2. ανταπόκρισης
 3. διασφάλισης
 4. κατανόηση
 5. απτή διάσταση.
- οι πραγματικές υπηρεσίες όσον αφορά τις παραμέτρους "διασφάλιση", "ανταπόκριση", και "κατανόηση", υστερούν σε σύγκριση με τις προσδοκώμενες. Αντίθετα, στην απτή διάσταση, οι πραγματικές υπηρεσίες έλαβαν υψηλότερους μέσους όρους από τις προσδοκώμενες, επιβεβαιώνοντας την καλή λειτουργία των υπηρεσιών αναφορικά με τη συγκεκριμένη παράμετρο.
- ο συνολικός δείκτης ποιότητας είναι ίσος με $-42,02$. Η τιμή του δείκτη δείχνει ότι, σύμφωνα με τους ερωτηθέντες, υπάρχει απόκλιση μεταξύ παρεχόμενων και προσδοκώμενων υπηρεσιών. Ωστόσο, αυτή η τιμή του συντελεστή QeS οφείλεται κυρίως στη διάσταση της αξιοπιστίας. Η ανάλυση έδειξε ότι η συγκεκριμένη διάσταση συνεισφέρει κατά 33,26% στη διαμόρφωση του τελικού συντελεστή. Η υψηλή σχετική σημασία της διάστασης, οφειλόμενη στον υψηλό βαθμό ποσοστιαίας σημαντικότητάς της, συμβάλλει στη μείωση της τιμής του τελικού συντελεστή. Αν η διάσταση δεν είχε υπολογιστεί στο μοντέλο, η τιμή του σχετικού συντελεστή θα ήταν μικρότερη.

4. ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

4.1. Κλάδος Δραστηριοποίησης

Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι οι επιχειρήσεις που συνεργάζονται με εταιρείες 3PL's μπορούν να προέρχονται από οποιονδήποτε κλάδο της ελληνικής αγοράς καθώς παρατηρείται ότι στη συγκεκριμένη έρευνα το δείγμα των επιχειρήσεων προέρχεται από δεκαπέντε (15) διαφορετικούς κλάδους.

Η δραστηριοποίηση σε νέους κλάδους της οικονομίας εκτός των καταναλωτικών αγαθών προσφέρει ακόμα μεγαλύτερα περιθώρια ανάπτυξης. Αγορές όπως το πετρέλαιο, το τσιμέντο, ο σίδηρος, τα οικοδομικά υλικά, οι τηλεπικοινωνίες, ο ψυχαγωγικός τομέας, ο τουρισμός, η υγεία είναι τομείς στους οποίους δεν έχουν ακόμα εισέλθει τα Logistics όσον αφορά την Ελλάδα και επομένως οι εταιρίες 3PL θα παίξουν πολύ σημαντικό ρόλο στο μέλλον. Ωστόσο η δραστηριοποίηση σε νέους κλάδους (όπως αυτοί της υγείας και του τουρισμού) προϋποθέτει μεγάλη εξειδίκευση ενώ η αποφυγή λαθών όπως η ολοκληρωτική λειτουργία των 3PL με το κριτήριο της ελαχιστοποίησης του κόστους είναι απαραίτητη.

4.2. Έδρα Επιχείρησης

Με βάση τα στοιχεία της έρευνας συμπεραίνουμε ότι μια επιχείρηση – πελάτης απευθύνεται σε ένα 3PL συνεργάτη με βάση γεωγραφικά κριτήρια καθώς, σύμφωνα με την παρούσα μελέτη, ο κύριος όγκος των επιχειρήσεων του δείγματος επιλέγουν μια 3PL επιχείρηση με βάση την περιοχή που δραστηριοποιούνται και κατά πόσο βρίσκεται σε κοντινή απόσταση ή όχι. Επίσης στο δείγμα παρατηρούνται και επιχειρήσεις – πελάτες οι οποίες δραστηριοποιούνται σε περιοχές της Νότιας Ελλάδας αλλά και εκτός Ελλάδας. Αυτό δείχνει την πρόθεση των επιχειρήσεων 3PL για κάλυψη όσο το δυνατό μεγαλύτερου γεωγραφικού χώρου αλλά και επέκταση των δραστηριοτήτων τους σε νέες αγορές.

Η επιτακτική ανάγκη των εταιριών 3PL για διαφοροποίηση οδηγεί σε λύσεις εντός και εκτός των συνόρων. Η διεύρυνση σε ζωτικούς κλάδους της ελληνικής οικονομίας, εκτός των τροφίμων και των προϊόντων ευρείας κατανάλωσης, η επέκταση στον Δημόσιο Τομέα και κυρίως η γεωγραφική επέκταση στην περιοχή των

Βαλκανίων χρησιμοποιώντας ως "όχημα" τους υφιστάμενους πελάτες τους που έχουν ήδη δραστηριοποιηθεί στην περιοχή αποτελούν τις μελλοντικές προοπτικές ανάπτυξης του κλάδου. Η αξιοποίηση της γεωστρατηγικής θέσης της Ελλάδας μπορεί να οδηγήσει στην δημιουργία μιας αξιόπιστης διαμετακομιστικής πύλης εμπορευμάτων από την Ευρώπη προς την Ασία και την Αφρική και αντιστρόφως. Οι επιχειρήσεις θα πρέπει να σχεδιάσουν πως θα κάνουν Outsourcing στις νέες αγορές και πως θα εφαρμόσουν καινούργιες πρακτικές μεταφοράς και προώθησης προϊόντων. Η παγκόσμια οικονομία βρίσκεται σε ένα μεταβατικό στάδιο που οδηγεί ακόμα πιο κοντά σε αυτό που ονομάζουνε παγκόσμιο χωριό.

Επιπρόσθετα, τα Βαλκάνια συνιστούν νέες αγορές που παρουσιάζουν πολλές επιχειρηματικές ευκαιρίες. Η ευρύτερη περιοχή της Βαλκανικής και οι χώρες της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης με τους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης κάνουν ελκυστική την εφαρμογή και διείσδυση καινοτόμων λύσεων, όπως αυτή του Outsourcing. Ο κορεσμός των εγχώριων αγορών καθώς και η ευνοϊκή φορολόγηση που ισχύει στις χώρες αυτές έχουν στρέψει πολλούς επενδυτές προς αυτή την κατεύθυνση. Είναι κέντρα με πληθυσμιακή πυκνότητα και οικονομική δραστηριότητα που αποτελούν παράλληλα και τοποθεσίες χαμηλού κόστους. Επίσης η γεωγραφική τους θέση αποτελεί κλειδί για τις οδικές, σιδηροδρομικές, παραποτάμιες, θαλάσσιες, και εναέριες μεταφορές. Βέβαια οι χώρες αυτές κρύβουν και αρκετά μειονεκτήματα καθώς το αποσταθεροποιημένο πολιτικό περιβάλλον, η ανυπαρξία υποδομών και ο "ερασιτεχνισμός" φρενάρουν τις υπερβολικές προσδοκίες.

4.3. Σημαντικότητα των πέντε διαστάσεων

Όσον αφορά την αξιολόγηση των υπηρεσιών που λαμβάνουν οι επιχειρήσεις, η ανάλυση έδειξε ότι οι διαστάσεις με τους υψηλότερους μέσους όρους (άρα και τους υψηλότερους βαθμούς ικανοποίησης) είναι εκείνη της αξιοπιστίας (Mean Score: 4,7609) και ακολουθεί εκείνη της ανταπόκρισης (Mean Score: 4,6087) με μικρή διαφορά από εκείνη της διασφάλισης (Mean Score: 4,5652).

Από τα παραπάνω στοιχεία καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι επιχειρήσεις – πελάτες δίνουν μεγαλύτερη βάση στην Αξιοπιστία για την επιλογή ενός 3PL συνεργάτη, γεγονός που σημαίνει ότι περιμένουν από τη 3PL επιχείρηση να είναι ικανή να παρέχει την υπηρεσία με συνέπεια, ακρίβεια και εγκυρότητα.

Η αδυναμία, κάποιες φορές, του 3PL συνεργάτη να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της επιχείρησης – πελάτη μπορεί να οφείλεται σε διάφορους παράγοντες που χρήζουν εξέτασης. Αρχικά μπορεί να οφείλεται στο ότι η διοίκηση λειτουργιών της 3PL επιχείρησης είναι αναποτελεσματική και ακόμη η τεχνολογία, τα συστήματα και κυρίως το ανθρώπινο δυναμικό της επιχείρησης να μην αποδίδουν σύμφωνα με το επιθυμητό επίπεδο. Επίσης η έλλειψη τεχνολογικής – λειτουργικής υποστήριξης συμβάλει αρνητικά στην ακρίβεια και την εγκυρότητα της επιχείρησης 3PL. Ο επανασχεδιασμός των συστημάτων ελέγχου και των μεθόδων επίβλεψης μπορούν να αποτελέσουν λύση.

Σε αρκετές περιπτώσεις επίσης, οι εργαζόμενοι θεωρούν ότι οι προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την επιχείρηση δεν τους επιτρέπουν να εξυπηρετήσουν τους πελάτες όπως θα έπρεπε, ώστε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες τους. Η αντίληψη αυτή περιορίζει το βαθμό υποκίνησής τους και η διοίκηση θα πρέπει να αντιμετωπίσει αυτή την κατηγορία αιτιών, είτε με εκπαίδευση των εργαζομένων που θα αποσκοπεί στην ενημέρωσή τους για τους υφιστάμενους περιορισμούς στην απόδοσή τους, είτε με αλλαγές στα συστήματα επίβλεψης. Είναι πιθανό να μην έχει προσληφθεί το κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό, οι εργαζόμενοι να μην έχουν προσαρμοστεί στα συστήματα της επιχείρησης, να εμπλέκονται στις εργασίες τους πολλές γραφειοκρατικές διαδικασίες που εμποδίζουν το προσωπικό να ασχοληθεί με τις πραγματικές ανάγκες των πελατών, ή ακόμη η τεχνολογία και τα λειτουργικά συστήματα της επιχείρησης να μην αποδίδουν σωστά. Η κατάλληλη κατανομή καθηκόντων του προσωπικού, η εντατική εκπαίδευσή του, αλλά και η πραγματοποίηση αλλαγών στα λειτουργικά συστήματα, αποτελούν τρόπους επίλυσης του συγκεκριμένου προβλήματος.

4.4. Σύγκριση των παραμέτρων των πέντε διαστάσεων ως προς τις προσδοκώμενες και πραγματικές υπηρεσίες

Βάσει των ευρημάτων της έρευνας παρατηρείται ότι, όσον αφορά τις παραμέτρους "διασφάλιση", "ανταπόκριση", και "κατανόηση", οι πραγματικές υπηρεσίες υστερούν σε σύγκριση με τις προσδοκώμενες. Αντίθετα, στην απτή διάσταση, οι πραγματικές υπηρεσίες έλαβαν υψηλότερους μέσους όρους από τις προσδοκώμενες, επιβεβαιώνοντας την καλή λειτουργία των υπηρεσιών αναφορικά με τη συγκεκριμένη παράμετρο.

Το φαινόμενο αυτό, δηλαδή η απόκλιση μεταξύ του τι υπόσχεται μια επιχείρηση 3PL ότι θα προσφέρει στους πελάτες της και σε αυτό που τελικά είναι σε θέση να τους προσφέρει οφείλεται σε διάφορους παράγοντες. Όπως κάθε άλλη επιχείρηση, έτσι και μια επιχείρηση 3PL μέσα από τα κανάλια προσωπικής (π.χ. πωλητές, εργαζόμενοι που εξυπηρετούν) αλλά και μη-προσωπικής επικοινωνίας (π.χ. διαφήμιση, direct marketing), δίνει συνεχώς υποσχέσεις στους πελάτες της αναφορικά με το τι μπορούν αυτοί να περιμένουν από την επιχείρηση.

Το εν λόγω πρόβλημα δημιουργείται όταν:

- οι προσωπικές πωλήσεις ή οι δημόσιες σχέσεις υπόσχονται περισσότερα ή παρουσιάζουν διαφορετικά το επίπεδο της υπηρεσίας,
- υπάρχει ανεπαρκής επικοινωνία σε οριζόντιο επίπεδο μεταξύ των τμημάτων της επιχείρησης,
- υπάρχει έλλειψη συντονισμού μεταξύ της προσπάθειας της επιχείρησης να προσφέρει τις υπηρεσίες και της προσπάθειας να κάνει γνωστό τι υπηρεσίες προσφέρει,
- παρατηρούνται διαφορές πολιτικής και διαδικασιών στα κανάλια διανομής.

Η προσπάθεια επιτυχημένης αντιμετώπισης του προβλήματος προϋποθέτει καταρχήν τη συνεργασία του τμήματος Marketing και των Λειτουργιών Εξυπηρέτησης, ώστε η διαδικασία μέσα από την οποία η επιχείρηση 3PL παρέχει τις υπηρεσίες της να αντανakλά τις υποσχέσεις της προς τους πελάτες της. Παράλληλα κρίνεται αναγκαία η αποφυγή κάθε επικοινωνίας που αυξάνει τις προσδοκίες των πελατών της επιχείρησης χωρίς να υπάρχει η δυνατότητα η εταιρεία τελικά να ανταποκριθεί στις προσδοκίες αυτές.

4.5. Συμβολή των διαστάσεων στη διαμόρφωση του τελικού συντελεστή QoS

Με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας προκύπτει ότι ο συνολικός δείκτης ποιότητας είναι ίσος με -42,02. Η τιμή του δείκτη δείχνει ότι, σύμφωνα με τους ερωτηθέντες, υπάρχει απόκλιση μεταξύ παρεχόμενων και προσδοκώμενων υπηρεσιών.

Ωστόσο, αυτή η τιμή του συντελεστή QeS οφείλεται κυρίως στη διάσταση της αξιοπιστίας. Η ανάλυση έδειξε ότι η συγκεκριμένη διάσταση συνεισφέρει κατά 33,26% στη διαμόρφωση του τελικού συντελεστή. Η υψηλή σχετική σημασία της διάστασης, οφειλόμενη στον υψηλό βαθμό ποσοστιαίας σημαντικότητάς της, συμβάλλει στη μείωση της τιμής του τελικού συντελεστή. Αν η διάσταση δεν είχε υπολογιστεί στο μοντέλο, η τιμή του σχετικού συντελεστή θα ήταν μικρότερη.

Αντίστοιχα, η διάσταση που επηρεάζει θετικά το μοντέλο είναι η "απτή διάσταση". Το ποσοστό σχετικής σημασίας της απτής διάστασης είναι 26,89%, ενώ, λόγω των θετικών τιμών των τεσσάρων παραμέτρων της, ο συντελεστής QeS αυξήθηκε σημαντικά. Στην περίπτωση που η απτή διάσταση είχε αποκλειστεί από το μοντέλο, ο συντελεστής QeS θα ήταν μικρότερος κατά 60,17%.

Οι δύο παραπάνω διαστάσεις, "αξιοπιστία" και "απτή διάσταση", είναι εκείνες που επηρεάζουν περισσότερο την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών των εταιριών.

Το χάσμα που οφείλεται στη διάσταση "αξιοπιστία", έχει τη βάση του στις παραμέτρους:

- "η επιχείρηση παρέχει την υπηρεσία στον προκαθορισμένο χρόνο",
- "οι εργαζόμενοι κατανοούν τις συγκεκριμένες ανάγκες του πελάτη δείχνοντας ιδιαίτερη προσοχή",
- "η επιχείρηση διαχειρίζεται αποτελεσματικά τα παράπονα και τα προβλήματα των πελατών της".

Οι τρεις παραπάνω παράμετροι επηρεάζουν το 81,6% του χάσματος που αναφέρεται στη διάσταση και 17,4% του συνολικού χάσματος που προέκυψε από τη χρήση του μοντέλου ServQual. Αντίθετα, οι παράμετροι που αναφέρονται στα υλικά διαχείρισης, στην εμφάνιση των εργαζομένων και στην εμφάνιση των εγκαταστάσεων της επιχείρησης, συμβάλλουν στο 87,8% της αύξησης του συντελεστή QeS.

4.6. Συνεισφορά χαρακτηριστικών στις παρεχόμενες υπηρεσίες, με βάση τους ερωτηθέντες

Βάσει των αποτελεσμάτων της έρευνας συμπεραίνουμε ότι τα χαρακτηριστικά τα οποία κατέδειξαν οι ερωτώμενοι ως τα πιο σημαντικά στις παρεχόμενες υπηρεσίες από μια 3PL επιχείρηση είναι τα παρακάτω:

- "η επιχείρηση τηρεί τις υποσχέσεις της σε ότι αφορά στην παροχή της υπηρεσίας",
- "η επιχείρηση παρέχει την υπηρεσία στον προκαθορισμένο χρόνο",
- "οι πελάτες μπορούν να είναι σίγουροι ότι η υπηρεσία που παρασχέθηκε έγινε σωστά".

Συμπεραίνουμε πως για ακόμη μία φορά οι ερωτώμενοι επισημαίνουν τη σημαντικότητα στην ακρίβεια της παρεχόμενης υπηρεσίας καθώς και την συνέπεια και εγκυρότητα του 3PL συνεργάτη τους. Συγκρίνοντας τα στοιχεία της προηγούμενης ενότητας, γίνεται εύκολα αντιληπτό πως σε ότι αφορά στο επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών από τους 3PL συνεργάτες τους, οι επιχειρήσεις – πελάτες εμφανίζονται δυσαρεστημένες.

Το γεγονός μπορεί να οφείλεται στην ανυπαρξία ενός συγκεκριμένου θεσμικού πλαισίου η οποία αποτελεί έναν σημαντικό, ανασταλτικό παράγοντα στην σωστή λειτουργία των 3PL εταιριών στην Ελλάδα και θεωρείται, όχι άδικά, ίσως το σημαντικότερο τροχοπέδη στην ανάπτυξη ελληνικών 3PL εταιριών. Δυστυχώς για την ελληνική πολιτεία οι επιχειρήσεις 3PL ήταν μέχρι πριν λίγο καιρό ανύπαρκτες και συνεπώς δεν έχει δημιουργηθεί ένα ώριμο θεσμικό πλαίσιο, που να καθορίζει τη λειτουργία τους. Δεν υπάρχει ειδικό ρυθμιστικό πλαίσιο, που να θέτει όρους και προϋποθέσεις άσκησης του επαγγέλματος, με αποτέλεσμα να μη διασφαλίζεται η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και να μην προστατεύονται οι επιχειρήσεις που λειτουργούν με σωστά πρότυπα. Το ρυθμιστικό πλαίσιο πρέπει να είναι μια βασική προτεραιότητα της πολιτείας.

Τέλος, άλλη μια βασική προτεραιότητα, που πρέπει να έχουν οι ελληνικές εταιρείες 3PL, είναι να αυξήσουν τα μεγέθη τους. Αυτό είναι κάτι αρκετά δύσκολο, γιατί όσον αφορά στους αποθηκευτικούς χώρους, η αγορά γης, ιδιαίτερα στα μεγάλα

αστικά κέντρα έχει φτάσει σε δυσθεώρητα ύψη, ενώ όσον αφορά στις μεταφορές, υπάρχουν οι γνωστοί περιορισμοί της κλειστής αγοράς των αδειών δημόσιας χρήσης. Στην περίπτωση αυτή η πολιτεία οφείλει να κάνει παράλληλα βήματα, ώστε να διευκολύνει την πρόσβαση των επιχειρήσεων σε κεφάλαια και να διευκολύνει τις επενδύσεις με μεγαλύτερα ποσοστά επιδοτήσεων και να λύνει με δίκαιο τρόπο το πρόβλημα των αδειών δημόσιας χρήσης. Επίσης πρέπει να επιταχύνει τη δημιουργία των εμπορευματικών κέντρων, τα οποία θα πρέπει επιτέλους να κατασκευαστούν σε συνδυασμό με την ανάπτυξη των σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών.

Συμπερασματικά αναφέρουμε πως το επίπεδο παρεχόμενων υπηρεσιών από τις 3PL επιχειρήσεις χρήζει ιδιαίτερης βελτίωσης καθώς επίσης και η αναβάθμιση του συνόλου των λειτουργιών τους, γεγονός που θα αποτελέσει και τον κινητήριο μοχλό για την περαιτέρω ανάπτυξη του κλάδου στο μέλλον.

4.7. Σημαντικότητα ενεργειών του 3PL συνεργάτη, οι οποίες προσδοκείται ότι θα βελτιώσουν την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών του

Όσον αφορά τη σημαντικότητα των ενεργειών του 3PL συνεργάτη, οι οποίες προσδοκείται ότι θα βελτιώσουν την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών του, οι ερωτηθέντες θεωρούν περισσότερο σημαντικό το να δίνεται έμφαση στις ανάγκες των πελατών λαμβάνοντας μέσο όρο 2,86. Ακολουθεί η εστίαση στην ευελιξία εκτέλεσης των παρεχόμενων υπηρεσιών με βάση τις ανάγκες ή τα προβλήματα των πελατών με μέσο όρο 2,84. Τελευταίες στις προτιμήσεις των ερωτώμενων έρχονται η έμφαση στη βελτίωση της αμφίδρομης επικοινωνίας μεταξύ επιχείρησης και πελάτη, με μέσο όρο 2,73 και η εστίαση στην περαιτέρω επιμόρφωση του προσωπικού με μέσο όρο 2,49.

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία, συμπεραίνουμε ότι, όπως παρατηρήθηκε και από τη συζήτηση των παραπάνω αποτελεσμάτων, υπάρχει δυσαρέσκεια, από την πλευρά των ερωτώμενων, για το επίπεδο των υπηρεσιών που τους παρέχονται από τους 3PL συνεργάτες τους. Οι επιχειρήσεις 3PL καλούνται να επαναπροσδιορίσουν την αποτελεσματικότητα των λειτουργιών τους καθώς και την αποδοτικότητά τους ως προς αυτά που τις ζητούνται. Η βελτίωση της αμφίδρομης επικοινωνίας μεταξύ 3PL και πελάτη καθώς και η καλύτερη πληροφόρηση σχετικά με τις ανάγκες των επιχειρήσεων – πελατών κρίνονται απαραίτητα για την από κοινού ωφέλεια και των δύο μερών.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Με το παρόν κεφάλαιο ολοκληρώνεται η εξέταση του κλάδου των Third Party Logistics στην εγχώρια αγορά. Στόχος του συγκεκριμένου κεφαλαίου δεν είναι η σύνοψη των ευρημάτων της μελέτης, αλλά η αναπαραγωγή των κυριότερων συμπερασμάτων σε συνδυασμό με τις εκτιμήσεις για τη μελλοντική πορεία του κλάδου, καθώς και την παράθεση προτάσεων η οποίες θα βελτιώσουν τη λειτουργία των 3PL εταιρειών και θα βοηθήσουν στην περαιτέρω ανάπτυξη του κλάδου των Logistics.

Τα κυριότερα συμπεράσματα που παρουσιάζονται στην παρακάτω ομαδοποιούνται σε γενικά και ειδικά.

Γενικά συμπεράσματα

Οι σύγχρονες επιχειρήσεις παραγωγής και διάθεσης αγαθών αποτελούν τον πυλώνα της οικονομικής ανάπτυξης μιας χώρας. Στο περιβάλλον του διεθνούς ανταγωνισμού, η ικανότητα να διατίθεται το κατάλληλο προϊόν στους κατάλληλους πελάτες, την κατάλληλη στιγμή και στο κατάλληλο κόστος αποτελεί προϋπόθεση για την οικονομική επιβίωση των εμπλεκόμενων οργανισμών και για την οικονομική τους ευρωστία. Η παροχή των προϊόντων στα τελικά σημεία πώλησης είναι και η κεντρική διεπαφή των επιχειρήσεων με τους πελάτες τους. Η έγκαιρη και κοστολογικά αποτελεσματική διανομή των αγαθών όλο και περισσότερο εντάσσεται στην κεντρική πολιτική τους. Η επιτυχία μιας επιχείρησης κρίνεται από την καθημερινή της επίδοση και από την επίτευξη των στόχων της. Η επιχείρηση χρειάζεται πελάτες ικανοποιημένους που θα επαναλάβουν τις παραγγελίες τους. Η καθημερινή, λοιπόν, ικανοποίηση των πελατών και απόδοση της διαδικασίας της εφοδιαστικής αλυσίδας, είναι από τα βασικά στοιχεία της επιτυχίας.

Στο πλαίσιο συγγραφής της εργασίας, η αναζήτηση, εύρεση και επεξεργασία των πληροφοριών και η εμβάθυνση στα χαρακτηριστικά των εξεταζόμενων αντικειμένων, ενέτειναν το ενδιαφέρον και τον προβληματισμό για τις επερχόμενες εξελίξεις στον κλάδο των Logistics και του Outsourcing. Κυρίως, για τη μορφή των μέχρι τώρα προσφερόμενων υπηρεσιών υποστήριξης των αλυσίδων εφοδιασμού αλλά και για τον μελλοντικό "εξαναγκασμό" της διαφοροποίησής τους, λόγω του συνεχούς

μεταβαλλόμενου, διεθνώς, επιχειρηματικού και πολιτικο - οικονομικού περιβάλλοντος.

Η διοίκηση Logistics αποτελεί σήμερα κρίσιμο παράγοντα επιτυχίας στις επιχειρήσεις. Σκοπός της διοίκησης Logistics είναι η βέλτιστη εξυπηρέτηση του πελάτη κάτω από το πνεύμα της ολικής ποιότητας και της βελτιστοποίησης του κόστους. Ο σχεδιασμός της εφοδιαστικής αλυσίδας, πρέπει να πηγάζει από την καλύτερη εξυπηρέτηση του πελάτη, γι' αυτό η αναδιοργάνωση, η συνεχής βελτίωση και η μέτρηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητάς της πρέπει να γίνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Το Outsourcing αποτελεί κρίσιμη επιλογή τόσο από πλευράς επιλογής προμηθευτή, όσο και από πλευράς επιλογής της δραστηριότητας προς ανάθεση. Το Outsourcing μπορεί να προσφέρει μια σειρά πλεονεκτημάτων στην επιχείρηση αλλά και μειονεκτημάτων και κινδύνων που πρέπει να εξεταστούν. Στο πνεύμα αυτό, οι 3PL δύναται να προσδώσουν πλεονεκτήματα και να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης, λόγω του ότι επενδύουν σε παραγωγικούς χώρους, μέσα και τεχνολογία διότι το κόστος επιμερίζεται σε πολλούς πελάτες. Η επιλογή ενός 3PL συνεργάτη, πρέπει να γίνεται βάσει κριτηρίων, να προδιαγράφονται εξ αρχής οι αναγκαιότητες, τα όρια ευθύνης και το προσφερόμενο επίπεδο των υπηρεσιών, να γίνεται συνεχής έλεγχος της απόδοσης και να ορίζονται δείκτες και στόχοι βελτίωσης.

Η άποψη που υπήρχε για τα Logistics έχει αλλάξει δραστικά τα τελευταία χρόνια. Από την αρχική άποψη ότι πρόκειται για αναγκαίο κακό που επισυνάπτει κόστος, γίνεται ολοένα και πιο αντιληπτό ότι αν και η μετακίνηση και η αποθήκευση συνεπάγονται κάποιο κόστος, εντούτοις τα Logistics προσθέτουν αξία σε ένα προϊόν και στην επιχείρηση γενικότερα. Οι επιχειρήσεις ανταγωνίζονται είτε βάσει της τιμής, είτε βάσει της εξυπηρέτησης ή και των δύο. Για την επίτευξη κάθε στόχου τα Logistics μπορούν να συνεισφέρουν με πολλούς τρόπους. Όταν μια επιχείρηση ανταγωνίζεται βάσει του κόστους, τα Logistics συνεισφέρουν στην κατεύθυνση αυτή μέσω της αύξησης του βαθμού χρησιμοποίησης των παραγωγικών και μεταφορικών πόρων και μέσω της μείωσης των διατηρούμενων αποθεμάτων. Όταν μια επιχείρηση ανταγωνίζεται βάσει της εξυπηρέτησης, τα Logistics συνεισφέρουν στην κατεύθυνση αυτή μέσω της αύξησης της διάθεσης (πολλά κανάλια διανομής), μέσω της αύξησης της ανταποκρισιμότητας, της αξιοπιστίας, της παράδοσης και της εξειδικευμένης διάθεσης ανά πελάτη. Συνοψίζοντας, τα Logistics αποτελούν εργαλείο ανάδειξης

συγκριτικού πλεονεκτήματος και μέσο επίτευξης στρατηγικών στόχων, προσθέτοντας σε αξία παρά σε κόστος.

Η εποχή μας αναμφισβήτητα χαρακτηρίζεται από έντονο ανταγωνισμό και αυξημένη καταναλωτική διάθεση. Οι σύγχρονες λοιπόν εταιρείες προκειμένου να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τον ανταγωνισμό, υποχρεώνονται να μειώσουν το κόστος τους και παράλληλα να διαθέτουν ένα σύνολο πληροφοριών οι οποίες θα συμβάλλουν στη σωστή λειτουργία και οργάνωση του δικτύου διανομής τους.

Στη χώρα μας, η συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρήσεων αποθηκεύει και διακινεί τα προϊόντα της αυτόνομα. Η δημιουργία σύγχρονων αποθηκευτικών κέντρων και ανταγωνιστικών καναλιών διανομής, είναι εξαιρετικά δύσκολη, αν αναλογιστεί κανείς το υψηλό κόστος Logistics που απορρέει. Παράλληλα, η λειτουργία ενός αυτόνομου κυκλώματος Logistics, έχει σαν αποτέλεσμα την αύξηση του σταθερού κόστους της επιχείρησης.

Οι επιχειρήσεις της Ευρωπαϊκής αγοράς, σε αντίθεση με την ελληνική πραγματικότητα, έχουν από καιρό συνηθίσει να αναθέτουν μέρος ή το σύνολο των δραστηριοτήτων του κυκλώματος Logistics σε εξειδικευμένες εταιρείες Third Party Logistics (3PL) έτσι ώστε να εξαλείψουν τα σταθερά τους έξοδα και να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητά τους.

Οι εξειδικευμένες εταιρείες Third Party Logistics επιτυγχάνουν οικονομίες κλίμακας με τη συγκέντρωση δραστηριοτήτων, την εξειδίκευση και την εμπειρία που διαθέτουν και έτσι μπορούν να προσφέρουν οικονομία, ποιότητα και ανταγωνιστικές υπηρεσίες Logistics.

Στη χώρα μας το ποσοστό των επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν εξωτερικούς συνεργάτες Third Party Logistics χαρακτηρίζεται πάρα πολύ μικρό σε σύγκριση με την υπόλοιπη Ευρώπη.

Η σωστή και αποτελεσματική συνεργασία επιχειρήσεων με μια εταιρεία 3PL δε βασίζεται μόνο στα πλεονεκτήματα που προσφέρουν οι παραδοσιακές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο κύκλωμα παροχής υπηρεσιών, αποθήκευσης και διανομής. Οι απαιτήσεις των σύγχρονων επιχειρήσεων μπορούν να καλυφθούν από υπηρεσίες όπως:

- Δυνατότητα αποθήκευσης εμπορευμάτων
- Εγγύηση σωστής φύλαξης και προστασία προϊόντων

- Εύκολη προσπέλαση και γρήγορη διακίνηση των εμπορευμάτων
- Χρησιμοποίηση βασικών οδικών κόμβων
- Ευελιξία στην παραλαβή και αποθήκευση κάθε τύπου εμπορευμάτων (παλέτες διαφόρων ειδών και υψών, κιβώτια, μικροαντικείμενα, διαφημιστικά υλικά, κλπ.).

Ειδικά συμπεράσματα

- Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι οι επιχειρήσεις που συνεργάζονται με εταιρείες 3PL's προέρχονται από διάφορους κλάδους της ελληνικής αγοράς.
- Η έρευνα επικεντρώνεται στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης με αγοραστικό κοινό σε όλες τις περιοχές της Βόρειας Ελλάδας, γεγονός που αποτελούσε και στόχο της εργασίας.
- Οι απαντήσεις αποδεικνύουν τη σημαντικότητα των 3PL's καλύπτοντας και αγορές με αυξημένες απαιτήσεις όπως αυτές του εξωτερικού.
- Επίσης τα αποτελέσματα αναδεικνύουν τη σημαντικότητα των 3PL's που υποστηρίζουν επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται πολλά χρόνια στην αγορά.
- Η αξιοπιστία και η ανταπόκριση αποτελούν τις σημαντικότερες απαιτήσεις των πελατών των 3PL's.
- Οι πραγματικές υπηρεσίες όσον αφορά τις παραμέτρους "διασφάλιση", "ανταπόκριση" και "κατανόηση", υστερούν σε σύγκριση με τις προσδοκώμενες.
- Γενικά οι επιχειρήσεις (πελάτες) των 3PL's είναι σχετικά ικανοποιημένες από τις υπηρεσίες που λαμβάνουν αλλά είναι προφανές ότι υπάρχουν μεγάλα περιθώρια βελτίωσης ιδιαίτερα σε θέματα αξιοπιστίας και ανταπόκρισης.

Προτάσεις για μελλοντική έρευνα

Ολοκληρώνοντας την έρευνα, η ομάδα εργασίας εκτιμά ότι η έρευνα μπορεί να επεκταθεί και στις μεγάλες επιχειρήσεις του κλάδου ή σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη Νότια Ελλάδα ώστε να αποκτηθεί μια πληρέστερη εικόνα του επιπέδου υπηρεσιών που παρέχουν οι επιχειρήσεις 3PL.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Διεθνής

Cap Gemini & Georgia Institute of Technology. (2008). *The State of Logistics Outsourcing: 2008 Third-Party Logistics: results and findings of the 13th annual study*. (13η έκδοση). USA, Atlanta: Langley, J. C. & Cap Gemini.

Engels, W. D. (1980). *Alexander the Great and the Logistics of the Macedonian Army*. California: California Press.

Mentzer, J. T. (2004). *Fundamentals Of Supply Chain Management: Twelve Drivers Of Competitive Advantage*. Thousand Oaks, California: Sage.

Milakovich, E. M. (1995). *Improving Service Quality: Achieving High Performance in the Public and Private Sectors*. New York: CRC Press.

Pantikidis, S. (2007). *A Comparison of the Greek Logistics Outsourcing Market with the Rest Europe*. Διπλωματική Εργασία. University of Warwick. U.K.

Parasuraman, A., Zeithaml, V. A., & Berry, L. L. (1990). *Delivering Quality Service. Balancing Customer Perceptions and Expectations*. New York: Free Press.

Ελληνική

Ζαγοριανός, Α. (2007, Ιούλιος - Αύγουστος). *Χρήσιμες πληροφορίες για τους επιδοτούμενους*. *Logistics & Management*, 37, 78-79.

Κλαδική Μελέτη ICAP. (2003). *Third Party Logistics (3η Έκδοση)*. Ελλάδα: Συγγραφική ομάδα ICAP.

Κλαδική Μελέτη ICAP. (2005). *Third Party Logistics (4η Έκδοση)*. Ελλάδα: Συγγραφική ομάδα ICAP.

Κλαδική Μελέτη ICAP. (2006). *Third Party Logistics (5η Έκδοση)*. Ελλάδα: Συγγραφική ομάδα ICAP.

Κλαδική Μελέτη ICAP. (2007). *Third Party Logistics (6η Έκδοση)*. Ελλάδα: Συγγραφική ομάδα ICAP.

Λαζαρόπουλος, Χ. (2007, Σεπτέμβριος). *Έτσι θα δοθούν οι επιχορηγήσεις*. *Logistics & Management*, 60, 28-30.

Μακιού, Σ. (2006, Απρίλιος). *Οφέλη από το Outsourcing και τους 3rd Parth Logistics providers*. Ανακοίνωση σε Εκδήλωση της Ελληνικής Εταιρείας Logistics - Παράρτημα Θεσ/νίκης (SOLE). Θεσσαλονίκη.

Μανιάτη, Μ. (2007, Σεπτέμβριος). *Επιδοτήσεις Εταιρειών Logistics - Τρία Επίπεδα Ενισχύσεων*. *Logistics & Management*, 60, 72-73.

Παπαρούνης, Α. (2007, Μάρτιος). *Third Party: Τα έξι κρίσιμα θέματα των Logistics που πρέπει να προσέχουν οι επιχειρηματίες - 3PL: Νέες ευκαιρίες ή "Περίπτωση Εβρου*. *Logistics & Management*, 55, 60-61.

Σιφνιώτης, Χ. Κ. (1997). *Logistics Management: Θεωρία και Πράξη*. Αθήνα: Παπαζήση.

Στεργιόπουλος, Φ. (2005, Ιούλιος - Αύγουστος). *Ενισχύσεις για την εφοδιαστική αλυσίδα*. *Logistics & Management*, 37, 118-119.

Διαδίκτυο

Babakus, E. & Boller, G. W. (1992). *An empirical assessment of the SERVQUAL scale*. *Journal of Business Research*, 24, 253-268. Ανακτήθηκε στις 18 Νοεμβρίου,

2009, από http://www.sciencedirect.com/science?_ob=ArticleURL&_udi=B6V7S-45K1J2J-46&_user=10&_coverDate=05%2F31%2F1992&_rdoc=5&_fmt=high&_orig=browse&_srch=doc-info%28%23toc%235850%231992%23999759996%23303432%23FLP%23display%23Volume%29&_cdi=5850&_sort=d&_docanchor=&_ct=6&_acct=C000050221&_version=1&_urlVersion=0&_userid=10&md5=d08d00da129c8f266c2e39da8edc4baf

Bourlakis, M. & Bourlakis, C. (2001). *Deliberate and Emergent Logistics Strategies in Food Retailing: a Case Study of the Greek Multiple Food Retail Sector*. Supply Chain Management: An International Journal, 6, 189-200. Ανακτήθηκε στις 19 Νοεμβρίου, 2009, από <http://www.emeraldinsight.com/10.1108/13598540110402728>

Brown, T. J., Churchill Jr., G. A., Nielson Jr., A. C., Peter, J. P. & McManus, J. R. (1993). *Improving the measurement of service quality*. Journal of Retailing 69, 127-139. Ανακτήθηκε στις 18 Νοεμβρίου, 2009, από http://www.sciencedirect.com/science?_ob=ArticleURL&_udi=B6W5D-4HHY27N-6&_user=10&_coverDate=05%2F31%2F1993&_rdoc=6&_fmt=high&_orig=browse&_srch=doc-info%28%23toc%236568%231993%23999309998%23610617%23FLP%23display%23Volume%29&_cdi=6568&_sort=d&_docanchor=&_ct=7&_acct=C000050221&_version=1&_urlVersion=0&_userid=10&md5=fe1d71c8e0a7d39d09e51c14f5ae8f5c

Cronin, J. J. & Taylor, S. A. (1992). *Measuring Service Quality: A Reexamination and Extension*. The Journal of Marketing, 56, 55-68. Ανακτήθηκε στις 18 Νοεμβρίου, 2009, από <http://www.jstor.org/pss/1252296>

Dasgupta, T. (2003). *Using the six-sigma metric to measure and improve the performance of a supply chain*. Total Quality Management, 14, 355–366. Ανακτήθηκε στις 18 Νοεμβρίου, 2009, από http://www.sirim.my/techinfo/P3/Text/tqmb_p355.pdf

Ghobadian, A., Speller, S. & Jones, M. (1994). *Service Quality: Concepts and Models*. International Journal of Quality & Reliability Management, 11, 43-66.

Ανακτήθηκε στις 18 Νοεμβρίου, 2009, από <http://www.emeraldinsight.com/10.1108/02656719410074297>

Gunasekaran, A. & Ngai, E. W. T. (2003). *The successful management of a small logistics company*. International Journal of Physical Distribution & Logistics Management, 33, 825-842. Ανακτήθηκε στις 5 Νοεμβρίου, 2009, από <http://www.emeraldinsight.com/Insight/viewContentItem.do;jsessionid=3542E17E4732F16B90228B5AE9C0CAF1?contentType=Article&contentId=846899>

Hertz, S. & Alfredsson, M. (2003). *Strategic development of Third Party Logistics providers*. Industrial Marketing Management, 32, 139-149. Ανακτήθηκε στις 18 Νοεμβρίου, 2009, από http://ellogistics.lhu.edu.tw/may/course/94_2/logistics/95-3a_期中/四管三A%20D92425151%20邱涵郁%20期中報告4-13/Strategic%20development%20of%20third%20party%20logistics%20providers.pdf

ICAP GROUP (2009, Μάιος). *Η αγορά των Third Party Logistics συνεχίζει την ανοδική της πορεία*. Ανακτήθηκε στις 14 Οκτωβρίου, 2009, από sup.kathimerini.gr/xtra/media/files/meletes/klad/ICAP050509.doc

Lieb, R. & Randall, H. (1996). *A Comparison of the Use of Third Party Logistics Services by Large American Manufacturers, 1991, 1994 & 1995*. Journal of Business Logistics, 17, 305-320. Ανακτήθηκε στις 20 Νοεμβρίου, 2009, από http://findarticles.com/p/articles/mi_qa3705/is_199601/ai_n8751144/?tag=content;col1

Parasuraman, A., Zeithaml, V. A., & Berry, L. L. (1985). *A conceptual model of service quality and its implications for future research*. Journal of Marketing, 49, 41-50. Ανακτήθηκε στις 20 Νοεμβρίου, 2009, από <http://areas.kenan-flagler.unc.edu/Marketing/FacultyStaff/zeithaml/Selected%20Publications/A%20Conceptual%20Model%20of%20Service%20Quality%20and%20Its%20Implications%20for%20Future%20Research.pdf>

Rabinovich, E., Windle, R., Dresner, M. & Corsi, T. (1999). *Outsourcing of integrated logistics functions: An examination of industry practices*. International Journal of Physical Distribution & Logistics Management, 29, 353-374. Ανακτήθηκε στις 20 Νοεμβρίου, 2009, από <http://www.emeraldinsight.com/10.1108/09600039910283587>

Van Hoek, R. (2001). *The Contribution of Performance Measurement to the Expansion of Third Party Logistics Alliances in the Supply Chain*. International Journal of Operations & Produstions, 21, 15-29. Ανακτήθηκε στις 18 Νοεμβρίου, 2009, από <http://www.emeraldinsight.com/10.1108/01443570110358431>

Winter, B., Duwel, P., Turner, R., Binnekade, F., Delfgaauw, G., Lundbom, A., Guttman, B., Bont, S., Luddington, D., Merckx, M., Warrilow, D., Alf, M., Baeyens, A., Visser, E., Ludvigsen, J., Six, K., Willenbrinck, G., Arun, J., Kerckhoven, S., Nasuhioglu, S., Krols, K., Vocht, G., Blessing, F. A. M., Fitch, L., Heumen, J., Powell, R., Damas, P., Mintiens, G., Sterk, H., Evans, N., Tuyn, E., Bulthé, M., Lips, P., Bassett, A., Conneely, R. (2006). Πρακτικά Συνεδρίου με Θέμα: *Outsourcing Logistics 2006: Europe Fortune 500 shippers' views on their 3PL partnerships*. NL, Amsterdam: Marriott Hotel. Ανακτήθηκε στις 20 Νοεμβρίου, 2009 από <http://events.eyefortransport.com/outsourceuro/news.shtml%5C>

Zainuddin, S., (1999). *Public Sector Service Quality: An Empirical Study In The Road Transport Department Of Malaysia*. Ανακτήθηκε στις 27 Νοεμβρίου, 2009, από <http://mgv.mim.edu.my/MMR/9906/990609.htm>

Αντωνιάδης, Α. (2000, Δεκέμβριος). *Η κρίσιμη απόφαση για συνεργασία με Third Party Logistics: 8 + 1 ερωτήματα και απαντήσεις*. Ανακτήθηκε στις 13 Οκτωβρίου, 2009, από <http://www.plant-management.gr/index.php?id=318>

Ευθυμιάτου, Μ. (2008). *Ευρωπαϊκό Action Plan για τα Logistics με έμφαση στις συνδισσόμενες μεταφορές*. Ανακτήθηκε στις 13 Οκτωβρίου, 2009, από <http://www.supply-chain.gr/articles.php?artic=598>

Ευθυμιάτου, Μ. (2008). *Σχεδιάζοντας τα Logistics του μέλλοντος*. Ανακτήθηκε στις 17 Οκτωβρίου, 2009, από <http://www.supply-chain.gr/articles.php?artic=597>

Καλαμαράς, Κ. (2001, Νοέμβριος). *Υπηρεσίες 3rd Party Logistics στην Ελλάδα. Ιδιαιτερότητες και προοπτικές ανάπτυξης*. Ανακτήθηκε στις 17 Νοεμβρίου, 2009, από <http://www.plant-management.gr/index.php?id=1138>

Κονταράτος, Ι. (2002, Φεβρουάριος). *4PL - Fourth Party Logistics: Η επόμενη γενιά Outsourcing στην εφοδιαστική αλυσίδα*. Ανακτήθηκε στις 5 Νοεμβρίου, 2009, από <http://www.plant-management.gr/index.php?id=1298>

Σταλίδης, Σ. (2002, Ιανουάριος). *Outsourced Logistics Κριτήρια επιλογής - Μεθοδολογία αξιολόγησης 3PL, 4PL συνεργιών*. Ανακτήθηκε στις 2 Δεκεμβρίου, 2009, από <http://www.plant-management.gr/index.php?id=1236>

Σχοινάς, Μ., Ferrer, C. J., Αγγελετόπουλος, Β., Σταύρου, Γ., Φιλαδαρλής, Μ., Βλαχογιάννης, Ε., Κουρτίδης, Λ., Μακρής, Δ., Ηλιάδης, Γ., Σταύρου, Σ., Νικολάρα, Π., Καριπίδη, Δ., Ολυμπίου, Σ., Ιακώβου, Ε. (2004). Πρακτικά από την Ημερίδα με Θέμα: *Logistics 2004 - Δίκτυα Μεταφορών και Διανομών μεταξύ Ε.Ε. και Χωρών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης - Προοπτικές Ανάπτυξης στη Βόρεια Ελλάδα*. Ελλάδα: Θεσσαλονίκη. Ανακτήθηκε στις 20 Οκτωβρίου, 2009, από <http://www.logistics.org.gr/pages/docs/Transport-Logistics-Proceedings-v1.pdf>

Φωτεινός, Φ. (2008, Μάρτιος). *Ουραγός στην Ε.Ε. των "15" η Ελλάδα στον τομέα των Logistics*. Ανακτήθηκε στις 17 Οκτωβρίου, 2009, από <http://www.capital.gr/NewsPrint.asp?id=462348>

Χ.Σ. (2003, Φεβρουάριος). *Οργάνωση Υπηρεσιών 3PL*. Ανακτήθηκε στις 21 Νοεμβρίου, 2009, από <http://www.the.logisticsgroup.gr/gr/servicesd/serv7.htm>

Χ.Σ. (2005, Ιούλιος). *Τί είναι τα Logistics*; Ανακτήθηκε στις 2 Οκτωβρίου, 2009, από <http://www.logistics.org.gr/pages/whatis.asp>

Χ.Σ. (2005, Νοέμβριος). *Hellastat: Μεταφορές - Αποθήκευση - Διακίνηση: Στα Μεγάλα Έργα Υποδομής Πλέον το Στοιχείο της Ανάπτυξης*. Ανακτήθηκε στις 20 Νοεμβρίου, 2009, από <http://www.naftemporiki.gr/presspoint//release.asp?id=76920>

Χ.Σ. (2008). *Ανησυχίες στη διεθνή αγορά logistics για το ακριβό πετρέλαιο*. Ανακτήθηκε στις 11 Οκτωβρίου, 2009, από <http://www.supply-chain.gr/articles.php?artic=572>

Χ.Σ. (2008). *Έτος σταθμός το 2008 για τα ελληνικά λιμάνια*. Ανακτήθηκε στις 12 Οκτωβρίου, 2009, από <http://www.supply-chain.gr/articles.php?artic=566>

Χ.Σ. (2008, Μάρτιος). *Ελδοράδο ο κλάδος Logistics*. Ανακτήθηκε στις 16 Νοεμβρίου, 2009, από <http://www.sofkleousin.gr/archives/11747>

Χασάπης, Ξ. (2002, Ιούλιος). *Ο εκσυγχρονισμός της διαχείρισης προμηθειών και η συμβολή του στην εξοικονόμηση κόστους που επιζητούν οι σύγχρονες επιχειρήσεις*. Ανακτήθηκε στις 13 Οκτωβρίου, 2009, από <http://www.plant-management.gr/index.php?id=1502>

Συγγράμματα για περαιτέρω μελέτη

Coyle, J. J., Bardi, E. J. & Langley Jr., C. J. (2003). *The Management of Business Logistics: A Supply Chain Perspective*. (7th Edition). Canada: Thomson Learning.

Grönroos, C. (2000). *Service Management and Marketing: A Customer Relationship Management Approach*. (2nd Edition). England: John Wiley & Sons Ltd.

Jané, J. & Ochoa, A. (2006). *The Handbook of Logistics Contracts: A Practical Guide to a Growing Field*. New York: Palgrave Macmillan.

Robenson, J. F. & Copachino, W. C. (1994). *The Logistics Handbook*. New York: The Free Press.

Taylor, D. A. (2004). *Supply Chains: A Manager's Guide*. New Jersey: Pearson Education Inc.

Γούναρης, Σ. (2003). *Μάρκετινγκ Υπηρεσιών*. Αθήνα: Εκδόσεις Rosili.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Όλα είναι θέμα Παιδείας

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Παράρτημα Κατερίνης
Τμήμα Τυποποίησης και Διακίνησης
Προϊόντων
Πληροφορίες: Δεληγιαννίδου Σοφία
Ταχ. Διεύθυνση: Κανελλοπούλου 2
Τ.Κ: 60100
Τηλέφωνο: 23510-20940
Fax: 23510-47860
e-mail:logistics@logistics.teithe.gr

Κατερίνη :

Προς:

Σας πιστοποιούμε ότι οι φοιτητές του Τμήματος «Τυποποίησης και Διακίνησης Προϊόντων (Logistics)», του Αλεξάνδρειου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Θεσσαλονίκης, Αναγνωστίδης Δημήτριος και Ταμτάκος Λεωνίδα έχουν αναλάβει την εκπόνηση και συγγραφή Διπλωματικής Εργασίας με θέμα “Αξιολόγηση παρεχόμενων υπηρεσιών σε 3PL επιχειρήσεις”.

Στο πλαίσιο σχετικής έρευνας που πραγματοποιείται, επιχειρείται η συνεργασία σας με στόχο την αξιολόγηση του επιπέδου των παρεχόμενων υπηρεσιών του κλάδου των 3PL επιχειρήσεων μέσω αποστολής ανάλογων ερωτηματολογίων στους συνεργάτες σας. Στην προσπάθεια αυτή η συμβολή σας θεωρείται πολύτιμη.

Σας διαβεβαιώνουμε πως οι απαντήσεις σας θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για τον παραπάνω σκοπό.

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος

Τριανταφύλλου Δημήτριος
Καθηγητής

Στο πλαίσιο σχετικής έρευνας που πραγματοποιείται, επιχειρείται η αξιολόγηση του επιπέδου των παρεχόμενων υπηρεσιών του 3PL συνεργάτη σας. Στην προσπάθεια αυτή η συμβολή σας θεωρείται πολύτιμη. Σας διαβεβαιώνουμε πως οι απαντήσεις σας θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για τον παραπάνω σκοπό.

3PL:
Πελάτης:

Ημερ/νία:

1. Γενικές Πληροφορίες

- **Κλάδος Δραστηριοποίησης:** _____
- **Κύρια Δραστηριότητα:** _____
- **Έδρα:** _____
- **Εξαγωγική Δραστηριότητα:** Ναι Όχι
- **Έτη Δραστηριοποίησης:** <1 1-5 5-10 10-15 >15

2. Παρακαλώ αξιολογήστε τη σημαντικότητα των ακόλουθων ποιοτικών χαρακτηριστικών στις υπηρεσίες της 3PL επιχείρησής που συνεργάζεστε.

	Καθόλου Σημαντική	Λίγο Σημαντική	Σημαντική	Αρκετά Σημαντική	Πολύ Σημαντική
Αξιοπιστία (ικανότητα εκτέλεσης υποσχόμενων υπηρεσιών, ικανότητα εκτέλεσης παρεχόμενου επιπέδου εξυπηρέτησης)					
Ανταπόκριση (ικανοποιητική εξυπηρέτηση σε κρίσιμες καταστάσεις, ανταπόκριση στις ιδιαίτερες απαιτήσεις των πελατών)					
Διασφάλιση (ασφάλεια κατά την εκτέλεση των υπηρεσιών, μείωση κινδύνου, ρίσκου, αβεβαιοτήτων)					
Κατανόηση (κατανόηση αναγκών του πελάτη και παροχή συγκεκριμένης υπηρεσίας, αποτελεσματική διαχείριση παραπόνων)					
Απτή διάσταση (εμφάνιση εγκαταστάσεων, εξοπλισμού, προσωπικού)					

3. Προσδοκώμενες Υπηρεσίες. Ποια είναι η προσδοκία σας για το καθένα από τα ακόλουθα χαρακτηριστικά των παρεχόμενων υπηρεσιών του 3PL συνεργάτη σας.

			Πολύ Χαμηλή	Αρκετά Χαμηλή	Υψηλή	Σχετικά Υψηλή	Πολύ Υψηλή
Αξιοπιστία	A	Η επιχείρηση τηρεί τις υποσχέσεις της σε ότι αφορά στην παροχή της υπηρεσίας					
	B	Η επιχείρηση ενδιαφέρεται αληθινά για την επίλυση των προβλημάτων του πελάτη					
	Γ	Η επιχείρηση παρέχει την υπηρεσία σωστά από την πρώτη φορά					
	Δ	Η επιχείρηση παρέχει την υπηρεσία στον προκαθορισμένο χρόνο					
Ανταπόκριση	A	Η επιχείρηση έχει τη δυνατότητα ικανοποιητικής εξυπηρέτησης σε κρίσιμες καταστάσεις					
	B	Η επιχείρηση έχει τη δυνατότητα ικανοποιητικής εξυπηρέτησης στις ιδιαίτερες απαιτήσεις των πελατών					
	Γ	Οι εργαζόμενοι παρέχουν άμεση εξυπηρέτηση στον πελάτη					
	Δ	Οι εργαζόμενοι πληροφορούν τον πελάτη για τον ακριβή χρόνο παροχής της υπηρεσίας					
Διαφύλιση	A	Η συμπεριφορά των εργαζομένων εμπνέει εμπιστοσύνη στον πελάτη					
	B	Οι πελάτες νοιώθουν ασφαλείς στις συναλλαγές τους με την επιχείρηση					
	Γ	Οι εργαζόμενοι είναι πάντοτε ευγενικοί απέναντι στον πελάτη					
	Δ	Οι εργαζόμενοι έχουν τις απαραίτητες γνώσεις για να απαντήσουν στις ερωτήσεις του πελάτη					
	E	Οι πελάτες μπορούν να είναι σίγουροι ότι η υπηρεσία που παρασχέθηκε έγινε σωστά					
Κατανόηση	A	Η επιχείρηση έχει προσαρμοσμένο ωράριο λειτουργίας για την ικανοποίηση όλων των πελατών της					
	B	Οι εργαζόμενοι δείχνουν προσωπικό ενδιαφέρον για κάθε πελάτη					
	Γ	Η επιχείρηση αποσκοπεί στο μέγιστο δυνατό συμφέρον του πελάτη					
	Δ	Οι εργαζόμενοι κατανοούν τις συγκεκριμένες ανάγκες του πελάτη δείχνοντας ιδιαίτερη προσοχή					
	E	Η επιχείρηση διαχειρίζεται αποτελεσματικά τα παράπονα και τα προβλήματα των πελατών της					
Απτή διάσταση	A	Η επιχείρηση διαθέτει σύγχρονο εξοπλισμό (οχήματα, αποθ. χώροι, κλπ.)					
	B	Οι εγκαταστάσεις της επιχείρησης προσελκύουν με την εμφάνισή τους					
	Γ	Η εμφάνιση των εργαζομένων είναι προσεγμένη					
	Δ	Τα υλικά διαχείρισης (συσκευασίας, αναλώσιμα, κλπ.) που χρησιμοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών βοηθούν τη διεκπεραίωση των καθημερινών συναλλαγών με την επιχείρηση					

4. Αξιολόγηση Παρεχόμενων Υπηρεσιών. Αξιολογήστε την ποιότητα των υπηρεσιών που λαμβάνετε από τον 3PL συνεργάτη σας σε σχέση με το καθένα από τα ακόλουθα χαρακτηριστικά.

			Πολύ Χαμηλή	Αρκετά Χαμηλή	Υψηλή	Σχετικά Υψηλή	Πολύ Υψηλή
Αξιοπιστία	A	Η επιχείρηση τηρεί τις υποσχέσεις της σε ότι αφορά στην παροχή της υπηρεσίας					
	B	Η επιχείρηση ενδιαφέρεται αληθινά για την επίλυση των προβλημάτων του πελάτη					
	Γ	Η επιχείρηση παρέχει την υπηρεσία σωστά από την πρώτη φορά					
	Δ	Η επιχείρηση παρέχει την υπηρεσία στον προκαθορισμένο χρόνο					
Ανταπόκριση	A	Η επιχείρηση έχει τη δυνατότητα ικανοποιητικής εξυπηρέτησης σε κρίσιμες καταστάσεις					
	B	Η επιχείρηση έχει τη δυνατότητα ικανοποιητικής εξυπηρέτησης στις ιδιαίτερες απαιτήσεις των πελατών					
	Γ	Οι εργαζόμενοι παρέχουν άμεση εξυπηρέτηση στον πελάτη					
	Δ	Οι εργαζόμενοι πληροφορούν τον πελάτη για τον ακριβή χρόνο παροχής της υπηρεσίας					
Διασφάλιση	A	Η συμπεριφορά των εργαζομένων εμπνέει εμπιστοσύνη στον πελάτη					
	B	Οι πελάτες νοιώθουν ασφαλείς στις συναλλαγές τους με την επιχείρηση					
	Γ	Οι εργαζόμενοι είναι πάντοτε ευγενικοί απέναντι στον πελάτη					
	Δ	Οι εργαζόμενοι έχουν τις απαραίτητες γνώσεις για να απαντήσουν στις ερωτήσεις του πελάτη					
	E	Οι πελάτες μπορούν να είναι σίγουροι ότι η υπηρεσία που παρασχέθηκε έγινε σωστά					
Κατανόηση	A	Η επιχείρηση έχει προσαρμοσμένο ωράριο λειτουργίας για την ικανοποίηση όλων των πελατών της					
	B	Οι εργαζόμενοι δείχνουν προσωπικό ενδιαφέρον για κάθε πελάτη					
	Γ	Η επιχείρηση αποσκοπεί στο μέγιστο δυνατό συμφέρον του πελάτη					
	Δ	Οι εργαζόμενοι κατανοούν τις συγκεκριμένες ανάγκες του πελάτη δείχνοντας ιδιαίτερη προσοχή					
	E	Η επιχείρηση διαχειρίζεται αποτελεσματικά τα παράπονα και τα προβλήματα των πελατών της					
Απτή διάσταση	A	Η επιχείρηση διαθέτει σύγχρονο εξοπλισμό (οχήματα, αποθ. χώροι, κλπ.)					
	B	Οι εγκαταστάσεις της επιχείρησης προσελκύουν με την εμφάνισή τους					
	Γ	Η εμφάνιση των εργαζομένων είναι προσεγμένη					
	Δ	Τα υλικά διαχείρισης (συσκευασία, αναλώσιμα, κλπ.) που χρησιμοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών βοηθούν τη διεκπεραίωση των καθημερινών συναλλαγών με την επιχείρηση					

5. Συνεισφορά χαρακτηριστικών στις παρεχόμενες υπηρεσίες.

Πόσο συνεισφέρει στην αξιολογία του 3PL συνεργάτη σας το καθένα από τα παρακάτω στοιχεία			Πολύ Χαμηλή	Αρκετά Χαμηλή	Υψηλή	Σχετικά Υψηλή	Πολύ Υψηλή
Αξιολογία	A	Η επιχείρηση τηρεί τις υποσχέσεις της σε ότι αφορά στην παροχή της υπηρεσίας					
	B	Η επιχείρηση ενδιαφέρεται αληθινά για την επίλυση των προβλημάτων του πελάτη					
	Γ	Η επιχείρηση παρέχει την υπηρεσία σωστά από την πρώτη φορά					
	Δ	Η επιχείρηση παρέχει την υπηρεσία στον προκαθορισμένο χρόνο					
Πόσο συνεισφέρει στην ανταπόκριση του 3PL συνεργάτη σας το καθένα από τα παρακάτω στοιχεία			Πολύ Χαμηλή	Αρκετά Χαμηλή	Υψηλή	Σχετικά Υψηλή	Πολύ Υψηλή
Ανταπόκριση	A	Η επιχείρηση έχει τη δυνατότητα ικανοποιητικής εξυπηρέτησης σε κρίσιμες καταστάσεις					
	B	Η επιχείρηση έχει τη δυνατότητα ικανοποιητικής εξυπηρέτησης στις ιδιαίτερες απαιτήσεις των πελατών					
	Γ	Οι εργαζόμενοι παρέχουν άμεση εξυπηρέτηση στον πελάτη					
	Δ	Οι εργαζόμενοι πληροφορούν τον πελάτη για τον ακριβή χρόνο παροχής της υπηρεσίας					
Πόσο συνεισφέρει στη διασφάλιση του 3PL συνεργάτη σας το καθένα από τα παρακάτω στοιχεία			Πολύ Χαμηλή	Αρκετά Χαμηλή	Υψηλή	Σχετικά Υψηλή	Πολύ Υψηλή
Διασφάλιση	A	Η συμπεριφορά των εργαζομένων εμπνέει εμπιστοσύνη στον πελάτη					
	B	Οι πελάτες νοιώθουν ασφαλείς στις συναλλαγές τους με την επιχείρηση					
	Γ	Οι εργαζόμενοι είναι πάντοτε ευγενικοί απέναντι στον πελάτη					
	Δ	Οι εργαζόμενοι έχουν τις απαραίτητες γνώσεις για να απαντήσουν στις ερωτήσεις του πελάτη					
	E	Οι πελάτες μπορούν να είναι σίγουροι ότι η υπηρεσία που παρασχέθηκε έγινε σωστά					
Πόσο συνεισφέρει στην κατανόηση του 3PL συνεργάτη σας το καθένα από τα παρακάτω στοιχεία			Πολύ Χαμηλή	Αρκετά Χαμηλή	Υψηλή	Σχετικά Υψηλή	Πολύ Υψηλή
Κατανόηση	A	Η επιχείρηση έχει προσαρμοσμένο ωράριο λειτουργίας για την ικανοποίηση όλων των πελατών της					
	B	Οι εργαζόμενοι δείχνουν προσωπικό ενδιαφέρον για κάθε πελάτη					
	Γ	Η επιχείρηση αποσκοπεί στο μέγιστο δυνατό συμφέρον του πελάτη					
	Δ	Οι εργαζόμενοι κατανοούν τις συγκεκριμένες ανάγκες του πελάτη δείχνοντας ιδιαίτερη προσοχή					
	E	Η επιχείρηση διαχειρίζεται αποτελεσματικά τα παράπονα και τα προβλήματα των πελατών της					
Πόσο συνεισφέρει στην απτή διάσταση του 3PL συνεργάτη σας το καθένα από τα παρακάτω στοιχεία			Πολύ Χαμηλή	Αρκετά Χαμηλή	Υψηλή	Σχετικά Υψηλή	Πολύ Υψηλή
Απτή διάσταση	A	Η επιχείρηση διαθέτει σύγχρονο εξοπλισμό (οχήματα, αποθ. χώροι, κλπ.)					
	B	Οι εγκαταστάσεις της επιχείρησης προσελκύουν με την εμφάνισή τους					
	Γ	Η εμφάνιση των εργαζομένων είναι προσεγμένη					
	Δ	Τα υλικά διαχείρισης (συσκευασίας, αναλώσιμα, κλπ.) που χρησιμοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών βοηθούν τη διεκπεραίωση των καθημερινών συναλλαγών με την επιχείρηση					

6. Αξιολογήστε τη σημαντικότητα των ενεργειών του 3PL συνεργάτη σας, που θα βελτιώσουν ακόμη περισσότερο την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών του.

	Λίγο Σημαντική	Σημαντική	Πολύ Σημαντική	ΔΓ/ΔΑ
Μεγαλύτερη έμφαση στις ιδιαίτερες ανάγκες των πελατών				
Εστίαση στην περαιτέρω επιμόρφωση του προσωπικού				
Έμφαση στην βελτίωση της αμφίδρομης επικοινωνίας μεταξύ επιχείρησης και πελάτη				
Εστίαση στην ευελιξία εκτέλεσης των παρεχόμενων υπηρεσιών με βάση τις ανάγκες ή τα προβλήματα των πελατών				

Εάν θέλετε να λάβετε τα αποτελέσματα της έρευνας παρακαλώ συμπληρώστε τα στοιχεία σας:

Εταιρεία:.....
 Ονοματεπώνυμο:.....
 Θέση Εργασίας:.....
 e-mail:

Σας ευχαριστούμε θερμά για τη συνεργασία σας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΝΟΜΟΣ 3299/2004
(ΦΕΚ 261 / Τ. Α / 23-12-2004)

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

- 1. ΝΟΜΟΣ 3470/2006, άρθρο 25 (Φ.Ε.Κ. 132/Τ.Α/28-6-2006)**
- 2. ΝΟΜΟΣ 3522/2006, άρθρο 37 (Φ.Ε.Κ. 276/Τ.Α/22-12-2006)**

ΚΙΝΗΤΡΑ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΡΘΡΟ 1	3
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ	3
ΆΡΘΡΟ 2	4
ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ - ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ	4
ΑΡΘΡΟ 3	5
ΥΠΑΓΟΜΕΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ	5
ΆΡΘΡΟ 5	18
ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ, ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ	18
ΑΡΘΡΟ 6	29
ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΣΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ	29
ΆΡΘΡΟ 7	31
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ	31
ΑΡΘΡΟ 8	44
ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ	44
ΆΡΘΡΟ 9	47
ΕΙΔΙΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ	47
4. ΙΔΡΥΣΗ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	49
ΑΡΘΡΟ 10	50
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ - ΣΥΝΕΠΕΙΣ ΜΗ ΤΗΡΗΣΗΣ -	
ΚΥΡΩΣΕΙΣ	50
ΑΡΘΡΟ 11	53
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	53
ΑΡΘΡΟ 12	53
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	53
ΑΡΘΡΟ 13	59
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	59

Σημείωση. Στο κείμενο που ακολουθεί ενσωματώθηκαν οι τροποποιήσεις που έχουν θεσπιστεί με το άρθρο 25 του Ν. 3470/2006 και κυρίως με το άρθρο 37 του Ν. 3522/2006. Η «άτυπη κωδικοποίηση» έγινε για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων της λειτουργίας του επενδυτικού νόμου και δεν υποκαθιστά τα κείμενα των αντίστοιχων νόμων, όπως δημοσιεύθηκαν στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, τα οποία φυσικά υπερισχύουν και για τις τυχόν παραλείψεις, διαφοροποιήσεις ή και τις αμφισβητήσεις ανακύψουν κατά την ανάγνωση του περιεχομένου των κατωτέρω σε ισχύ νομοθετικών διατάξεων.

Άρθρο 1

Σκοπός και είδη παρεχομένων ενισχύσεων

Με σκοπό την ενδυνάμωση της ισόρροπης ανάπτυξης, την αύξηση της απασχόλησης, την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, την προώθηση της τεχνολογικής αλλαγής και της καινοτομίας, την προστασία του περιβάλλοντος, την εξοικονόμηση ενέργειας και την επίτευξη της περιφερειακής σύγκλισης παρέχονται σε επενδυτικά σχέδια τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

1. Στα υπαγόμενα στις διατάξεις του παρόντος νόμου επενδυτικά σχέδια παρέχονται τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

- (α) Επιχορήγηση που συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος της ενισχυόμενης δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου.
- (β) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτεται για την απόκτηση καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.
- (γ) Φορολογική απαλλαγή ύψους μέχρι ενός ποσοστού ή του συνόλου της αξίας της ενισχυόμενης δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου ή και της αξίας της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση. Η ενίσχυση αυτή συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος μη διανεμόμενων κερδών από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης της πρώτης δεκαετίας από την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, με το σχηματισμό ισόποσου αφορολόγητου αποθεματικού.
- (δ) Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης από το επενδυτικό σχέδιο απασχόλησης που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο, για μια διετία, τμήματος του μισθολογικού κόστους των δημιουργούμενων, εντός της πρώτης τριετίας από την ολοκλήρωσή του επενδυτικού σχεδίου, θέσεων απασχόλησης.

2. Τα ανωτέρω είδη ενισχύσεων, παρέχονται εναλλακτικά ως εξής:

- (α) Επιχορήγηση ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης
- (β) Φορολογική απαλλαγή
- (γ) Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

3. Στα ειδικά καθεστώτα που προβλέπονται στο άρθρο 9 μπορεί να γίνει συνδυασμός περισσοτέρων ενισχύσεων.

Ως επενδυτικά σχέδια στα πλαίσια του παρόντος νόμου θεωρούνται οι επενδύσεις, τα επιχειρηματικά σχέδια και τα προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης .

4. Το καθεστώς περιφερειακών ενισχύσεων του παρόντος νόμου είναι σύμφωνο με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1628/2006 της Επιτροπής της 24^{ης} Οκτωβρίου 2006 για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης στις εθνικές επενδυτικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα.

5. Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών υποβάλλει προς έγκριση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

Με απόφαση του ίδιου Υπουργού εξειδικεύονται ως εθνικό καθεστώς ο παραπάνω εγκεκριμένος Χάρτης καθώς και οι κατευθυντήριες Γραμμές και οι Κανονισμοί σχετικά με τις Κρατικές Ενισχύσεις Περιφερειακού χαρακτήρα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Άρθρο 2

Διάρθρωση της Επικράτειας - Περιοχές εφαρμογής των ενισχύσεων

1. Διάρθρωση της Επικράτειας. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, η Επικράτεια κατανέμεται σε τρεις περιοχές ως εξής :

ΠΕΡΙΟΧΗ Α'. Περιλαμβάνει τους Νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης πλην των Βιομηχανικών Επιχειρηματικών Περιοχών (Β.Ε.ΠΕ) και των νησιών των Νομών αυτών που εντάσσονται στην Περιοχή Β'.

ΠΕΡΙΟΧΗ Β'. Περιλαμβάνει τους Νομούς της Περιφέρειας Θεσσαλίας (Καρδίτσας, Λάρισας, Μαγνησίας, Τρικάλων), τους Νομούς της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου (Κυκλάδων, Δωδεκανήσου), τους Νομούς της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων (Κέρκυρας, Λευκάδας, Κεφαλληνίας, Ζακύνθου), τους Νομούς της Περιφέρειας Κρήτης (Ηρακλείου, Λασιθίου, Ρεθύμνου, Χανίων), τους Νομούς της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (Χαλκιδικής, Σερρών, Κιλκίς, Πέλλας, Ημαθίας, Πιερίας), τους Νομούς της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (Γρεβενών, Κοζάνης, Φλώρινας, Καστοριάς) καθώς και τους Νομούς της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος (Φθιώτιδας, Φωκίδας, Εύβοιας, Βοιωτίας, Ευρυτανίας).

ΠΕΡΙΟΧΗ Γ'. Περιλαμβάνει τους Νομούς της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (Καβάλας, Δράμας, Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου), τους Νομούς της Περιφέρειας Ηπείρου (Άρτας, Πρέβεζας, Ιωαννίνων, Θεσπρωτίας), τους Νομούς της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου (Λέσβου, Χίου, Σάμου), τους Νομούς της Περιφέρειας Πελοποννήσου (Λακωνίας, Μεσσηνίας, Κορινθίας, Αργολίδας, Αρκαδίας) καθώς και τους Νομούς της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος (Αχαΐας, Απωλοακαρνανίας, Ηλείας).

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών η ισχύς της οποίας διαρκεί δύο (2) έτη από την έκδοσή της, καθορίζονται τα κράτη της αλλοδαπής και οι συγκεκριμένες περιοχές αυτών, για τις οποίες έχει εφαρμογή η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 3, με την οποία προβλέπεται η ενίσχυση της επιχορήγησης σε ορισμένα επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται στα κράτη αυτά.

Με όμοιες αποφάσεις είναι δυνατόν να καθορίζονται, κατά παρέκκλιση των λοιπών διατάξεων του παρόντος:

- (α) Ο χρόνος υποβολής των αιτήσεων υπαγωγής.
- (β) Τα κριτήρια βαθμολόγησης.
- (γ) Η διαδικασία και τα όργανα ελέγχου των επενδυτικών σχεδίων.
- (δ) Ο τρόπος καταβολής των ενισχύσεων.
- (ε) Η προθεσμία ολοκλήρωσης.

Άρθρο 3

Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

1. Στο καθεστώς των ενισχύσεων του νόμου αυτού υπάγονται τα ακόλουθα επενδυτικά σχέδια, όπως αυτά προσδιορίζονται για κάθε τομέα οικονομικής δραστηριότητας, τα οποία κατανέμονται σε πέντε (5) κατηγορίες προκειμένου να οριστούν οι παρεχόμενες ενισχύσεις.

(α) Επενδυτικά σχέδια στον πρωτογενή τομέα:

- (i) Επενδυτικά σχέδια εξόρυξης και θραύσης βιομηχανικών ορυκτών και αδρανών υλικών - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**
- (ii) Επενδυτικά σχέδια σε μηχανικά μέσα σποράς, καλλιέργειας και συγκομιδής αγροτικών προϊόντων τα οποία πραγματοποιούνται από αγροτικούς ή αγροτοβιομηχανικούς συνεταιρισμούς, καθώς και ομάδες παραγωγών ή ενώσεις ομάδων παραγωγών, οι οποίες έχουν συσταθεί σύμφωνα με την Κοινοτική νομοθεσία, όπως αυτά ορίζονται με την κοινή Υπουργική απόφαση της παρ. 2(α) του παρόντος άρθρου - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**
- (iii) Επενδυτικά σχέδια τυποποίησης, συσκευασίας ή συντήρησης γεωργικών ή κτηνοτροφικών προϊόντων ή προϊόντων αλιείας και ιχθυοτροφίας μη προερχόμενα από μεταποιητική δραστηριότητα, όπως αυτά ορίζονται με την κοινή Υπουργική απόφαση της παρ. 2(α) του παρόντος άρθρου - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**
- (iv) Επενδυτικά σχέδια γεωργικών επιχειρήσεων θερμοκηπιακού τύπου και βιολογικής γεωργίας, κτηνοτροφικών επιχειρήσεων εσταυλισμένου ή ημισταυλισμένου τύπου και αλιευτικών επιχειρήσεων (υδατοκαλλιέργειες) σύγχρονης τεχνολογίας, όπως αυτά ορίζονται με την κοινή Υπουργική απόφαση της παρ. 2(α) του παρόντος άρθρου - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**

(β) Επενδυτικά σχέδια στο δευτερογενή τομέα:

- (i) Επενδυτικά σχέδια εξόρυξης, επεξεργασίας και εν γένει αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών. Επενδυτικά σχέδια λατόμευσης και αξιοποίησης μαρμάρων υπό την προϋπόθεση ότι περιλαμβάνουν εξοπλισμό κοπής και επεξεργασίας - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**
- (ii) Μεταλλευτικά επενδυτικά σχέδια - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**
- (iii) Επενδυτικά σχέδια στον τομέα της μεταποίησης όπως ορίζεται στην Στατιστική Ταξινόμηση των Κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας (ΣΤΑΚΟΔ) - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**
- (iv) Επενδυτικά σχέδια παραγωγής ενέργειας σε μορφή θερμού νερού ή ατμού - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**
- (v) Επενδυτικά σχέδια παραγωγής βιοκαυσίμων ή στερεών καυσίμων από βιομάζα, επενδυτικά σχέδια παραγωγής βιομάζας από φυτά, με σκοπό τη χρήση της ως πρώτης ύλης για την παραγωγή ενέργειας - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**
- (vi) Επενδυτικά σχέδια παραγωγής ηλεκτρισμού από ήπιες μορφές ενέργειας και ειδικότερα την αιολική, την ηλιακή, την υδροηλεκτρική, τη γεωθερμική και τη βιομάζα, ανεξαρτήτως εγκατεστημένης ισχύος επενδυτικά σχέδια συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

- (vii) Επενδυτικά σχέδια για την αφαλάτωση θαλασσινού ή υφάλμυρου νερού για την παραγωγή πόσιμου ύδατος - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**
- (viii) Επενδυτικά σχέδια για τη μετεγκατάσταση βυρσοδεψείων από τους Νομούς Αττικής, Θεσσαλονίκης και Χανίων εντός Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών (Β.Ε.ΠΕ.), στις οποίες υφίστανται οι κατάλληλες υποδομές και προβλέπεται η εγκατάστασή τους - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (ix) Επενδυτικά σχέδια για την παραγωγή ή και τυποποίηση προϊόντων γεωγραφικής ένδειξης (Π.Γ.Ε.) ή και προϊόντων προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης (Π.Ο.Π.) εφόσον γίνονται από επιχειρήσεις που στεγάζονται σε παραδοσιακά ή διατηρητέα λθόκτιστα κτίρια ή και κτιριακά συγκροτήματα βιομηχανικού χαρακτήρα - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**

(γ) Επενδυτικά σχέδια στον τομέα του τουρισμού:

- (i) Ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων κατηγορίας τουλάχιστον τριών αστέρων (3*), πρώην Β' τάξης - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 2.**
- (ii) Εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής λειτουργουσών ξενοδοχειακών μονάδων κατηγορίας τουλάχιστον δύο αστέρων (2*), πρώην Γ' τάξης ή ξενοδοχειακών μονάδων που έχουν διακόψει προσωρινά τη λειτουργία τους μέχρι πέντε έτη κατ' ανώτατο όριο, χωρίς στο διάστημα αυτό να έχει γίνει αλλαγή στη χρήση του κτιρίου και υπό τον όρο ότι κατά το χρόνο της προσωρινής διακοπής της λειτουργίας τους ήταν τουλάχιστον κατηγορίας δύο αστέρων (2*), πρώην Γ' τάξης - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (iii) Εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής λειτουργουσών ξενοδοχειακών μονάδων κατώτερης κατηγορίας των δύο αστέρων (2*), πρώην Γ' τάξης, σε κτίρια που χαρακτηρίζονται διατηρητέα ή παραδοσιακά, εφόσον με τον εκσυγχρονισμό τους αναβαθμίζονται τουλάχιστον σε κατηγορία δύο αστέρων (2*), πρώην Γ' τάξης. Επίσης εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που έχουν διακόψει προσωρινά τη λειτουργία τους για πέντε έτη κατ' ανώτατο όριο, χωρίς στο διάστημα αυτό να έχει γίνει αλλαγή στη χρήση του κτιρίου και υπό τον όρο ότι με τον εκσυγχρονισμό τους αναβαθμίζονται τουλάχιστον σε κατηγορία δύο αστέρων (2*), πρώην Γ' τάξης - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (iv) Εκσυγχρονισμός ξενοδοχειακών μονάδων που αφορά τη δημιουργία συμπληρωματικών εγκαταστάσεων με την προσθήκη νέων κοινόχρηστων χώρων, νέων χρήσεων επί κοινοχρήστων χώρων, πισίνων και αθλητικών εγκαταστάσεων σε ξενοδοχειακές μονάδες τουλάχιστον κατηγορίας δύο αστέρων (2*), πρώην Γ' τάξης, με σκοπό την παροχή πρόσθετων υπηρεσιών - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (v) Μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες τουλάχιστον κατηγορίας δύο αστέρων (2*), πρώην Γ' τάξης - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (vi) Εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής λειτουργουσών τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings) τουλάχιστον Γ' τάξης - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (vii) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός συνεδριακών κέντρων - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (viii) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός χιονοδρομικών κέντρων - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

- (ix) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός αξιοποίησης ιαματικών πηγών - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (x) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός τουριστικών λιμένων σκαφών αναψυχής (μαρίνες) για επενδυτικά σχέδια που γίνονται με πρωτοβουλία οποιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 του Ν. 2160/1993 (ΦΕΚ 118 Α') - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (xi) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός γηπέδων γκολφ - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (xii) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός κέντρων θαλασσοθεραπείας - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (xiii) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός κέντρων τουρισμού υγείας - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (xiv) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός κέντρων προπονητικού-αθλητικού τουρισμού - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (xv) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός θεματικών πάρκων που αποτελούν οργανωμένες μορφές τουρισμού οι οποίες διαφοροποιούν ή διευρύνουν το τουριστικό προϊόν και παρέχουν ολοκληρωμένης μορφής υποδομές και υπηρεσίες συμπεριλαμβανομένων κατ' ελάχιστον των υπηρεσιών στέγασης σίτισης, στέγασης ψυχαγωγίας και κοινωνικής μέριμνας - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**
- (xvi) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός αυτοκινητοδρομίων απαραίτητων για την τουριστική ανάπτυξη της χώρας - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**

(δ) Επενδυτικά σχέδια στον τριτογενή τομέα

- (i) Επενδυτικά σχέδια συνεργαζόμενων εμπορικών και μεταφορικών επιχειρήσεων, υπό ενιαίο φορέα, για την δημιουργία εμπορευματικών σταθμών, εμπορευματικών κέντρων και διαμετακομιστικών κέντρων, όπως αυτά θα οριστούν με την κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 2(β) του παρόντος άρθρου - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (ii) Επενδυτικά σχέδια των μεταφορικών ή και εμπορικών επιχειρήσεων, υπό ενιαίο φορέα, για τη δημιουργία υποδομών αποθήκευσης, συσκευασίας και τυποποίησης καθώς και κλειστών χώρων στάθμευσης φορτηγών οχημάτων, όπως αυτά θα οριστούν με την κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 2(β) του παρόντος άρθρου - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (iii) Επενδυτικά σχέδια για την παροχή υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (iv) Επενδυτικά σχέδια για τη δημιουργία ευρυζωνικών δικτυακών υποδομών και συναφούς εξοπλισμού που εξασφαλίζει την πρόσβαση σε πολίτες ή επιχειρήσεις, σε επίπεδο ΟΤΑ, Περιφερειών κλπ. ή άλλης γεωγραφικής περιοχής με επιχειρηματικό ενδιαφέρον - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (v) Επενδυτικά σχέδια παροχής καινοτομικών ηλεκτρονικών επικοινωνιακών και ευρυζωνικών υπηρεσιών ευρείας κλίμακας τα οποία βασίζονται στην ευρυζωνική υποδομή - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (vi) Επενδυτικά σχέδια ανάπτυξης λογισμικού - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (vii) Επενδυτικά σχέδια για τη δημιουργία εργαστηρίων εφαρμοσμένης βιομηχανικής, ενεργειακής, μεταλλευτικής, γεωργικής, κτηνοτροφικής, δασικής και ιχθυοκαλλιεργητικής έρευνας. Επίσης, επενδυτικά σχέδια ανάπτυξης τεχνολογιών και βιομηχανικών σχεδίων - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

- (viii) Επενδυτικά σχέδια για την παροχή υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας. - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (ix) Επενδυτικά σχέδια για τη δημιουργία εργαστηρίων παροχής υπηρεσιών ποιότητας ή και υψηλής τεχνολογίας, πιστοποιήσεων, δοκιμών ελέγχου και διακριβώσεων. - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (x) Επενδυτικά σχέδια για την ανέγερση και εκμετάλλευση βιοτεχνικών κέντρων και κτιρίων στις ειδικές βιοτεχνικές και βιομηχανικές ζώνες που καθορίζονται στο πλαίσιο του πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού, καθώς και χώρων κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, κεντρικών αγορών και σφαγείων που γίνονται από επιχειρήσεις Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού ή συνεταιρισμούς. Επίσης επενδυτικά σχέδια των ως άνω φορέων για τη μετασκευή και διαμόρφωση παλαιών βιομηχανοστασίων και λοιπών εγκαταστάσεων για χώρους κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, εκθεσιακών κέντρων, κεντρικών αγορών και σφαγείων - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**
- (xi) Επενδυτικά σχέδια επιχειρήσεων υγρών καυσίμων, αερίων καυσίμων και υγραερίων, για τη δημιουργία εγκαταστάσεων αποθήκευσης ή για την προμήθεια εξοπλισμού μεταφοράς υγρών καυσίμων αερίων καυσίμων και υγραερίων σε νησιά - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**
- (xii) Επενδυτικά σχέδια των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης μέσων μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων σε απομονωμένες, δυσπρόσιτες και απομακρυσμένες χερσαίες, νησιωτικές και παραλίμινες περιοχές. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εμπορικής Ναυτιλίας ορίζονται οι περιοχές αυτές. - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (xiii) Επενδυτικά σχέδια για τη δημιουργία κέντρων αποθεραπείας και αποκατάστασης, όπως αυτά καθορίζονται με το άρθρο 10 του Ν. 2072/1992 και επενδυτικά σχέδια για την παροχή στέγης αυτόνομης διαβίωσης, σε άτομα με ειδικές ανάγκες, σύμφωνα με το άρθρο 30 του ίδιου νόμου - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**
- (xiv) Επενδυτικά σχέδια για την ίδρυση δημόσιας χρήσης κλειστών σταθμών ιδιωτικής χρήσεως επιβατηγών αυτοκινήτων χωρητικότητας τουλάχιστον σαράντα (40) θέσεων, επιπλέον εκείνων που επιβάλλει ο Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός (Γ.Ο.Κ) για την κάλυψη των μόνιμων αναγκών που προκύπτουν από τις χρήσεις του κτιρίου, εφόσον γίνονται από επιχειρήσεις εκμετάλλευσης δημοσίας χρήσεως, υπέργειων, υπόγειων ή και πλωτών σταθμών αυτοκινήτων. Επίσης, επενδυτικά σχέδια για την ίδρυση δημόσιας χρήσης εστεγασμένων ή και ημιεστεγασμένων σταθμών φορτηγών, λεωφορείων και άλλων εν γένει βαρέων οχημάτων τουλάχιστον 30 θέσεων - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 3.**
- (xv) Επενδυτικά σχέδια που γίνονται από Ιερές μονές καθώς και την Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους για την ανέγερση ή και εκσυγχρονισμό ξενώνων ή για τη μετατροπή κτιρίων τους σε ξενώνες, καθώς και για την ανέγερση, επέκταση, εκσυγχρονισμό ή μετατροπή κτιρίων τους σε χώρους κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, εργαστηρίων και χειροτεχνίας - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**
- (ε) Ειδικά επενδυτικά σχέδια των επιχειρήσεων που ασκούν τις δραστηριότητες των περιπτώσεων (α) έως (γ) του παρόντος:
- (i) Επενδυτικά σχέδια προστασίας του περιβάλλοντος, περιορισμού της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας,

- αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και ανακύκλωσης του ύδατος και απαλάτωσης θαλασσινού ή υφάλμυρου νερού - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (ii) Επενδυτικά σχέδια για αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα, επεξεργασμένα απορριπτόμενα υλικά από εγχώριες βιομηχανίες, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ανάκτηση απορριπτόμενης θερμότητας, καθώς και συμπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας- **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (iii) Επενδυτικά σχέδια για εξοικονόμηση ενέργειας, υπό την προϋπόθεση ότι το επενδυτικό σχέδιο δεν αφορά τον παραγωγικό εξοπλισμό, αλλά τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις κίνησης λειτουργίας της μονάδας και από αυτήν προκύπτει μείωση τουλάχιστον 10% της καταναλισκόμενης ενέργειας - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (iv) Επενδυτικά σχέδια παραγωγής νέων προϊόντων ή και υπηρεσιών ή προϊόντων εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (v) Επενδυτικά σχέδια για ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμό εργαστηρίων εφαρμοσμένης βιομηχανικής ή μεταλλευτικής ή ενεργειακής έρευνας. - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (vi) Επενδυτικά σχέδια εισαγωγής και προσαρμογής περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (vii) Επενδυτικά σχέδια παραγωγής καινοτομικών προϊόντων ή υπηρεσιών εισαγωγής καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία και εμπορευματοποίησης πρωτοτύπων προϊόντων και υπηρεσιών- **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (viii) Επενδυτικά σχέδια που στοχεύουν στην αναβάθμιση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων ή και υπηρεσιών - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (ix) Επενδυτικά σχέδια για αγορά και εγκατάσταση νέων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης αποθηκών συμπεριλαμβανομένου και του αναγκαίου λογισμικού για την δημιουργία επέκταση ή και ανάπτυξη στον χώρο του βιομηχανοστασίου στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού της εφοδιαστικής αλυσίδας - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (x) Επενδυτικά σχέδια ίδρυσης ή επέκτασης βιομηχανικών ή βιοτεχνικών μονάδων για την εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών και άλλων προϊόντων που έχουν αναλωθεί στην Ελλάδα, για παραγωγή πρώτων υλών και λοιπών υλικών από αυτά - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- (xi) Επενδυτικά σχέδια υλοποίησης ολοκληρωμένου πολυετούς (2-5 ετών) επιχειρηματικού σχεδίου φορέων (για τους οποίους έχει παρέλθει πενταετία από τη σύστασή τους) των μεγάλων και μεσαίων μεταποιητικών και μεταλλευτικών επιχειρήσεων ελαχίστου συνολικού κόστους 3.000.000 ΕΥΡΩ, και επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού ελάχιστου συνολικού κόστους 1.500.000 ΕΥΡΩ και Επενδυτικά σχέδια υλοποίησης ολοκληρωμένου πολυετούς (2-5 ετών) επιχειρηματικού σχεδίου φορέων (για τους οποίους έχει παρέλθει τριετία από τη σύστασή τους) των μικρών και πολύ μικρών μεταποιητικών και μεταλλευτικών επιχειρήσεων ελαχίστου συνολικού κόστους 1.500.000 ΕΥΡΩ, και επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού ελάχιστου συνολικού κόστους 1.500.000 ΕΥΡΩ που περιλαμβάνουν τον τεχνολογικό, διοικητικό, οργανωτικό και επιχειρησιακό εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη, καθώς και τις αναγκαίες ενέργειες κατάρτισης των εργαζομένων, με ένα ή περισσότερους από τους επόμενους στόχους:

- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας τους θέσης στη διεθνή αγορά.

- Παραγωγή και προώθηση Επώνυμων Προϊόντων ή και Υπηρεσιών.
 - Καθetoποίηση παραγωγής, ανάπτυξη ολοκληρωμένων συστημάτων προϊόντων, υπηρεσιών ή συμπληρωματικών προϊόντων και υπηρεσιών.
 - Παραγωγή προϊόντων ή και παροχή υπηρεσιών σημαντικά ή τελείως διαφοροποιημένων των υφιστάμενων βασικών προϊόντων ή υπηρεσιών της επιχείρησης.
 - Μεταφορά παραγωγικών - ερευνητικών δραστηριοτήτων από το εξωτερικό στην Ελληνική Επικράτεια.
 - Παραγωγή προϊόντων ή και παροχή υπηρεσιών από τη σύμπραξη μη ομοειδών επιχειρήσεων (κατά προτίμηση από διαφορετικούς κλάδους) με στόχο την παραγωγή σημαντικά ή τελείως διαφοροποιημένων των υφιστάμενων προϊόντων ή υπηρεσιών των επιχειρήσεων αυτών. -
- ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 5.**

στ) Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμοδίου Υπουργού ορίζονται προδιαγραφές, όροι και προϋποθέσεις για την εξειδίκευση επενδυτικών σχεδίων των περιπτώσεων (α) έως (ε).

2. (α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται τα επενδυτικά σχέδια που αφορούν στην παραγωγή, μεταποίηση και εμπορία των γεωργικών προϊόντων τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

Με όμοια απόφαση επιτρέπεται να καθορίζονται προδιαγραφές, πρόσθετοι όροι, περιορισμοί και προϋποθέσεις για την εφαρμογή των ενισχύσεων στα επενδυτικά σχέδια της πιο πάνω περίπτωσης, σύμφωνα με την Κοινοτική νομοθεσία για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας, της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας,

(β) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ή και του κατά περίπτωση αρμοδίου Υπουργού καθορίζονται τα επενδυτικά σχέδια για την δημιουργία ευρυζωνικών δικτυακών υποδομών και καινοτομικών ηλεκτρονικών επικοινωνιακών και ευρυζωνικών υπηρεσιών, καθώς και τα επενδυτικά σχέδια μεταφορικών επιχειρήσεων εκμετάλλευσης μέσω μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων, λαμβανομένης υπόψη της κοινοτικής νομοθεσίας.

3. Στην ενίσχυση της επιχορήγησης του νόμου αυτού υπάγονται επιχειρηματικές δραστηριότητες, που ασκούνται στην αλλοδαπή, από νομικά πρόσωπα που εμπίπτουν στην κατηγορία των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, όπως αυτές ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ.70/2001 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 12.1.2001 (ΕΛ 2001 L 10/33) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και υπό την προϋπόθεση ότι τηρούν βιβλία αντίστοιχα των κατηγοριών Β' και Γ' του ισχύοντος στην Ελλάδα Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ.), για τα ακόλουθα επενδυτικά σχέδια:

(α) Επενδυτικά σχέδια σε όλους του κλάδους της μεταποίησης, μόνο για ίδρυση παραγωγικών μονάδων. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, μπορεί να εξαιρούνται της ενίσχυσης ορισμένοι κλάδοι ή υποκλάδοι της μεταποίησης.

- (β) Επενδυτικά σχέδια γεωργικών επιχειρήσεων θερμοκηπιακού τύπου, κτηνοτροφικών επιχειρήσεων εσταβλισμένου ή ημιεσταβλισμένου τύπου και αλιευτικών επιχειρήσεων (υδατοκαλλιέργειες) σύγχρονης τεχνολογίας.

4. Δεν υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου:

- (α) Επενδυτικά σχέδια στους κλάδους:
- (i) Χαλυβουργίας, όπως ορίζεται στο Παράρτημα Β του πολυτομεακού πλαισίου για τις περιφερειακές ενισχύσεις προς μεγάλα επενδυτικά σχέδια (Ανακοίνωση C (2002) 315, EL 2002 C 70/04).
 - (ii) Συνθετικών Ινών, όπως ορίζεται στο Παράρτημα Δ του πολυτομεακού πλαισίου για τις περιφερειακές ενισχύσεις προς μεγάλα επενδυτικά σχέδια.
 - (iii) Ναυπηγικό και ναυπηγοεπισκευαστικό, όπως ορίζεται στο πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις στην ναυπηγική βιομηχανία (2003/ C 317/06).
- (β) Επενδυτικά σχέδια δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών. Η απαγόρευση δεν αφορά τις θυγατρικές τους εταιρίες, καθώς και τις εταιρίες των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού.
- (γ) Επιχειρήσεις που λειτουργούν με τη μορφή της κοινωνίας, της εταιρίας του αστικού δικαίου ή της κοινοπραξίας.
- (δ) Επιχειρήσεις που δεν τηρούν βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.
- (ε) ενισχύσεις σε επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του Δημοσίου από ιδιώτη βάσει σχετικής συμβάσεως εκτελέσεως έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών.
- (στ) ενισχύσεις σε φορείς επενδυτικών σχεδίων για τους οποίους εκκρεμεί εντολή ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής με την οποία οι ενισχύσεις κηρύσσονται παράνομες και ασυμβίβαστες με την Κοινή Αγορά.

5. Ενισχυόμενες δαπάνες

- (α) Τα επενδυτικά σχέδια που εντάσσονται στις διατάξεις του παρόντος ενισχύονται για τις ακόλουθες δαπάνες.
- (i) Την κατασκευή, την επέκταση, τον εκσυγχρονισμό κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και τις δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.
 - (ii) Την αγορά πάγιων στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με μια παραγωγική μονάδα και υπό την προϋπόθεση ότι
 - η μονάδα αυτή έχει παύσει την λειτουργία της,
 - αποκτάται από ανεξάρτητο επενδυτή,
 - η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους τους αγοράς,
 - αφαιρούνται ενισχύσεις που έχουν ήδη χορηγηθεί πριν την αγορά.
 - (iii) Την αγορά βιοτεχνικών χώρων σε τυποποιημένα βιοτεχνικά κτίρια των βιομηχανικών επιχειρηματικών περιοχών (ΒΙ.ΠΕ., Β.Ι.ΠΑ. και ΒΙΟ.ΠΑ.) και των τεχνολόγων ή τεχνολογικών πάρκων, υπό την προϋπόθεση ότι

δεν ανήκουν σε προβληματική επιχείρηση, όπως ορίζεται στις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (Ανακοίνωση 1999/ C 288/02) και δεν έχουν λάβει προηγούμενη κρατική ενίσχυση.

- (iv) Την αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.
- (v) Την αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών, συστημάτων δημιουργίας ηλεκτρονικών αγορών και μηχανοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογισμικού καθώς και δαπανών εξοπλισμού για τη διασφάλιση του ηλεκτρονικού περιεχομένου.
- (vi) Τις δαπάνες μελετών που αποσκοπούν στην εισαγωγή, ανάπτυξη και εφαρμογή σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας, σύγχρονων μεθόδων και βιομηχανικών σχεδίων των παραγόμενων προϊόντων.
- (vii) Τις δαπάνες για αποσυναρμολόγηση, μεταφορά και επανασυναρμολόγηση του υφιστάμενου εξοπλισμού, προκειμένου για επιχειρήσεις που μετεγκαθίστανται για περιβαλλοντικούς λόγους, εφόσον μετεγκαθίστανται σε ΒΙ.ΠΕ. Ε.Τ.Β.Α., λοιπές Β.Ε.ΠΕ. (ΒΙ.ΠΕ., ΒΙΟ.ΠΑ. και ΒΙ.ΠΑ.).
- (viii) Την αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διακίνησης υλικών και προϊόντων εντός του χώρου της εντασσόμενης μονάδας. Την αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων μαζικής μεταφοράς προσωπικού. Την αγορά και εγκατάσταση καινούργιου σύγχρονου εξοπλισμού και την κατασκευή εγκαταστάσεων για τη διακίνηση υλικών και προϊόντων.
- (ix) Την αγορά καινούργιων αυτοκινήτων-ψυγείων μόνο εφόσον αποτελούν αναπόσπαστο στοιχείο της μονάδας
- (x) Την κατασκευή νέων εργατικών κατοικιών, βρεφονηπιακών σταθμών, κτιρίων ή εγκαταστάσεων, καθώς και την αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού, προοριζόμενων για τη στέγαση, την αναψυχή ή τη συνεστίαση των εργαζομένων της επιχείρησης, καθώς και αιθουσών κατάρτισης προσωπικού, εφόσον αυτά γίνονται στην περιοχή που είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση.
- (xi) Τις δαπάνες κατασκευής του βασικού δικτύου μεταφοράς του θερμού νερού ή ατμού μέχρι τον καταναλωτή, προκειμένου μόνο για τις επενδύσεις παραγωγής ενέργειας σε μορφή θερμού νερού ή ατμού.
- (xii) Τις δαπάνες σύνδεσης με το δίκτυο της ΔΕΗ προκειμένου για επενδύσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή συμπαραγωγής.
- (xiii) Τις δαπάνες κύριων προπαρασκευαστικών εργασιών της εκμετάλλευσης που αφορούν δρόμους στοές, φρέατα και κεκλιμένα προσπέλασης και περιχάραξης, προκειμένου για μεταλλευτικές επενδύσεις και επενδύσεις εξόρυξης, επεξεργασίας και αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών.
- (xiv) Τις δαπάνες αγοράς και εγκατάστασης εξοπλισμού και μέσων μεταφοράς υγρών καυσίμων και υγραερίων στα νησιά.
- (xv) Την αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού μεταφορικών μέσων πλην του εξοπλισμού που προορίζεται για την υποδομή και την κίνησή τους,

εφόσον είναι απαραίτητα για την εξυπηρέτηση της μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων σε απομονωμένες, δυσπρόσιτες και απομακρυσμένες περιοχές.

- (xvi) Τις δαπάνες μελετών, αγορές καινούργιου σύγχρονου εξοπλισμού, εγκατάστασης και λειτουργίας των αναγκαίων υποδομών και διαδικασιών, καθώς και τα έξοδα πιστοποίησης των προϊόντων και των διαδικασιών διασφάλισης της ποιότητας, σύμφωνα με τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά πρότυπα από οργανισμούς διαπιστευμένους από τον αρμόδιο εθνικό φορέα.
 - (xvii) Τις δαπάνες εισαγωγής και προσαρμογής περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία.
 - (xviii) Τις δαπάνες που αφορούν τα τέλη που καταβάλλονται για τη διεθνή κατοχύρωση της εφεύρεσης από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα τέλη για την ετήσια ανανέωση της διεθνούς κατοχύρωσης της εφεύρεσης για μια πενταετία, εφόσον έχει αρχίσει να πραγματοποιείται επένδυση για τη βιομηχανική εκμετάλλευσή της, ύψους τουλάχιστον δεκαπλάσιου εκείνου των τελών.
 - (xix) Τις δαπάνες για ίδρυση ή επέκταση βιομηχανικών ή βιοτεχνικών μονάδων για την εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών και άλλων προϊόντων που έχουν αναλωθεί στην Ελλάδα, για παραγωγή πρώτων υλών και λοιπών υλικών από αυτά .
 - (xx) Δαπάνες που συνδέονται με την μεταφορά τεχνολογίας , άδειες εκμετάλλευσης ή τεχνικές γνώσεις .
 - (xxi) Τις δαπάνες μελετών και τις αμοιβές συμβούλων για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, σύμφωνα με τους περιορισμούς της ΕΕ. Ειδικότερα, την εκπόνηση κάθε μορφής μελετών σχετιζόμενων με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου και αναφερόμενων στο εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης. Επιλέξιμες είναι μελέτες όπως οργάνωση διοίκησης, αναδιοργάνωση των επιμέρους λειτουργιών της επιχείρησης, ανασχεδιασμός επιχειρηματικών διαδικασιών, τυποποίησης διαδικασιών, ερευνών αγοράς, εκπόνησης μελετών προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών καθώς και συγκριτικών μελετών επιδόσεων. Οι ανωτέρω υπηρεσίες υπόκεινται στους περιορισμούς της παρακάτω περίπτωσης (γ).
 - (xxii) Αγοράς ηλεκτρονικών υπολογιστών, του αναγκαίου λογισμικού και περαιτέρω ανάπτυξης του μέχρι 60% του συνολικού κόστους του επενδυτικού σχεδίου, που αφορά ανάπτυξη λογισμικού.
 - (xxiii) Δαπάνες κατασκευής δικτυακών υποδομών πρόσβασης καθώς και ειδικών βοηθητικών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού ηλεκτρονικών επικοινωνιών που αποσκοπεί στη λειτουργία του δικτύου και στην υποστήριξη της διασύνδεσής του με υφιστάμενα δίκτυα.
 - (xxiv) Αγορά γηπέδων, έως 10% της ενισχυόμενης δαπάνης της επένδυσης αποκλειστικά για μικρές επιχειρήσεις.
- (β) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ή και κατά περίπτωση με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης ορίζονται οι ενισχυόμενες δαπάνες ανά κατηγορία επένδυσης, σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία. Με όμοια απόφαση δύνανται να ορίζονται και πρόσθετες κατηγορίες, όροι ή περιορισμοί ενισχυόμενων δαπανών ανά είδος επενδυτικού σχεδίου.

(γ) Οι δαπάνες πρέπει να αφορούν πάγια στοιχεία, ενσώματα και άυλα. Λειτουργικές δαπάνες δεν ενισχύονται.

Το ποσοστό ενίσχυσης των άυλων πάγιων στοιχείων δεν θα υπερβαίνει για τις μεγάλες επιχειρήσεις το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του κόστους του επενδυτικού σχεδίου.

Τα άυλα πάγια στοιχεία θα πρέπει να αποτελούν αποσβεστέα στοιχεία του ενεργητικού που θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο στην ενισχυόμενη επένδυση και θα αποκτώνται από τρίτους με τους όρους που ισχύουν στην αγορά.

Οι ενισχύσεις για δαπάνες αμοιβών μελετών συμβούλων παρέχονται μόνο στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) του κόστους του επενδυτικού σχεδίου και δεν αφορούν συνήθεις λειτουργικές δαπάνες αυτών».

6. Δεν υπάγονται στις ενισχύσεις του παρόντος νόμου:

(α) Η αγορά επιβατικών αυτοκινήτων μέχρι έξι (6) θέσεων.

(β) Η αγορά επίπλων και σκευών γραφείου.

(γ) Η αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων. Επίσης, σε περιπτώσεις αγοράς κτιριακών εγκαταστάσεων δεν μπορεί να ενισχυθεί το τμήμα της δαπάνης που αφορά στην αξία του οικοπέδου επί του οποίου αυτές έχουν ανεγερθεί.

(δ) Η ανέγερση ή η επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων σε οικόπεδο που δεν ανήκει στο φορέα της επένδυσης.

Κατ' εξαίρεση μπορούν να ενισχυθούν:

(i) Η ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων επί οικοπέδου που δεν ανήκει στο φορέα της επένδυσης, εφόσον έχει παραχωρηθεί προς τούτο η χρήση του για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών από το Δημόσιο, τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού, την Ελληνικά Τουριστικά Ακίνητα ΑΕ, τις ΒΙΠΕ ΕΤΒΑ, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που έχουν καθεστώς ελεύθερης ζώνης, λοιπές ΒΕΠΕ (ΒΙΠΕ, ΒΙΠΑ και ΒΙΟΠΑ), την Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή, την Ολυμπιακά Ακίνητα ΑΕ, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, σωματεία ή ιδρύματα, καθώς και από τεχνολογικά πάρκα προκειμένου για ανέγερση ή επέκταση κτιρίων εντός τεχνολογικών πάρκων.

Επίσης η ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων επί οικοπέδου που δεν ανήκει στον φορέα της επένδυσης αλλά έχει εκμισθωθεί από το Δημόσιο, νομικά ή φυσικά πρόσωπα για χρονική διάρκεια δεκαπέντε (15) ετών, η μίσθωση έχει μεταγραφεί και ο εκμισθωτής έχει παραιτηθεί από το δικαίωμα ιδιοχρησίας.

Η διάρκεια της παραχώρησης ή μίσθωσης υπολογίζεται από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής της επένδυσης που προβλέπεται στην παράγραφο 11 του άρθρου 7.

(ii) Η πραγματοποίηση επενδύσεων θερμοκηπίων, επί γηπέδου του οποίου η χρήση έχει παραχωρηθεί ή εκμισθωθεί προς τούτο στο φορέα της επένδυσης για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δέκα (10) ετών

(iii) Η πραγματοποίηση επενδύσεων χιονοδρομικών κέντρων, παραγωγής ηλεκτρισμού από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και γηπέδων γκολφ, επί ακινήτου του οποίου η χρήση έχει παραχωρηθεί ή εκμισθωθεί προς τούτο

στο φορέα της επένδυσης για χρονικό διάστημα τουλάχιστον είκοσι (20) ετών.

(iv) Η πραγματοποίηση επενδύσεων υδατοκαλλιεργειών σε αιγιαλό.

Οι μισθώσεις που προβλέπονται στη διάταξη αυτή καταρτίζονται και με ιδιωτικό έγγραφο. Το γνήσιο της υπογραφής του εγγράφου βεβαιώνεται από τη δημόσια οικονομική υπηρεσία στην οποία και κατατίθεται. Μετά την κατάθεσή του το έγγραφο με το οποίο καταρτίζεται η μίσθωση μεταγράφεται στο γραφείο μεταγραφών της περιφέρειας του ακινήτου. Από τη μεταγραφή η μίσθωση έχει την ισχύ που ορίζεται στο άρθρο 618 του Αστικού Κώδικα.

- (ε) Ο εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων τουλάχιστον κατηγορίας δύο αστέρων (2*), πρώην Γ' τάξης, πριν παρέλθει πενταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης επένδυσης εκσυγχρονισμού της μονάδας, που έχει υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος ή των νόμων 2601/1998, 1892/1990 και 1262/1982. Στην πενταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας, της παραγράφου αυτής, περιλαμβάνεται και το διάστημα κατά το οποίο η μονάδα λειτουργούσε ως επιχείρηση εκμετάλλευσης ενοικιαζόμενων δωματίων ή διαμερισμάτων, προκειμένου για ξενοδοχειακές μονάδες που προέκυψαν από υποχρεωτική μετατροπή μονάδας ενοικιαζόμενων δωματίων ή διαμερισμάτων. Κατ' εξαίρεση ο ανωτέρω εκσυγχρονισμός ενισχύεται για τμήματα της ξενοδοχειακής μονάδας που δεν περιλαμβάνονταν στην προηγούμενη ενίσχυση.
- (στ) Ο εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings) τουλάχιστον Γ' τάξης, πριν παρέλθει πενταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης επένδυσης εκσυγχρονισμού της μονάδας, που έχει υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος ή των νόμων 2601/1998, 1892/1990 και 1262/1982. Κατ' εξαίρεση για τις οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις (campings) για τα οποία έχει υπαχθεί επένδυση εκσυγχρονισμού τους στις διατάξεις των νόμων 1262/1982, **1892/1990 και Ν.2601/98**, για τα οποία υποβάλλεται αίτηση υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος, για ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμό τους πριν παρέλθει πενταετία από την ολοκλήρωση του ήδη εγκριθέντος εκσυγχρονισμού,, ο απούμενος εκσυγχρονισμός μπορεί να ενισχυθεί εφόσον αφορά σε διαφορετικά του προηγούμενου, τμήματα του κατασκηνωτικού κέντρου ή και στα εκσυγχρονισθέντα, εφόσον η σκοπιμότητα πραγματοποίησης περαιτέρω έργων εκσυγχρονισμού τους κρίνεται πλήρως απολογημένη, μετά από γνώμη της αρμόδιας Γνωμοδοτικής Επιτροπής.
- (ζ) Η ανέγερση, η επέκταση και ο εκσυγχρονισμός αυτοεξυπηρετούμενων καταλυμάτων, ενοικιαζόμενων δωματίων και ενοικιαζόμενων επιπλωμένων διαμερισμάτων ανεξάρτητα από την τάξη.
- (η) Η εισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο της αξίας μηχανημάτων και λοιπών παγίων στοιχείων.

7. Περιεχόμενο Επενδυτικών Σχεδίων.

Τα επενδυτικά σχέδια που περιλαμβάνονται στο άρθρο αυτό, πλην αυτών που διέπονται από άλλον του υπ' αριθμ. 1628/2006 ειδικό Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, θα πρέπει να αφορούν

- την δημιουργία νέας μονάδας,
- την επέκταση υπάρχουσας μονάδας,

- τη διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας προς νέα, πρόσθετα προϊόντα,
- τη θεμελιώδη αλλαγή στη συνολική παραγωγική διαδικασία υπάρχουσας μονάδας.

Επενδυτικά σχέδια δεν ενισχύονται εφόσον δεν ικανοποιούν μία τουλάχιστον από τις ως άνω προϋποθέσεις.

ΆΡΘΡΟ 4

Παρεχόμενες Ενισχύσεις

1. α. Για τα επενδυτικά σχέδια της παραγράφου 1 του άρθρου 3 παρέχονται κατά περιοχή και κατηγορία οι ακόλουθες ενισχύσεις:

Για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού στην κατηγορία 1 περιλαμβάνονται οι κατηγορίες 3, 4 και 5 της κατάταξης των επενδυτικών σχεδίων του άρθρου 3 παρ. 1 και στην κατηγορία 2 περιλαμβάνονται οι αντίστοιχες κατηγορίες 1 και 2.

Επιχορήγηση ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης ή επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης

Περιοχή Α' -	Κατηγορία 1 -	20%
-	Κατηγορία 2 -	15%
Περιοχή Β' -	Κατηγορία 1 -	30%
-	Κατηγορία 2 -	25%
Περιοχή Γ' -	Κατηγορία 1 -	40%
-	Κατηγορία 2 -	35%

Ή εναλλακτικά

Φορολογική απαλλαγή

	Κατηγορία 1 -	60%
Περιοχή Α' -		
-	Κατηγορία 2 -	50%
Περιοχή Β' -	Κατηγορία 1 -	100%
-	Κατηγορία 2 -	100%
Περιοχή Γ' -	Κατηγορία 1 -	100%
-	Κατηγορία 2 -	100%

- β. Οι παρεχόμενες ενισχύσεις της περίπτωσης α, αναγόμενες σε ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης, δεν επιτρέπεται να υπερβούν τα ποσοστά του εγκεκριμένου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.
- γ. Στις μεσαίες επιχειρήσεις παρέχεται επιπλέον ποσοστό ενίσχυσης έως δέκα τοις εκατό (10%).
- δ. Στις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις παρέχεται επιπλέον ποσοστό ενίσχυσης έως είκοσι τοις εκατό (20%).

2. α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται τα επιπλέον ποσοστά ενίσχυσης των περιπτώσεων γ και δ της προηγούμενης παραγράφου για τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις,

σε Περιφέρειες, Νομούς ή τμήματα αυτών, ανά είδος επενδυτικού σχεδίου, βάσει των κριτηρίων του κατά κεφαλή Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (Α.Ε.Π.), του ποσοστού ανεργίας και της γεωγραφικής θέσης των αντίστοιχων περιοχών.

β. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να μετατάσσονται κατηγορίας τα επενδυτικά σχέδια της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

3. Ενισχύσεις μεγάλων επενδυτικών σχεδίων.

α. Για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού ως «Μεγάλο επενδυτικό σχέδιο» νοείται επένδυση της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του παρόντος, με ενισχυόμενες δαπάνες άνω των πενήντα (50) εκατομμυρίων ευρώ, υπολογιζόμενες με τις τιμές και τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης.

β. Για τον υπολογισμό του συνολικού ποσού των ενισχυόμενων δαπανών θα λαμβάνεται υπόψη η υλοποίηση για περίοδο τριών ετών, σε μία εγκατάσταση, εκ μέρους μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων, πάγιων περιουσιακών στοιχείων συνδυναζόμενων κατά αδιαίρετο από οικονομική άποψη τρόπο.

γ. Στα επενδυτικά σχέδια της παραγράφου αυτής δεν παρέχονται οι προσαυξήσεις των ποσοστών ενίσχυσης που χορηγούνται στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

δ. Για επενδυτικά σχέδια που υπερβαίνουν τα πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ το ανώτατο χορηγούμενο ποσό ενίσχυσης προσδιορίζεται ως εξής:

i. για το τμήμα μέχρι πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ παρέχεται το 100% του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης,

ii. για το τμήμα που υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ έως εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ παρέχεται το 50% του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης,

iii. για το τμήμα που υπερβαίνει τα εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ παρέχεται το 34% του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης.

4. Οι ανωτέρω ενισχύσεις δεν σωρεύονται με οποιαδήποτε άλλη κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παρ. 1 της Συνθήκης ή με οποιαδήποτε άλλη κοινοτική ή εθνική χρηματοδότηση, σε σχέση με τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η εν λόγω σώρευση θα είχε ως αποτέλεσμα η ένταση της ενίσχυσης να υπερβεί την ένταση της ενίσχυσης που προβλέπει ο κανονισμός.

5. Για τα επενδυτικά σχέδια της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης (δ) και των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix), (x) και (xi) της περίπτωσης (ε) της παραγράφου 1 του άρθρου 3 παρέχεται η ενίσχυση της επιχορήγησης ή της φορολογικής απαλλαγής.

6. Για τα επενδυτικά σχέδια των περιπτώσεων α' και β' της παρ. 3 του άρθρου 3, που πραγματοποιούνται στην αλλοδαπή, παρέχεται μόνο η ενίσχυση της επιχορήγησης, το ποσοστό της οποίας ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών σύμφωνα με την Κοινοτική Νομοθεσία.»

Άρθρο 5

Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για τη χορήγηση των ενισχύσεων

1. (α) Στις ενισχύσεις του παρόντος νόμου υπάγονται επενδυτικά σχέδια τα οποία υπερβαίνουν το ελάχιστο ύψος κατά περίπτωση ως κατωτέρω:

Για μεγάλες επιχειρήσεις, 500.000 ευρώ

Για μεσαίες επιχειρήσεις, 250.000 ευρώ

Για μικρές επιχειρήσεις, 150.000 ευρώ

Για πολύ μικρές επιχειρήσεις, 100.000 ευρώ

Το μέγεθος των επιχειρήσεων καθορίζεται βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ.70/2001 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 12.1.2001 (ΕΛ 2001 L 10/33) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ελάχιστο όριο της παραγράφου αυτής, καθώς και να ορίζεται διαφορετικό ελάχιστο ύψος ενισχυόμενων επενδύσεων για ορισμένους κλάδους οικονομικών δραστηριοτήτων ή για περιοχές που παρουσιάζουν προβλήματα ανάπτυξης και απασχολήσεως.

(β) Ειδικότερα στην ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής υπάγονται επενδυτικά σχέδια εκσυγχρονισμού βιοτεχνικών μονάδων που πραγματοποιούνται από πολύ μικρές επιχειρήσεις, τα οποία υπερβαίνουν το ελάχιστο ύψος των 30.000 ευρώ.

(γ) Οι παρεχόμενες σε κάθε φορέα ενισχύσεις δεν μπορούν να υπερβούν σωρευτικά για μια πενταετία το όριο των είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000) ευρώ για επενδύσεις που αφορούν την ίδια παραγωγική διαδικασία.

2. Νομική μορφή των υπαγόμενων επιχειρήσεων

Οι επιχειρήσεις των οποίων επενδυτικά σχέδια ύψους άνω των 200.000 ευρώ, υπάγονται στο καθεστώς ενίσχυσης του παρόντος νόμου, υποχρεούνται το αργότερο μέχρι την εκταμίευση της πρώτης δόσης της ενίσχυσης, να λειτουργούν με μορφή εμπορικής εταιρίας ή συνεταιρισμού.

Ιερές μονές και η Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους για την πραγματοποίηση των επενδύσεων δεν υποχρεούνται σε σύσταση εταιρίας.

3. Ίδια συμμετοχή του επενδυτή.

Α.(α)Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής του επενδυτή στις επενδύσεις που εντάσσονται στο καθεστώς ενίσχυσης της επιχορήγησης ή και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 25% των ενισχυόμενων δαπανών.

(β) Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής στην επένδυση που έχει εγκριθεί με την απόφαση υπαγωγής, δεν είναι δυνατόν να μειωθεί μετά την έκδοση απόφασης αυτής

(γ) Η ίδια συμμετοχή του επενδυτή στις επενδύσεις που εντάσσονται στο καθεστώς της ενίσχυσης της επιχορήγησης ή και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης αποτελεί ίδιο κεφάλαιο για τις ατομικές επιχειρήσεις και τις ιερές μονές και εταιρικό κεφάλαιο για τις λοιπές. Προκειμένου περί συνεταιρισμών, ως ίδια συμμετοχή νοείται για μεν τους νεοϊδρυόμενους το καταβληθέν κεφάλαιό τους, για δε τους υφιστάμενους το ποσό της αύξησης του κεφαλαίου τους ή το αποθεματικό που σχηματίζεται για το σκοπό αυτό. Για τις λοιπές περιπτώσεις ως ίδια συμμετοχή του επενδυτή νοείται για μεν τις νεοϊδρυόμενες εταιρίες το καταβληθέν κεφάλαιό τους, για δε τις υφιστάμενες το ποσό της αύξησης του εταιρικού κεφαλαίου τους που προκύπτει από νέες σε μετρητά εισφορές των εταιρών ή κατά περίπτωση τα φορολογηθέντα αποθεματικά, όπως αυτά προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, εκτός του τακτικού, χωρίς να απαιτείται αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου και υπό τον όρο ότι τα αποθεματικά αυτά δεν θα μπορούν να διανεμηθούν πριν την παρέλευση πενταετίας από την ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Τα αποθεματικά αυτά εμφανίζονται σε ιδιαίτερο λογαριασμό στα

λογιστικά βιβλία της επιχείρησης. Σε περίπτωση διανομής τους πριν την παρέλευση πενταετίας επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 10. Τα φορολογηθέντα (έκτακτα) αποθεματικά επιχείρησης αποτελούν ίδια συμμετοχή στην επένδυση, εφόσον κατά το στάδιο αξιολόγησης της επένδυσης ελέγχεται και διαπιστώνεται η επάρκεια της ρευστότητας της επιχείρησης μετά την αφαίρεση των ποσών των διαθεσίμων της που πρόκειται να αποτελέσουν την ίδια συμμετοχή.

Για τις επενδύσεις της υποπερίπτωσης (χι) της περίπτωσης (ε) της παραγράφου 1 του άρθρου 3 για τον υπολογισμό της ίδιας συμμετοχής λαμβάνεται υπόψη μόνο το σκέλος της επένδυσης που αφορά σε επενδύσεις παγίων.

(δ) Η αύξηση του εταιρικού ή συνεταιριστικού κεφαλαίου υφιστάμενων εταιριών ή συνεταιρισμών πρέπει να γίνεται μετά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος.

Η αύξηση του κεφαλαίου των Α.Ε. ή Ε.Π.Ε. μπορεί να γίνεται και πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής υπό την προϋπόθεση ότι πραγματοποιήθηκε μέσα στους τελευταίους δώδεκα (12) μήνες πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής με αποκλειστικό, βάσει της σχετικής απόφασης της γενικής συνέλευσης των μετόχων ή των εταιρών αντίστοιχα, σκοπό τη χρησιμοποίηση του νέου κεφαλαίου ως ίδια συμμετοχή, στη συγκεκριμένη επένδυση και ότι, μέχρι το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής της επένδυσης ή του σχεδίου το κεφάλαιο αυτό αποδεδειγμένα υφίσταται με τη μορφή διαθεσίμων της εταιρίας και δεν έχει αναλωθεί.

Β. Στις επενδύσεις που εντάσσονται στο καθεστώς της φορολογικής απαλλαγής ή της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, τουλάχιστον το 25% του κόστους πρέπει να καλύπτεται από χρηματοδοτική συμβολή του φορέα της επένδυσης που συνίσταται σε ίδια κεφάλαια ή δάναιο, υπό την προϋπόθεση ότι το τμήμα αυτό δεν συνοδεύεται από καμία κρατική ενίσχυση.

4. Αναμόρφωση ενισχυόμενου κόστους επένδυσης .

Με την απόφαση πιστοποίησης της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας, είναι δυνατόν, μετά από αίτηση του επενδυτή, να αναμορφωθεί το ενισχυόμενο κόστος αυτής το οποίο σε περίπτωση αύξησης δεν δύναται να υπερβεί το πέντε τοις εκατό (5%) αυτού που έχει εγκριθεί.

Για τον καθορισμό του ποσού της αναμόρφωσης του κόστους της επένδυσης, λαμβάνονται υπόψη οι ανατιμήσεις και διαφοροποιήσεις που τυχόν προέκυψαν στα επί μέρους στοιχεία κόστους της επένδυσης κατά τη διάρκεια της υλοποίησης.

5. Προθεσμία ολοκλήρωσης - Δυνατότητα παράτασης προθεσμίας ολοκλήρωσης επένδυσης.

Η προβλεπόμενη στην απόφαση υπαγωγής προθεσμία ολοκλήρωσης της επένδυσης, μπορεί να παρατείνεται για δύο (2) έτη κατ' ανώτατο όριο, υπό τις προϋποθέσεις ότι (α) η υποβολή του αιτήματος γίνεται το αργότερο εντός αποκλειστικής προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης που καθορίστηκε αρχικά στην απόφαση υπαγωγής και (β) έχει πραγματοποιηθεί το πενήντα τοις εκατό (50%) του εγκριθέντος έργου.

Αν διακοπούν ή καθυστερήσουν οι εργασίες για λόγους ανωτέρας βίας, η προθεσμία ολοκλήρωσης της επένδυσης μπορεί να παρατείνεται για επιπλέον χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο της διακοπής ή της καθυστέρησης. Στις περιπτώσεις που η ανωτέρα βία ανακλύπει κατά τη διάρκεια της προθεσμίας ολοκλήρωσης που καθορίστηκε αρχικά με την απόφαση υπαγωγής, το σχετικό αίτημα πρέπει να υποβληθεί μόνο εντός της προθεσμίας ολοκλήρωσης που καθορίστηκε αρχικά στην απόφαση υπαγωγής χωρίς να απαιτείται η πραγματοποίηση του 50% του εγκριθέντος έργου.

Αν χωρίς να συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας η επένδυση ολοκληρωθεί εντός έξι μηνών από τη λήξη της αρχικής ή κατα παράταση προθεσμίας, η ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας επιτρέπεται να πιστοποιηθεί εφόσον κατατεθεί σχετική αίτηση για πιστοποίηση κατά τις διατάξεις της περίπτωσης β παραγράφου 1 του άρθρου 8 και ενισχύονται μόνο οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν εμπρόθεσμα.

6. Έναρξη υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων.

α. Η έναρξη της υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων γίνεται μετά την δημοσίευση της απόφασης υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος νόμου. Ως έναρξη νοείται είτε η έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών είτε η πρώτη βέβαιη ανάληψη δέσμευσης για παραγγελία εξοπλισμού, εκτός των προκαταρκτικών μελετών σκοπιμότητας.

β. Έναρξη πραγματοποίησης του επενδυτικού σχεδίου πριν τη δημοσίευση της απόφασης υπαγωγής δύναται να γίνει, με αποκλειστική ευθύνη του επενδυτή, μόνο εφόσον του χορηγηθεί επιβεβαίωση επιλεξιμότητας σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 7 του παρόντος νόμου.

γ. Η εφαρμογή του επενδυτικού σχεδίου χωρίς την πλήρωση των προϋποθέσεων των περιπτώσεων α και β της παραγράφου αυτής επιφέρει απόρριψη του συνόλου του επενδυτικού σχεδίου.

7. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για το επενδυτικό δάνειο.

Αν στο προτεινόμενο για ενίσχυση επενδυτικό σχέδιο προβλέπεται και η χρησιμοποίηση δανείου, αυτό πρέπει:

- (i) να είναι τετραετούς τουλάχιστον διάρκειας,
- (ii) να έχει τη μορφή τραπεζικού δανείου ή ομολογιακού δανείου εκδιδόμενου σε δημόσια ή μη έγγραφη ή δανείου από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, αποκλειόμενης της μορφής αλληλόχρεου λογαριασμού,
- (iii) να λαμβάνεται για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, όπως αυτό θα προκύπτει ρητά από τη σχετική δανειακή σύμβαση και
- (iv) να έχει εγκριθεί από τη χρηματοδοτούσα τράπεζα ή το χρηματοδοτικό οργανισμό, κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής στις ενισχύσεις του παρόντος. Το σχετικό έγγραφο της έγκρισής του πρέπει να αναφέρει τους όρους χορήγησης του δανείου και συγκεκριμένα το ύψος του, τη διάρκειά του, το επιτόκιο, την περίοδο χάριτος και τις εξασφαλίσεις για την παροχή του και να περιλαμβάνεται στον υποβαλλόμενο με την αίτηση υπαγωγής φάκελο.

Το επενδυτικό δάνειο μπορεί να λαμβάνεται και σε συνάλλαγμα.

8. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού.

(α) Η επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης για πρόγραμμα απόκτησης της χρήσης καινούργιου σύγχρονου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού παρέχεται υπό την προϋπόθεση ότι μετά τη λήξη της μίσθωσης ο εξοπλισμός θα περιέρχεται στην κυριότητα της επιχείρησης. Ο όρος αυτός πρέπει να περιλαμβάνεται στη σχετική σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης.

(β) Η διάρκεια της χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη.

9. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι παροχής ενισχύσεων βάσει της δημιουργούμενης απασχόλησης.

(α) Η επιδότηση αφορά τις συνδεδεμένες με την πραγματοποίηση της επένδυσης θέσεις απασχόλησης. Θέσεις απασχόλησης συνδεδεμένες με την επένδυση θεωρούνται οι νέες θέσεις απασχόλησης που δημιουργούνται μέσα στην πρώτη τριετία από την ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης για την εξυπηρέτησή της, καθώς και οι θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά το ίδιο χρονικό διάστημα λόγω της αύξησης του συντελεστή αξιοποίησης του δυναμικού παραγωγής που οφείλεται στην εν λόγω επένδυση.

Η δημιουργούμενη απασχόληση αντιπροσωπεύει καθαρή αύξηση των θέσεων πλήρους ή μερικής απασχόλησης επιπλέον των υφιστάμενων κατά το χρόνο ολοκλήρωσης.

(β) Η ενίσχυση καταβάλλεται επί του μισθολογικού κόστους για το σύνολο των συνδεδεμένων με την επένδυση θέσεων απασχόλησης και παρέχεται για τα δύο πρώτα έτη από την δημιουργία της κάθε θέσης απασχόλησης. Το μισθολογικό κόστος περιλαμβάνει το μισθό πριν από την αφαίρεση φόρων καθώς και τις υποχρεωτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης.

10. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις που αφορούν στην παραγωγή προϊόντων εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, καθώς και σε επενδύσεις ή προγράμματα επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, της υποπερίπτωσης (viii) της περίπτωσης (δ) και της υποπερίπτωσης (iv) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

(α) Για το χαρακτηρισμό των προϊόντων ή υπηρεσιών ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας γνωμοδοτεί, με βάση το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο, η Ειδική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων της Γενικής Γραμματείας Ανάπτυξης (Γ.Γ.Α.) του Υπουργείου Ανάπτυξης, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου της επένδυσης ή του προγράμματος στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται τα κριτήρια και οι διαδικασίες εξέτασης για το χαρακτηρισμό των προϊόντων ή υπηρεσιών ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας.

(β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται οι προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν οι επενδύσεις για την παροχή υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας.

Με τη γνωμοδότηση της προηγούμενης περίπτωσης α' η Ειδική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων γνωμοδοτεί και για την πλήρωση ή μη των ως άνω προδιαγραφών στις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, προκειμένου να είναι δυνατή για αυτές η εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος νόμου.

11. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδυτικά σχέδια που αφορούν στην παραγωγή των νέων προϊόντων ή υπηρεσιών της υποπερίπτωσης (iv) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

(α) Ως νέα προϊόντα θεωρούνται αυτά που, κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στις ενισχύσεις του παρόντος, δεν παράγονται από άλλες παραγωγικές μονάδες της χώρας αυτούσια ή παραλλαγμένα.

(β) Για το χαρακτηρισμό των προϊόντων ως νέων γνωμοδοτεί, με βάση το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο, η Ειδική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων της Γ.Γ.Α. του Υπουργείου Ανάπτυξης, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου της επένδυσης στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης. Με την κοινή απόφαση της περίπτωσης β' της παραγράφου 10 καθορίζονται τα κριτήρια και οι διαδικασίες εξέτασης από τη Γ.Γ.Α. του χαρακτηρισμού των προϊόντων ως νέων.

12. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδυτικά σχέδια ανάπτυξης λογισμικού της υποπερίπτωσης (vi) της περίπτωσης δ' και της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 3.

(α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης ορίζονται οι προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν οι επιχειρήσεις αυτές, καθώς και τα απαραίτητα στοιχεία που πρέπει να συνοδεύουν το φάκελο που υποβάλλεται από αυτές για την εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος .

(β) Ο χαρακτηρισμός τους ως επενδύσεων ανάπτυξης λογισμικού γίνεται με γνωμοδότηση της Ειδικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων της Γ.Γ.Α. του Υπουργείου Ανάπτυξης, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου της επένδυσης στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης

13. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε: (i) επενδύσεις για τη δημιουργία εργαστηρίων εφαρμοσμένης βιομηχανικής ενεργειακής, μεταλλευτικής, γεωργικής, κτηνοτροφικής και ιχθυοκαλλιεργητικής έρευνας και (ii) επενδύσεις ανάπτυξης τεχνολογιών και βιομηχανικών σχεδίων της υποπερίπτωσης (vii) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

Για το χαρακτηρισμό εκδίδεται γνωμοδότηση της Ειδικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων της Γ.Γ.Α. του Υπουργείου Ανάπτυξης, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου της επένδυσης ή προγράμματος στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης

14. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων, στις επενδύσεις περιβαλλοντικού και ενεργειακού χαρακτήρα των υποπεριπτώσεων (i), (ii) και (iii) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

(α) Προκειμένου για επενδύσεις που αφορούν σε προστασία του περιβάλλοντος, περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας, αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και ανακύκλωσης του ύδατος, για το χαρακτηρισμό τους αποφαιίνεται το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων εντός ενός (1) μηνός από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο από την αρμόδια υπηρεσία αξιολόγησης της επένδυσης ή του προγράμματος

(β) Προκειμένου για επενδύσεις που αφορούν σε εξοικονόμηση ενέργειας, η εφαρμογή των ενισχύσεων γίνεται υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση ή το πρόγραμμα χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν αφορά στον παραγωγικό εξοπλισμό, αλλά στον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις κίνησης - λειτουργίας της μονάδας και ότι από την επένδυση ή το πρόγραμμα προκύπτει μείωση τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10%) της καταναλισκόμενης ενέργειας.

(γ) Προκειμένου για τις επενδύσεις ή προγράμματα των υποπεριπτώσεων (ii) και (iii) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, για το χαρακτηρισμό τους γνωμοδοτεί η Γενική Γραμματεία Ενέργειας του Υπουργείου Ανάπτυξης, εντός ενός (1) μηνός από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας.

15. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων, στις επενδύσεις που αφορούν στην παραγωγή καινοτομικών προϊόντων, και εμπορευματοποίησης προτύπων προϊόντων καθώς και στην εισαγωγή καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία της υποπερίπτωσης (vii) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

α) Για τις ανάγκες του παρόντος ως καινοτομία ορίζεται η εφαρμοσμένη χρήση της γνώσης για τη δημιουργία νέων ή βελτιωμένων προϊόντων και διαδικασιών και

υπηρεσιών που χρήζουν άμεσης παραγωγικής και εμπορικής αποδοχής. Αποδεκτά πεδία καινοτομίας ορίζονται αυτά που αφορούν προϊόντα, υπηρεσίες, παραγωγική διαδικασία και ανάπτυξη τεχνολογίας.

(β) Στην περίπτωση επιχειρηματικών σχεδίων καινοτομίας αξιολογείται η πρωτοτυπία, η εστίαση και αποσαφήνιση του βέλτιστου πεδίου εφαρμογής ή συγκεκριμένης εφαρμογής της καινοτομικής ιδέας, ο βαθμός βελτίωσης των τεχνικών και των οικονομικών μεγεθών του στοχευόμενου προϊόντος και παραγωγικής διαδικασίας και υπηρεσίας, η ύπαρξη και χρήση ή η εξασφάλιση χρήσης μεμονωμένων ή συνδυασμών υπαρχόντων πατεντών και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας η ύπαρξη και αξιοποίηση αξιόπιστων αποτελεσμάτων έρευνας και ανάπτυξης, η πρωτοτυπία συνδυασμού τεχνογνωσίας από διαφορετικές περιοχές και κλάδους και ο βαθμός εξασφάλισης πώλησης των προϊόντων και υπηρεσιών ή ο βαθμός εξασφάλισης χρήσης των διαδικασιών. Η ύπαρξη πιστοποιητικού από τον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Ο.Β.Ι.) για πρωτοτυπία και δίπλωμα ευρεσιτεχνίας αποτελεί θετικό αλλά όχι καθοριστικό ή απαραίτητο παράγοντα για την αξιολόγηση και υπαγωγή της προτεινόμενης επένδυσης στην κατηγορία καινοτομία.

(γ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται και συμπληρώνονται τα κριτήρια και οι διαδικασίες εξέτασης από την Ειδική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων της Γ.Γ.Α. για το χαρακτηρισμό προϊόντων, παραγωγικών διαδικασιών και υπηρεσιών ως καινοτομικά.

Ο χαρακτηρισμός των επενδύσεων αυτών γίνεται με σχετική γνωμοδότηση της Ειδικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων της Γ.Γ.Α. του Υπουργείου Ανάπτυξης, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου της επένδυσης στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Με την κοινή απόφαση της περίπτωσης β' της παραγράφου 10 καθορίζονται τα κριτήρια και οι διαδικασίες εξέτασης από τη Γ.Γ.Α. του χαρακτηρισμού των προϊόντων ως καινοτομικών και των επενδύσεων ως καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία.

16. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την ένταξη επενδύσεων για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων, που προβλέπονται στην περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

(α) Επενδύσεις για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων μπορούν να ενισχυθούν μόνον εφόσον πραγματοποιούνται:

(i) Στις Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Τ.Α.), όπως ορίζονται με τον Ν. 2545/1997 (ΦΕΚ 254/Α).

(ii) Στα τμήματα των ενισχυόμενων περιοχών της Επικράτειας που δεν περιλαμβάνονται στην κοινή απόφαση της επόμενης περίπτωσης β'. Για να είναι δυνατή η ενίσχυση για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων στα τμήματα αυτά της Επικράτειας πρέπει: (α) η επένδυση να πραγματοποιείται σε ζώνη τουρισμού - αναψυχής χαρακτηριζόμενη έτσι σύμφωνα με τα κριτήρια της χωροταξικής ή πολεοδομικής πολιτικής και (β) να εξασφαλίζεται η απαιτούμενη κατάλληλη υποδομή για την εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία της ξενοδοχειακής μονάδας. Η συνδρομή των προϋποθέσεων αυτών διαπιστώνεται κατά περίπτωση με ειδική γνωμάτευση του Ε.Ο.Τ., η οποία εκδίδεται από τον εν λόγω Οργανισμό και προσκομίζεται στην αρμόδια Υπηρεσία Ιδιωτικών Επενδύσεων κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.

(β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας-Οικονομικών, Τουριστικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που εκδίδεται κάθε δύο (2) χρόνια και δεν μπορεί να τροποποιηθεί μέσα στο χρονικό αυτό διάστημα των δύο (2) χρόνων, μπορεί να καθορίζονται τμήματα της Επικράτειας που παρουσιάζουν υπερσυγκέντρωση τουριστικής δραστηριότητας στα οποία δεν έχουν εφαρμογή οι ενισχύσεις της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της

επιδότησης του μισθολογικού κόστους του παρόντος για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων.

17. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις, επισκευής, αποκατάστασης και μετατροπής παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

Για να είναι δυνατή η ενίσχυσή τους, πρέπει τα κτίρια αυτά, είτε βρίσκονται σε χαρακτηρισμένο διατηρητέο ή παραδοσιακό οικισμό είτε όχι, να έχουν χαρακτηριστεί ως διατηρητέα από το Υπουργείο Πολιτισμού ή από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Δημόσιων Έργων ή ως παραδοσιακά από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή τον Ε.Ο.Τ..

18. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις για ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμό ξενοδοχειακών μονάδων ή τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Τουριστικής Ανάπτυξης καθορίζονται, το είδος και η έκταση των έργων που πρέπει να περιλαμβάνονται στον εκσυγχρονισμό της ξενοδοχειακής μονάδας ή των τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings), για να θεωρείται αυτός ως ολοκληρωμένης μορφής και να είναι δυνατή η εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος.

19. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις συνεδριακών κέντρων, χιονοδρομικών κέντρων, κέντρων θαλασσοθεραπείας, κέντρων τουρισμού υγείας, κέντρων προπονητικού-αθλητικού τουρισμού, εγκαταστάσεων αξιοποίησης ιαματικών πηγών και θεματικών πάρκων, της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Τουριστικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται οι προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν οι ως άνω μονάδες. Οι αιτήσεις των φορέων για ένταξη, στις ενισχύσεις του παρόντος, των επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των παραπάνω μονάδων συνοδεύονται υποχρεωτικά από έγκριση του Ε.Ο.Τ. για την πλήρωση των κατά περίπτωση προδιαγραφών.

20. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις λιμένων σκαφών αναψυχής (μαρίνες) και γηπέδων γκολφ, της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

Οι αιτήσεις των φορέων για ένταξη, στις ενισχύσεις του παρόντος, των επενδύσεων λιμένων σκαφών αναψυχής και γηπέδων γκολφ, συνοδεύονται υποχρεωτικά από έγκριση της Γενικής Διεύθυνσης Στήριξης Λιμένων Αναψυχής του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης αντίστοιχα για τη δημιουργία ή την επέκταση ή τον εκσυγχρονισμό τους.

21. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις κέντρων αποθεραπείας και αποκατάστασης, καθώς και μονάδων παροχής στέγης αυτόνομης διαβίωσης σε άτομα με ειδικές ανάγκες, της υποπερίπτωσης (xiii) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

Οι αιτήσεις των φορέων για ένταξη, στις ενισχύσεις του παρόντος, επενδύσεων των παραπάνω επιχειρήσεων συνοδεύονται υποχρεωτικά από την κατά περίπτωση απαιτούμενη έγκριση του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 10 και 30 του Ν. 2072/1992 (ΦΕΚ 125 Α') αντίστοιχα.

22. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις ίδρυσης δημόσιας χρήσης σταθμών αυτοκινήτων της υποπερίπτωσης (xiv) περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

(α) Οι επενδύσεις των επιχειρήσεων αυτών πρέπει να αφορούν στη δημιουργία δημόσιας χρήσης εστεγασμένων σταθμών αυτοκινήτων.

(β) Πρέπει να διασφαλίζεται η καταλληλότητα του συγκεκριμένου χώρου και της περιοχής εγκατάστασης του σταθμού αυτοκινήτων σε σχέση με τις ανάγκες στάθμευσης.

(γ) Η δημιουργία και λειτουργία του σταθμού αυτοκινήτων στο συγκεκριμένο χώρο πρέπει να συμβιβάζεται με τις λοιπές υφιστάμενες ή και προγραμματισμένες λειτουργίες της περιοχής εγκατάστασης.

(δ) Το επενδυτικό σχέδιο για την ίδρυση δημόσιας χρήσης σταθμών αυτοκινήτων να λειτουργεί ανεξάρτητα και αυτοτελώς και να μην εξυπηρετεί παρακείμενη επιχείρηση της οποίας η λειτουργία δημιουργεί συγκέντρωση μεγάλου αριθμού ατόμων και η οποία ανήκει στον αυτό φορέα στο σύνολό της ή κατά ένα μέρος της.

(ε) Η συνδρομή των προϋποθέσεων των περιπτώσεων (β) και (γ) πιο πάνω πιστοποιείται από τους Οργανισμούς Αθήνας ή Θεσσαλονίκης για τις περιοχές αρμοδιότητάς τους ή των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων (τέως Π.Υ.Δ.Ε.), για τις υπόλοιπες περιοχές της επικράτειας. Η έγκριση αυτή, καθώς και η σχετική άδεια του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών και των κατά περίπτωση Διευθύνσεων Συγκοινωνιών των οικείων νομαρχιών συνοδεύει υποχρεωτικά τις αιτήσεις των φορέων για ένταξη στις ενισχύσεις του παρόντος, των επενδυτικών σχεδίων ίδρυσης τέτοιων σταθμών.

23. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος σε επενδύσεις παραγωγής ηλεκτρισμού από ήπιες μορφές ενέργειας, ή επιχειρήσεων συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας, της υποπερίπτωσης (vi) της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

Οι αιτήσεις των φορέων για ένταξη, στις ενισχύσεις του παρόντος, επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ή συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας συνοδεύονται υποχρεωτικά από την άδεια παραγωγής του Υπουργείου Ανάπτυξης.

24. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις εξόρυξης και θραύσης αδρανών υλικών και βιομηχανικών ορυκτών της υποπερίπτωσης (i) της περίπτωσης (α) της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

Για τις επενδύσεις της παραπάνω περίπτωσης, η αρμόδια διεύθυνση της οικείας νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ελέγχει την ισχύ ή μη της άδειας εκμετάλλευσης της άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας των εγκαταστάσεων εντός (1) μηνός από την διαβίβαση του φακέλου της επένδυσης η και του προγράμματος.

25. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις εξόρυξης επεξεργασίας και εν γένει αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών και μεταλλευτικές επενδύσεις, της υποπερίπτωσης (i) της περίπτωσης (α) και των υποπεριπτώσεων (i) και (ii) της περίπτωσης (β) της παρ. 1 του άρθρου 3.

Για τις επενδύσεις των παραπάνω περιπτώσεων γνωμοδοτεί η Γενική Γραμματεία Ενέργειας του Υπουργείου Ανάπτυξης για την ισχύ ή μη των δικαιωμάτων μεταλλοκτησίας, της άδειας εκμετάλλευσης και της άδειας λειτουργίας των εγκαταστάσεων, εντός ενός (1) μηνός από τη διαβίβαση του φακέλου της επένδυσης ή και του προγράμματος.

26. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής

(α) Το αφορολόγητο αποθεματικό της απαλλαγής υπολογίζεται με βάση τα καθαρά κέρδη, που δηλώνονται με βάση την εμπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, προκύπτουν από τα τηρούμενα βιβλία και εμφανίζονται στον ισολογισμό και τα οποία προέρχονται από το σύνολο των δραστηριοτήτων του φορέα είτε αυτές περιλαμβάνονται στις υπαγόμενες στο παρόντα Νόμο δραστηριότητες είτε όχι και ανεξάρτητα από την περιοχή στην οποία αυτές ασκούνται, μετά την αφαίρεση των κερδών που απαλλάσσονται της φορολογίας εισοδήματος, των κρατήσεων για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού και των κερδών της χρήσης που διανέμονται πραγματικά ή αναλαμβάνονται από τους εταίρους ή τον επιχειρηματία. Προκειμένου για ΑΕ και ΕΠΕ για τον υπολογισμό του κατά τα παραπάνω τακτικού αποθεματικού και των διανεμόμενων ποσών γίνεται αναγωγή των ποσών αυτών με την προσθήκη του αναλογούντος φόρου. Για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., η φορολογική απαλλαγή πραγματοποιείται από τα καθαρά κέρδη που δηλώνονται με την αρχική δήλωση, αφού αφαιρεθούν οι απολήψεις.

(β) Σχηματίζεται από τα κέρδη της διαχειριστικής περιόδου μέσα στην οποία έγινε η επένδυση. Αν δεν πραγματοποιηθούν κέρδη κατά τη διαχειριστική αυτή περίοδο ή αν αυτά που πραγματοποιήθηκαν δεν επαρκούν, το αφορολόγητο αποθεματικό σχηματίζεται από τα κέρδη των αμέσως επόμενων διαχειριστικών περιόδων μέχρι να καλυφθεί το ποσοστό της αξίας της ενισχυόμενης επένδυσης ή της αξίας κτήσης του εξοπλισμού που αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση και οι οποίες δεν μπορούν να υπερβούν τις (10) διαχειριστικές περιόδους.

(γ) Προκειμένου για επενδύσεις, που η υλοποίηση τους διαρκεί πέραν της μίας (1) διαχειριστικής περιόδου, παρέχεται η δυνατότητα σχηματισμού αφορολόγητου αποθεματικού από τα κέρδη της κάθε διαχειριστικής περιόδου, για τις δαπάνες των επενδύσεων που γίνονται μέσα σε αυτή και υπο την προϋπόθεση ότι η επένδυση ολοκληρώνεται εντός πενταετίας από τον χρόνο έναρξης της. Όταν ο εξοπλισμός αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση, το αφορολόγητο αποθεματικό υπολογίζεται επί του τμήματος της αξίας κτήσης του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στα μισθώματα που καταβλήθηκαν στην οικεία διαχειριστική περίοδο και με την προϋπόθεση ότι η επένδυση ή το πρόγραμμα ολοκληρώνεται εντός πενταετίας από το χρόνο έναρξης της και μετά τη λήξη της σύμβασης ο εξοπλισμός θα περιέρχεται στην κυριότητα της επιχείρησης.

(δ) Το αφορολόγητο αποθεματικό της απαλλαγής εμφανίζεται σε ξεχωριστούς λογαριασμούς στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης.

(ε) Οι φορείς που εφαρμόζουν την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής υποχρεούνται στην τήρηση πρόσθετων βιβλίων, τα οποία ορίζονται από το Π.Δ. 186/1982 (ΦΕΚ 84/Α").

(στ) Οι φορείς επενδύσεων που επιλέγουν την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής υποχρεούνται, όπου απαιτείται, να εφοδιαστούν, με ίδια πρωτοβουλία, με τις αναγκαίες γνωμοδοτήσεις, χαρακτηρισμούς ή εγκρίσεις των επενδυτικών σχεδίων τους, από τις Ειδικές Επιτροπές ή άλλες αρμόδιες υπηρεσίες του Δημοσίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Επίσης υποχρεούνται στην υποβολή Δήλωσης Φορολογικής Απαλλαγής (Δ.Φ.Α.)

27. Στο καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος για την πραγματοποίηση επενδύσεων του άρθρου 3 παράγραφος 3 στην αλλοδαπή υπάγονται μόνον οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, όπως αυτές ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ.70/2001 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 12.1.2001 (ΕΛ 2001 L 10/33).

Δεν υπάγονται στο ανωτέρω καθεστώς επιχειρήσεις η παραγωγική δραστηριότητα των οποίων επηρεάζει αρνητικά αντίστοιχη δραστηριότητα που ασκείται στην Ελλάδα με συνέπεια τη μείωση της απασχόλησης και τη μείωση των εξαγωγών, καθώς και επιχειρήσεις οι οποίες έχουν διακόψει ή μειώσει την επιχειρηματική τους δραστηριότητα στην Ελλάδα κατά τα αναφερόμενα στην επόμενη παράγραφο, στο χρονικό διάστημα της τελευταίας τριετίας πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.

Οι φορείς επενδύσεων στην αλλοδαπή, οι οποίοι υπάγονται στο καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος, δεν επιτρέπεται να διακόπτουν ή να μειώνουν με οποιονδήποτε τρόπο την τυχόν άλλη επιχειρηματική δραστηριότητα που ασκείται από τους ίδιους ή μέσω συνδεδεμένων με αυτούς επιχειρήσεων στην Ελλάδα.

α) Ως μείωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας νοείται και η μείωση των θέσεων εργασίας.

β) Ως συνδεδεμένη επιχείρηση νοείται κάθε επιχείρηση η οποία μπορεί να ασκήσει κυρίαρχη επιρροή σε άλλη επιχείρηση ή υπόκειται στην κυρίαρχη επιρροή μιας άλλης επιχείρησης λόγω ιδιοκτησίας, χρηματοδοτικής συμμετοχής ή των κανόνων που διέπουν τη λειτουργία της. Η κυρίαρχη επιρροή τεκμαίρεται όταν μία επιχείρηση έναντι μιας άλλης επιχείρησης, άμεσα ή έμμεσα:

- (i) κατέχει την πλειοψηφία του καλυφθέντος κεφαλαίου της επιχείρησης ή
- (ii) διαθέτει την πλειοψηφία των ψήφων που συνδέονται με τα μερίδια τα οποία εκδίδει η επιχείρηση ή
- (iii) μπορεί να διορίζει περισσότερα από τα μισά μέλη του οργάνου διοίκησης, διεύθυνσης ή εποπτείας της επιχείρησης.

Κατάλογος συνδεδεμένων επιχειρήσεων, που τυχόν υπάρχουν, επισυνάπτεται στην αίτηση υπαγωγής.

Από την υπαγωγή και για μία πενταετία από την έκδοση της απόφασης πιστοποίησης της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας, αν διαπιστωθεί παράβαση των παραπάνω υποχρεώσεων ή απόκρυψη τέτοιων παραβάσεων, ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και επιστρέφεται το σύνολο ή μέρος της τυχόν καταβληθείσας επιχορήγησης μετά από γνώμη της αρμόδιας Γνωμοδοτικής Επιτροπής.

28. Με Προεδρικό Διάταγμα ορίζονται όροι ή προϋποθέσεις ή περιορισμοί ή παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου στην παροχή ενισχύσεων, που επιβάλλονται κάθε φορά από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την παροχή εθνικών ενισχύσεων σε συγκεκριμένους τομείς ή κατηγορίες επενδύσεων.

Με όμοιο Προεδρικό Διάταγμα μπορεί να καθορίζονται τυχόν διαφορετικές ή και πρόσθετες διαδικασίες και δικαιολογητικά για την υποβολή και εξέταση επενδύσεων και γενικά για την εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος ή να αποκλείονται των ενισχύσεων, συγκεκριμένοι τομείς ή κλάδοι ή κατηγορίες δραστηριοτήτων ή επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων, λόγω καθιέρωσης ή θέσπισης ανάλογων όρων και απαγορεύσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Άρθρο 6

Κριτήρια υπαγωγής στο καθεστώς των ενισχύσεων

1. Η υπαγωγή στο καθεστώς ενισχύσεων γίνεται με τα ακόλουθα κριτήρια:

(α) Κριτήρια αξιολόγησης επενδυτικού φορέα;

- (i) Τα χαρακτηριστικά του φορέα και ειδικότερα η εμπειρία του, η κλίμακα και τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων του στο παρελθόν, η φερεγγυότητα και οικονομική του επιφάνεια. Εξετάζονται, επίσης, ο δυναμισμός και η επιτυχία στις προγενέστερες και υφιστάμενες δραστηριότητες των εταιρών που ελέγχουν την πλειοψηφία των συμφερόντων της. Στην περίπτωση νεοϊδρυόμενου φορέα εξετάζονται ο δυναμισμός και η επιτυχία στις προγενέστερες και υφιστάμενες δραστηριότητες των εταιρών που ελέγχουν την πλειοψηφία των συμφερόντων του.
- (ii) Η δυνατότητα διάθεσης των ιδίων κεφαλαίων για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της επιχείρησης και συγκεκριμένα την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής στην επένδυση και του αναγκαίου κεφαλαίου κίνησης.

(β) Κριτήρια οικονομοτεχνικής αξιολόγησης επενδυτικών προτάσεων και βιωσιμότητας της επένδυσης;

- (i) Η πληρότητα του επιχειρηματικού σχεδιασμού και ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της επένδυσης και η οργάνωση της επιχείρησης που την πραγματοποιεί.
- (ii) Η προοπτική δυναμικής ανάπτυξης του κλάδου στον οποίο πραγματοποιείται η επένδυση.
- (iii) Οι προοπτικές κερδοφόρας δραστηριότητας της επιχείρησης που θα δημιουργηθεί ή της ήδη υφιστάμενης, στο βαθμό που επηρεάζεται από την προτεινόμενη επένδυση.

(γ) Κριτήρια συμβολής της επένδυσης στους στόχους του αναπτυξιακού Νόμου

- (i) Η αύξηση της απασχόλησης και ιδίως η δημιουργία νέων μόνιμων θέσεων εξαρτημένης εργασίας για μακρό χρονικό διάστημα.
- (ii) Η περιοχή εγκατάστασης της επένδυσης και τα ειδικότερα χαρακτηριστικά του νομού εγκατάστασης.
- (iii) Η συμβολή της επένδυσης στην προστασία του περιβάλλοντος και εξοικονόμηση ενέργειας, όπου ειδικότερα εξετάζονται:
 - i. Η συμβολή στον περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας, στην αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος και την ανακύκλωση του ύδατος,
 - ii. Η εισαγωγή περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας
 - iii. Η αξιοποίηση των ήπιων μορφών ενέργειας, η υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα ή επεξεργασμένα απορριπτόμενα υλικά.
 - iv. Η εξοικονόμηση ενέργειας.
- (iv) Η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων και υπηρεσιών σε διεθνές επίπεδο και ειδικότερα ο εξαγωγικός προσανατολισμός της επιχείρησης ή η υποκατάσταση εισαγωγών.
- (v) Η ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων και των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- (vi) Η συμβολή της επένδυσης στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

(δ) Ειδικά κριτήρια ανά τομέα δραστηριότητας

- (i) Ειδικά κριτήρια αξιολόγησης επενδύσεων στον πρωτογενή τομέα:
- v. Η κατάταξη της πρωτογενούς δραστηριότητας ως υψηλής, μέσης ή χαμηλής προτεραιότητας σύμφωνα με την γεωργική πολιτική της χώρας.
 - vi. Η μετεγκατάσταση λειτουργουσών μονάδων εφόσον επιβάλλεται για περιβαλλοντικούς λόγους.
- (ii) Ειδικά κριτήρια αξιολόγησης επενδύσεων στον δευτερογενή τομέα:
- vii. Ο χαρακτηρισμός των προϊόντων ως νέων ή ως προϊόντων εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας.
 - viii. Η εισαγωγή καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία ή ο χαρακτηρισμός των προϊόντων ως καινοτομικών.
 - ix. Η μετεγκατάσταση λειτουργουσών μονάδων από την περιοχή Α'. Επίσης, η μετεγκατάσταση από άλλες περιοχές εφόσον γίνεται για περιβαλλοντικούς λόγους.
 - x. Ο βαθμός συμμετοχής των πρώτων και βοηθητικών υλών στο βιομηχανικό κόστος παραγωγής ανά μονάδα προϊόντος.
- (iii) Ειδικά κριτήρια αξιολόγησης επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού:
- xi. Δημιουργία εγκαταστάσεων ειδικών μορφών τουρισμού.
 - xii. Μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων ή οικιών σε ξενοδοχειακές μονάδες.
 - xiii. Η δυνατότητα λειτουργίας της μονάδας πέραν της τουριστικής περιόδου της ευρύτερης περιοχής.
 - xiv. Αναβάθμιση σε ανώτερη κατηγορία αστέρων (*) προκειμένου για επενδύσεις εκσυγχρονισμού ξενοδοχειακών μονάδων καθώς και σε ανώτερη τάξη προκειμένου για τουριστικές οργανωμένες κατασκηνώσεις.
- (iv) Ειδικά κριτήρια αξιολόγησης επενδύσεων στον τομέα παροχής υπηρεσιών.
- xv. Ο χαρακτηρισμός των υπηρεσιών ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας.
 - xvi. Ανάπτυξη λογισμικού, ανάπτυξη τεχνολογιών και βιομηχανικών σχεδίων και εργαστήρια εφαρμοσμένης έρευνας.
 - xvii. Η εισαγωγή καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία.
 - xviii. Κέντρα αποθεραπείας και αποκατάστασης και στέγες αυτόνομης διαβίωσης για άτομα με ειδικές ανάγκες.

(ε) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται τα στοιχεία αξιολόγησης, η λεπτομέρεια, η βαθμολόγηση, ο αριθμός και ο τρόπος εφαρμογής των κριτηρίων της παραγράφου αυτής ανα τομέα δραστηριότητας, καθώς και κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή της. Με όμοια απόφαση καθορίζεται και το κοινό και για τις τέσσερις κατηγορίες των περιπτώσεων α' έως και δ' πιο πάνω ελάχιστο ποσοστό του συνόλου των βαθμών των κοινών και ειδικών κριτηρίων κάθε τομέα πάνω από το οποίο κάθε επένδυση ή πρόγραμμα εγκρίνεται αμέσως κατά την εξέταση και βαθμολόγησή του, εφόσον το διατιθέμενο κονδύλι επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης επαρκεί, αν είναι κατώτερο το επενδυτικό σχέδιο απορρίπτεται.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης επιτρέπεται να καθοριστούν επιπρόσθετα ειδικά κριτήρια για τα επιχειρηματικά σχέδια της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε' και για τις ειδικές επενδύσεις των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix) και (x) της περίπτωσης ε' καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, που εξετάζονται από το Υπουργείο Ανάπτυξης.

Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα στοιχεία αξιολόγησης, η λειτουργία, η βαθμολόγηση, ο ανάλογος τρόπος εφαρμογής όλων των κριτηρίων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια εφαρμογής, για τις ως άνω επενδύσεις.

3. Για την υπαγωγή στην ενίσχυση επιχορήγησης επενδυτικών σχεδίων που πραγματοποιούνται στην αλλοδαπή σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 3, λαμβάνονται υπόψη μόνο τα κριτήρια των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 και επιπλέον εφόσον η επένδυση συμβάλλει, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, στη διεύρυνση των παραγωγικών δραστηριοτήτων παραμεθόριων περιοχών της χώρας στην οποία πραγματοποιείται η επένδυση και τη συγκράτηση πληθυσμών των περιοχών αυτών στον τόπο διαμονής τους.

Άρθρο 7

Αρμοδιότητες και διαδικασίες εφαρμογής των ενισχύσεων

1. Υποβολή αιτήσεων υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος

- (α) Αιτήσεις επενδύσεων πλην αυτών που αφορούν την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής για τις οποίες δεν απαιτείται υποβολή αίτησης ή επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης, υποβάλλονται καθόλη τη διάρκεια του έτους ως εξής:

- (i) Στην Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων, ύψους άνω των τεσσάρων εκατομμυρίων (4.000.000) ευρώ, που πραγματοποιούνται στα όρια της Διοικητικής Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, καθώς και οι επενδύσεις ύψους άνω των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ που πραγματοποιούνται στην υπόλοιπη Επικράτεια. Επίσης υποβάλλονται, ανεξαρτήτως ύψους, επενδύσεις των υποπεριπτώσεων (vii), (viii), (ix), (x), (xi), (xii), (xiii), (xiv), (xv), (xvi) της περίπτωσης (γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 3, των υποπεριπτώσεων (iv), (v), (vi), (vii) και (viii) της περίπτωσης (β) της ίδιας παραγράφου, των υποπεριπτώσεων (i), (ii), (iii), (iv), (v) και (xii) της περίπτωσης (δ), καθώς και των υποπεριπτώσεων (ii) και (iii) της περίπτωσης (ε) της ίδιας παραγράφου, καθώς και εκείνες που πραγματοποιούνται μέσα στα όρια περισσότερων της μιας περιφερειών της Επικράτειας.

Στην Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών υποβάλλονται επίσης οι επενδύσεις στην αλλοδαπή σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 3 καθώς και τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης της παρ. 2 του άρθρου 9 ανεξαρτήτως ύψους.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να ορίζονται και πρόσθετες κατηγορίες επενδυτικών σχεδίων των οποίων οι αιτήσεις υπαγωγής υποβάλλονται στην Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ανεξαρτήτως ύψους.

- (ii) Στις Διευθύνσεις Σχεδιασμού και Ανάπτυξης των Περιφερειών υποβάλλονται αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ύψους μέχρι δύο εκατομμυρίων (2.000.000,00) ευρώ, που πραγματοποιούνται μέσα στα όρια κάθε Διοικητικής Περιφέρειας ή προκειμένου για την Διοικητική Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ύψους μέχρι τέσσερα εκατομμύρια (4.000.000,00) ευρώ. Ειδικά οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ύψους

μέχρι δύο εκατομμυρίων (2.000.000,00) ευρώ, που πραγματοποιούνται στο Νομό Δωδεκανήσου, υποβάλλονται στο Γραφείο Περιφερειακής Ανάπτυξης Δωδεκανήσου της Διοικητικής Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

- (iii) Στο Ελληνικό Κέντρο Επενδύσεων Α.Ε. (ΕΛ.Κ.Ε.) υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ύψους άνω των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000,00) ευρώ, καθώς και οι επενδύσεις ή επιχειρηματικά σχέδια τριών εκατομμυρίων (3.000.000,00) ευρώ και άνω, εφόσον το 50% τουλάχιστον της ίδιας συμμετοχής προέρχεται από κεφάλαια εξωτερικού.
- (iv) Στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής των επενδύσεων της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, ύψους μέχρι τριών εκατομμυρίων (3.000.000,00) ευρώ, ή ύψους άνω των τριών εκατομμυρίων (3.000.000,00) ευρώ εφόσον η ίδια συμμετοχή δεν προέρχεται από κεφάλαια εξωτερικού ή προέρχεται και από κεφάλαια εξωτερικού σε ποσοστό μικρότερο του 50%.

Επίσης στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής των επενδύσεων των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii) (ix) και (x) της περίπτωσης (ε) καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' της παρ. 1 του άρθρου 3, ύψους τριών εκατομμυρίων (3.000.000,00) ευρώ ή ύψους άνω των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ εφόσον η ίδια συμμετοχή δεν προέρχεται από κεφάλαια εξωτερικού ή προέρχεται και από κεφάλαια εξωτερικού σε ποσοστό μικρότερο του 50%.

- (β) Τα όρια των παραπάνω υποπεριπτώσεων (i), (ii), (iii) και (iv) μπορεί να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

(γ) Οι ανωτέρω αιτήσεις υποβάλλονται και ηλεκτρονικά.

2. (α) Δεν είναι δυνατή η υποβολή, από τον ίδιο φορέα, αίτησης υπαγωγής σε περισσότερες της μιας υπηρεσίας ή φορείς για επενδύσεις κατά βάση ίδιες, που εμφανίζουν όμως διαφοροποιήσεις είτε στο κόστος είτε στα επί μέρους προτεινόμενα επενδυτικά έργα ή για επενδύσεις που αφορούν στην ίδια παραγωγική μονάδα.

Εαν υποβληθούν πολλαπλές αιτήσεις υπαγωγής, σύμφωνα με τα παραπάνω, καθώς και σε περίπτωση υποβολής αίτησης για υπαγωγή επένδυσης είτε στο σύνολό της είτε κατά ένα τμήμα της που έχει ήδη υπαχθεί στις ενισχύσεις του παρόντος ή του Ν.2601/98, όλες οι αιτήσεις δεν εξετάζονται και δεν επιστρέφεται το καταβληθέν γι' αυτές χρηματικό ποσό που προβλέπεται στην περ.β' της παράγραφο 3.

- (β) Εταιρία της οποίας επιχειρηματικό σχέδιο έχει υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος Νόμου ή του Ν.2601/98 ή του Ν.1892/ 1990, δεν μπορεί κατά τη χρονική διάρκεια υλοποίησής του να υποβάλει σε οποιαδήποτε υπηρεσία ή φορέα αίτηση υπαγωγής επένδυσης η οποία να αφορά στα προϊόντα στα οποία αφορά το υλοποιούμενο επιχειρηματικό σχέδιο. Σε περίπτωση υποβολής τέτοιας αίτησης, αυτή δεν εξετάζεται, μη επιστρεφόμενου του καταβληθέντος γι' αυτήν χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην πιο κάτω περίπτωση β της παραγράφου 3.

3. Την αίτηση υπαγωγής της παράγραφου 1 συνοδεύουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- (α) Οικονομοτεχνική μελέτη. Στην περίπτωση που η οικομοτεχνική μελέτη συνοδεύει αίτηση υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος, συνολικού κόστους άνω των διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000,00) ευρώ, υπογράφεται από οικονομολόγο μέλος του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος (Ο.Ε.Ε.) ή αντίστοιχου Οργανισμού κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μηχανικό, εξειδικευμένο στο κύριο αντικείμενο της επένδυσης, μέλος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος και κατά περίπτωση, όπου απαιτείται από το εντικείμενο της επένδυσης, από γεωτεχνικό, μέλος του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος. Αιτήσεις υπαγωγής που δεν πληρούν την προϋπόθεση αυτή δεν εξετάζονται και τίθενται στο αρχείο.
- (β) Αποδεικτικό καταβολής χρηματικού ποσού, το ύψος του οποίου καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης. Για τον καθορισμό του ποσού αυτού λαμβάνεται υπόψη το συνολικό κόστος της υποβαλλόμενης για έγκριση επένδυσης. Το παραπάνω χρηματικό ποσό καταβάλλεται στη Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.).

4. (α) Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών με την επιφύλαξη των παρακάτω περιπτώσεων (β) και (γ) καθορίζει με απόφασή του επιπλέον δικαιολογητικά και προσδιορίζει τα τεχνικοοικονομικά στοιχεία που συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής.

(β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται τα τεχνικοοικονομικά στοιχεία και δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής των επιχειρηματικών σχεδίων της υποπερίπτωσης (χι) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

(γ) Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται τα τεχνικοοικονομικά στοιχεία και δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής των επενδύσεων των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix) και (x) της περίπτωσης (ε) καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

5. Αιτήσεις που δεν συνοδεύονται από όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία, σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4, δεν συνιστούν αίτηση υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος, δεν εξετάζονται και τίθενται στο αρχείο της αρμόδιας υπηρεσίας, μη επιστρεφόμενου του καταβληθέντος για αυτές χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου. Το ίδιο ισχύει και σε περιπτώσεις αιτήσεων υπαγωγής που περιλαμβάνουν τα κατά τα ανωτέρω απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία, πλην όμως κατά τον έλεγχο και την εξέταση του φακέλου διαπιστώνεται, μετά από γνώμη της αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής, ότι η οικονομοτεχνική μελέτη εμφανίζει σοβαρές ελλείψεις, οι οποίες καθιστούν αδύνατη την αξιολόγηση της υποβληθείσας επένδυσης. Με την υποβολή της αίτησης υπαγωγής και των απαιτούμενων δικαιολογητικών προς τις αρμόδιες προς την εξέτασή της αρμόδιες υπηρεσίες ή φορείς ο φορέας της επένδυσης δύναται να ζητήσει την χορήγηση επιβεβαίωσης επιλεξιμότητας προκειμένου να προχωρήσει σε έναρξη υλοποίησης της επένδυσης. Εντός προθεσμίας πέντε εργασιμών (5) ημερών το αίτημά του αυτό εξετάζεται από την Υπηρεσία, η οποία προβαίνει σε τυπικό έλεγχο του υποβληθέντος φακέλου και εφόσον αυτός περιέχει τα δικαιολογητικά των παραγράφων 3 και 4 του παρόντος άρθρου δίδεται έγγραφη επιβεβαίωση προς τον αιτούντα ότι το επιχειρηματικό σχέδιο που υποβλήθηκε ικανοποιεί καταρχήν τους

όρους επιλεξιμότητας που τίθενται από τον νόμο. Η παραπάνω επιβεβαίωση δεν συνεινάζεται και την τελική υπαγωγή του επιχειρηματικού σχεδίου η οποία θα κριθεί μετά την αξιολόγηση αυτού σύμφωνα με τις διατάξεις των επομένων παραγράφων του παρόντος άρθρου. Μετά την χορήγηση της επιβεβαίωσης επιλεξιμότητας δύναται να αρχίσει η πραγματοποίηση επενδυτικών δαπανών με αποκλειστική ευθύνη του επενδυτή, δεδομένου ότι αυτή δεν δεσμεύει την κρίση της Γνωμοδοτικής Επιτροπής ούτε την απόφαση της Διοίκησης σχετικά με την υπαγωγή ή μη της επένδυσης στις διατάξεις του νόμου.

Κατά την εξέταση της αίτησης υπαγωγής οι υπηρεσίες ή οι φορείς δύνανται, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο, να αποστέλλουν με απόδειξη στο φορέα της επένδυσης ή τον αντικλητό του, έγγραφο με το οποίο ζητείται η προσκόμιση τυχόν πρόσθετων στοιχείων και πληροφοριών, καθώς και η παροχή περαιτέρω διευκρινήσεων, προς υποβοήθηση του έργου της αξιολόγησης της αίτησης υπαγωγής.

6. Οι απήσεις υπαγωγής εξετάζονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς στους οποίους υποβάλλονται ή, προκειμένου για απήσεις που υποβάλλονται στο ΕΛ.Κ.Ε., από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ή της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, ανάλογα. Για τις απήσεις που υποβάλλονται στο ΕΛ.Κ.Ε., ο οργανισμός αυτός συντάσσει απιολογημένη έκθεση σκοπιμότητας, η οποία διαβιβάζεται είτε στην Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών είτε στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης κατά περίπτωση.

7. (α) Η διαδικασία εξέτασης κάθε αίτησης για υπαγωγή επένδυσης ολοκληρώνεται, από την αρμόδια υπηρεσία και την αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή, το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, η δε απόφαση υπαγωγής εκδίδεται το αργότερο εντός μηνός από τη γνωμοδότηση της επιτροπής, εντός του οποίου δημοσιεύεται και η περίληψή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Για την εισαγωγή των απήσεων υπαγωγής στην αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή τηρείται η απόλυτη σειρά προτεραιότητας με βάση την ημερομηνία που έχουν υποβληθεί οι απήσεις αυτές.

(β) Οι διαδικασίες εξέτασης και υπαγωγής κάθε επιχειρηματικού σχεδίου διάσωσης και αναδιάρθρωσης από την αρμόδια υπηρεσία και την αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή ολοκληρώνονται το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης η δε απόφαση υπαγωγής εκδίδεται το αργότερο εντός ενός (1) μηνός από τη γνωμοδότηση της επιτροπής, εντός του οποίου δημοσιεύεται και η περίληψή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Για την εισαγωγή των απήσεων υπαγωγής στην αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή τηρείται η απόλυτη σειρά προτεραιότητας με την οποία αυτές έχουν υποβληθεί.

8. Η αξιολόγηση των επενδύσεων θα γίνεται από τις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες. Αξιολογήσεις επενδύσεων μπορεί να ανατίθενται και σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα και ειδικότερα σε υπαλλήλους άλλων υπηρεσιών του δημοσίου, ή και εξωτερικούς αξιολογητές, ή και εμπειρογνώμονες σε ειδικά θέματα. Οι ανωτέρω εκτός της αρμόδιας υπηρεσίας αξιολογητές, υποβάλλουν την έκθεση αξιολόγησής τους στην αρμόδια υπηρεσία η οποία μετά από μελέτη και έλεγχο αυτής και του φακέλου, συντάσσει εισηγητικό σημείωμα αξιολόγησης προς την αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή.

Με ευθύνη της αρμόδιας υπηρεσίας ελέγχεται η πληρότητα της έκθεσης αξιολόγησης, των εκτός της αρμόδιας υπηρεσίας αξιολογητών και γίνεται η παραλαβή που αποτελεί και την πιστοποίηση για την καταβολή της σχετικής αμοιβής.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται κατά την αρμοδιότητά τους η διαδικασία σύνταξης πίνακα αξιολογητών, οι διαδικασίες και οι όροι ανάθεσης, ο αριθμός των επενδυτικών σχεδίων που ανατίθενται κατ' έτος ανά αξιολογητή, οι προθεσμίες ολοκλήρωσης της αξιολόγησης, η διαδικασία και ο τρόπος αξιολόγησης ανάλογα με την κατηγορία επένδυσης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Η αξιολόγηση των επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης του άρθρου 9 ανατίθεται σε ειδικό εξωτερικό αξιολογητή με μεγάλη εμπειρία σε εκκαθαρίσεις, εξαγορές και συγχωνεύσεις, ο οποίος υποβάλλει ολοκληρωμένη μελέτη αξιολόγησης στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, προκειμένου αυτή να εισηγηθεί στην αρμόδια Γνωμοδοτική Επιτροπή της παραγράφου 15. Η υπηρεσία για την κατάρτιση της εισηγητής της αυτής δύναται να ζητά από την κύρια δανειοδοτούσα τράπεζα ή και άλλη τράπεζα γνωμοδότηση επί της βιωσιμότητας του σχεδίου διάσωσης και αναδιάρθρωσης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας καθορίζονται η διαδικασία ανάθεσης, τα κριτήρια επιλογής, ο ανώτατος αριθμός επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης, που μπορεί να ανατίθενται κατ' έτος σε κάθε αξιολογητή, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των εξωτερικών αξιολογητών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

- 9. (α)** Κάθε επένδυση εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις ένταξης εξετάζεται ως προς τα κριτήρια των περιπτώσεων α', β', γ' και δ' της παρ. 1 του άρθρου 6.

Ειδικότερα η επένδυση απορρίπτεται και δεν αξιολογείται σε επόμενο στάδιο στις περιπτώσεις που κρίνεται ότι δεν καλύπτεται η ίδια συμμετοχή (υποπερίπτωση (ii) της περίπτωσης α', καθώς και το κατώτατο όριο βαθμολογίας ως προς τα κριτήρια των υποπεριπτώσεων (i) της περίπτωσης α' στην περίπτωση υφιστάμενου φορέα και (iii) της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 6.

Εφόσον η επένδυση κριθεί σύμφωνα με τα παραπάνω ότι πληροί τις ελάχιστες προϋποθέσεις, βαθμολογείται στο σύνολο των κριτηρίων των περιπτώσεων (α), β, γ' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 και εφόσον συγκεντρώνει τουλάχιστον την κοινή ελάχιστη βαθμολογία που ορίζεται στην απόφαση της περ. 2 του άρθρου 6 και το διατιθέμενο ποσό επαρκεί εντάσσεται προς υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος.

- (β)** Οι επενδύσεις οι οποίες σύμφωνα με την υποπερίπτωση (iv) της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης εξετάζονται ως προς τα κριτήρια των περιπτώσεων (α, β', γ' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 και ως προς τα τυχόν επιπρόσθετα κριτήρια της παρ. 2(α) του αυτού άρθρου.

Η επένδυση απορρίπτεται και δεν αξιολογείται σε επόμενο στάδιο στις περιπτώσεις που κρίνεται ότι δεν καλύπτεται η ίδια συμμετοχή ή το κατώτατο όριο βαθμολογίας ως προς τα κριτήρια των υποπεριπτώσεων (i) της περίπτωσης (α) προκειμένου για παλιό φορέα και (iii) της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 6.

Εφόσον η επένδυση κριθεί σύμφωνα με τα παραπάνω ότι πληροί τις ελάχιστες προϋποθέσεις, βαθμολογείται στο σύνολο των κριτηρίων των περιπτώσεων α', β', γ' και δ' της παραγράφου του άρθρου 6 και εφόσον συγκεντρώνει τουλάχιστον την κοινή ελάχιστη βαθμολογία που ορίζεται στην απόφαση της περίπτωσης 2 του άρθρου 6 και το διατιθέμενο ποσό επαρκεί, εντάσσεται προς υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος.

- (γ) Κάθε επιχειρηματικό σχέδιο διάσωσης και αναδιάρθρωσης της παράγραφου 2 του άρθρου 9 εξετάζεται σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου και υπάγεται στις διατάξεις του παρόντος κατά τα οριζόμενα στην εν λόγω απόφαση και εφόσον το διατιθέμενο για το συγκεκριμένο έτος ποσό επιχορηγήσεων και λοιπών ενισχύσεων των επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης επαρκεί.
- (δ) Σε περίπτωση που κατά τη διαδικασία εξέτασης και υπαγωγής των επενδύσεων, το κατά περίπτωση διατιθέμενο για το συγκεκριμένο έτος ποσό ενισχύσεων εξαντληθεί, τυχόν απήσεις υπαγωγής, για τις οποίες μέχρι την εξάντληση του ποσού των ενισχύσεων δεν ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες εξέτασης και υπαγωγής από τις αρμόδιες υπηρεσίες και γνωμοδοτικές επιτροπές, εξετάζονται για υπαγωγή τους στις διατάξεις του παρόντος κατά το επόμενο έτος με βάση τα ποσά ενισχύσεων που καθορίζονται για το έτος αυτό, πριν την εξέταση των απήσεων υπαγωγής που θα υποβληθούν μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους αυτού.

10. Κάθε επένδυση που γίνεται στην αλλοδαπή σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 3, εξετάζεται ως προς τα κριτήρια των περιπτώσεων α' και β' παράγραφο 1 του άρθρου 6. Η υπαγωγή της επένδυσης γίνεται εφόσον αυτή πληροί τις προϋποθέσεις ένταξης σύμφωνα με τα ίδια κριτήρια και επιπλέον εκτιμάται ότι συμβάλλει στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό στη διεύρυνση των παραγωγικών δραστηριοτήτων παραμεθωρίων περιοχών των χωρών στις οποίες πραγματοποιείται η επένδυση και τη συγκράτηση πληθυσμών των περιοχών αυτών στον τόπο διαμονής τους και με την προϋπόθεση ότι το διατιθέμενο για το συγκεκριμένο έτος ποσό για τις επιχορηγήσεις αυτών των επενδύσεων επαρκεί, εγκρίνεται για υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος,

Επίσης, κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των επενδυτικών προτάσεων ιδιωτικών επιχειρήσεων λαμβάνονται υπόψη οι στόχοι και οι προτεραιότητες του αντίστοιχου Προγράμματος Διμερούς Οικονομικής Συνεργασίας.

Σε περίπτωση που, κατά τη διαδικασία εξέτασης και υπαγωγής των επενδύσεων αυτών, το διατιθέμενο για το συγκεκριμένο έτος ποσό επιχορηγήσεων γι' αυτές εξαντληθεί, τυχόν απήσεις υπαγωγής για τις οποίες μέχρι την εξάντληση του ποσού των επιχορηγήσεων δεν ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες εξέτασης και υπαγωγής από την αρμόδια υπηρεσία και γνωμοδοτική επιτροπή, εξετάζονται για υπαγωγή τους στις διατάξεις του παρόντος κατά το επόμενο έτος με βάση το ποσό ενισχύσεων που καθορίζεται για την κατηγορία αυτή επενδύσεων για το έτος αυτό, πριν από την εξέταση των απήσεων υπαγωγής που θα υποβληθούν μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους αυτού.

11. Οι αποφάσεις υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων στα καθεστάτα ενισχύσεων του παρόντος εκδίδονται:

- (α) Από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, για τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στην Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών σύμφωνα με την υποπερίπτωση (i) της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, καθώς και για τις επενδύσεις που υποβάλλονται μέσω του ΕΛ.Κ.Ε. και εξετάζονται από την Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

- (β) Από τον Υπουργό Ανάπτυξης για τα επενδυτικά σχέδια των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix), (x) και (xi) της περίπτωσης ε καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.
- (γ) Από τους Γενικούς Γραμματείς των Περιφερειών, για τα επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται στα όρια κάθε Διοικητικής Περιφέρειας και υποβάλλονται στην αντίστοιχη Υπηρεσία Ιδιωτικών Επενδύσεων της Περιφέρειας σύμφωνα με την υποπερίπτωση (ii) της περίπτωσης α' της πιο πάνω παραγράφου 1.

Οι αποφάσεις τροποποίησης, ολοκλήρωσης και πιστοποίησης έναρξης παραγωγικής λειτουργίας, ανάκλησης υπαγωγής και επιστροφής ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί, καθώς και μεταβίβασης επιχειρήσεων ή μετοχών ή εταιρικών μεριδίων εκδίδονται με ανάλογη αρμοδιότητα.

12. Οι αποφάσεις υπαγωγής, καθώς και οι λοιπές αποφάσεις που καθορίζονται στην παρ. 11 εκδίδονται μετά από γνώμη της κατά περίπτωση αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής.

Περίληψη της απόφασης υπαγωγής, που περιέχει τα στοιχεία του φορέα της επένδυσης, το αντικείμενο, το κόστος της επένδυσης, το ποσοστό και το ποσό των ενισχύσεων, καθώς και τον αριθμό των δημιουργούμενων θέσεων απασχόλησης, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Δεν απαιτείται δημοσίευση περίληψης αποφάσεων που αφορούν σε παράταση του χρόνου ολοκλήρωσης ή σε τροποποιήσεις αποφάσεων που δεν μεταβάλλουν το ποσό και ποσοστό των ενισχύσεων και τον αριθμό των νέων θέσεων εργασίας. Μεταβολή με οποιονδήποτε τρόπο των όρων της απόφασης μπορεί να γίνει μετά από αίτηση του φορέα της επένδυσης.

13. Ετήσιος προγραμματισμός του ύψους των εγκρινόμενων βάσει του παρόντος επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης και επιδότησης του κόστους απασχόλησης.

- (α) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών που εκδίδεται κάθε Ιανουάριο και με την επιφύλαξη της επόμενης περίπτωσης και των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 9, καθορίζεται το συνολικό ποσό των επιχορηγήσεων, επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης και του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους που εγκρίνεται ετησίως και κατανέμεται μεταξύ των αρμοδίων φορέων υπαγωγής της παραπάνω παραγράφου 11.

Με την ίδια απόφαση καθορίζεται και το συνολικό ποσό ενισχύσεων των επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης του άρθρου 9. Επίσης, με την ίδια απόφαση είναι δυνατό να κατανέμεται το ως άνω ποσό, κατά τομέα δραστηριότητας και ανάλογα με το μέγεθος των επιχειρήσεων. Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών είναι δυνατό με όμοιες αποφάσεις να αναπροσαρμόζει κατά τη διάρκεια του έτους το παραπάνω ποσό.

Με όμοια απόφαση καθορίζεται το συνολικό ποσό των επιχορηγήσεων που εγκρίνεται ετησίως για κάθε κράτος προκειμένου για τις επενδύσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 3.

- (β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, που εκδίδεται κάθε Ιανουάριο, καθορίζεται το συνολικό ποσό επιχορηγήσεων που εγκρίνονται ετησίως για τις επενδύσεις των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix), (x) και (xi) της περίπτωσης (ε) καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της

περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3. Με όμοιες αποφάσεις είναι δυνατό να αναπροσαρμόζεται κατά τη διάρκεια του έτους το παραπάνω ποσό.

14. Αιτήσεις για υπαγωγή επενδύσεων στις ενισχύσεις του παρόντος, καθώς και αιτήματα για τροποποίηση όρων αποφάσεων υπαγωγής, που έχουν απορριφθεί, δεν επανεξετάζονται.

15. Γνωμοδοτικές Επιτροπές

(α) Γνωμοδοτική Επιτροπή Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών:

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών συστήνεται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών Κεντρική Γνωμοδοτική Επιτροπή, η οποία γνωμοδοτεί για αιτήσεις υπαγωγής στον παρόντα Νόμο επενδύσεων που σύμφωνα με το παρόν άρθρο υποβάλλονται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών ή το ΕΛ.Κ.Ε. και εξετάζονται από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.

Μέλη της Κεντρικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας Επενδύσεων και Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ως Πρόεδρος, ο Προϊστάμενος της αρμόδιας γενικής διεύθυνσης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, οι Προϊστάμενοι των αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, καθώς και εκπρόσωποι των συναρμόδιων Υπουργείων και λοιπών φορέων ειδικών σε θέματα επενδύσεων. Στις συνεδριάσεις της επιτροπής παρίσταται ως μέλος άνευ ψήφου και Νομικός Σύμβουλος του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ή Πάρεδρος του ίδιου Υπουργείου που ορίζεται από τον Προϊστάμενο Γραφείου Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Όταν η Κεντρική Γνωμοδοτική Επιτροπή εξετάζει επενδυτικές προτάσεις για υπαγωγή στο Ε.Σ.Ο.Α.Β., στη σύνθεσή της μετέχει ο Γενικός Γραμματέας Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, δύο υπηρεσιακοί παράγοντες του Υπουργείου Εξωτερικών των δύο ανώτατων βαθμών της ιεραρχίας, καθώς και ένας εκπρόσωπος του Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος.

(β) Γνωμοδοτικές Επιτροπές Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας Υπουργείου Ανάπτυξης:

(i) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, συστήνεται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης Ειδική Γνωμοδοτική Επιτροπή επιχειρηματικών σχεδίων, η οποία γνωμοδοτεί για τις αιτήσεις υπαγωγής στον παρόντα Νόμο επιχειρηματικών σχεδίων της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 3, που υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας ή στο ΕΛ.Κ.Ε. και εξετάζονται από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας.

Μέλη της Επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας ως Πρόεδρος, ο Γενικός Γραμματέας Επενδύσεων και Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, ο προϊστάμενος της αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, ο προϊστάμενος της αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, εκπρόσωπος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δύο (2) εμπειρογνώμονες αναγνωρισμένου κύρους σε θέματα βιομηχανικών επενδύσεων, ένας (1) εκπρόσωπος του Σ.Ε.Β., ένας (1) εκπρόσωπος της

Γ.Σ.Ε.Ε. και ένας (1) εκπρόσωπος της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών. Στις συνεδριάσεις της επιτροπής παρίσταται ως μέλος άνευ ψήφου και Νομικός Σύμβουλος του Υπουργείου Ανάπτυξης ή Πάρεδρος του ίδιου Υπουργείου. Όταν η Ειδική Γνωμοδοτική Επιτροπή εξετάζει επενδυτικά σχέδια που έχουν υποβληθεί στο Ε.Λ.Κ.Ε., στη σύνθεσή της παρίσταται και εκπρόσωπος αυτού, ως μέλος άνευ ψήφου.

- (ii) Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, συστήνεται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης Γνωμοδοτική Επιτροπή Επενδύσεων, η οποία γνωμοδοτεί για αιτήσεις υπαγωγής στον παρόντα Νόμο των επενδύσεων των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix) και (x) της περίπτωσης ε' καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, που υποβάλλονται στη Γ.Γ. Βιομηχανίας ή στο Ε.Λ.Κ.Ε. και εξετάζονται από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας.

Μέλη της Επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας ως Πρόεδρος, δύο (2) προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων ή αρμόδιων Διευθύνσεων της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, εκπρόσωπος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δύο (2) εμπειρογνώμονες αναγνωρισμένου κύρους σε ζητήματα βιομηχανικών επενδύσεων, ένας (1) εκπρόσωπος του Σ.Ε.Β. και ένας (1) της Γ.Σ.Ε.Ε. Στις συνεδριάσεις της επιτροπής παρίσταται ως μέλος άνευ ψήφου και Νομικός Σύμβουλος του Υπουργείου Ανάπτυξης ή Πάρεδρος του ίδιου Υπουργείου. Όταν η Ειδική Γνωμοδοτική Επιτροπή εξετάζει επενδυτικά σχέδια που έχουν υποβληθεί στο Ε.Λ.Κ.Ε., στη σύνθεσή της παρίσταται και εκπρόσωπος αυτού, ως μέλος άνευ ψήφου.

Ειδικά, για τις επενδύσεις της υποπερίπτωσης (vii) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 στην Επιτροπή συμμετέχουν και ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας και ένας (1) προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης ή αρμόδιας Διεύθυνσης της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Ανάπτυξης.

(γ) Περιφερειακές Γνωμοδοτικές Επιτροπές:

Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα κάθε Περιφέρειας συστήνεται στην έδρα κάθε Διοικητικής Περιφέρειας, καθώς και στην πρωτεύουσα του Νομού Δωδεκανήσου Περιφερειακή Γνωμοδοτική Επιτροπή Επενδύσεων, η οποία γνωμοδοτεί για τις αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, που σύμφωνα με το παρόν άρθρο υποβάλλονται σε κάθε Περιφέρεια ή στο Νομό Δωδεκανήσου και εξετάζονται από τις αντίστοιχες αρμόδιες υπηρεσίες εφαρμογής του παρόντος Νόμου.

Μέλη της κάθε Επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας ως Πρόεδρος, προϊστάμενοι των αρμόδιων υπηρεσιών ιδιωτικών επενδύσεων της Περιφέρειας, εκπρόσωπος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εκπρόσωποι τραπεζών και λοιπών φορέων ειδικοί σε θέματα επενδύσεων.

(δ) Οι καθοριζόμενες πιο πάνω γνωμοδοτικές επιτροπές γνωμοδοτούν επίσης επί αιτημάτων ολοκλήρωσης και πιστοποίησης έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας επενδύσεων, αιτημάτων παράτασης της προθεσμίας ολοκλήρωσης για λόγους ανώτερης βίας καθώς και για την ανάκληση αποφάσεων υπαγωγής και επιστροφής ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί και αφορούν σε επενδυτικά σχέδια για την υπαγωγή των οποίων γνωμοδότησαν κατά περίπτωση, ως και για θέματα επενδύσεων που έχουν υπαχθεί σε προγενέστερους επενδυτικούς νόμους, εφόσον οι σχετικοί

φάκελοι των επενδύσεων αυτών είναι της αρμοδιότητας των κατά περίπτωση αντίστοιχων υπηρεσιών ή φορέων και τηρούνται σε αυτούς.

(ε) Ειδική Γνωμοδοτική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων της Γενική Γραμματεία Ανάπτυξης. του Υπουργείου Ανάπτυξης

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης συστήνεται στη Γενική Γραμματεία Ανάπτυξης (Γ.Γ.Α.) του Υπουργείου Ανάπτυξης Ειδική Γνωμοδοτική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων που γνωμοδοτεί για το χαρακτηρισμό: (1) των υπηρεσιών ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας ή ως νέων, (2) των προϊόντων ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας ή ως νέων, (3) επενδύσεων ως επενδύσεις ανάπτυξης λογισμικού, (4) επενδύσεων ως εργαστήρια εφαρμοσμένης βιομηχανικής, ενεργειακής, μεταλλευτικής, γεωργικής, κτηνοτροφικής και ιχθυοκαλλιεργητικής έρευνας ή των εργαστηρίων αυτών (5) επενδύσεων ως επενδύσεις ανάπτυξης τεχνολογιών, (6) επενδύσεων ως επενδύσεις παραγωγής καινοτομικών προϊόντων ή και εισαγωγής καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία.

Μέλη της Ειδικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων είναι ο Γενικός Γραμματέας Ανάπτυξης ως Πρόεδρος, ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας, ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας, ένα (1) εξειδικευμένο σε θέματα τεχνολογίας στέλεχος της Γ.Γ.Ε.Τ., ένα (1) εκπρόσωπο της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας (Γ.Γ.Β.) του Υπουργείου Ανάπτυξης εξειδικευμένο σε θέματα τεχνολογίας ένα (1) εξωτερικό εμπειρογνώμονα που προέρχεται από πανεπιστημιακά ή ερευνητικά ιδρύματα ή εργαστήρια και ένα (1) εξωτερικό εμπειρογνώμονα που ορίζεται από το ΣΕΒ.

Η σύνθεση της Ειδικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης.

(στ) Η συγκρότηση των ως άνω γνωμοδοτικών επιτροπών γίνεται με αποφάσεις των οργάνων που είναι αρμόδια για τη σύστασή τους μη δημοσιεύμενες στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με τις αποφάσεις αυτές ορίζονται επίσης οι γραμματείς και οι αναπληρωτές βοηθοί γραμματείς των επιτροπών, καθώς και οι εισηγητές.

ζ) Δεν μπορούν να συμμετέχουν στις συνεδριάσεις των παραπάνω γνωμοδοτικών επιτροπών τα μέλη, σύμβουλοι ή φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στο εταιρικό ή μετοχικό κεφάλαιο ή στη διοίκηση επιχειρήσεων ή έχουν καταρτίσει ή συμμετάσχει στην κατάρτιση επενδυτικών σχεδίων ή έχουν αξιολογήσει ή ελέγξει αιτήσεις υπαγωγής, κατά την τελευταία πενταετία, που έχουν υπαχθεί στους Νόμους 3299/2004 και 2601/1998 ή έχουν υποβάλει αίτηση για να υπαχθούν στις διατάξεις του παρόντος, εφόσον στις συνεδριάσεις αυτές εξετάζονται θέματα των επιχειρήσεων αυτών ή θέματα άλλων επιχειρήσεων ίδιου ή συναφούς αντικειμένου.

η) Στα μέλη και τους εισηγητές των γνωμοδοτικών επιτροπών που προβλέπονται στο παρόν, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 24 του Ν. 2429/1996 περί υποβολής δήλωσης περιουσιακής τους κατάστασης, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις διατάξεις του Ν. 3213/2003.

16. Παρακολούθηση και Έλεγχος

Η παρακολούθηση των επενδύσεων που εγκρίνονται από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και τις

Περιφέρειες, γίνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες τους. Ο έλεγχος γίνεται από όργανα ελέγχου τα οποία συγκροτούνται με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου φορέα υπαγωγής

17. Όργανα Ελέγχου

(α) Όργανα ελέγχου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

- (i) Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών συνιστώνται τα όργανα και καθορίζονται οι διαδικασίες ελέγχου της προόδου των επενδυτικών έργων ανεξάρτητα αν βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης ή έχουν περατωθεί. Ο έλεγχος γίνεται με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και τους όρους της απόφασης υπαγωγής.
- (ii) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών δύνανται να συσταθούν ειδικά όργανα ελέγχου με αρμοδιότητα τον επανέλεγχο επενδύσεων που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος ή του Ν.2601/1998 ή προγενέστερων αναπτυξιακών νόμων από οποιαδήποτε υπηρεσία ή φορέα.
- (iii) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών συνιστώνται τα όργανα και καθορίζονται οι διαδικασίες ελέγχου των πραγματοποιηθεισών επενδύσεων για την εφαρμογή της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο τρίτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 20 του παρόντος.

(β) Όργανα Ελέγχου του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται οι διαδικασίες ελέγχου και συνιστώνται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης Ειδικά Όργανα Ελέγχου με αρμοδιότητα τον έλεγχο της προόδου υλοποίησης των επενδύσεων των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix) και (x) της περίπτωσης ε' καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' και της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 ανεξάρτητα αν βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης ή έχουν περατωθεί.

Ο έλεγχος γίνεται με βάση τους όρους και τις προϋποθέσεις του παρόντος καθώς και των σχετικών αποφάσεων υπαγωγής τους.

γ) Περιφερειακά Όργανα Ελέγχου.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται οι διαδικασίες ελέγχου και συνιστώνται Περιφερειακά Όργανα Ελέγχου (Π.Ο.Ε.) της προόδου των επενδυτικών έργων και γενικότερα των επενδύσεων, ανεξάρτητα εάν βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης ή έχουν περατωθεί. Ο έλεγχος γίνεται με βάση τον παρόντα νόμο, καθώς και τις σχετικές αποφάσεις υπαγωγής.

Η αρμοδιότητα των Π.Ο.Ε. αφορά στις επενδύσεις που πραγματοποιούνται στα όρια της Διοικητικής Περιφέρειας και έχουν υπαχθεί στο καθεστώς της επιχορήγησης ή επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας ή του Νομάρχη προκειμένου για τον παρόντα ή προγενέστερους αναπτυξιακούς νόμους.

(δ) Οι συγκροτήσεις των Οργάνων Ελέγχου γίνονται σύμφωνα με τις οριζόμενες ανωτέρω αποφάσεις ή προκειμένου για τα Περιφερειακά Όργανα Ελέγχου με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, μη

δημοσιευόμενες στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, από φυσικά ή νομικά πρόσωπα και ειδικότερα από διατιθέμενους για το έργο αυτό υπαλλήλους της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου ή άλλων υπηρεσιών ή και από ορκωτούς ελεγκτές ή εκτιμητές ή και συμβούλους εμπειρογνώμονες σε θέματα ελέγχου επενδύσεων ή /και εκπροσώπους της Τοπικής και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού. Συγκροτούνται κάθε φορά όσα όργανα ελέγχου κρίνονται απαραίτητα για την πλήρη και ταχεία κάλυψη των αναγκών σε ελέγχους.

- (ε) Στα μέλη των οργάνων ελέγχου που προβλέπονται στο παρόν, καθώς και στα επικυρωσμένα με την εκταμίευση των ενισχύσεων όργανα εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 24 του ν. 2429/1996 περί υποβολής δήλωσης περιουσιακής τους κατάστασης όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις διατάξεις του Ν. 3213/2003.

18. Τμήμα που δύναται να ανέρχεται μέχρι ποσοστό οκτώ τοις χιλίοις (8‰) των προβλεπόμενων πιστώσεων για την καταβολή των επιδοτήσεων του παρόντος που εγγράφονται στον προϋπολογισμό των Δημοσίων Επενδύσεων όπως ορίζεται στην παρ. 7 του άρθρου 8, αφορά στην κάλυψη δαπανών των διαδικασιών αξιολόγησης, παρακολούθησης, ελέγχου και πιστοποίησης και αμοιβών των οργάνων αξιολόγησης και ελέγχου, περιλαμβανομένων και των αποζημιώσεων των εισηγητών, των γραμματέων και των αναπληρωτών βοηθών γραμματέων, που προβλέπονται στο Νόμο αυτόν.

Για το σκοπό αυτό εγγράφεται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ειδικό έργο με πίστωση που αντιστοιχεί στο ανωτέρω ποσό των πιστώσεων που προβλέπονται κατ' έτος από τον προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων για την κάλυψη των επιχορηγήσεων επενδύσεων και επιδοτήσεων εν γένει του παρόντος Νόμου.

Οι αποζημιώσεις των προέδρων, μελών, εισηγητών γραμματέων και αναπληρωτών βοηθών γραμματέων των γνωμοδοτικών επιτροπών, καθώς και των μελών των οργάνων ελέγχου ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών. Με ίδιες αποφάσεις μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα ποσά αυτά.

Οι παραπάνω αποζημιώσεις παρέχονται πέραν της, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, ημερήσιας αποζημίωσης και οδοιπορικών εξόδων.

Οι αποζημιώσεις αυτές, δεν υπόκεινται στους περιορισμούς του Ν. 1256/1982 του άρθρου 15 του Ν. 2703/1999 και του άρθρου 17 του Ν. 3205/2003.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της αποζημίωσης των μελών των οργάνων ελέγχου, που δεν είναι δημόσιοι υπάλληλοι.

19. Έλεγχος τιμών

Για τον έλεγχο των τιμών, οι αρμόδιες υπηρεσίες και γνωμοδοτικές επιτροπές μπορούν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αξιολόγησης αλλά και σε μεταγενέστερα στάδια της υλοποίησης ή και μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης να ελέγχουν τα στοιχεία αξίας των μηχανημάτων και εξοπλισμού. Οι αρμόδιες υπηρεσίες ή οι γνωμοδοτικές επιτροπές μπορεί να ζητούν από τον επενδυτή, τον προμηθευτικό οίκο ή και τρίτους πρόσθετα κατά την κρίση τους στοιχεία και πληροφορίες για εξακρίβωση της αξίας, για τον έλεγχο των τιμών αυτών. Για τον έλεγχο του κόστους των λοιπών πάγιων στοιχείων της επένδυσης μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και γνωμοδοτικές επιτροπές κάθε είδους αποδεικτικά στοιχεία, όπως μέθοδοι κοστολόγησης κτιριακών και άλλων κατασκευαστικών εργασιών από το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος που θα λαμβάνουν υπόψη τη φύση και το είδος

των συγκεκριμένων κτιριακών κατασκευών. Στην περίπτωση που θα διαπιστωθεί με οποιονδήποτε τρόπο υπερτιμολόγηση του κόστους της επένδυσης από τον επενδυτή, η αίτησή του για υπαγωγή στο Νόμο αυτόν απορρίπτεται, η δε δοθείσα έγκριση ανακαλείται και επιστρέφεται η τυχόν καταβληθείσα ενίσχυση.

20. Έλεγχος για αφορολόγητο αποθεματικό

α) Η επιχείρηση μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης υποβάλλει στην αρμόδια για τη φορολογία της Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) αίτηση με την οποία ζητείται ο έλεγχος της πραγματοποιηθείσας παραγωγικής επένδυσης. Με την αίτηση συνυποβάλλεται κατάσταση στην οποία αναγράφονται αναλυτικά όλες οι δαπάνες που αναφέρονται στην πραγματοποιηθείσα παραγωγική επένδυση και τα στοιχεία των αντίστοιχων φορολογικών στοιχείων που εκδόθηκαν.

Η αίτηση με τα πιο πάνω δικαιολογητικά υποβάλλεται μέσα στις προθεσμίες υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος που ορίζονται από τις διατάξεις των άρθρων 62, 64 και 107 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, κατά περίπτωση.

Μετά την υποβολή των πιο πάνω δικαιολογητικών και το αργότερο μέχρι τέλους του οικείου οικονομικού έτους, η αρμόδια για τον φορολογικό έλεγχο υπηρεσία υποχρεούται να προβεί στον έλεγχο των πραγματοποιηθεισών επενδύσεων και θα διαπιστώσει την τήρηση των όρων και των προϋποθέσεων του παρόντος.

Μετά τον έλεγχο των πραγματοποιηθεισών επενδύσεων συντάσσεται συνοπτικό δελτίο τεχνικών και οικονομικών στοιχείων για την ενισχυόμενη επιχείρηση αντίγραφο του οποίου διαβιβάζεται στην Γενική Διεύθυνση των Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών

Οι αρμόδιοι επιθεωρητές Δημόσιων Οικονομικών Υπηρεσιών υποχρεούνται να παρακολουθούν την ορθότητα και το εμπρόθεσμο των διενεργούμενων ελέγχων. Οι διατάξεις της περίπτωσης αυτής εφαρμόζονται ανάλογα και σε περίπτωση παραγωγικών επενδύσεων μέσω χρηματοδοτικής μίσθωσης.

β) Για την εφαρμογή της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής για απόκτηση της χρήσης εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση, έχουν ανάλογη εφαρμογή τα οριζόμενα στην παράγραφο 26 του άρθρου 5 του παρόντος.

γ) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται τα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβληθούν από τον επενδυτή, τα απαραίτητα για τον έλεγχο της επένδυσης στοιχεία, τα στοιχεία με τα οποία πρέπει να ενημερώνεται η Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής του Νόμου αυτού.

δ) Η έναρξη δαπανών για την υπαγωγή στην ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής ισχύει μετά (2) δύο μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος.

21. Σύστημα υποβολής, αξιολόγησης και παρακολούθησης

Για την υποστήριξη των διαδικασιών ηλεκτρονικής υποβολής των αιτημάτων των επενδυτών που αφορούν τις ενισχύσεις επιχορήγησης ή/και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή επιδότησης του κόστους της δημιουργουμένης απασχόλησης και των δηλώσεων που αφορούν την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής καθώς και των διαδικασιών αξιολόγησης, παρακολούθησης και ελέγχου των επενδύσεων προβλέπεται η λειτουργία πληροφοριακού συστήματος εγκατεστημένου στους κατά τόπους αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες.

Οι επενδυτές και οι αρμόδιοι φορείς και υπηρεσίες υποχρεούνται να καταχωρούν στο Πληροφοριακό Σύστημα τις απαραίτητες πληροφορίες που σχετίζονται με την εφαρμογή του παρόντος Νόμου. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την οργάνωση, διαχείριση και λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος και προσδιορίζονται τα στοιχεία που καταχωρούνται, ο χρόνος υποβολής τους, οι υποχρεώσεις των φορέων και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Άρθρο 8

Καταβολή των ενισχύσεων

1. Καταβολή της επιχορήγησης του κόστους επένδυσης

α) Η καταβολή του ποσού της επιχορήγησης πραγματοποιείται σε δόσεις ως εξής:

- (i) Το 50% του ποσού της επιχορήγησης καταβάλλεται μετά την υλοποίηση του 50% της επένδυσης και μετά από πιστοποίηση του αρμοδίου οργάνου ελέγχου του άρθρου 7 ότι υλοποιήθηκε το τμήμα αυτό του έργου και ότι ο επενδυτής συμμορφώθηκε με τους όρους και τις προϋποθέσεις της απόφασης υπαγωγής.
- (ii) Το υπόλοιπο 50% του ποσού της επιχορήγησης καταβάλλεται μετά την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης από το αρμόδιο όργανο ελέγχου του άρθρου 7.
- (iii) Παρέχεται η δυνατότητα προκαταβολής που συνολικά δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% της προβλεπόμενης στη σχετική απόφαση υπαγωγής της επένδυσης επιχορήγησης με την προσκόμιση ισόποσης εγγυητικής επιστολής προσαυξημένης κατά 10% από τράπεζα που είναι εγκατεστημένη και λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα. Η ανωτέρω προκαταβολή αποτελεί μέρος της συνολικά καταβαλλόμενης επιχορήγησης. Σε περίπτωση χορήγησης του συνόλου της προκαταβολής δεν εφαρμόζεται η ανωτέρω υποπερίπτωση (i).

β) Η πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της επένδυσης και έναρξης της παραγωγικής της λειτουργίας γίνεται μετά από αίτηση του επενδυτή, η οποία κατατίθεται μαζί με τα απαιτούμενα παραστατικά στην αρμόδια υπηρεσία το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης της επένδυσης, όπως αυτή ισχύει.

Τα απαιτούμενα παραστατικά που συνοδεύουν την αίτηση του επενδυτή για τον έλεγχο, την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της επένδυσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της, ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

Μετά την πάροδο της παραπάνω εξαμηνιαίας προθεσμίας, χωρίς να υποβληθεί αίτηση συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα παραστατικά, η επένδυση θεωρείται κατ' αμάχητο τεκμήριο ως μη ολοκληρωθείσα και εκδίδεται απόφαση με την οποία ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και διατάσσεται η επιστροφή του ποσού της καταβληθείσας επιχορήγησης προσαυξημένο κατά το ποσό των νομίμων τόκων από της καταβολής.

Εντός ενός (1) μηνός από την κατάθεση της παραπάνω αίτησης συγκροτείται από τον φορέα της επένδυσης το αρμόδιο όργανο ελέγχου όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 7, το οποίο ολοκληρώνει τον έλεγχο και υποβάλλει έκθεση ελέγχου εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από τη συγκρότησή του. Η απόφαση πιστοποίησης ή μη της ολοκλήρωσης

της επένδυσης και έναρξης της παραγωγικής της λειτουργίας εκδίδεται μέσα σε ένα (1) μήνα από την υποβολή της έκθεσης του οργάνου ελέγχου. Περίληψη της απόφασης αυτής δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εντός τριάντα (30) εργασίμων ημερών από την έκδοσή της.

(γ) Για την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας απαιτείται και η δημιουργία των μισών τουλάχιστον από τις νέες θέσεις απασχόλησης που προβλέπονται στην απόφαση υπαγωγής και η πραγματοποίηση αγορών πρώτων υλών και πωλήσεων προϊόντων ή υπηρεσιών.

(δ) Η ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης πιστοποιείται μετά από επιτόπιο έλεγχο των οργάνων ελέγχου του άρθρου 7, εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί αγορές πρώτων υλών και πωλήσεις προϊόντων ή υπηρεσιών σε βαθμό που να τεκμηριώνουν τη λειτουργία της μονάδας. Κατ' εξαίρεση, για τις επενδύσεις ίδρυσης ή επέκτασης αλιευτικών επιχειρήσεων (υδατοκαλλιεργειών) και αγελαδοτροφικών μονάδων κρεατοπαραγωγής σύγχρονης τεχνολογίας δεν απαιτείται πραγματοποίηση πωλήσεων προϊόντων.

2. Καταβολή επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης

Η επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης καταβάλλεται εφόσον το σύνολο του μισθωμένου εξοπλισμού βάσει της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης έχει εγκατασταθεί στη μονάδα μετά από πιστοποίηση από το αρμόδιο όργανο ελέγχου

Ποσό ανερχόμενο μέχρι το 50% της ενισχυόμενης δαπάνης της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης καταβάλλεται μέχρι τη λήξη του χρόνου ολοκλήρωσης που προβλέπεται στην απόφαση υπαγωγής. Μετά την παρέλευση αυτής καταβάλλεται το υπόλοιπο, εφόσον έχει πιστοποιηθεί η ολοκλήρωση της επένδυσης και η έναρξη της παραγωγικής της λειτουργίας.

Η επιδότηση καταβάλλεται μετά την εκάστοτε πληρωμή των δόσεων του μισθώματος από την επιχείρηση σε δόσεις καθεμία εκ των οποίων υπολογίζεται επί του τμήματος της αξίας κτήσης του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στην εκάστοτε καταβαλλόμενη δόση του μισθώματος. Σε περίπτωση που η σύμβαση της χρηματοδοτικής μίσθωσης προβλέπει καταβολή των δόσεων του μισθώματος σε διαστήματα μικρότερα του τριμήνου, η καταβολή της επιδότησης γίνεται ανά τρίμηνο.

3. Καταβολή της επιχορήγησης του κόστους απασχόλησης

Η επιχορήγηση του κόστους απασχόλησης καταβάλλεται ανά εξάμηνο μετά από αίτηση του επενδυτή. Η πρώτη αίτηση καταβολής ενισχύσεων κατατίθεται μαζί με τα απαιτούμενα παραστατικά στην αρμόδια υπηρεσία το αργότερο εντός ενός (1) έτους από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης της επένδυσης και έναρξης της παραγωγικής της λειτουργίας όπως αυτή ορίζεται στην εγκριτική απόφαση.

Για την καταβολή του πρώτου μέρους της ενίσχυσης απαιτείται πιστοποίηση και έλεγχος της ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης ο οποίος θα πρέπει να διενεργηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης β' παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

Τα απαιτούμενα παραστατικά που συνοδεύουν την αίτηση του επενδυτή για τον έλεγχο, για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της επένδυσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της, ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

Η επιχορήγηση καταβάλλεται μόνο για τις συνδεδεμένες με την επένδυση θέσεις εργασίας.

4. Δικαιολογητικά καταβολής των ενισχύσεων

α) Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης, και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και την επιχορήγηση του κόστους απασχόλησης ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

β) Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης για τα επιχειρηματικά σχέδια της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, καθώς και για τις επενδύσεις των υποπεριπτώσεων (vi), (viii), (ix), και (x) της περίπτωσης ε' καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης

5. Απαγόρευση εκχώρησης. Εξαιρέσεις

Η επιχορήγηση καταβάλλεται απευθείας στον επενδυτή και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατή η εκχώρηση του ποσού της επιχορήγησης σε τράπεζες για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανεισμού ισόποσου της εκχωρούμενης επιχορήγησης, που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της επένδυσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της επιχορήγησης γίνεται απευθείας στην τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, εφόσον κάθε φορά έχει αναληφθεί, ισόποσο τουλάχιστον της καταβαλλόμενης επιχορήγησης τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου.

6. Λογιστική απεικόνιση των ποσών των ενισχύσεων στα βιβλία της επιχείρησης.

Τα ποσά των επιχορηγήσεων που εισπράττουν οι επιχειρήσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος εμφανίζονται σε λογαριασμό αφορολόγητου αποθεματικού, το οποίο δεν μπορεί να διανεμηθεί πριν την παρέλευση πενταετίας από την ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Τα αποθεματικά αυτά εμφανίζονται σε ιδιαίτερο λογαριασμό στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης. Σε περίπτωση διανομής τους πριν την παρέλευση πενταετίας επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 10.

Το αποθεματικό αυτό δεν υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος με την προϋπόθεση ότι θα παραμείνει αμετάβλητο και δεν θα διανεμηθεί ή κεφαλαιοποιηθεί πριν περάσουν δέκα χρόνια από το χρόνο του σχηματισμού του. Αν κεφαλαιοποιηθεί ή διανεμηθεί μετά την παρέλευση του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, υπόκειται σε φορολογία με συντελεστή ο οποίος αντιστοιχεί στο ένα τρίτο του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος που ισχύει, κατά το χρόνο κεφαλαιοποίησης ή διανομής, για τα νομικά πρόσωπα, που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 101 και στην παράγραφο 4 του άρθρου 2 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ο οποίος κυρώθηκε με το Ν.2238/1994 (ΦΕΚ 151/Α'). Ο οφειλόμενος, σύμφωνα με τα πιο πάνω, φόρος εισοδήματος αποδίδεται εφάπαξ με δήλωση η οποία υποβάλλεται μέσα στον επόμενο μήνα εντός του οποίου λήφθηκε η απόφαση για την κεφαλαιοποίηση ή διανομή. Με την καταβολή του φόρου αυτού εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση του νομικού προσώπου καθώς και των μετόχων, εταίρων για το πιο πάνω αποθεματικό. Επί του οφειλόμενου φόρου έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 65 έως 72, 74, 75, 79 έως 81, 83 έως 85 και 113 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, του Ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179/Α) και του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, που κυρώθηκε με το Ν. 2717/1999 (ΦΕΚ 97/Α').

Αν η κεφαλαιοποίηση ή διανομή γίνει πριν από την παρέλευση των δέκα ετών από το χρόνο σχηματισμού του αποθεματικού, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 4

του άρθρου 106 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή της επιχείρησης.

7. Εγγραφή στον προϋπολογισμό - Απαλλαγές

Οι επιχορηγήσεις επενδύσεων, οι επιδοτήσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, οι επιχορηγήσεις του μισθολογικού κόστους της απασχόλησης καταβάλλονται με βάση τις διατάξεις του παρόντος, καλύπτονται από τον προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων στον οποίο εγγράφεται η σχετική προβλεπόμενη δαπάνη για κάθε οικονομικό έτος ή/και από Κοινοτικά κονδύλια.

Στην περίπτωση της συγχρηματοδότησης επένδυσης ή της χρηματοδότησης αυτής αποκλειστικά από Κοινοτικά κονδύλια γνωστοποιείται αυτό στον φορέα της επένδυσης, ο οποίος οφείλει να τηρεί τις οριζόμενες από την Κοινοτική νομοθεσία διαδικαστικές προϋποθέσεις καταβολής της επιχορήγησης.

Οι παραπάνω ενισχύσεις που καταβάλλονται με βάση τις διατάξεις του παρόντος απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος χαρτοσήμου ή δικαίωμα, καθώς και από κάθε άλλη επιβάρυνση σε όφελος του Δημοσίου ή τρίτου.

Τα ποσά αυτά των επιχορηγήσεων δεν αφαιρούνται από την αξία των επενδυτικών δαπανών και το μισθολογικό κόστος της απασχόλησης προκειμένου να γίνει προσδιορισμός των φορολογητέων κερδών.

Άρθρο 9

Ειδικά καθεστώτα

1. Ειδικά καθεστώτα ενίσχυσης

Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, καθώς και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού και στα πλαίσια ισόρροπης περιφερειακής ανάπτυξης, είναι δυνατόν να θεσπίζονται ειδικά καθεστώτα ενίσχυσης περιφερειών της επικράτειας ιδιαίτερα των νησιωτικών και ορεινών περιοχών ή τμημάτων τους ή ορισμένων κατηγοριών επιχειρήσεων ή επενδύσεων του άρθρου 3, ιδιάζουσας σημασίας για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Για την έκδοση κάθε προεδρικού διατάγματος πρέπει να έχει προηγηθεί η εκπόνηση ειδικής μελέτης σκοπιμότητας μέσω της οποίας να τεκμηριώνονται τα ανωτέρω.

Με τα προεδρικά αυτά διατάγματα καθορίζεται η διάρκεια του κάθε ειδικού καθεστώτος ενίσχυσης, οι υπηρεσίες ή φορείς στους οποίους υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής σε αυτό, καθώς και οι προθεσμίες υποβολής των αιτήσεων αυτών, το ποσό ενισχύσεων που εγκρίνεται συνολικά στα πλαίσια του συγκεκριμένου ειδικού καθεστώτος ενίσχυσης και για όλη τη διάρκειά του, καθώς και η κατανομή του ποσού αυτού κατά υπηρεσία ή φορέα εφαρμογής και κατά χρονική περίοδο υποβολής των αιτήσεων. Επιπλέον καθορίζονται το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής, τα είδη και ποσοστά ενισχύσεων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Με τα προεδρικά διατάγματα αυτά είναι δυνατόν να καθορίζονται και ειδικά πρόσθετα κριτήρια υπαγωγής. Επιπλέον, καθορίζονται η βαθμολόγηση, λεπτομέρεια και ο τρόπος εφαρμογής των κοινών και των κατά περίπτωση πρόσθετων κριτηρίων του άρθρου 6, καθώς και των τυχόν ειδικών πρόσθετων κριτηρίων που καθορίζονται με αυτά.

Τα ως άνω κριτήρια υπαγωγής εφαρμόζονται αυτοτελώς για τις επενδύσεις που εντάσσονται στο συγκεκριμένο ειδικό καθεστώς ενίσχυσης που θεσπίζεται με κάθε προεδρικό διάταγμα.

Περίληψη του περιεχομένου του προεδρικού διατάγματος δημοσιεύεται σε δύο ημερήσιες πολιτικές και δύο οικονομικές εφημερίδες με πανελλήνια κυκλοφορία. Επίσης η περίληψη αποστέλλεται στην υπηρεσία επίσημων εκδόσεων της Ε.Ε. για δημοσίευση στην επίσημη εφημερίδα των Ε.Κ..

Συμπληρωματικά για τις επενδύσεις που εντάσσονται στα ειδικά καθεστώτα ενίσχυσης της παρούσας παραγράφου, έχουν εφαρμογή οι λοιπές διατάξεις του παρόντος Νόμου.

2. Επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης

Μεταποιητικές ή μεταλλευτικές επιχειρήσεις μόνο υφιστάμενων φορέων που απασχολούν τουλάχιστον 100 άτομα και ευρίσκονται σε ιδιαίτερα δυσμενή κατάσταση μπορούν να υποβάλλουν ένα ολοκληρωμένο πολυετές (2-3 έτη) επιχειρηματικό σχέδιο διάσωσης και αναδιάρθρωσης, που θα περιλαμβάνει τον τεχνολογικό, διοικητικό, οργανωτικό και επιχειρησιακό εκσυγχρονισμό, την εξυγίανση και ανάπτυξη τους και ενδεχομένως τις απαραίτητες ενέργειες κατάρτισης των εργαζομένων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας καθορίζονται οι προϋποθέσεις και όροι που πρέπει να συντρέχουν στην επιχείρηση, ώστε αυτή, κατά την κρίση της αρμόδιας υπηρεσίας και γνωμοδοτικής επιτροπής, να θεωρείται ότι ευρίσκεται σε ιδιαίτερα δυσμενή κατάσταση, προκειμένου να είναι δυνατή η εξέταση και υπαγωγή στις ενισχύσεις της παρούσας παραγράφου του επιχειρηματικού σχεδίου διάσωσης.

Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα είδη και τα ποσοστά των ενισχύσεων, καθώς και τα πρόσθετα είδη ενισχύσεων και η έκτασή τους, που παρέχονται στα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης, τα πρόσθετα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία που συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Τα κριτήρια υπαγωγής, τα στοιχεία αξιολόγησης, η λειτουργία και ο τρόπος εφαρμογής των κριτηρίων αυτών για την υπαγωγή των επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης καθορίζονται με την κοινή απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 6.

Συμπληρωματικά για τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης της παρούσας παραγράφου έχουν εφαρμογή οι λοιπές διατάξεις του παρόντος Νόμου.

3. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, καθώς και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου επενδύσεις, ύψους πενήντα (50.000.000,00) εκατομμυρίων ευρώ, με σημαντική επίπτωση στη διεθνή ανταγωνιστικότητα της χώρας και στην απασχόληση με τη δημιουργία τουλάχιστον εκατό είκοσι πέντε (125) θέσεων μόνιμης απασχόλησης, εκ των οποίων ένας αριθμός δύναται να δημιουργείται σε δορυφορικές επιχειρήσεις σαν άμεσο αποτέλεσμα της προτεινόμενης επένδυσης. Με τις ίδιες αποφάσεις ορίζονται για τις επενδύσεις της παραγράφου αυτής, οι αναγκαίες παρεκκλίσεις από τις ρυθμίσεις του παρόντος που αφορούν στην ίδια συμμετοχή, στη διαδικασία παροχής των επιχορηγήσεων, στα ποσοστά και το ύψος της επιχορήγησης, στο ύψος του δανείου, στα ποσοστά επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, στις προϋποθέσεις μεταβίβασης των μετοχών της επιχείρησης, καθώς και στη δυνατότητα συμμετοχής στην επένδυση δημοσίων επιχειρήσεων.

Επίσης με τις ίδιες αποφάσεις μπορεί να καθορίζεται η κατασκευή με δημόσια δαπάνη ειδικών έργων υποδομής προς διευκόλυνση της γενικότερης λειτουργίας της μονάδας.

Οι ως άνω κοινές υπουργικές αποφάσεις, με τις οποίες υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος οι επενδύσεις της παραγράφου αυτής, τελούν υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης κύρωσής τους με Νόμο.

4. Ίδρυση μικρών επιχειρήσεων.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, κατόπιν προηγούμενης έγκρισης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ενισχύεται η δημιουργία πολύ μικρών ή μικρών επιχειρήσεων καθώς και η υλοποίηση δαπανών των επιχειρήσεων αυτών που έχουν ιδρυθεί κατά την τελευταία πενταετία.

Οι παρεχόμενες ενισχύσεις της παραγράφου αυτής δεν θα υπερβαίνουν το ποσό των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ για κάθε πολύ μικρή ή μικρή επιχείρηση που είναι εγκατεστημένη στις περιφέρειες της υποπερίπτωσης i της περίπτωσης β της παρούσας παραγράφου και του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ στις περιφέρειες της υποπερίπτωσης ii της ίδιας περίπτωσης.

Το ετήσιο ποσό των χορηγούμενων ενισχύσεων δεν πρέπει να υπερβαίνει το 33% των συνολικών ποσών ενίσχυσης σε κάθε επιχείρηση.

Με την ίδια απόφαση ορίζονται

α. δαπάνες που μπορεί να αφορούν είτε

- i. υπηρεσίες νομικές, διοικητικής υποστήριξης και παροχής συμβουλών που έχουν άμεση σχέση με τη δημιουργία της επιχείρησης είτε και
- ii. δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά τα πρώτα πέντε έτη μετά την ίδρυση της επιχείρησης και αναφέρονται σε
 - τόκους εξωτερικής χρηματοδότησης και μερίσματα των χρησιμοποιούμενων ιδίων κεφαλαίων, με επτόκιο που δεν υπερβαίνει το επτόκιο αναφοράς
 - έξοδα μίσθωσης εγκαταστάσεων/εξοπλισμού παραγωγής.
 - δαπάνες για ενέργεια, ύδρευση και θέρμανση, οι φόροι (εκτός του Φ.Π.Α. και των εταιρικών φόρων) και οι διοικητικές επιβαρύνσεις.
 - αποσβέσεις, έξοδα χρηματοδοτικής μίσθωσης εγκαταστάσεων/εξοπλισμού παραγωγής, καθώς και έξοδα μισθοδοσίας, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεωτικών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, υπό την προϋπόθεση ότι για τις συναφείς επενδύσεις ή μέτρα δημιουργίας θέσεων εργασίας και πρόσληψης δεν έχουν δοθεί άλλοι είδους ενισχύσεις.

β. Τα ποσοστά ενίσχυσης που δεν δύνανται να υπερβαίνουν

- i. στις περιφέρειες του άρθρου 87 παρ. 3 στοιχείο α της συνθήκης Ε.Ε. το 35% των ενισχυόμενων δαπανών που πραγματοποιούνται κατά τα τρία πρώτα έτη μετά την ίδρυση της επιχείρησης και το 25% κατά τα δύο επόμενα έτη.
- ii. στις περιφέρειες του άρθρου 87 παρ. 3 στοιχείο γ της συνθήκης Ε.Ε. το 25% των ενισχυόμενων δαπανών που πραγματοποιούνται κατά τα τρία πρώτα έτη μετά την ίδρυση της επιχείρησης και το 15% κατά τα δύο επόμενα έτη.

Τα παρεχόμενα ποσοστά της υποπερίπτωσης i είναι δυνατόν να προσαυξάνονται κατά 5%

- στις περιφέρειες που το κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. είναι μικρότερο του 60% του μέσου όρου των 25 Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- στα μικρά νησιά με πληθυσμό μικρότερο των 5.000 κατοίκων.

γ. Με την ίδια απόφαση δύνανται να καθορίζονται περιοχές της Επικράτειας στις οποίες θα παρέχονται οι ενισχύσεις της παραγράφου αυτής, τομείς στους οποίους θα δραστηριοποιούνται οι ενισχυόμενες επιχειρήσεις, η διάρκεια του καθεστώτος, το είδος και τα ποσοστά των χορηγούμενων ενισχύσεων, το σύνολο ή μέρος των οριζόμενων στην περίπτωση α' δαπανών, οι αναγκαίες παρεκκλίσεις από τις ρυθμίσεις των λοιπών διατάξεων του παρόντος νόμου που αφορούν την νομική μορφή των επιχειρήσεων, το ελάχιστο κόστος ενισχυόμενου επενδυτικού σχεδίου, την ίδια συμμετοχή, τον τρόπο και τα κριτήρια αξιολόγησης, την διαδικασία παροχής των ενισχύσεων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια θα συμβάλλει στην εφαρμογή της μορφής αυτής χορήγησης κινήτρων σε ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Άρθρο 10

Υποχρεώσεις ενισχυόμενων επιχειρήσεων - Συνέπειες μη τήρησης - Κυρώσεις

1. Α. Επιχειρήσεις των οποίων επενδυτικά σχέδια έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου αυτού, μετά την υπαγωγή τους και μέχρι την παρέλευση πενταετίας από τη δημοσίευση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης οφείλουν:

α) Να τηρούν τους όρους της υπαγωγής.

β) Να αποκτούν την κυριότητα του μισθωμένου εξοπλισμού με τη λήξη της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης.

γ) Να μη διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα της επένδυσης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας που προκαλούνται από φυσικά φαινόμενα.

δ) Να μην παύσουν τη λειτουργία της επιχείρησης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας που προκαλούνται από φυσικά φαινόμενα.

ε) Να μη μεταβιβάζουν για οποιονδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα κυριότητας του φορέα και ανάλογης αξίας, που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης, με υποχρέωση γνωστοποίησης της αντικατάστασης εντός τριών (3) μηνών στην αρμόδια υπηρεσία.

Απήματα αντικατάστασης παγίων για κάθε ενισχυόμενη επένδυση δεν μπορούν να εγκριθούν πάνω από δύο φορές.

Β. Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στην περίπτωση

Α' για το ίδιο χρονικό διάστημα δεν επιτρέπεται χωρίς έγκριση του αρμόδιου για την έκδοση της απόφασης υπαγωγής οργάνου:

α) Έχει καταργηθεί

β) Να εκμισθώσουν μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης. Η έγκριση δίδεται με τον όρο της συνέχισης της λειτουργίας της επιχείρησης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο και η ευθύνη για την τήρηση των όρων υπαγωγής παραμένει στον εκμισθωτή.

Γ. Επιχειρήσεις των οποίων έχει ενισχυθεί η δημιουργούμενη απασχόληση οφείλουν να διατηρούν τον αριθμό των νέων θέσεων για τις οποίες επιχορηγούνται για τουλάχιστον πέντε (5) έτη μετά την δημιουργία τους.

2. Α. Εάν ενισχυθείσα επιχείρηση παραβεί τις υποχρεώσεις υπαγωγής πριν από την ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας:

α) Ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και επιστρέφεται η ενίσχυση στην περίπτωση δ' της παραγράφου 1 Α.

β) Δύναται να ανακληθεί η απόφαση υπαγωγής και να επιστραφεί η ενίσχυση ή να παρακρατηθεί ή επιστραφεί μέρος αυτής, στις περιπτώσεις α', γ' της παραγράφου 1Α και α', β' της παραγράφου 1 Β.

Β. Εάν ενισχυθείσα επιχείρηση παραβεί τις υποχρεώσεις υπαγωγής μετά τη δημοσίευση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης και εντός του οριζόμενου στην παρ. 1Α χρονικού περιορισμού, επιστρέφεται το σύνολο ή μέρος της ενίσχυσης.

Γ. Εάν ενισχυθείσα επιχείρηση παραβεί τις υποχρεώσεις που ορίζονται στην περίπτωση 1Αβ, επιστρέφεται η αναλογούσα στο συγκεκριμένο εξοπλισμό καταβληθείσα ενίσχυση στο σύνολο της. Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση λύσης με οποιονδήποτε τρόπο της σύμβασης και επιστροφής του εξοπλισμού στην εταιρία χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Δ. Εάν διαπιστωθεί μείωση του αριθμού των δημιουργούμενων θέσεων απασχόλησης, που προσδιόρισαν την επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, επιστρέφεται το μέρος της ενίσχυσης, που αναλογεί στην θέση εργασίας που καταργήθηκε.

Κάθε αλλαγή της εταιρικής σύνθεσης του φορέα της επένδυσης οφείλει να γνωστοποιείται στην αρμόδια υπηρεσία.

Εάν διαπιστωθεί κατά την ολοκλήρωση της επένδυσης ότι λόγω αλλαγής της εταιρικής σύνθεσης ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου έπαυσε να είναι μεσαία ή μικρή επιχείρηση αφαιρείται από την ενίσχυση το αντίστοιχο ποσοστό που όριζε η απόφαση υπαγωγής λόγω αυτής της ιδιότητας.

Ε. Στην απόφαση υπαγωγής στις ενισχύσεις του παρόντος καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις κάλυψης της ίδιας συμμετοχής, καθώς και οι όροι που κρίνονται αναγκαίοι για την εξασφάλιση της υλοποίησης της επένδυσης και του δημοσίου συμφέροντος. Σε περίπτωση διαπίστωσης ότι έχουν υποβληθεί στην υπηρεσία ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία ή ότι έχουν αποσιωπηθεί τέτοια στοιχεία, η γνώση των οποίων θα οδηγούσε στον αποκλεισμό της υπαγωγής της επένδυσης ή του προγράμματος ή του επιχειρηματικού σχεδίου στις διατάξεις του παρόντος ή θα οδηγούσε στο να υπαχθεί με όρους διαφορετικούς ή σε μη πιστοποίηση της ολοκλήρωσης, η απόφαση υπαγωγής:

α) εάν δεν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση, αυτή ανακαλείται και καταπίπτει η εγγυητική επιστολή εάν έχει δοθεί τμήμα της επιχορήγησης κατά την περίπτωση (iii) της

παραγράφου 1α του άρθρου 8, β) εάν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση, επιστρέφεται το σύνολο της χορηγηθείσας ενίσχυσης.

Οι ανωτέρω συνέπειες επέρχονται εφόσον η διαπίστωση γίνει εντός δεκαετίας από την ημερομηνία δημοσίευσης της περίληψης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας και από όργανα που είναι κατά Νόμο αρμόδια για τον έλεγχο των κατά περίπτωση στοιχείων

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία, ο τρόπος επέλευσης των συνεπειών σε περίπτωση μη τήρησης των ανωτέρω υποχρεώσεων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Για την επιβολή ολικής ή μερικής επιστροφής η οποία μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 0,5% έως 30%, της ενίσχυσης που έχει εγκριθεί, εκτιμώνται οι ειδικότερες περιστάσεις κάθε υπόθεσης και λαμβάνονται υπόψη κατά περίπτωση, κριτήρια όπως, ο χρόνος αθέτησης της υποχρέωσης, το ύψος του ποσοστού συμμετοχής στην εταιρική σύνθεση της εταιρείας, το μέγεθος της ενισχυθείσας επένδυσης που εκμισθώθηκε, το ύψος της αξίας των πάγιων περιουσιακών στοιχείων που έχουν ενισχυθεί και μεταβιβάστηκαν καθώς και ο βαθμός αναιρέσης της υλοποίησης και λειτουργίας της επένδυσης κατά τους όρους της υπαγωγής.

4. Η επιστροφή των ενισχύσεων που δίδονται με βάση το νόμο αυτόν γίνεται με τη διαδικασία είσπραξης δημοσίων εσόδων, τα δε επιστρεφόμενα ποσά προσαυξάνονται κατά το ποσό των Νόμιμων τόκων από την εκάστοτε καταβολή τους. Οι σχετικές αποδείξεις καταβολής των ενισχύσεων από το Δημόσιο αποτελούν τίτλο για τη βεβαίωση του χρέους από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.

5. Απώλεια της φορολογικής απαλλαγής και καταβολή των οφειλόμενων φόρων.

A. Το αφορολόγητο αποθεματικό της απαλλαγής που σχηματίστηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος προστίθεται στα κέρδη της επιχείρησης και φορολογείται στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία:

(α) Πωλήθηκαν ή έπαψαν για οποιονδήποτε λόγο να χρησιμοποιούνται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία πριν περάσουν πέντε (5) χρόνια από τότε που αγοράστηκαν ή έπαψαν να χρησιμοποιούνται τα μηχανήματα των οποίων η χρήση είχε αποκτηθεί με χρηματοδοτική μίσθωση και ακυρώθηκε η σύμβαση, για το ποσό που το αφορολόγητο αποθεματικό αντιστοιχεί στην αξία των πάγιων αυτών στοιχείων. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται, αν η επιχείρηση αντικαταστήσει τα πάγια αυτά στοιχεία, μέσα σε έξι (6) μήνες από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου που έγινε η πώληση ή η διακοπή της χρηματοδοτικής μίσθωσης τους, με νέα πάγια στοιχεία ίσης τουλάχιστον αξίας, τα οποία συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις της ενισχυόμενης δαπάνης της επένδυσης ή της χρηματοδοτικής μίσθωσης που ορίζει το παρόν.

(β) Θα γίνει διανομή ή ανάληψη του αντίστοιχου ποσού του αφορολόγητου αποθεματικού και για το ποσό που θα διανεμηθεί ή θα αναληφθεί.

(γ) Διαλύεται η ατομική επιχείρηση ή η εταιρία λόγω θανάτου του επιχειρηματία ή μέλους της εταιρίας.

B. Επίσης το αφορολόγητο αποθεματικό που σχηματίστηκε φορολογείται:

(α) Σε περίπτωση αποχώρησης εταίρου, στο όνομά του, στο χρόνο αποχώρησης του και για το ποσό που αναλογεί σε αυτόν, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του στην εταιρία.

(β) Σε περίπτωση μεταβίβασης εταιρικής μερίδας, στο όνομα του μεταβιβάζοντος, στο χρόνο της μεταβίβασης και για το ποσό που αναλογεί σε αυτόν, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του στην εταιρία.

(γ) Σε περίπτωση ανάληψης του αποθεματικού από εταίρο ή τους κληρονόμους του, στο όνομα του αναλαμβάνοντος, στο χρόνο της ανάληψης και για το ποσό που αναλαμβάνεται από αυτόν.

(δ) Σε περίπτωση θανάτου ενός εταίρου και εφόσον η εταιρία συνεχίζεται νόμιμα μόνο μεταξύ των λοιπών εταίρων, στο όνομα του κληρονόμου και για το ποσό που αναλογεί σε αυτόν, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του θανόντος στην εταιρία.

(ε) Σε περίπτωση που η επιχείρηση μετά τη λήξη της χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν αποκτά την κυριότητα του εξοπλισμού.

Γ. Σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης της επένδυσης ή και μη απόκτησης της χρήσης του εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση εντός της πενταετούς προθεσμίας που ορίζεται από την παρ. 8 του άρθρου 5, η επιχείρηση υποχρεούται στην υποβολή συμπληρωματικών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος για κάθε οικονομικό έτος και για το μέρος των κερδών που απηλλάγησαν της φορολογίας λόγω σχηματισμού του αφορολόγητου αποθεματικού.

Οι πιο πάνω δηλώσεις θεωρούνται εκπρόθεσμες και οι υπόχρεοι που υποβάλλουν αυτές ή δεν υποβάλλουν ή υποβάλλουν ανακριβείς υπόκεινται στις κυρώσεις του Ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α'). Το συνολικό ποσό φόρου εισοδήματος και πρόσθετου φόρου, που οφείλεται με βάση τη δήλωση της παραγράφου αυτής, καταβάλλεται σε πέντε (5) ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η μεν πρώτη με την υποβολή της δήλωσης, οι δε υπόλοιπες τέσσερις την τελευταία εργάσιμη ημέρα των τεσσάρων επόμενων από την υποβολή της δήλωσης μηνών.

Άρθρο 11

Επιτροπή απλοποίησης διαδικασιών Ιδιωτικών Επενδύσεων

1. Συνιστάται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών Ειδική Επιτροπή για την καταγραφή διαδικασιών και αρμοδιοτήτων, υπηρεσιών και φορέων, σχετικών με κάθε μορφής επενδυτικές και αναπτυξιακές πρωτοβουλίες του ιδιωτικού τομέα, με σκοπό την απλοποίηση των διαδικασιών αυτών, καθώς και την υπαγωγή τους σε ενιαίο φορέα διαχείρισης και ελέγχου.

2. Η Επιτροπή οφείλει να τελειώσει το έργο της μέσα στην προθεσμία που θα ορίζει η απόφαση για τη συγκρότησή της, η οποία και δεν μπορεί να παραταθεί πέραν του έτους 2005.

Άρθρο 12

Μεταβατικές και τελικές διατάξεις

1. Επενδύσεις ή προγράμματα ή επιχειρηματικά σχέδια που μέχρι την δημοσίευση του παρόντος Νόμου έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του Ν. 2601/98 όπως ισχύει ή έχουν ολοκληρωθεί γι' αυτά οι διαδικασίες εξέτασης και υπαγωγής από τις αρμόδιες υπηρεσίες και γνωμοδοτικές επιτροπές αλλά δεν έχει δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της

Κυβερνήσεως η περιλήψη της απόφασης υπαγωγής τους, διέπονται από τις διατάξεις που ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου.

2. Διατήρηση ισχύος κανονιστικών αποφάσεων

α) Διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της παραγρ. 2 του άρθρου 4 του Ν. 2601/98 μέχρι την συμπλήρωση διετίας από την έναρξη ισχύος της οπότε παύει η ισχύς της και μπορεί να εκδοθούν οι προβλεπόμενες στην παραγρ. 2 του άρθρου 2 του παρόντος Νόμου αποφάσεις.

β) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην υποπερίπτωση (xii) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 κοινής υπουργικής απόφασης διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο μόνο όσον αφορά τον καθορισμό των περιοχών η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης κ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του κωδικοποιημένου Νόμου 1892/1990 που διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με την μεταβατική διάταξη της περίπτωσης β της παρ. 3 του άρθρου 14 του Ν. 2601/98, όπως ίσχυε.

γ) Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στις περιπτώσεις α' και β' των παραγράφων 10 και 11 του άρθρου 5 κοινών υπουργικών αποφάσεων για τον καθορισμό των κριτηρίων και διαδικασιών χαρακτηρισμού από τη Γ.Γ.Α. του Υπουργείου Ανάπτυξης των προϊόντων ή υπηρεσιών ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας ή των προϊόντων ως νέων αντίστοιχα, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο ή κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή του έκτου εδαφίου της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του κωδικοποιημένου Νόμου 1892/1990 και διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με την μεταβατική διάταξη της περίπτωσης δ' της παρ. 2 του άρθρου 14 του Ν. 2601/1998 όπως ίσχυε.

δ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση α' της παραγράφου 12 του άρθρου 5 κοινής υπουργικής απόφασης για τον καθορισμό των προδιαγραφών των επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού καθώς και των στοιχείων που συνοδεύουν την οικονομοτεχνική μελέτη διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης κβ' της παρ. 1 του άρθρου 2 του κωδικοποιημένου Νόμου 1892/90 και διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με την μεταβατική διάταξη της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

ε) Μέχρι της έκδοσης της προβλεπόμενης στην περίπτωση γ' της παραγράφου 15 του άρθρου 5 κοινής υπουργικής απόφασης για τον καθορισμό των κριτηρίων και διαδικασιών χαρακτηρισμού από την Γ.Γ.Α. των προϊόντων ως καινοτομικών, καθώς και της εισαγωγής καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της παρ. 17 του άρθρου 6 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

στ) Διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης β' της παραγράφου 18 του άρθρου 6 του Ν. 2601/1998 μέχρι την συμπλήρωση διετίας από την έναρξη ισχύος της και μπορεί να εκδοθεί η προβλεπόμενη στην περίπτωση β' της παρ. 16 του άρθρου 5 του παρόντος απόφαση.

ζ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην παράγραφο 18 του άρθρου 5 κοινής υπουργικής απόφασης για τον καθορισμό του είδους και της έκτασης των έργων ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμού : α) ξενοδοχειακής μονάδας ή β) των τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings) διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα νόμο αα) η κανονιστική απόφαση 43965/30-11-1994

που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης λβ' της παρ. 1 του άρθρου 2 του κωδικοποιημένου Νόμου 1892/1990 και διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με τη μεταβατική διάταξη της περίπτωσης ε' της παρ. 2 του άρθρου 14 του Ν. 2601/ 1998, όπως ίσχυε και ββ) η υπ' αριθμ. 58692/5-8-1998 κανονιστική απόφαση που είχε εκδοθεί σύμφωνα με το εδάφιο β της παραγράφου 20 του άρθρου 6 του Ν. 2601/98, αντιστοίχως,

Η παραπάνω απόφαση της υποπερίπτωσης ββ' της περίπτωσης αυτής έχει εφαρμογή και για τα επενδυτικά σχέδια τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings) που έχουν υποβληθεί έως την ημερομηνία λήξης υποβολής των αιτήσεων στις διατάξεις του Ν. 3299/2004.

η) Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στην παραγρ. 19 του άρθρου 5 κοινών υπουργικών αποφάσεων για τον καθορισμό των προδιαγραφών των συνεδριακών κέντρων, των κέντρων θαλασσοθεραπείας, των χιονοδρομικών κέντρων και των εγκαταστάσεων αξιοποίησης ιαματικών πηγών διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα Νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ'εφαρμογή των περιπτώσεων θ και ιστ της παρ. 1 του άρθρου 1 του κωδικοποιημένου Ν.1892/90 και διατηρήθηκαν σε ισχύ σύμφωνα με την μεταβατική διάταξη της περίπτωσης στ της παρ. 2 του άρθρου 14 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε, καθώς και η οικεία απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης για τις προδιαγραφές των χιονοδρομικών κέντρων.

θ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην παράγραφο. 2 του άρθρου 6 της κοινής υπουργικής απόφασης για τον καθορισμό επιπρόσθετων ειδικών κριτηρίων για τις επενδύσεις της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε και των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix) και (x), καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ της παρ. 1 του άρθρου 3, που εξετάζονται από το Υπουργείο Ανάπτυξης, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί και τροποποιηθεί κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 7 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

ι) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην υποπερίπτωση β της παρ. 3 του άρθρου 7 κοινής υπουργικής απόφασης διατηρείται σε ισχύ και κατά περίπτωση εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο η κανονιστική απόφαση του Ν. 2601/1998 που εκδόθηκε κατ' εφαρμογή της παραγράφου 4 του άρθρου 8 αυτού, όπως ίσχυε.

ια) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στη περίπτωση α της παραγράφου 15 του άρθρου 7 υπουργικής απόφασης για την σύσταση της Κεντρικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής καθώς και μέχρι την έκδοση της απόφασης συγκρότησής της σύμφωνα με την περίπτωση στ της ίδιας παραγράφου, διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα Νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή της υποπερίπτωσης (i) της περίπτωσης α' και της περίπτωσης ζ' της παρ. 19 του άρθρου 8 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

ιβ) Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στις υποπεριπτώσεις (i) και (ii) της περίπτωσης β' της παραγράφου 15 του άρθρου 7 υπουργικών αποφάσεων για τη σύσταση Ειδικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής Επιχειρηματικών Σχεδίων και της Γνωμοδοτικής Επιτροπής Επενδύσεων στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, καθώς και μέχρι την έκδοση των αποφάσεων συγκρότησής τους σύμφωνα με την περίπτωση στ της ίδιας ως άνω παραγράφου διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα Νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή των υποπεριπτώσεων (i) και (ii) της περίπτωσης β' και της περίπτωσης ζ' της παρ. 19 του άρθρου 8 του Ν. 2601/1998 όπως ίσχυε.

ιγ) Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στην περίπτωση γ' της παραγράφου 15 του άρθρου 7 αποφάσεων των Γενικών Γραμματέων Περιφερειών για τη σύσταση των Περιφερειακών Γνωμοδοτικών Επιτροπών, καθώς και μέχρι την έκδοση των

αποφάσεων συγκρότησής τους, σύμφωνα με την περίπτωση στ' της ίδιας ως άνω παραγράφου διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης δ' της παρ. 19 του άρθρου 7 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

ιδ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση ε' της παραγράφου 15 του άρθρου 7 κοινής υπουργικής απόφασης για τη σύσταση της Ειδικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων, καθώς και μέχρι την έκδοση της απόφασης συγκρότησής της σύμφωνα με την περίπτωση στ' της ίδιας ως άνω παραγράφου, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης στ' της παρ. 19 του άρθρου 8 του Ν. 2601/1998 όπως ίσχυε.

ιε) Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στις υποπεριπτώσεις (i) (ii) της περίπτωσης α' της παραγράφου 17 του άρθρου 7 υπουργικών αποφάσεων για τη σύσταση των Κεντρικών Οργάνων Ελέγχου και των Ειδικών Οργάνων Ελέγχου διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή των υποπεριπτώσεων (1) και (2) της περίπτωσης α' της παρ. 21 του άρθρου 8 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

ιστ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση β' της παραγράφου 17 του άρθρου 7 κοινής υπουργικής απόφασης για τη σύσταση Ειδικών Οργάνων Ελέγχου στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα Νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή της υποπεριπτώσεως β' της περίπτωσης 2 της παραγράφου 21 του άρθρου 8 του Ν. 2601/1998 όπως ίσχυε.

ιζ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση γ' της παραγράφου 17 του άρθρου 7 υπουργικής απόφασης για τη σύσταση Περιφερειακών Οργάνων Ελέγχου (Π.Ο.Ε.) διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που εκδόθηκε κατ' εφαρμογή της υποπεριπτώσεως γ' της περίπτωσης 2 της παρ. 21 του άρθρου 8 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

ιη) Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 18 του άρθρου 7 υπουργικών αποφάσεων για τις αποζημιώσεις των προέδρων, μελών, εισηγητών, γραμματέων και αναπληρωτών βοηθών γραμματέων των γνωμοδοτικών επιτροπών, καθώς και των μελών των οργάνων ελέγχου, διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα Νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης β' της παραγράφου 22 του άρθρου 8 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

ιθ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση γ' της παραγράφου 20 του άρθρου 7 υπουργικής απόφασης για την υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών για τον έλεγχο των επενδυτικών σχεδίων που κάνουν χρήση την ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της παραγράφου 4 του άρθρου 13 του κωδικοποιημένου Νόμου 1892/1990 και διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με την μεταβατική διάταξη της περίπτωσης ο' της παρ. 2 του άρθρου 14 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

κ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 4 του άρθρου 8 υπουργικής απόφασης για τα απαιτούμενα δικαιολογητικά καταβολής της επιχορήγησης διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο ή κανονιστική απόφαση του Ν. 1892/1990 που εκδόθηκε κατ' εφαρμογή της παραγράφου 3 του άρθρου 6 αυτού και διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με την μεταβατική διάταξη της περίπτωσης η' της παραγράφου 3 του άρθρου 14 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

κα) Διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται η προβλεπόμενη στη περίπτωση β' της παρ. 4 του άρθρου 8 κοινή υπουργική απόφαση για τους όρους τμηματικής καταβολής της επιχορήγησης στα επιχειρηματικά σχέδια, αρμοδιότητας Υπουργείου Ανάπτυξης καθώς και η υπουργική απόφαση για τα αναγκαία δικαιολογητικά που προβλέπεται στην ίδια ως άνω παράγραφο, που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή της παραγράφου 8 του άρθρου 23α του κωδικοποιημένου Νόμου 1892/90 και διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με τη μεταβατική διάταξη της περίπτωσης π' της παρ. 2 του άρθρου 14 του Ν 2601/1998, όπως ίσχυε.

κβ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 8 υπουργικής απόφασης για τα απαιτούμενα δικαιολογητικά καταβολής της επιχορήγησης στις ειδικές επενδύσεις αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της παραγράφου 7 του άρθρου 9 του Ν.2601/1998.

3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου καταργούνται τα άρθρα 1 έως και 11, καθώς και το άρθρο 14 του Ν.2601/1998 όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν μεταγενέστερα εκτός των διατάξεων της παρ.35 του άρθρου 6 και της διάταξης της παρ. 4 του άρθρου 14 αυτού που διατηρεί σε ισχύ την παρ. 13 του άρθρου 23 του ν.1892/1990 η οποία ενσωματώθηκε στην κωδικοποίηση των αναπτυξιακών κινήτρων ως άρθρο 23 γ του π.δ. 456/1995 και διατηρείται σε ισχύ.

4. Ειδικά για τις επενδύσεις του Ν.2601/1998 που έχει αρχίσει η υλοποίησή τους και δεν έχει κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος ολοκληρωθεί και θα διαρκέσει πέραν της μιας διαχειριστικής χρήσης συνεχίζουν να έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 5 του Ν.2601/1998 για τις αφορολόγητες εκπτώσεις, επίσης οι διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 27, του άρθρου 8 παρ. 24 του Ν.2601/1998 καθώς και του άρθρου 21 παρ. 5 του Ν.3259/2004 για την εφαρμογή των αφορολόγητων εκπτώσεων μέχρι την ολοκλήρωσή των επενδύσεων εντός της προβλεπόμενης πενταετίας.

5. Η παρ. 3 του άρθρου 11 του Ν. 2601/1998, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 του ν. 3219/2004 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 21 του Ν. 3259/2004 τροποποιείται με την διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 10 του παρόντος από τότε που ίσχυσε.

6. α) Η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η καταβολή των ενισχύσεων των επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που έχουν υπαχθεί στους Νόμους 1262/1982 1892/1990 και 2601/1998 από τον ΕΟΜΜΕΧ συνεχίζει να γίνεται από τις υπηρεσίες και τα όργανα του φορέα αυτού σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση δ' της παραγράφου 20 και στην περίπτωση δ' της παραγράφου 21 του άρθρου 8 καθώς και στην παράγραφο 4 του άρθρου 9 του Ν.2601/1998. Στο πλαίσιο αυτό συνεχίζει να λειτουργεί στον ΕΟΜΜΕΧ η προβλεπόμενη από την περίπτωση γ' της παρ 19 του άρθρου 8 του Ν.2601/1998 Γνωμοδοτική Επιτροπή η οποία γνωμοδοτεί για αιτήματα τροποποίησης αποφάσεων υπαγωγής, ολοκλήρωσης και πιστοποίησης έναρξης παραγωγικής λειτουργίας, μεταβίβασης επιχειρήσεων ή μετοχών ή εταιρικών μεριδίων καθώς και για την ανάκληση αποφάσεων υπαγωγής και επιστροφή ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί με τους Νόμους 1262/1982, 1892/1990 και 2601/1998.

β) Οι ρυθμίσεις του τρίτου, τέταρτου και πέμπτου εδαφίου της παραγράφου 18 του άρθρου 7 του παρόντος Νόμου ισχύουν και για την Γνωμοδοτική Επιτροπή του Ν.2601/1998 του ΕΟΜΜΕΧ.

7. α) Η παρακολούθηση και ο έλεγχος των επενδύσεων ή και προγραμμάτων που έχουν εγκριθεί στις διατάξεις του ν.1892/1990 ή του ν.1262/1982 από την Α.Τ.Ε συνεχίζει να γίνεται από τις υπηρεσίες και όργανα του φορέα αυτού σύμφωνα με τα οριζόμενα στο έκτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν.1892/1990 όπως διατηρήθηκε με την μεταβατική διάταξη της παραγράφου 11α του άρθρου 14 του Ν.2601/1998. Στο πλαίσιο αυτό συνεχίζει να λειτουργεί στην Α.Τ.Ε η προβλεπόμενη από την περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 8 του κωδικοποιημένου Νόμου 1892/1990 Γνωμοδοτική Επιτροπή η οποία γνωμοδοτεί για αιτήματα τροποποίησης αποφάσεων υπαγωγής, ολοκλήρωσης και πιστοποίησης έναρξης παραγωγικής λειτουργίας μεταβίβασης επιχειρήσεων ή μετοχών ή εταιρικών μεριδίων, καθώς και για την ανάκληση αποφάσεων υπαγωγής και επιστροφή ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί με τους Νόμους 1892/1990 και 1262/1982.

β) Οι ρυθμίσεις του τρίτου, τέταρτου και πέμπτου εδαφίου της παρ. 18 του άρθρου 7 του παρόντος νόμου ισχύουν και για την Γνωμοδοτική Επιτροπή του ν.1892/1990 της Α.Τ.Ε.

8. Αιτήσεις για υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος επενδυτικών σχεδίων που αφορούν στην παραγωγή, μεταποίηση και εμπορία των γεωργικών προϊόντων, τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και αιτήσεις για υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων εμπορικών και μεταφορικών επιχειρήσεων, υπό ενιαίο φορέα, για τη δημιουργία εμπορευματικών σταθμών και διαμετακομιστικών κέντρων καθώς και τα επενδυτικά σχέδια των μεταφορικών επιχειρήσεων για τη δημιουργία υποδομών αποθήκευσης, συσκευασίας και τυποποίησης καθώς και κλειστών χώρων στάθμευσης φορτηγών οχημάτων καθώς και τα επενδυτικά σχέδια των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης μέσων μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων σε απομονωμένες, δυσπρόσιτες και απομακρυσμένες περιοχές, σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία, υποβάλλονται μετά την έκδοση των προβλεπόμενων υπουργικών αποφάσεων της παραγράφου 2 του άρθρου 3

9. Αιτήσεις για υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης υποβάλλονται μετά την έκδοση της προβλεπόμενης στην παράγραφο 2 του άρθρου 9 κοινής υπουργικής απόφασης

10. Για τις διαδικασίες και τα όργανα ελέγχου των επενδύσεων του άρθρου 6 του Ν.2996/2002 (Ελληνικό Σχέδιο Οικονομικής Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων Ε.Σ.Ο.Α.Β.) ισχύουν οι διατάξεις του παρόντος.

11. Όπου στο κεφάλαιο Β' του Ν.2367/1995 (ΦΕΚ 261/Α'/29.12.1995) <<Εταιρίες Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών>> όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα, γίνεται αναφορά στο Ν.1892/1990 νοείται ο παρών Νόμος.

Άρθρο 13
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

**Νόμος 3333/2005 «Ίδρυση και λειτουργία Εμπορευματικών Κέντρων και άλλες
διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 91/12.4.2005)**

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
Εκδίδουμε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1

Ορισμοί

1. «Εμπορευματικό Κέντρο» είναι ένα οργανικά ολοκληρωμένο σύνολο δομών, διαρθρωμένων υπηρεσιών και υποδομών διαφορετικών μέσων μεταφοράς, που ιδρύεται και λειτουργεί σε περιοχή, που επιτρέπονται δραστηριότητες για εξυπηρέτηση συνδυασμένων μεταφορών και υποχρεωτικά περιλαμβάνει ή συνδέεται με σιδηροδρομικό σταθμό ή λιμάνι ή αεροδρόμιο.
2. «Μοναδοποιημένο φορτίο» είναι είτε το κλειστό κιβώτιο (ενδεικτικά εμπορευματοκιβώτιο, κινητό αμάξωμα) είτε το κλειστό επικαθήμενο ή ρυμουλκούμενο όχημα με το οποίο μεταφέρονται εμπορεύματα.
3. «Συνδυασμένη (διατροπική) μεταφορά» είναι η μεταφορά μοναδοποιημένων φορτίων με χρήση δύο ή περισσότερων μέσων μεταφοράς σε ένα ολοκληρωμένο σύστημα μεταφορικής αλυσίδας από αποστολέα σε παραλήπτη («πόρτα-πόρτα»).
4. «Εταιρεία Εμπορευματικού Κέντρου» είναι το νομικό πρόσωπο που έχει τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, η οποία αναλαμβάνει τη μελέτη, τη χρηματοδότηση, την ίδρυση, την κατασκευή και τη λειτουργία του Εμπορευματικού Κέντρου.

Άρθρο 2

Έκταση, μεταφορικές υποδομές και αρχές χωροθέτησης Εμπορευματικών Κέντρων

1. Τα Εμπορευματικά Κέντρα καταλαμβάνουν έκταση τουλάχιστον 100 στρεμμάτων, εκτός από αυτά που χωροθετούνται σε νησιά, πλην της Κρήτης, για τα οποία η ελάχιστη έκταση ορίζεται σε 50 στρέμματα.
2. Το Εμπορευματικό Κέντρο ανάλογα με την έκταση που καταλαμβάνει απαιτείται να διαθέτει τις παρακάτω μεταφορικές υποδομές ή να εξασφαλίζει πρόσβαση στο μεταφορικό δίκτυο της χώρας ως εξής:
 - α) Εμπορευματικό Κέντρο που ιδρύεται σε έκταση μεγαλύτερη των 500 στρεμμάτων, υποχρεωτικά περιλαμβάνει εντός της εκτάσεώς του ή εφάπτεται με σιδηροδρομικές εγκαταστάσεις, οι οποίες παρέχουν δυνατότητα διακίνησης εμπορευματικών συρμών ή με λιμενικές εγκαταστάσεις, οι οποίες επιτρέπουν την εξυπηρέτηση οχηματαγωγών πλοίων, καθώς και πλοίων μεταφοράς μοναδοποιημένων φορτίων ή με αεροπορικές εγκαταστάσεις προς εξυπηρέτηση αεροσκαφών μεταφοράς φορτίων. Αν δεν πληρούνται οι ως άνω προϋποθέσεις, η εταιρεία Εμπορευματικού Κέντρου υποχρεούται να κατασκευάσει τις υποδομές αυτές. Ειδικότερα, στην περίπτωση κατασκευής σιδηροδρομικού σταθμού, τη σύνδεση αυτού με την εθνική σιδηροδρομική υποδομή, όπως ορίζεται στο Π.Δ. 41/2005 (ΦΕΚ 60 Α'), κατασκευάζει με φροντίδα και δαπάνες της η εταιρεία Εμπορευματικού Κέντρου υπό την έγκριση και εποπτεία του διαχειριστή υποδομής ως προς την τήρηση των προδιαγραφών κατασκευής και ασφάλειας. Με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις σύνδεσης με την εθνική σιδηροδρομική υποδομή, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.
 - β) Εμπορευματικό Κέντρο που ιδρύεται σε έκταση μεταξύ 250 και 500 στρεμμάτων, υποχρεωτικά εξασφαλίζει πρόσβαση σε συνδυασμένη μεταφορά είτε σε σιδηροδρομικό σταθμό με δυνατότητα διακίνησης εμπορευματικών συρμών είτε σε λιμενικές εγκαταστάσεις με δυνατότητα εξυπηρέτησης οχηματαγωγών πλοίων, καθώς και πλοίων μεταφοράς μοναδοποιημένων φορτίων είτε σε αεροπορικές εγκαταστάσεις για εξυπηρέτηση αεροσκαφών μεταφοράς φορτίων. Η πρόσβαση σε συνδυασμένη μεταφορά μπορεί να γίνεται και με οδική σύνδεση όταν η απόσταση προς τους παραπάνω συγκοινωνιακούς κόμβους για συνδυασμένη μεταφορά είναι μέχρι 50 χιλιόμετρα.

γ) Εμπορευματικό Κέντρο που ιδρύεται σε έκταση μεταξύ 100 και 250 στρεμμάτων υποχρεωτικά εξασφαλίζει πρόσβαση σε συνδυασμένη μεταφορά είτε σε σιδηροδρομικό σταθμό με δυνατότητα διακίνησης εμπορευματικών συρμών είτε σε λιμενικές εγκαταστάσεις για εξυπηρέτηση οχηματαγωγών πλοίων είτε σε αεροπορικές εγκαταστάσεις για εξυπηρέτηση αεροσκαφών μεταφοράς φορτίων. Η πρόσβαση σε συνδυασμένη μεταφορά μπορεί να γίνεται και με οδική σύνδεση όταν η απόσταση προς τους παραπάνω συγκοινωνιακούς κόμβους για συνδυασμένη μεταφορά είναι μέχρι 100 χιλιόμετρα.

3. Τα Εμπορευματικά Κέντρα ιδρύονται και εγκαθίστανται σε εκτάσεις που προσδιορίζονται, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις εγκεκριμένων Ειδικών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης ή Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2742/1999 (ΦΕΚ 207 Α') ή ρυθμιστικών σχεδίων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν. 2508/1997 (ΦΕΚ 124 Α').

4. Τα Εμπορευματικά Κέντρα χωροθετούνται εκτός ζώνης προστασίας αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών τόπων, τόπων ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, παραδοσιακών οικισμών, λατομείων και λατομικών περιοχών και τηρουμένης πάντοτε της νομοθεσίας για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

5. Με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών, που εκδίδεται μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, επιτρέπεται η μείωση της ελάχιστης απαιτούμενης έκτασης της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου αυτού με κατώτατο όριο τα 80 στρέμματα, σε ειδικές περιπτώσεις που σχετίζονται ιδίως με τη μορφολογία του εδάφους, την αξιοποίηση υφιστάμενων υποδομών ή τη διαθεσιμότητα εκτάσεων στην περιοχή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Άρθρο 3

Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Εταιρείας Εμπορευματικού Κέντρου

1. Η Εταιρεία Εμπορευματικού Κέντρου ιδρύεται και λειτουργεί με τη μορφή Ανώνυμης Εταιρίας κατά τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 (ΦΕΚ 37 Α'), όπως ισχύει. Στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας Εμπορευματικού Κέντρου μπορούν να συμμετέχουν φυσικά και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού και δημοσίου δικαίου, καθώς και νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός έχει οριοθετηθεί στην παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α'), καθώς και Σύλλογοι και Επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού.

2. Το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας Εμπορευματικού Κέντρου διαφοροποιείται ανάλογα με την έκταση του Εμπορευματικού Κέντρου. Ειδικότερα:

α. Για Εμπορευματικό Κέντρο έκτασης μεγαλύτερης των 500 στρεμμάτων ανέρχεται σε 2.500.000 ευρώ.

β. Για Εμπορευματικό Κέντρο έκτασης μεγαλύτερης των 250 στρεμμάτων και μέχρι 500 στρέμματα ανέρχεται σε 1.000.000 ευρώ.

γ. Για Εμπορευματικό Κέντρο έκτασης από 100 έως 250 στρέμματα ανέρχεται σε 500.000 ευρώ, εκτός αν αυτό βρίσκεται σε νησί, πλην της Κρήτης, οπότε το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο ανέρχεται σε 250.000 ευρώ.

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας Εμπορευματικού Κέντρου καταβάλλεται τουλάχιστον κατά το ήμισυ σε μετρητά.

3. Η Εταιρεία Εμπορευματικού Κέντρου έχει σκοπό στο καταστατικό της, την ίδρυση και λειτουργία Εμπορευματικού Κέντρου και την ανάπτυξη συναφών δραστηριοτήτων, όπως περιγράφονται στο νόμο αυτόν.

Άρθρο 4

Δραστηριότητες Εμπορευματικού Κέντρου

1. Στην προσδιορισμένη έκταση του Εμπορευματικού Κέντρου επιτρέπεται να εγκαθίστανται επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη μεταφορά, αποθήκευση, διαχείριση, διανομή αγαθών και παρέχουν υπηρεσίες ιδίως στη διασύνδεση και αλλαγή μέσων μεταφοράς, οργάνωση και συγκρότηση φορτίων, διανομή και ομαδοποίηση φορτίων, συμβατική και

εξειδικευμένη αποθήκευση, οργάνωση τελικής διανομής, συσκευασία και αποσυσκευασία προϊόντων και μεταφόρτωση αυτών, καθώς και υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας διευκόλυνσης ροής φορτίων, όπως υπηρεσίες ανάπτυξης συστημάτων πληροφορικής και τηλεματικής.

2. Στο Εμπορευματικό Κέντρο επιτρέπεται να εγκαθίστανται και επιχειρήσεις με δραστηριότητες υποστηρικτικές ή υποβοηθητικές της λειτουργίας αυτού και των υπηρεσιών, που παρέχει, καθώς και υπηρεσιακές μονάδες δημόσιων υπηρεσιών και άλλες αναγκαίες υπηρεσίες για τη λειτουργία και την ανάπτυξη του Εμπορευματικού Κέντρου.

Άρθρο 5

Όροι και προϋποθέσεις ίδρυσης

1. Για την ίδρυση Εμπορευματικού Κέντρου υποβάλλεται αίτηση στο Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών από την Εταιρεία Εμπορευματικού Κέντρου. Η Εταιρεία μπορεί να υποβάλει την αίτηση και όταν βρίσκεται στο στάδιο της συστάσεως (υπό σύσταση εταιρεία). Για την υποβολή της αίτησης απαιτείται να πληρούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α) Μετοχικό κεφάλαιο, ολοσχερώς καταβλημένο, τουλάχιστον ίσο του δέκα τοις εκατό (10%) της προϋπολογιζόμενης επένδυσης, όπως αποτιμάται στο επενδυτικό σχέδιο, που συνοδεύει την αίτηση.

β) Εξασφάλιση της χρήσης του συνόλου της απαιτούμενης εδαφικής έκτασης. Η εδαφική έκταση πρέπει να είναι σαφώς προσδιορισμένη και να ανήκει στο σύνολο ή τμήμα της κατά πλήρη κυριότητα ή επικαρπία στην Εταιρεία Εμπορευματικού Κέντρου ή να της έχει παραχωρηθεί η χρήση της με παραχώρηση ή μίσθωση διάρκειας τουλάχιστον είκοσι πέντε (25) ετών. Για τις δύο τελευταίες περιπτώσεις απαιτείται έγγραφο βεβαίας χρονολογίας.

2. Η αίτηση για την ίδρυση και εγκατάσταση του Εμπορευματικού Κέντρου συνοδεύεται από τα εξής στοιχεία:

α) νομιμοποιητικά έγγραφα της Εταιρείας Εμπορευματικού Κέντρου, του μετοχικού κεφαλαίου και της εκπροσώπησης αυτής,

β) έγγραφα από τα οποία προκύπτει κυριότητα ή παραχώρηση ή επικαρπία ή μίσθωση της προτεινόμενης έκτασης, καθώς και οι υφιστάμενες χρήσεις γης, επιπλέον δε η μη διεκδίκηση και η μη κατάσχεση αυτής,

γ) γενικό σχέδιο διάταξης των εγκαταστάσεων και υποδομών του Εμπορευματικού Κέντρου, καθώς και περιγραφή των δραστηριοτήτων που θα αναπτυχθούν σε αυτό,

δ) συγκοινωνιακή μελέτη σε επίπεδο προμελέτης, η οποία περιλαμβάνει:

αα) τρόπους προσπέλασης του Εμπορευματικού Κέντρου από τα υφιστάμενα δίκτυα μεταφορών,

ββ) πιστοποίηση ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που τίθενται στην παρ. 2 του άρθρου 2 αναφορικά με την έκταση, τις μεταφορικές εγκαταστάσεις και την πρόσβαση σε συνδυασμένη μεταφορά,

γγ) ανάλυση των κυκλοφοριακών επιπτώσεων στα υφιστάμενα μεταφορικά δίκτυα από τη λειτουργία Εμπορευματικού Κέντρου,

ε) αποδεικτικά έγγραφα της οικονομικής δυνατότητας και τεχνογνωσίας της Εταιρείας Εμπορευματικού Κέντρου, καθώς και έγγραφα από τα οποία προκύπτει η διαθεσιμότητα των κεφαλαίων που θα επενδυθούν,

στ) επενδυτικό σχέδιο για την ίδρυση του Εμπορευματικού Κέντρου και τη θέση του σε λειτουργία (τμηματική ή συνολική), οι πηγές χρηματοδότησης και χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης των απαιτούμενων έργων,

ζ) μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) και όρων προστασίας του περιβάλλοντος, που εκπονείται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις,

η) πολεοδομική μελέτη, που εκπονείται σύμφωνα με το άρθρο 7 του νόμου αυτού,

θ) τοπογραφικά διαγράμματα και εκθέσεις στα οποία περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστο:

αα) τοπογραφικό διάγραμμα της ευρύτερης περιοχής (απόσπασμα χάρτου Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού Γ.Υ.Σ.) ή του Εθνικού Κτηματολογίου κλίμακας από 1:50.000 έως 1:5.000 με ιδιαίτερη επισήμανση της θέσης της εδαφικής έκτασης του Εμπορευματικού Κέντρου, συνοδευόμενο από πρόσφατη αεροφωτογραφία της Γ.Υ.Σ. ή του Οργανισμού Κτηματολογίου και Χαρτογραφίσεων Ελλάδος,

ββ) υψομετρικά τοπογραφικά διαγράμματα με ιδιαίτερη επισήμανση της εδαφικής έκτασης του Εμπορευματικού Κέντρου κλίμακας 1:1.000,

γγ) περιγραφή της προτεινόμενης έκτασης και της περιοχής σε ακτίνα ενός χιλιομέτρου από τα όρια του Εμπορευματικού Κέντρου με τοπογραφικό διάγραμμα κλίμακας 1:1.000,

ι) σειρά φωτογραφιών με ιδιαίτερη επισήμανση της εδαφικής έκτασης του Εμπορευματικού Κέντρου.

3. Με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, επιτρέπεται να καθορίζονται επιπλέον κριτήρια σχετικά με την ίδρυση Εμπορευματικού Κέντρου, επιπλέον στοιχεία συνοδευτικά της αίτησης, οι οικονομικές προϋποθέσεις και τεχνογνωσία που πρέπει να πληροί η Εταιρεία Εμπορευματικού Κέντρου, το περιεχόμενο των μελετών, διαγραμμάτων και σχεδίων που υποβάλλονται, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 6

Ίδρυση Εμπορευματικού Κέντρου

1. Το Εμπορευματικό Κέντρο ιδρύεται με απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Μεταφορών και Επικοινωνιών καθώς και Εμπορικής Ναυτιλίας, εφόσον αυτό βρίσκεται σε περιοχή αρμοδιότητάς του, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του οικείου Νομαρχιακού Συμβουλίου και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Προκειμένου για τις περιοχές των ρυθμιστικών σχεδίων Αθήνας και Θεσσαλονίκης και για όσες άλλες περιοχές διέπονται από αντίστοιχο σχέδιο, απαιτείται επιπλέον η γνώμη της Εκτελεστικής Επιτροπής του αντίστοιχου Οργανισμού. Η γνώμη του Νομαρχιακού Συμβουλίου ή της Εκτελεστικής Επιτροπής δίδεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την υποβολή του αιτήματος γνωμοδότησης. Εάν οι ανωτέρω φορείς δεν απαντήσουν εντός της προθεσμίας αυτής, η απόφαση μπορεί να εκδοθεί και χωρίς τη γνώμη τους.

2. Η απόφαση ίδρυσης συνοδεύεται από τοπογραφικό διάγραμμα κλίμακας 1:1.000 και διάγραμμα κάλυψης, τα οποία δημοσιεύονται σε σμίκρυνση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την απόφαση αυτή:

α) καθορίζεται η θέση, η έκταση και τα όρια του Εμπορευματικού Κέντρου, β) εγκρίνεται η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) και οι περιβαλλοντικοί όροι, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι και τα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος

γ) καθορίζονται ειδικά οι χρήσεις γης για την έκταση στην οποία οριοθετείται το Εμπορευματικό Κέντρο και οι κατηγορίες επιχειρήσεων που επιτρέπεται να εγκατασταθούν σε αυτό,

δ) εγκρίνεται η πολεοδομική μελέτη που εκπονείται σύμφωνα με το άρθρο 7,

ε) καθορίζονται τα έργα υποδομής και οι λοιπές εγκαταστάσεις που πρέπει να κατασκευασθούν,

ζ) καθορίζονται οι προϋποθέσεις έναρξης της λειτουργίας του Εμπορευματικού Κέντρου, τμηματικά ή συνολικά, με βάση το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης των σχετικών έργων,

η) επιβάλλονται περιορισμοί και όροι στη λειτουργία του Εμπορευματικού Κέντρου,

θ) τάσσεται προθεσμία για την υποβολή σχεδίου κανονισμού λειτουργίας,

ι) ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα.

3. Η απόφαση ίδρυσης Εμπορευματικού Κέντρου επέχει θέση άδειας ίδρυσης, σκοπιμότητας ή εγκατάστασης των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε αυτό, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην περίπτωση γ' της προηγούμενης παραγράφου.

4. Η απόφαση της παραγράφου 1 δεν απαλλάσσει την Εταιρεία Εμπορευματικού Κέντρου από την υποχρέωση έκδοσης οικοδομικών και άλλων αδειών για ανέγερση κτισμάτων και εγκαταστάσεων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

5. Σε κάθε περίπτωση μεταβολής δραστηριότητας της παρ. 1 του άρθρου 4 για την οποία χορηγήθηκε η άδεια ίδρυσης, καθώς και των όρων και προϋποθέσεων των άρθρων 5 και 6, ύστερα από αίτηση της Εταιρείας Εμπορευματικού Κέντρου συνοδευόμενη από τα απαραίτητα για τη μεταβολή δικαιολογητικά και στοιχεία εκδίδεται τροποποιητική απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Μεταφορών και Επικοινωνιών, καθώς και Εμπορικής Ναυτιλίας, εφόσον αυτό βρίσκεται σε περιοχή αρμοδιότητάς του, με την επικύλαξη τήρησης της διαδικασίας δημοσιοποίησης των περιβαλλοντικών μελετών.

Άρθρο 7

Εκπόνηση και Εφαρμογή Πολεοδομικής Μελέτης

1. Οι χερσαίες εκτάσεις που χαρακτηρίζονται ως Εμπορευματικά Κέντρα πολεοδομούνται με την έκδοση της απόφασης ίδρυσης.
2. Η πολεοδομική μελέτη που συνοδεύει την αίτηση του άρθρου 5 εκπονείται με πρωτοβουλία της Εταιρείας Εμπορευματικού Κέντρου και αποτελείται από: α) πολεοδομικό σχέδιο που συντάσσεται με βάση οριζοντιογραφικό και υψομετρικό τοπογραφικό διάγραμμα, β) πολεοδομικό κανονισμό και γ) έκθεση που περιγράφει και απιολογεί τις προτεινόμενες από τη μελέτη ρυθμίσεις.
3. Με απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Μεταφορών και Επικοινωνιών καθορίζονται οι ειδικές προδιαγραφές εκπόνησης πολεοδομικής μελέτης Εμπορευματικού Κέντρου και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Η πολεοδομική μελέτη περιέχει ιδίως τις χρήσεις γης και τις τυχόν πρόσθετες απαγορεύσεις ή υποχρεώσεις, τα διαγράμματα των δικτύων υποδομής και τους ειδικούς και γενικούς όρους δόμησης.
4. Ο συντελεστής δόμησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 0,6 και ο συντελεστής κάλυψης το 60%.
5. Διατάξεις που προβλέπουν την υποχρέωση εισφοράς σε γη και χρήμα δεν έχουν εφαρμογή στις περιπτώσεις πολεοδόμησης με βάση το παρόν άρθρο.
6. Η εφαρμογή της πολεοδομικής μελέτης γίνεται με πρωτοβουλία και ευθύνη της Εταιρείας Εμπορευματικού Κέντρου και ελέγχεται από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία κατά τις κείμενες διατάξεις.
7. Η εκτέλεση και συντήρηση των βασικών έργων κοινωνικής και τεχνικής υποδομής μέσα στις περιοχές αυτές γίνεται από την Εταιρεία Εμπορευματικού Κέντρου.
8. Οι μελέτες για την έκδοση των αναγκαίων αδειών εκπονούνται από την Εταιρεία Εμπορευματικού Κέντρου μέσα στις προθεσμίες που προβλέπονται στην απόφαση ίδρυσης.
9. Η εκτέλεση των έργων που απαιτούνται για την έναρξη της λειτουργίας του Εμπορευματικού Κέντρου γίνεται μέσα σε προθεσμία που προβλέπεται στην απόφαση ίδρυσης. Με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται μέχρι το ήμισυ της αρχικής, αν συντρέξουν εξαιρετικοί λόγοι και προβληθεί σχετική αίτηση της Εταιρείας Εμπορευματικού Κέντρου πριν τη λήξη της αρχικής προθεσμίας. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας αυτής, ή κατά περίπτωση, της παρατάσεώς της, η απόφαση ίδρυσης παύει αυτοδικαίως να ισχύει.

Άρθρο 8

Κανονισμός Λειτουργίας

1. Η διοίκηση, η διαχείριση και λειτουργία του Εμπορευματικού Κέντρου ρυθμίζεται από Κανονισμό Λειτουργίας που καταρτίζεται από την Εταιρεία Εμπορευματικού Κέντρου και υποβάλλεται για έγκριση στον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών μέσα στην προθεσμία που τίθεται στην απόφαση ίδρυσης.
2. Η Εταιρεία Εμπορευματικού Κέντρου λειτουργεί και διαχειρίζεται το Εμπορευματικό Κέντρο σύμφωνα με τους κανόνες του ελεύθερου ανταγωνισμού. Αποφεύγει οποιαδήποτε διάκριση, επιτρέπει την πρόσβαση σε όλους κατόπιν οικονομικής συμφωνίας.
3. Με τον Κανονισμό Λειτουργίας ρυθμίζονται τα εξής:
 - α) Οι όροι και οι προϋποθέσεις εγκατάστασης και λειτουργίας των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε αυτό.
 - β) Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των εγκατεστημένων επιχειρήσεων προς το Εμπορευματικό Κέντρο και τις δραστηριότητές του.
 - γ) Τα ζητήματα που αφορούν στη διοίκηση και διαχείριση του Εμπορευματικού Κέντρου, οι δαπάνες και ο τρόπος κατανομής τους στις εγκατεστημένες επιχειρήσεις, ο τρόπος και το είδος εκμετάλλευσης των κοινόχρηστων χώρων, έργων και υπηρεσιών, οι υποχρεώσεις για τη συντήρηση και ανάπτυξη των έργων υποδομής, και κάθε άλλο σχετικό θέμα.
 - δ) Οι όροι και οι περιορισμοί που αποσκοπούν στην προστασία του περιβάλλοντος σύμφωνα με την εγκεκριμένη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.), τη δημόσια υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων.
4. Ο Κανονισμός Λειτουργίας εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 9

Άδεια Λειτουργίας

1. Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των έργων, οι αρμόδιες υπηρεσίες ελέγχουν την τήρηση των όρων της απόφασης ίδρυσης, του χρονοδιαγράμματος εκτέλεσης των έργων, των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων και την ύπαρξη των απαιτούμενων αδειών, προκειμένου να επιτραπεί η συνολική ή τμηματική έναρξη της λειτουργίας του Εμπορευματικού Κέντρου.
2. Η άδεια λειτουργίας χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών που εκδίδεται μετά από αίτηση της Εταιρείας Εμπορευματικού Κέντρου, αφού διαπιστωθεί ότι έχουν τηρηθεί οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 και ότι έχει δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ο Κανονισμός Λειτουργίας.
3. Κάθε επιχείρηση που εγκαθίσταται σε Εμπορευματικό Κέντρο υποχρεούται να ζητήσει και να λάβει την κατά νόμο προβλεπόμενη άδεια λειτουργίας, την οποία κοινοποιεί στο Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών και στην Εταιρεία Εμπορευματικού Κέντρου. Για την έκδοση της άδειας λειτουργίας δύναται να χρησιμοποιήσει και τις εγκεκριμένες μελέτες της Εταιρείας Εμπορευματικού Κέντρου, αν απαιτούνται.
4. Σε περίπτωση διακίνησης και αποθήκευσης εμπορευμάτων που υπάγονται σε τελωνειακή επιτήρηση η Εταιρεία Εμπορευματικού Κέντρου απαιτείται να εφοδιάζεται και με τις άδειες και εγκρίσεις που προβλέπονται από τις κοινοτικές και εθνικές τελωνειακές διατάξεις.

Άρθρο 10

Εγκατάσταση επιχειρήσεων στα Εμπορευματικά Κέντρα

1. Η εγκατάσταση ή μετεγκατάσταση επιχειρήσεων σε Εμπορευματικά Κέντρα γίνεται με σύμβαση που συνάπτεται με έγγραφο βεβαίας χρονολογίας.
2. Η σύμβαση περιέχει τους όρους συνεργασίας, που συμφωνούνται μεταξύ της Εταιρείας Εμπορευματικού Κέντρου και της εγκαθιστάμενης επιχείρησης. Στην ίδια σύμβαση, οι εγκαθιστάμενες επιχειρήσεις δηλώνουν ρητά και ανεπιφύλακτα ότι έλαβαν γνώση και αποδέχονται τον Κανονισμό Λειτουργίας.

Άρθρο 11

Κυρώσεις

1. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του νόμου αυτού, των όρων της απόφασης ίδρυσης ή του Κανονισμού Λειτουργίας, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών, επιβάλλονται, στην Εταιρεία Εμπορευματικού Κέντρου ή τις εγκατεστημένες σε αυτό επιχειρήσεις, κυρώσεις, οι οποίες συνίστανται σε χρηματικό πρόστιμο ή διοικητική κύρωση, ανάλογα με την απία, τη φύση και την έκταση της παραβίασεως και την τυχόν υποτροπή. Οι κυρώσεις αυτές μπορεί να επιβάλλονται και σωρευτικά. Το ύψος του χρηματικού προστίμου δεν επιτρέπεται να υπερβεί το ποσό του ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ, το οποίο επιτρέπεται να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών σε ποσοστό, που δεν ξεπερνά ετησίως το δέκα τοις εκατό (10%) του υφισταμένου. Κατά της απόφασης του Γενικού Γραμματέα επιτρέπεται αίτηση θεραπείας ενώπιον του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών, σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση αυτής.
2. Με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών καθορίζονται η διαδικασία και τα όργανα ελέγχου της Εταιρείας Εμπορευματικού Κέντρου και των εγκατεστημένων σε αυτό επιχειρήσεων.
3. Η Εταιρεία Εμπορευματικού Κέντρου και οι εγκατεστημένες σε αυτό επιχειρήσεις είναι υποχρεωμένες να παρέχουν στα αρμόδια όργανα κάθε πληροφορία και οποιοδήποτε στοιχείο ζητηθεί για τη διευκόλυνση του παραπάνω ελέγχου. Σε περίπτωση παράβασης αυτής της υποχρέωσης επιβάλλονται τα πρόστιμα της παραγράφου 1.
4. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Μεταφορών και Επικοινωνιών καθορίζεται το ύψος της αμοιβής των οργάνων ελέγχου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του Ν. 3205/2003 (ΦΕΚ 297 Α') και οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών.

Άρθρο 12

Απαλλοτριώσεις

1. Η ίδρυση και λειτουργία Εμπορευματικού Κέντρου θεωρείται πάντοτε ότι γίνεται για λόγους δημόσιας ωφέλειας.

Για την επέκταση και τη λειτουργία Εμπορευματικού Κέντρου επιτρέπεται υπέρ και με δαπάνες της Εταιρείας Εμπορευματικού Κέντρου η αναγκαστική απαλλοτρίωση ή η σύσταση δουλείας ή άλλων εμπράγματων δικαιωμάτων επί των ακινήτων που περιλαμβάνονται σε αυτό, καθώς και άλλων ακινήτων που κρίνονται αναγκαία για την οργάνωση και την επέκταση του Εμπορευματικού Κέντρου, την εκτέλεση έργων υποδομής και κάθε άλλου απαραίτητου έργου για την εγκατάσταση και λειτουργία των επιχειρήσεων.

2. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτων κηρύσσεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2882/2001 (ΦΕΚ 17 Α'), όπως ισχύουν, και η σχετική απόφαση εκδίδεται μετά την έκδοση της άδειας ίδρυσης και ύστερα από απιολογημένη εισήγηση της Εταιρείας Εμπορευματικού Κέντρου. Είναι επίσης δυνατή η κήρυξη επειγουσών απαλλοτριώσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2882/ 2001, όπως ισχύουν.

Άρθρο 13

Παραχώρηση χρήσης αιγιαλού και παραλίας

1. Για την πραγμάτωση των σκοπών των Εμπορευματικών Κέντρων, ιδιαίτερα δε της χρήσης λιμενικών εγκαταστάσεων και υπό τον όρο της λειτουργίας του Εμπορευματικού Κέντρου, επιτρέπεται η παραχώρηση σε Εταιρεία Εμπορευματικού Κέντρου της χρήσης αιγιαλού και παραλίας σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2971/2001 (ΦΕΚ 285 Α'), καθώς και του δικαιώματος εκτέλεσης, χρήσης και εκμετάλλευσης λιμενικών έργων ή επέκτασης ήδη νομίμως υφιστάμενων στην περιοχή λιμενικών εγκαταστάσεων. Η παραχώρηση γίνεται με καταβολή ανταλλάγματος και για χρονικό διάστημα μέχρι είκοσι πέντε έτη με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Εμπορικής Ναυτιλίας. Η απόφαση με την οποία καθορίζονται και οι όροι της παραχώρησης, εκδίδεται μετά από αίτηση της Εταιρείας Εμπορευματικού Κέντρου και σύμφωνη γνώμη του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού. Για την εκτέλεση έργων στον αιγιαλό ή στην παραλία έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 12 του Α.Ν.2344/1940 (ΦΕΚ 154 Α').

2. Η Εταιρεία Εμπορευματικού Κέντρου έχει το δικαίωμα της με αντάλλαγμα χρήσης της ζώνης αιγιαλού παραλίας για την κατασκευή λιμενικών έργων, που εκτελεί ύστερα από άδεια των αρμόδιων αρχών για λόγους ασφαλείας του κοινού. Αν τα λιμενικά έργα εμπεριέχουν πρόσχωση θαλάσσιου χώρου, μετά την ολοκλήρωσή τους κινείται η διαδικασία επαναχωροθέτησης των οριογραμμών αιγιαλού παραλίας και το γήπεδο που δημιουργείται καταγράφεται ως δημόσιο κτήμα. Το εν λόγω δημόσιο κτήμα, εφόσον η Εταιρεία Εμπορευματικού Κέντρου το επιθυμεί, μπορεί να εκμισθώνεται ή να παραχωρείται η χρήση του απευθείας σε αυτήν με απόφαση του οικείου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας.

Το αντάλλαγμα χρήσης και το μίσθωμα καθορίζονται από την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία και ανταποκρίνονται στις πραγματικές αξίες της περιοχής.

3. Η χρήση από τρίτους της παραχωρούμενης προς την Εταιρεία Εμπορευματικού Κέντρου έκτασης αιγιαλού, παραλίας και λιμενικών έργων απαγορεύεται, εφόσον η χρήση αυτή παρεμποδίζει την εκπλήρωση του σκοπού για τον οποίο έγινε η παραχώρηση ή προκαλεί ζημιές ή θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια του κοινού. Η χρήση των λιμενικών έργων από τρίτους γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 14 του Ν. 2971/2001, όπως ισχύουν.

Άρθρο 14

Ελεύθερες Ζώνες

Στα Εμπορευματικά Κέντρα ή σε τμήματα αυτών μπορεί να συνιστώνται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, μετά από αίτηση της Εταιρείας Εμπορευματικού Κέντρου και της εγκατεστημένης σε αυτό ενδιαφερόμενης επιχείρησης Ελεύθερες Ζώνες ή να αναγνωρίζονται Ελεύθερες Αποθήκες ή Τελωνειακές Αποθήκες ή Χώροι Προσωρινής Αποθήκευσης η ίδρυση και λειτουργία των οποίων διέπεται από τις διατάξεις του Ν.2960/2001 (ΦΕΚ 265 Α') για τον Εθνικό Τελωνειακό Κώδικα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΘΡΙΑΣΙΟΥ ΠΕΔΙΟΥ

Άρθρο 15

Επιχορήγηση

1. Επιτρέπεται η επιχορήγηση για την ίδρυση και λειτουργία Εμπορευματικού Κέντρου που συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος της ενισχυόμενης δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου. Η υπαγωγή της επένδυσης για επιχορήγηση σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού αποκλείει οποιαδήποτε άλλη δημόσια χρηματοδότηση. Η επιχορήγηση προέρχεται από πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων ή από άλλες πηγές του Δημοσίου.
2. Εάν η πηγή επιχορήγησης Εμπορευματικών Κέντρων προέρχεται από κοινοτικούς πόρους, ως τελικός δικαιούχος ορίζεται το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών.
Για τις περιπτώσεις αυτές επιχορηγούνται Εμπορευματικά Κέντρα που περιλαμβάνουν, εφόπτονται με ή προβλέπεται να κατασκευάσουν σιδηροδρομικό σταθμό με δυνατότητα διακίνησης εμπορευματικών συρμών ή λιμενικές εγκαταστάσεις με δυνατότητα εξυπηρέτησης οχηματαγωγών πλοίων, καθώς και πλοίων μεταφοράς μοναδοποιημένων φορτίων ή αεροπορικές εγκαταστάσεις για εξυπηρέτηση αεροσκαφών μεταφοράς φορτίων.
3. Η επιχορήγηση υπολογίζεται επί του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου και μπορεί να καλύψει ποσοστό μέχρι το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο που προβλέπεται από το χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων, ο οποίος εγκρίνεται για την Ελλάδα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η ίδια συμμετοχή της Εταιρείας Εμπορευματικού Κέντρου δεν μπορεί να είναι κατώτερη από το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του επενδυτικού σχεδίου.

Άρθρο 16

Διαδικασία επιλογής

1. Με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών εκδίδεται πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την επιλογή επενδυτικού σχεδίου ίδρυσης και λειτουργίας Εμπορευματικού Κέντρου που θα λάβει επιχορήγηση ως εξής:
 - α) Εκδίδεται πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την επιλογή επενδυτικού σχεδίου ίδρυσης και λειτουργίας εμπορευματικού κέντρου που θα λάβει επιχορήγηση. Η πρόσκληση δημοσιεύεται τουλάχιστον εκατό (100) ημέρες πριν από την ημερομηνία κατάθεσης των αιτήσεων συμμετοχής σε δυο ημερήσιες εφημερίδες των Αθηνών για όλη την Επικράτεια και σε μια τοπική εφημερίδα της περιοχής που αφορά η πρόσκληση.
 - β) Στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος αναφέρονται:
 - αα) η ευρύτερη περιοχή για την οποία μπορούν να υποβληθούν προτάσεις από τους ενδιαφερόμενους,
 - ββ) η ελάχιστη έκταση του Εμπορευματικού Κέντρου,
 - γγ) το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο των εταιρειών που επιτρέπεται να θέσουν υποψηφιότητα,
 - δδ) το ύψος της επιχορήγησης και το ποσοστό της επένδυσης που προτίθεται να καλύψει το Δημόσιο,
 - εε) όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την αξιολόγηση της αίτησης προκειμένου να επιλεγεί για επιχορήγηση και τα επιπλέον απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έκδοση άδειας ίδρυσης Εμπορευματικού Κέντρου, καθώς και λειτουργίας του,
 - στστ) τα κριτήρια συγκριτικής αξιολόγησης των αιτήσεων και η βαρύτητα καθενός από αυτά,
 - ζζ) η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος,
 - ηη) τα όργανα που είναι αρμόδια για την παραλαβή και την αξιολόγηση των αιτήσεων,
 - θθ) η διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης των αιτήσεων,
 - ιι) οι ελάχιστοι όροι της σύμβασης που θα συναφθεί μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της επιχορηγούμενης Εταιρείας Εμπορευματικού Κέντρου, η διαδικασία σύναψής της και οίεγγυήσεις της τήρησης των υποχρεώσεων της Εταιρείας Εμπορευματικού Κέντρου από τη σύμβαση,
 - κκ) η εγγύηση συμμετοχής, το ύψος της, η μορφή και ο τύπος της καθώς και οι περιπτώσεις κατάπτωσης και επιστροφής της,
 - λλ) η διάρκεια ισχύος των αιτήσεων,
 - μμ) κάθε άλλο σχετικό θέμα.

γ) Στην ταχθείσα από την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προθεσμία, κάθε ενδιαφερόμενη Εταιρεία Εμπορευματικού Κέντρου υποβάλλει αίτηση συμμετοχής, η οποία συνοδεύεται από τα ακόλουθα στοιχεία και δικαιολογητικά:

- αα) Τα υπ' αριθμ. (α) (στ) και (θ)(ι) δικαιολογητικά της παρ. 2 του άρθρου 5.
- ββ) Προκαταρκτική Περιβαλλοντική Εκτίμηση και Αξιολόγηση (ΠΠΕΑ) και έγκριση περιβαλλοντικών όρων (ΕΠΟ), σύμφωνα με τη διαδικασία της υπ αριθμ. ΗΠ11014/703/Φ104/14.3.2003 (ΦΕΚ 332 Β' /20.3.2003) κοινής υπουργικής απόφασης για τη δεύτερη (β) κατηγορία.

γγ) Μελέτη σκοπιμότητας και οικονομικής βιωσιμότητας του προτενόμενου Εμπορευματικού Κέντρου.

2. Με απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Μεταφορών και Επικοινωνιών καθορίζονται τα κριτήρια, οι συντελεστές βαρύτητάς τους και ο τρόπος αξιολόγησης των αιτήσεων. Τα κριτήρια αξιολόγησης συνδέονται ιδίως με:

α) την καταλληλότητα της θέσης του Εμπορευματικού Κέντρου σε σχέση με σημεία συγκέντρωσης εμπορευματικών μεταφορών και κέντρα εστίασης προσφοράς και ζήτησης εμπορευματικών μεταφορών,

β) την καταλληλότητα της προτενόμενης θέσης από άποψη χωροταξική, κυκλοφοριακή και περιβαλλοντική και τη δυνατότητα διασύνδεσής της με το μεταφορικό δίκτυο της χώρας και ιδιαίτερα με δίκτυα συνδυσασμένων μεταφορών (σιδηροδρομικούς σταθμούς, λιμενικές εγκαταστάσεις, αεροπορικές εγκαταστάσεις),

γ) την απόσταση από το πλησιέστερο Εμπορευματικό Κέντρο που λειτουργεί, ανάλογα με τη δυναμικότητά του και την έκτασή του,

δ) τους όρους και τις προϋποθέσεις για την παραχώρηση της χρήσης του Εμπορευματικού Κέντρου ώστε να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συγκέντρωση χρηστών,

ε) τα κατάλληλα φυσικά και τεχνικά χαρακτηριστικά των διαθέσιμων οικοπέδων και των γεγονικών περιοχών (για τη δυνατότητα επέκτασης),

στ) την τεχνική καταλληλότητα του Εμπορευματικού Κέντρου,

ζ) την τεχνική και οικονομική δυνατότητα του ενδιαφερόμενου για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου που προτείνει,

η) την ταχεία εκτέλεση των προτενόμενων έργων, σύμφωνα με χρονοδιάγραμμα,

θ) την ποιότητα της μελέτης σκοπιμότητας και οικονομικής βιωσιμότητας, καθώς και τα αναμενόμενα εν γένει οφέλη από τη λειτουργία του Εμπορευματικού Κέντρου. 3. Η Εταιρεία Εμπορευματικού Κέντρου που θα λάβει την επιχορήγηση επιλέγεται με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών ύστερα από συγκριτική αξιολόγηση των αιτήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Η συγκριτική αξιολόγηση διενεργείται από πενταμελή Επιτροπή Αξιολόγησης, που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών. Η Επιτροπή αξιολογεί τις υποβληθείσες αιτήσεις, τις κατατάσσει σε φθίνουσα σειρά βαθμολογίας και εισηγείται για την επιλογή στον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Μεταφορών και Επικοινωνιών καθορίζεται η αποζημίωση των μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης και οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών.

4. Προκειμένου να εκταμιευθεί η επιχορήγηση, απαιτείται η έκδοση απόφασης ίδρυσης της Εταιρείας Εμπορευματικού Κέντρου που έχει επιλεγεί. Για το σκοπό αυτόν η επιλεγείσα Εταιρεία υποβάλλει συμπληρωματικά τις υπό στοιχεία ζ' και η' της παρ. 2 του άρθρου 5 μελέτες.

5. Αν δεν μπορεί να εκδοθεί η απόφαση ίδρυσης, η διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου επαναλαμβάνεται για τις επόμενες στη σειρά κατάταξης υποψήφιες Εταιρείες Εμπορευματικών Κέντρων.

6. Ύστερα από την έκδοση της άδειας ίδρυσης συνάπτεται σύμβαση χρηματοδότησης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18.

Άρθρο 17

Επιλέξιμες δαπάνες

1. Επιλέξιμες δαπάνες για την επιχορήγηση είναι οι προϋπολογιζόμενες για την ίδρυση, την κατασκευή και την οργάνωση του Εμπορευματικού Κέντρου που αφορούν:

- α) στις ηλεκτρομηχανολογικές και λοιπές εγκαταστάσεις και στο μηχανολογικό εξοπλισμό για τις παρεχόμενες από την Εταιρεία Εμπορευματικού Κέντρου υπηρεσίες,
- β) στον εξοπλισμό ηλεκτρονικής διαχείρισης των υποδομών και στις τεχνολογικές υποδομές επικοινωνιών και πληροφορικής,

- γ) στην εκπόνηση μελετών και σχεδίων υποδομών, συμπεριλαμβανομένων των απαιτούμενων μελετών που συνοδεύουν την αίτηση για τον καθορισμό του Εμπορευματικού Κέντρου,
- δ) στην κατασκευή έργων υποδομής, όπως οδικών δικτύων, δικτύων αποχέτευσης ομβρίων και ακαθάρτων, δικτύων ηλεκτροφωτισμού και επικοινωνιών, έργων διαμόρφωσης τοπίου με ριζικές ή ήπιες αλλαγές,
- ε) στην κατασκευή κτιρίων ή στην εκτέλεση έργων αναβάθμισης, ανακαίνισης, βελτίωσης και επέκτασης υφιστάμενων κτιρίων εξυπηρέτησης Εμπορευματικού Κέντρου,
- στ) στην κατασκευή συνδεδεμένων κτιρίων και κατασκευή εγκαταστάσεων από την Εταιρεία Εμπορευματικού Κέντρου, καθώς και στις οργανωτικές δαπάνες και στις δαπάνες ανακαίνισης εγκαταλελειμμένων κτιρίων,
- ζ) στην κατασκευή εγκαταστάσεων για τη συγκέντρωση, ομαδοποίηση, οργάνωση και ανασύνθεση φορτίων,
- η) στην ανάπτυξη ή στη σύνδεση με υφιστάμενα ή προγραμματισμένα δίκτυα συγκοινωνιακής υποδομής διαφορετικών μέσων μεταφοράς καθώς και στη δημιουργία σταθμού μεταφόρτωσης συνδυασμένων μεταφορών ή στη σύνδεση με αυτόν,
- θ) στη δημιουργία χώρων διοίκησης και υποστηρικτικών λειτουργιών, όπως σταθμών εξυπηρέτησης οχημάτων, χώρων ανάπτυξης συστημάτων τηλεματικής και πληροφορικής, χώρων εναπόθεσης φορτίων, χώρων στάθμευσης, τελωνείου, υγειονομικών υπηρεσιών, ξενοδοχείων και εστιατορίων,
- ι) στην αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διακίνησης υλικών και προϊόντων εντός του χώρου του Εμπορευματικού Κέντρου, καθώς και στην αγορά και εγκατάσταση καινούργιου σύγχρονου εξοπλισμού και στην κατασκευή εγκαταστάσεων για τη διακίνηση υλικών και προϊόντων.

2. Δαπάνες επενδυτικών έργων που πραγματοποιήθηκαν πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης επιχορήγησης δεν αναγνωρίζονται ως επιλέξιμες δαπάνες, ανεξάρτητα αν έχουν εξοφληθεί ή όχι κατά την ημερομηνία αυτή. Εξαιρούνται οι δαπάνες που αφορούν στα στοιχεία της περίπτωσης γ' της προηγούμενης παραγράφου.

3. Δεν επιτρέπεται η εκποίηση στοιχείων εγκατάστασης και υποδομής του Εμπορευματικού Κέντρου για τα οποία έχει ληφθεί επιχορήγηση σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, πριν από την πάροδο επτά (7) ετών από την είσπραξή της.

Άρθρο 18

Σύμβαση επιχορήγησης

1. Ύστερα από τη δημοσίευση της απόφασης ίδρυσης του Εμπορευματικού Κέντρου για το οποίο έχει αποφασιστεί η επιχορήγηση, ο Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών καλεί την επιλεγείσα Εταιρεία Εμπορευματικού Κέντρου για τη σύναψη σύμβασης με το Ελληνικό Δημόσιο.

Στη Σύμβαση αναφέρονται τουλάχιστον:

- α) το χρηματοδοτικό σχήμα με ακριβή πρόβλεψη του ποσοστού συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου και του ανωτάτου ορίου αυτού,
- β) οι προϋποθέσεις σταδιακής εκταμίευσης των ποσών που προέρχονται από το Ελληνικό Δημόσιο,
- γ) οι ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές των έργων που πρόκειται να κατασκευασθούν,
- δ) οι εγγυήσεις για την τήρηση των όρων της Σύμβασης,
- ε) οι όροι και οι προϋποθέσεις για την παραχώρηση χρήσης του Εμπορευματικού Κέντρου στους χρήστες,
- στ) το Γενικό σχέδιο διάταξης των εγκαταστάσεων και υποδομών του Εμπορευματικού Κέντρου, καθώς και περιγραφή των δραστηριοτήτων που θα αναπτυχθούν σε αυτό,
- ζ) το επενδυτικό σχέδιο για την ίδρυση του Εμπορευματικού Κέντρου και τη θέση του σε λειτουργία στο οποίο αναφέρονται και οι πηγές χρηματοδότησης,
- η) αναλυτική περιγραφή και χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης των κάθε είδους έργων που απαιτούνται για τη λειτουργία του Εμπορευματικού Κέντρου.

2. Με την πρόσκληση της παραγράφου 1 τάσσεται στον επιλεγέντα εύλογη προθεσμία για υπογραφή της σύμβασης που σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δεκαπέντε (15) ημερών. Αν ο επιλεγείς δεν προσέλθει μέσα στην προθεσμία που έχει ταχθεί για την υπογραφή της σύμβασης ή δεν προσκομίσει έγκαιρα την απαιτούμενη εγγύηση καλής εκτέλεσης αυτής, εκτός της καταπτώσεως της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής, είναι δυνατός ο αποκλεισμός του από μελλοντικές διαδικασίες επιλογής για επιχορήγηση με βάση

το νόμο αυτόν για χρονικό διάστημα μέχρι πέντε (5) έτη, με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών. Αν δεν καταστεί δυνατή η σύναψη σύμβασης επιχορήγησης, με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών μπορεί να εφαρμοστεί αναλόγως η διαδικασία που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 16.

Άρθρο 19

Έργα βελτίωσης και επέκτασης Εμπορευματικών Κέντρων

1. Η πραγματοποίηση έργων βελτίωσης και επέκτασης Εμπορευματικών Κέντρων με αντίστοιχη αύξηση του επενδυτικού σχεδίου μπορεί να τύχει επιχορήγησης συμπληρωματικά από το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών, ύστερα από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, κατ' ανάλογη εφαρμογή των άρθρων 15 έως και 18.
2. Αν η αίτηση γίνει δεκτή, εκδίδεται απόφαση συμπληρωματικής επιχορήγησης από τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών και καταρτίζεται σχετική σύμβαση.

Άρθρο 20

Εποπτεία υλοποίησης επενδυτικού σχεδίου
Κυρώσεις για παράβαση όρων

1. Αρμόδια όργανα για την εποπτεία της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου που υποβάλλει η Εταιρεία του Εμπορευματικού Κέντρου για να λάβει επιχορήγηση είναι τα όργανα που προβλέπονται στο άρθρο 11.
2. Αν παραβιασθούν οι όροι της σύμβασης επιχορήγησης, επιβάλλεται ως πρόσθετη κύρωση στην Εταιρεία Εμπορευματικού Κέντρου, πέραν των προβλεπόμενων στο άρθρο 11 κυρώσεων, η επιστροφή με πράξη καταλογισμού της επιχορήγησης που έχει εισπραχθεί.

Άρθρο 21

Εμπορευματικό Κέντρο Θριάσιου Πεδίου

1. Η έκταση ιδιοκτησίας Ομίλου Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος που περιγράφεται στο από Νοέμβριο 2004 τοπογραφικό διάγραμμα κλίμακας 1:2.000 του Πολιτικού Τοπογράφου Μηχανικού Κωνσταντίνου Ξενιού και προσαρτάται σε σμίκρυνση ως παράρτημα με στοιχείο Α στο νόμο αυτόν, ήδη απαλλοτριωθείσα για λόγους δημόσιας ωφέλειας, χαρακτηρίζεται ως Εμπορευματικό Κέντρο.
2. Στην έκταση αυτή ιδρύεται και λειτουργεί Εμπορευματικό Κέντρο από Εταιρεία Εμπορευματικού Κέντρου στην οποία μπορεί να συμμετέχει εταιρεία του Ομίλου Ο.Σ.Ε. που ιδρύθηκε για το σκοπό αυτόν.
3. Για την πραγματοποίηση της ίδρυσης και λειτουργίας του Εμπορευματικού Κέντρου στη θέση της παραγράφου 1, τηρείται η διαδικασία των άρθρων του νόμου αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 22

- Θέματα όρων κυκλοφορίας και προσωπικού ΚΤΕΛ
1. Στο άρθρο 11 του Ν. 2963/2001 (ΦΕΚ 268 Α') προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:
«4. Κατ' εξαίρεση της παραγράφου 1, τα λεωφορεία των συγκοινωνιακών φορέων των Νομών Λέσβου, Χίου, Σάμου, Κυκλάδων και Δωδεκανήσου, καθώς και των Νήσων Αίγινας και Σαλαμίνας, αποσύρονται υποχρεωτικά από την εκτέλεση του συγκοινωνιακού έργου μετά τη συμπλήρωση είκοσι (27) επτά ετών από το έτος κατασκευής του πλαισίου, του έτους αυτού μη συμπεριλαμβανομένου. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και σε λεωφορεία των συγκοινωνιακών φορέων των άνω περιοχών, τα οποία, μέχρι της δημοσίευσής του παρόντος νόμου, είχαν συμπληρώσει είκοσι τρία (23) έτη κυκλοφορίας και δεν έχουν ήδη αποσυρθεί.»

2. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 15 του Ν. 2963/2001 (ΦΕΚ 268 Α') προστίθεται περίπτωση ιε' ως εξής:

«ιε. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΤΕΛ Α.Ε. ή του ΚΤΕΛ επιτρέπεται, με απόφασή του, εφόσον οι λειτουργικές ανάγκες το επιβάλλουν, να μεταβάλλει θέσεις εργασίας του προσωπικού από αυτές των ειδικοτήτων τους, σε άλλες, με εξαίρεση αυτές του βοηθητικού προσωπικού, χωρίς να θίγεται μισθολογικά ο εργαζόμενος.»

Άρθρο 23

1. Στο άρθρο 24 του Ν.Δ. 714/1970 (ΦΕΚ 238 Α') προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Οι διατάξεις του Εθνικού Προγράμματος Ασφάλειας Πολιτικής Αεροπορίας εφαρμόζονται αναλόγως προκειμένου για αεροδρόμια επί υδάτινης επιφάνειας στους τομείς που τα αφορούν. Η εκτέλεση δημόσιων μεταφορών από αερομεταφορείς προϋποθέτει την έγκριση του προβλεπόμενου από τον Εθνικό Κανονισμό Ασφάλειας Πολιτικής Αεροπορίας προγράμματος ασφάλειας αερομεταφοράς. Ειδικά για αεροδρόμια σε υδάτινες επιφάνειες στις οποίες η αστυνόμευση διενεργείται από το Λιμενικό Σώμα, όπου στον Εθνικό Κανονισμό Ασφάλειας Πολιτικής Αεροπορίας αναφέρεται η Ελληνική Αστυνομία, νοείται το Λιμενικό Σώμα.

Για την έγκριση του προγράμματος ασφάλειας του εκμεταλλευόμενου αεροδρόμιο, επί υδάτινης επιφάνειας απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας. Η παράγραφος 2 εφαρμόζεται και για τις περιπτώσεις παροχής υπηρεσιών ασφάλειας από εκμεταλλευόμενους αεροδρόμια επί υδάτινων επιφανειών ή αερομεταφορείς που δραστηριοποιούνται σε αυτά.»

2. Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 9 του Κώδικα Αεροπορικού Δικαίου που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν. 1815/1988 (ΦΕΚ 250 Α') αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Αεροδρόμια επί χερσαίας επιφάνειας ιδρύονται ύστερα από άδεια του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.

3. Άδεια ίδρυσης αεροδρομίου επί χερσαίας επιφάνειας ή άδεια λειτουργίας αεροδρομίου επί υδάτινης επιφάνειας χορηγείται μόνο σε πρόσωπα που έχουν την ιθαγένεια κράτους του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου. Αν πρόκειται για νομικά πρόσωπα εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 18 παράγραφος 2.»

3. Το άρθρο 10 του Κώδικα Αεροπορικού Δικαίου, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν. 1815/1988 (ΦΕΚ 250 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

Άρθρο 10

Χρήση χερσαίων αεροδρομίων

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών, ορίζονται:

α. Τα σχετικά με ίδρυση, κατασκευή, εξοπλισμό, οργάνωση, όρους χορήγησης, αναστολής και ανάκλησης άδειας λειτουργίας, όρους λειτουργίας και εκμετάλλευσης των αεροδρομίων επί χερσαίων επιφανειών από το Δημόσιο ή από νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή από φυσικά πρόσωπα, καθώς και τα προσόντα των προσώπων αυτών.

β. Τα σχετικά με τη σύναψη και τους όρους συμβάσεων παραχώρησης δικαιώματος για την κατασκευή αεροδρομίων επί χερσαίων επιφανειών, με αντάλλαγμα την εκμετάλλευσή τους για ορισμένο χρονικό διάστημα από νομικό ή φυσικό πρόσωπο, καθώς και τα προσόντα των προσώπων αυτών.

γ. Κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Η χρησιμοποίηση στρατιωτικών αεροδρομίων από πολιτικά αεροσκάφη επιτρέπεται ύστερα από άδεια του Υπουργού Εθνικής Άμυνας

3. Η χρησιμοποίηση ιδιωτικών αεροδρομίων από τρίτους επιτρέπεται με τη συναίνεση του κυρίου τους, εκτός από τις περιπτώσεις ανάγκης.»

4. Στον Κώδικα Αεροπορικού Δικαίου, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν. 1815/1988 (ΦΕΚ 250 Α'), προστίθεται άρθρο 10α ως εξής:

Άρθρο 10α

Χρήση αεροδρομίων επί υδάτινης επιφάνειας

1. Η λειτουργία αεροδρομίου σε υδάτινη επιφάνεια επιτρέπεται με απόφαση των Υπουργών Μεταφορών και Επικοινωνιών και Εμπορικής Ναυτιλίας. Προκειμένου για αεροδρόμιο σε λίμνη, η λειτουργία του επιτρέπεται με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Εμπορικής Ναυτιλίας ορίζονται:

α. Τα σχετικά με τους όρους χρήγησης, αναστολής και ανάκλησης της άδειας λειτουργίας, κατασκευής, εξοπλισμού, οργάνωσης, παροχής υπηρεσιών αεροναυτιλίας, όρους λειτουργίας και εκμετάλλευσης των αεροδρομίων επί υδάτινων επιφανειών από το Δημόσιο ή από νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή από φυσικά πρόσωπα, καθώς και οι υποχρεώσεις και τα προσόντα των προσώπων αυτών.

β. Οι απαγορεύσεις ή οι περιορισμοί δραστηριοτήτων και οι υποχρεώσεις των πλοίων που τα διαπλέουν ή κινούνται πλησίον αυτών.

γ. Κάθε άλλο σχετικό θέμα.

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 δεν εφαρμόζονται σε αεροδρόμια, στα οποία ο αριθμός των πτήσεων που πραγματοποιούνται σε αυτά δεν υπερβαίνει τις τρεις ημερησίως. Στις περιπτώσεις αυτές, οι όροι λειτουργίας τους καθορίζονται με τις αποφάσεις της παραγράφου

1.

4. Δεν επιτρέπεται η λειτουργία αεροδρομίου σε υδάτινη επιφάνεια που έχει καθοριστεί με Κανονισμό Λιμένα ως αγκυροβόλιο πλοίων ή χρησιμοποιείται για το σκοπό αυτόν ή διεξάγονται συχνά ασκήσεις των Ενόπλων Δυνάμεων ή οι συνήθεις επικρατούσες καιρικές συνθήκες, όπως προκύπτει από στατιστικά στοιχεία της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας, είναι δυσμενείς και δημιουργούν σημαντικό ύψος κύματος, ανώτερο των δύο μέτρων. Επίσης δεν επιτρέπεται η λειτουργία αεροδρομίου σε θαλάσσια περιοχή, αν από αυτήν προκαλούνται κίνδυνοι στη ναυσιπλοΐα και αντικειμενικές δυσχέρειες στη λειτουργία λιμένων ή λιμενικών εγκαταστάσεων.

Αγκυροβόλια πλοίων δύνανται να χρησιμοποιούνται σε έκτακτες περιπτώσεις για την εξυπηρέτηση αεροσκαφών εφόσον δεν υπάρχουν σε αυτά αγκυροβολημένα πλοία.

5. Κυρώσεις

α) Για κάθε παράβαση των όρων λειτουργίας αεροδρομίου επί υδάτινης επιφάνειας επιβάλλεται σε βάρος του υπευθύνου λειτουργίας και εκμετάλλευσης του αεροδρομίου, ανεξάρτητα τυχόν συντρέχουσας ποινικής ή πειθαρχικής ευθύνης, πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ.

Το πρόστιμο επιβάλλεται με απόφαση του Διοικητή της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας.

Τα όρια του προστίμου μπορούν να τροποποιούνται με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών.

β) Κατά της απόφασης επιβολής προστίμου, επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού πρωτοδικείου μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης επιβολής του.

γ) Τα πρόσωπα που έχουν τη διακυβέρνηση πλοίων που διαπλέουν ή κινούνται πλησίον αεροδρομίου επί υδάτινης επιφάνειας, καθώς και όποιος δεν τηρεί τις καθοριζόμενες στο διάταγμα της παραγράφου 2 απαγορεύσεις ή δεν συμμορφώνεται με τις σε αυτό καθοριζόμενες υποχρεώσεις ή περιορισμούς δραστηριοτήτων, ανεξάρτητα από τις συντρέχουσες ποινικές ή αστικές ευθύνες, υπόκεινται και στις κυρώσεις του άρθρου 157 του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου, όπως κυρώθηκε με το Ν.Δ. 187/1973 (ΦΕΚ 261 Α').

6. Ασφάλιση
Ο υπεύθυνος λειτουργίας και εκμετάλλευσης αεροδρομίου επί υδάτινης επιφάνειας υποχρεούται να καλύπτει με ιδιωτική ασφάλιση φορέα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό τους κινδύνους της αστικής ευθύνης του ίδιου και των προστηθέντων του για βλάβες ή ζημιές σε τρίτους από τη λειτουργία αυτού. Το ασφαλιστικό ποσό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των οκτώ εκατομμυρίων (8.000.000) ευρώ. Το κατώτερο ποσό ασφάλισης δύνανται να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών. Αν ο ίδιος φορέας διαχειρίζεται πλέον του ενός αερολιμένες, δεν απαιτείται επιπλέον ασφαλιστική κάλυψη.

7. Τιμολόγια υπηρεσιών Ο υπεύθυνος λειτουργίας και εκμετάλλευσης αεροδρομίου επί υδάτινης επιφάνειας καθορίζει τα τιμολόγια των παρεχόμενων από αυτόν υπηρεσιών, το ύψος των οποίων δεν μπορεί να είναι κατώτερο ή ανώτερο από αυτό που ορίζεται με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Εμπορικής Ναυτιλίας. Για τον καθορισμό των τιμολογίων λαμβάνονται ιδίως υπόψη ο αριθμός των επιβατών, το βάρος του μεταφερόμενου φορτίου και ταχυδρομείου καθώς και τα φυσικά χαρακτηριστικά των αεροσκαφών.

8. Τέλος αναχωρούντων επιβατών

Για κάθε αναχωρούντα επιβάτη από αερολιμένα επί υδάτινης επιφάνειας καταβάλλεται υπέρ του Δημοσίου τέλος ίσο με το πέντε τοις εκατό (5%) του καθαρού ναύλου που αντιστοιχεί στο συγκεκριμένο δρομολόγιο. Το ίδιο ποσό καταβάλλεται για κάθε επιβάτη και στην περίπτωση

ολικής ναύλωσης αεροσκάφους, ανεξάρτητα από το ποσό που καταβλήθηκε. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Εμπορικής Ναυτιλίας καθορίζονται οι υπόχρεοι απόδοσης του τέλους, ο τρόπος και ο χρόνος απόδοσής του, τυχόν απαλλαγές εκ του τέλους, καθώς και οι κυρώσεις εκπρόθεσμης, ανακριβούς ή μη αποδόσεως του τέλους.»

5. Στο άρθρο 14 του Κώδικα Αεροπορικού Δικαίου, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν. 1815/1988, προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής: «3. Για τη διακυβέρνηση αεροσκάφους ύδατος πέραν του προβλεπόμενου πτυχίου ή άδειας, απαιτείται και η ικανότητα σε τάξη αεροσκάφους ύδατος. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Μεταφορών και Επικοινωνιών και Εμπορικής Ναυτιλίας, καθορίζονται οι όροι και η διαδικασία καθώς και ο φορέας πιστοποίησης της ικανότητας αυτής.»

6. Το άρθρο 18 του Κώδικα Αεροπορικού Δικαίου, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν. 1815/1988, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ως ελληνικά αεροσκάφη αναγνωρίζονται τα αεροσκάφη, τα οποία ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα που έχουν την ιθαγένεια κρατών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου κατά ποσοστό μεγαλύτερο από πενήντα τοις εκατό (50%). 2. Ως ελληνικά αεροσκάφη αναγνωρίζονται και τα αεροσκάφη τα οποία ανήκουν σε ελληνικά νομικά πρόσωπα κατά ποσοστό μεγαλύτερο από πενήντα τοις εκατό (50%), εφόσον:

α. στις ομόρρυθμες εταιρείες, όλοι οι εταίροι είναι φυσικά πρόσωπα που έχουν την ιθαγένεια κρατών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου,

β. στις ετερόρρυθμες εταιρείες, όλοι οι ομόρρυθμοι εταίροι είναι φυσικά πρόσωπα που έχουν την ιθαγένεια κρατών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και το εταιρικό κεφάλαιο έχει καταβληθεί κατά τα δύο τρίτα από φυσικά πρόσωπα που έχουν την ιθαγένεια κρατών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου,

γ. στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, οι διαχειριστές και τα τρία τέταρτα των εταίρων είναι φυσικά πρόσωπα που έχουν την ιθαγένεια κρατών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και τα τρία τέταρτα των εταιρικών μεριδίων ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα που έχουν την ιθαγένεια κρατών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου,

δ. στις ανώνυμες εταιρείες όλες οι μετοχές είναι ονομαστικές και ανήκουν κατά απόλυτη πλειοψηφία σε φυσικά πρόσωπα που έχουν την ιθαγένεια κρατών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και τα δύο τρίτα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, ο Πρόεδρος του, ο Γενικός Διευθυντής και οι τυχόν εντεταλμένοι ή διευθύνοντες σύμβουλοι είναι φυσικά πρόσωπα που έχουν την ιθαγένεια κρατών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου,

ε. στους συνεταιρισμούς ή σωματεία τα δύο τρίτα των μελών, καθώς και όλα τα μέλη του Διοικητικού και Εποπτικού Συμβουλίου είναι φυσικά πρόσωπα που έχουν την ιθαγένεια κρατών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου.»

7. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του Ν.2912/2001 (ΦΕΚ 94 Α') προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

« Σε περίπτωση ατυχήματος ή σοβαρού συμβάντος συνδεδεμένου με τη χρησιμοποίηση αεροσκάφους ύδατος, εντός των ορίων τοπικής αρμοδιότητας του Λιμενικού Σώματος, στην ομάδα διερεύνησης μετέχει και μέλος του Ανώτατου Συμβουλίου Ναυτικών Ατυχημάτων το οποίο ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας.»

8. Το εδάφιο γ' της παρ. 7 του άρθρου 40 του Ν. 2065/ 1992 (ΦΕΚ 113 Α'), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

« γ) Από το τέλος αυτό απαλλάσσονται οι αναχωρούντες επιβάτες από/προς αερολιμένες στους οποίους λειτουργούν αεροπορικές γραμμές που θα υπαχθούν στο καθεστώς των διατάξεων του άρθρου 4 του Κανονισμού 2408/1992 του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και από αεροδρόμια επί υδάτινων επιφανειών.»

9. Αεροδρόμια σε υδάτινες επιφάνειες, που λειτουργούν με αποφάσεις του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών, οι οποίες εκδόθηκαν μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, εξακολουθούν να λειτουργούν με τους όρους και τις προϋποθέσεις που έχουν καθορισθεί με τις αποφάσεις αυτές, για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών από την έκδοση του προεδρικού διατάγματος που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 10α του Ν. 1815/1988.

10. Η εξυπηρέτηση περισσότερων των τριών (3) πτήσεων σε αεροδρόμιο που λειτουργεί με απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 10α του Ν. 1815/1988, επιτρέπεται μόνο μετά από χορήγηση της προβλεπόμενης στην παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου άδειας. Στην περίπτωση αυτή, η διαδικασία εξέτασης του αιτήματος του φορέα διαχείρισής του περατούται σε χρονικό διάστημα που δεν δύναται να υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες από την υποβολή του.

Άρθρο 24

Το άρθρο 2 του Ν. 3245/2004 (ΦΕΚ 110 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

Άρθρο 2

Κίνητρα για την ανανέωση των κυκλοφορούντων δικύκλων

1. Το τέλος της ταξινόμησης που έχει καταβληθεί ή καταβάλλεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις κατά τον τελωνισμό καινούργιων δικύκλων μοτοσικλετών νέας τεχνολογίας με παλινδρομικό εμβολοφόρο κινητήρα της δασμολογικής κλάσης EX8711 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας επιστρέφεται με τη διαδικασία των αχρεωστήτων καταβληθέντων στους δικαιούχους, εφόσον τίθενται σε κυκλοφορία σε αντικατάσταση μοτοσικλετών που έχουν ταξινομηθεί στην Ελλάδα μέχρι το έτος 1994 ή μοτοποδηλάτων που έχουν ταξινομηθεί στην Ελλάδα μέχρι το έτος 1996 και οι οποίες αποσύρονται οριστικά από την κυκλοφορία και καταστρέφονται. Επίσης απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας εις το διηνεκές αν έχουν κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 300 κυβικά εκατοστά και για πέντε ημερολογιακά έτη αν έχουν μεγαλύτερο κυλινδρισμό κινητήρα.

Ειδικά τα μοτοποδήλατα νέας τεχνολογίας που τίθενται σε κυκλοφορία σε αντικατάσταση αποσυρθέντος δικύκλου, κατά τα ανωτέρω, απαλλάσσονται εις το διηνεκές και από την υποχρέωση καταβολής των τελών κυκλοφορίας και των πάσης φύσεως τελών κατά την προβλεπόμενη κατ' έτος αναθεώρηση της άδειας κυκλοφορίας τους.

Ως πρώτο έτος κυκλοφορίας για τη μη καταβολή τελών θεωρείται το έτος κατά το οποίο εκδόθηκε η άδεια κυκλοφορίας του καινούργιου δικύκλου.

Η επιστροφή του τέλους ταξινόμησης και η απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας ή τα τέλη αναθεώρησης της άδειας κυκλοφορίας του μοτοποδηλάτου παρέχονται ανεξάρτητα από τον κυλινδρισμό του κινητήρα της αποσυρόμενης μοτοσικλέτας ή μοτοποδηλάτου.

2. Ως δίκυκλα νέας τεχνολογίας, μοτοσικλές ή μοτοποδήλατα, κατά την παράγραφο 1, νοούνται τα δίκυκλα που πληρούν εκ κατασκευής την οδηγία 2002/51/ΕΚ σε ό,τι αφορά στις εκπομπές καυσαερίων ή νεότερη αν αυτή εν τω μεταξύ καταστεί υποχρεωτική για την αρχική ταξινόμηση καινούργιων δικύκλων.

3. Τα αποσυρόμενα δίκυκλα, μοτοσικλές και μοτοποδήλατα πρέπει να φέρουν το βασικό λειτουργικό εξοπλισμό τους (πλαίσιο, κινητήρα, έστω και αν ο κινητήρας τους δεν λειτουργεί, τροχούς, ελαστικά) και να έχουν καταβάλει τα τέλη κυκλοφορίας από το έτος 2004 και μέχρι το έτος της απόσυρσης. Ειδικά για τα προς απόσυρση μοτοποδήλατα αναθεωρείται η άδεια κυκλοφορίας τους ατελώς και χωρίς τον έλεγχο ύπαρξης ασφαλιστηρίου συμβολαίου. Αν το προς απόσυρση δίκυκλο στερείται άδειας κυκλοφορίας ή πινακίδας, λόγω απώλειας ή φθοράς, εκδίδεται ατελώς νέα άδεια κυκλοφορίας για απόσυρση ή βεβαίωση υποβολής δικαιολογητικών για έκδοση πινακίδας κυκλοφορίας, αντίστοιχα.

4. Η παραλαβή των αποσυρόμενων δικύκλων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων γίνεται από τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού και εναλλακτικά για τους νομούς όπου δεν υπάρχουν υποκαταστήματα του Ο.Δ.Δ.Υ. και από τις οικείες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις. Ειδικά δε για τα μοτοποδήλατα η παραλαβή γίνεται και από τις Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας.

Η καταστροφή των αποσυρόμενων δικύκλων και η διάθεση των υλικών πραγματοποιείται από τον Ο.Δ.Δ.Υ., σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται η αποζημίωση των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα απόσυρσης, βάσει του αριθμού των παραλαμβανόμενων από καθεμία από αυτές δικύκλων μοτοσικλετών ή μοτοποδηλάτων.

5. Για την παροχή των κινήτρων που καθορίζονται στο άρθρο αυτό, η απόσυρση του παλαιού δικύκλου και η θέση σε κυκλοφορία του νέου πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέχρι την 31.12.2009.

6. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Δημόσιας Τάξης και Μεταφορών και Επικοινωνιών θα καθορισθεί η διαδικασία απόσυρσης των δικύκλων μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων, η διαδικασία παραλαβής των προς απόσυρση δικύκλων, η διαδικασία επιστροφής του τέλους ταξινόμησης και τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά για να τύχουν οι ενδιαφερόμενοι της προβλεπόμενης επιστροφής του τέλους ταξινόμησης, της απαλλαγής από τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας ή τα τέλη αναθεώρησης των αδειών κυκλοφορίας των μοτοποδηλάτων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

7. Το τέλος ταξινόμησης που έχει καταβληθεί κατά τον τελωνισμό δικύκλων μοτοσικλετών νέας τεχνολογίας κατά την έννοια της παραγράφου 2 επιστρέφεται στις εμπορικές επιχειρήσεις με την τήρηση της διαδικασίας που καθορίζεται στο άρθρο αυτό, εφόσον δεν έχουν πωληθεί και ταξινομηθεί στο όνομα ιδιωτών.

8. Καινούργιες δίκυκλες μοτοσικλέτες νέας τεχνολογίας, κατά την έννοια της παραγράφου 2 του παρόντος, με παλινδρομικό εμβολοφόρο κινητήρα της δασμολογικής κλάσης 8711 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, που έχουν παραληφθεί με απαλλαγή του προβλεπόμενου από τις διατάξεις του άρθρου 124 του Ν. 2960/2001 τέλους ταξινόμησης, υπόκεινται στις διατάξεις του παρόντος, εφόσον εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καταβάλουν το οφειλόμενο τέλος ταξινόμησης.»

Άρθρο 25

Όταν πρόκειται να δημοπρατηθούν έργα φορέων που υπάγονται στην εποπτεία του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών, η μεν αρμοδιότητα που προβλέπεται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 8 του Ν. 3263/2004 (ΦΕΚ 179 Α'), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ασκείται από την Προϊσταμένη Αρχή, με σύμφωνη γνώμη του οικείου τεχνικού συμβουλίου, η δε αρμοδιότητα που προβλέπεται στο τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του Ν. 1418 /1984 (ΦΕΚ 23 Α'), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ασκείται από τον εποπτεύοντα Υπουργό, ύστερα από γνώμη του τεχνικού συμβουλίου του οικείου φορέα.

Άρθρο 26

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.